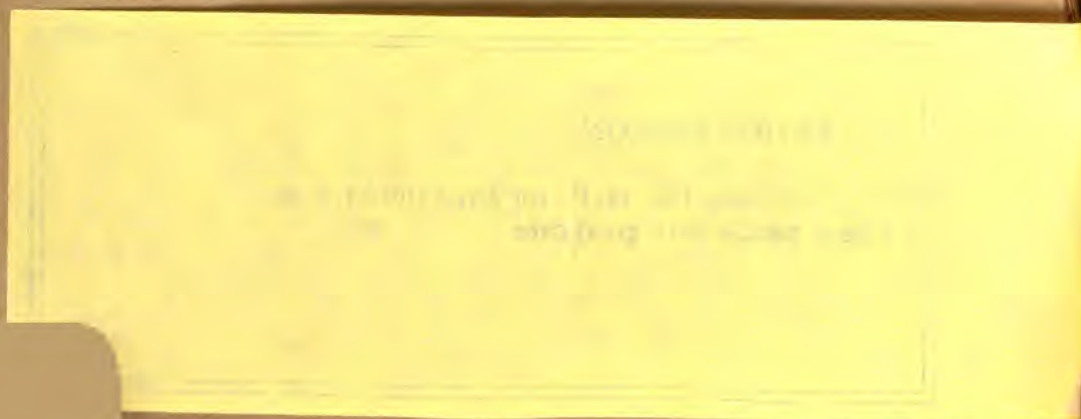

GRAD
PN
6377
.R7
G71
1898

ATTENTION PATRON:

This volume is too fragile for any future repair.
Please handle with great care.

Hommage à M. Paul Sébillot

A. Grover

CIMILITURILE ROMANILOR

72

•

CIMILITURILE
ROMÂNILOR

DE

ARTUR GOROVEI

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor al Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

PN

6377

R7

671

1898

GL
Gift
Handman
(4-5-46)
539271
6-1-93

P R E F A Ț Ă

Cimilituri? sau Ghicitori?

Deosebirea între *ghicitóre* și *cimilitură* e aceeași ca între *gen* și *specie*: fie-care *cimilitură* e o *ghicitóre*, nu însă orî-ce *ghicitóre* e *cimilitură*, după cum orî-ce om e o ființă, fără ca orî-ce ființă să fie om.

Când în lungile nopți de iarnă, bătrîni și tineri se adună la ședători, și un moșnég sfătos, purtat prin lume și învechit în zile rele, întreabă cu viclenie: «Cine, după mórtea lui, a intrat în pânțele maică-sii?» (1), acésta e o *ghicitóre*, la care se răspunde că după mórtea lui, Adam a intrat în pânțele maică-sa, adecă în pămîntul din care a fost alcătuit.

Aceste *ghicitori* sunt cunoscute și sub numele de *Intrebări și răspunsuri*.

Când, din un alt ungher al ședătoriei, un flăcău sprinten și voios va strigă:

Cimel, cimel:
la trup pepene,
la cap pieptene,
la picióre
rășchitóre,
cocoș, boule,
pricepe-te, nătângule,

acésta e o *cimilitură*, care se tălmăcesce prin «Cocoșul.»

Acéstă specie de *ghicitori*, *cimiliturile*, sunt cunoscute în toate părțile, locuite de români, afară de Macedonia, cu aceeași numire:

(1) Anton Pann, *O ședători la țera saŭ Povestea lui Moș Albu*, partea I, p. 28, Bucuresci, 1880.

cimilitură, cu mici diferențe de rostire. În Moldova se numesc *cimilituri* sau *cinghilituri*, în Bucovina *șimilituri* (2), în Ardél *ciumelitură* (3); iar acțiunea de a spune o cimilitură se exprimă prin verbul *a cinili* sau *a cinghili* în Moldova, *a șimili* în Bucovina și *a ciumeli* în Ardél, de unde și formula inițială obișnuită a cimiliturilor: *cinel-cinel*, *șimel-șimel*, *ciumel-ciumel* sau *ciumelei ce-i*.

La *armâni* sau *aromâni*, adică românii din Macedonia, se numesc *angușitori*, de unde verbul *a anguși*, (1) sau *ngălșitori*, *ngușitori*, *kușitori*? (2).

Cimiliturile se încep sau cu formula *cinel-cinel* ori *ghici ghicitorea mea*, sau se intră de a dreptul în descrierea parafrastică a obiectului de ghicit, sau se încep cu o vorbă derivată direct din expresiunea *cimilitură*. Aceste vorbe sunt variate, ceea ce constituie o dovadă despre generalitatea expresiunii *cimilitură*.

Așa putem cită următoarele exemple:

Scântea se cimilește:

Cimilică

mititică

nică de Vodă n'are frică,

saă, precum rostesc ȣeranul din Moldova:

Cinghilică

mititică

.

Iepurele:

Cimiliga prin tufiș.....

vorbă care o găsim și în cimilitura *șorecelui*:

Cimiligă laură

tuști în gaură,

și însoțită de o altă formă a aceleeași vorbe în cimilitura *scaunului*.

(2) Ioan al lui G. Sbiera, *Povești populare românești*, Cernăuți, 1886.

(3) *Siedietorea*, fôia poporului român (Budapesta), an. III, 1877, p. 67 și an. VI, p. 112. În an. III, p. 67, stă titlul: *Cimilituri și ghicitori noi* ca două lucruri deosebite.

(1) Pericle Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel, in Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache [rumänisches Seminar] zu Leipzig*. — Leipzig, 1895, p. 181.

(2) Gustav Weigand, *Die Aromunen, Ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren*, vol. II, p. 268. — Leipzig, 1894.

Cimiliga, cimilea
se lĂga de om belea.

Piperul, pe lĂngă forma:

Cimiliga liga
de ți se lĂga limba,

ne mai dă și variantele:

Cimilinga linga
de ți se lĂga limba,

saĂ:

CimilĂgă lĂgă.....

orĂ:

Cimiliga liga.....

Altă formă găsim în cimilitura *unturei*:

— *Cimilaș* laș
de unde foc te luași,
din cei munți
crunți?
— Dar cum n'oiĂ fi crunt
dacă eĂ is mai de-afund!

*

În volumul de față se cuprind numai cimilituri, neamestecate cu «Întrebări și răspunsuri»; de aceea și pĂrtă titlul: *Cimiliturile* romĂnilor.

*

Care e originea cimiliturilor?

Cum se explică faptul cĂ aceeași cimiliturĂ se găsește, une-orĂ, exprimată mai prin aceleași cuvinte la popĂre așă de îndepărtate unele de altele și în spațiu și prin origine?

S'aĂ încercat mai multe explicĂri. — Cred, însă, cĂ în starea actuală a folkloristicii, este a umbla pe dibuitele cercĂnd sĂ dai soluționi unor probleme așă de grele. De o cam dată ceea ce trebuie de făcut mai cu folos, este de a aduna cu sĂrguințĂ tot materialul folkloric, a-l coordona, a-l studia în comparațune cu folklorul popĂrelor strĂine, și numai cĂnd nu va mai fi nimic ascuns, și cĂnd unele enigme istorice vor fi rezolvate, numai atunci va fi sosit timpul pentru descĂlcirea acestor cestuini.

Cele mai vechi cimilituri românesce sunt adunate și date la lumină de *T. Stamati* în *Foiletonul Zimbrului* din Iași, la 1851, publicate separat în o broșurică de 45 pagine, intitulată: *Pepelea saŭ tradițiunî năciunare românesce, culese, înorînduite și adăugite de Dok. T. Stamati* (Iași, 1851, Tipografia Buciumului Român).

În această broșurică sunt două formule de eliminare, patru frânturi de limbă, o urătură (plugușor), iar la pag. 6—12 sunt 35 cimilituri nealterate, adecă date întocmai cum au fost culese din gura poporului.

Cam tot pe atunci tipăresce și *Anton Pann*, în Bucuresci, două broșuri intitulate: *O ședětóre la țéră saŭ călătoria lui Moș Albu*. Edițiunea tipărită la Bucuresci în 1880 cu titlul *O ședětóre la țéră saŭ Povestea lui Moș Albu* (Noua tipografie națională C. N. Rădulescu) cuprinde, la pag. 16—21, un număr de 21 cimilituri, apoi după câte-va pagine de «Întrebări și răspunsuri», sunt alte 4 cimilituri la pag. 30 și 31, în fine alte trei la pag. 53, ceea ce face un total de 28 cimilituri.

Colecțiunea lui Anton Pann nu e atât de importantă precum e aceea a lui Stamati, din pricină că și cimiliturile, ca și cântecele adunate de Pann sunt alterate, nu sunt date în forma cum au fost culese din popor. Ca dovadă ne pôte servi cimilitura *Brósca u-șei* (p. 18), unde găsim:

Diua în *voiaje*
mereu mă pornesc,
nóptea mă pun străje
casa să păzesc.

Dacă astăzi cuvîntul *voiaj* e necunoscut în popor, era cu atât mai puțin pe la 1851, și întrebuițat în o cimilitură culésă de la un țeran pe acele timpuri, e o dovadă vădită că Pann a schimbat, în unele cimilituri, adevărata formă populară.

Mai târziu, *V. Alecsandri*, în *Poesii populare* (Bucuresci, 1866), dă la pag. 393 câte-va cimilituri adunate din Moldova.

La 1867 apare un volum de *Basme* adunate de d-l. *I. C. Fundescu*, în care se găsesc și 17 ghicitori, iar în edițiunea a treia *Basme orașii, păcălituri și ghicitori* (Buc. 1875), sunt 48 de cimilituri (p. 171—178).

La 1872 apare cea mai mare colecțiune de cimilituri de până atunci: *P. Ispirescu* publică, în vol. I din *Legendele saŭ Basmele Românilor*, un număr de 110 cimilituri (p. 154—163) pe cari apoi, la 1880, le adună într'o broșurică de 48 pagine intitulată *Pilde și ghicitori*, adăugind încă un număr de cimilituri pe lângă cele publicate în «Legende», așa că numărul lor se urcă la 174.

În aranjarea acestor cimilituri, Ispirescu nu a urmat nici o regulă. Incepe cu *Oglinda*, sare la *Scoica*, vine la *Ochî*, ajunge la *Gîndul* și așa mai departe. Cu toate acestea, dintre colecțiunile de până atunci, acesta se apropie mai mult de cerințele folkloristice, de ôre-ce într'o notă pusă la începutul broșurei se indică originea cimiliturilor, spunându-se că sunt auzite de la un craiovén și de la un soldat din Oltenia, iar că șese din ele sunt culese din Transilvania.

Tot la 1872 apare în Galați: *Limba română și tradițiunile ei*, de *George Baronzi*, un volum de 280 pagini, în care se găsesc multe de toate, între cari și 59 cimilituri] (p. 213—221), unele inedite.

Câte-va cimilituri au mai fost publicate la 1874 de *Teodor M. Arsenie* în *Noua colecțiune de basme sau istorii populare* (Partea I, edițiaune II, Bucuresci, 1874; partea II, ediția II, Turnu-Măgurele, 1874).

Toate colecțiunile pomenite până aici au fost reunite în o broșură de 112 pagini tipărită în Bucuresci la 1874 sub titlul: *Românul glumeț. Basme, legende, tradițiuni populare, orațiuni de anul nou și de nuntă, cântece populare vechi, ghicitori, povestea vorbei sau proverburî, etc.*, de *. *Partea I, Proverburî și ghicitori*. În această colecțiune de 347 ghicitori sunt amestecate, fără nici o socotélă, o sumă de «Întrebări și răspunsuri», adevărate cimilituri, precum și enigme pur literare, după cum este una de 32 versuri (No. 346), care se spune că e ghicitórea literei A, iar alta (No. 347) e un fel de «șaradă» din care trebuie să ghicesci că e vorba despre cuvintele *rece*, *cere*, *cer* și despre vocala *e*.

În anul 1885, d-l *Gr. Sima al lui Ioan* publică în ziarul *Tribuna* din Sibiiu o importantă colecțiune de cimilituri din Transilvania, extrase apoi în o broșurică de 30 pagini, formând No. 16 din «Biblioteca poporală a Tribunei» și intitulată: *Din bătrânî. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă*. — În ediția II, (1886) sunt 175 ghicitori, din cari cea mai mare parte cimilituri.

Tot în acel an d-l *G. Dem. Teodorescu* dă la ivélă cea mai de sémă colecțiune de cimilituri românesci. În importantul său volum *Poesii poporale române* (Bucuresci 1885), un volum mare de 700 pagini, sunt așezate în ordine alfabetică a însemnării fie-căreea un număr de 347 cimilituri (p. 216—249), din cari 114 culese personal de d-sa, de la Constantina Stăneasca, bătrână de 90 ani din tîrgul Potlogi, județul Vlașca, iar restul sunt luate din colecțiunile anterióre. La unele din cimilituri d-l Teodorescu a alăturat și cimiliturile asemenate și corespundétóre din limbele străine, ser-

vindu-se de colecțiunea d-lui Eug. Rolland: *Devinettes ou énigmes populaires de la France* (Paris, 1877).

D-l Dr. Ioan al lui G. Sbiera, în volumul său: *Povești populare românești* (Cernăuți, 1886), ne dă (p. 319—322) un număr de 160 cimilituri din Bucovina sau *șimilituri*, precum rostesc poporul prin acele părți.

Ceea ce a făcut autorul broșurei *Românul glumeț*, cu colecțiunile de cimilituri din 'nainte de 1874, a făcut d-l George T. Bulgărescu, absolvent al școlii normale, cu toate colecțiunile din înainte de 1887, reunindu-le pe toate în o broșură de 40 pagini intitulată: *Din jurul vetrei. Ghicitori* (București, 1887), în care a grămadit, fără nici un sistem, 775 cimilituri.

D-l I. G. Bibicescu a publicat 32 cimilituri în volumul său: *Poesii populare din Transilvania* (București, 1893), toate culese din Vâlcele (p. 431—439).

Acestea sunt, după cunoștința mea, toate colecțiunile de cimilituri din România, Transilvania și Bucovina (1).

Cimilituri, în mic număr, se mai găsesc în unele broșurele ca *Voinic înflorit*, basm popular întocmit de Leon Wolff (București 1887); *Colecțiune de basme și ghicitori* (Craiova, 1884); în *Calendar pentru basme*, pe anii 1874, 1875, 1877, precum și în diferite ziare și publicațiuni periodice, foarte anevoios, dacă nu imposibil de găsit.

Dintre revistele în care s'aū publicat cimilituri, merită a fi citate *Țara nouă*, care apărea în București redactată de d-l Ioan Nenițescu și *Revista critică literară*, care apare în Iași sub direcțiunea d-lui Ar. Densușianu.

În *Țara nouă* a publicat Pr. A. Popescu (an. IV, No. 3, Iunie 1887) o colecțiune de 63 cimilituri adunate din comuna Cernica (județul Ilfov), iar în *Revista critică literară* a publicat și continuă a publica d-l S. Crainic o importantă colecțiune de cimilituri adunate din diferite localități din România.

În fine nu trebuie trecut cu vederea revista *Siedietórea*, care a apărut în Budapesta sub redacțiunea d-lui Iosif Vulcan un șir de ani începând de la 1875, și în care s'aū publicat mai multe cimilituri din Transilvania și Bucovina.

Acastă colecțiune chiar am început a o publica mai întâi în *Revista populară* (an. I. 1884) și în *Ședětórea*, revistă pentru lite-

(1) D-l L. Șăineanu în *Istoria Filologiei române* (p. 352, nota 1) mai citează încă *Noua colecțiune de basme și ghicitori ale românilor și explicarea viselor*, Pitești, 1871, lucrare pe care n'am putut să mi-o procur, și nu știu dacă cuprinde sau nu cimilituri.

ratură și tradițiuni populare (An. I și IV), care apare în Fălțiceni sub direcțiunea mea.

Armânii sau Românii din Macedonia au fost mai puțin explorați în această privință.

În *Carte de lectură* (Partea I, București, 1885), d-l *Iliescu* a publicat 11 angucituri; d-l *Andreul al Bagav* în *Carte de alégere, scrisă în dialectul macedo-român* (București, 1887), prelucră în limba armânescă 19 cimilituri din colecțiunea d-lui G. Dem. Teodorescu, așa că nici nu merită a fi considerate ca angucituri armânesce; în *Macedonia, revista Românilor din peninsula balcanică* (1888—89, No. 1—8) se găsesc cinci cimilituri, în *Etymologicum Magnum*, d-l Hasdeu citează unele angucituri de pe la Crușova, iar în *Țara nouă*, an IV (1887) No. 1, p. 50—55, d-l *Țașcu Iliescu Crușovenul* a publicat 60 angucituri.

Afară de aceste cimilituri răslețite, sunt două colecțiuni importante și serioase. D-l *Gustav Weigand* în volumul II din cartea sa *Die Aromunen* (Leipzig, 1894) ne dă la p. 268—274 un număr de 32 cimilituri, adunate în diverse localități, precum: Monastir, Neveska, Muskopolie, Pliasa, Gopeș, Veria, și d-l *Pericle Papahagi* a publicat 101 angucituri în *Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (rumänisches Seminar) zu Leipzig*. (Leipzig, 1895, p. 181—192), editat de d-l Weigand, directorul acelui seminar.

*

Tóte colecțiunile citate până aici sunt cuprinse în volumul de față, la alcătuirea căruia am fost ajutat și de alte persoane cari au binevoit a-mi comunica un însemnat număr de cimilituri în-jite, culese în diferitele părți locuite de Români.

D-l *S. Fl. Marian*, cunoscutul folklorist, a binevoit a-mi pune la dispozițiune o întregă colecțiune adunată de d-sa în Bucovina; d-l *Vasile Sala*, dascăl român din Vașcău în Transilvania, mi-a trimis un număr de cimilituri din partea locului, și d-l *Pericle Papahagi*, directorul liceului român din Monastir (Bitolia), mi-a comunicat o colecțiune de angucituri armânesce.

Din România, un mare număr de cimilituri mi-au fost comunicate de următoarele persoane:

D-l *I. A. Zanne*, autorul marelui lucrări «Proverbele Românilor», mi-a comunicat o însemnată colecțiune adunată în diferitele părți din țară de d-sa personal, cum și de alții.

D-l *G. Popescu*, din Fișcălia, jud. Vâlcea;

D-l *M. Popescu*, din Moțăței, jud. Dolj;

D-1 *Mih. T. Adameşteanu*, din com. Adamescî, jud. Teleorman;

D-1 *N. Mateescu*, din Moviliţa, jud. Putna;

D-1 *G. Popescu*, din Perieni, jud. Tutova, şi

D-1 *I. T. Popovici*, din Stâncea, jud. Iaşi;

iar din judeţul Sucevei, afară de cimiliturile adunate de mine personal, mi-au mai fost comunicate de către:

D-1 *M. Lupescu*, din com. Brosceşti, cimilituri adunate în Brosceşti şi Dorna;

D-1 *N. Vasiliu*, din com. Brosceşti, cotuna Crucea;

D-1 *S. Teodorescu-Kirileanu*, din com. Brosceşti;

D-1 *C. Pavelescu*, din com. Mădeiu;

D-1 *T. Danielescu*, din com. Farcaşa;

D-1 *P. Herescu*, din Găinescî, com. Mălini, şi

D-1 *S. Mihăilescu*, din Giulescî, com. Drăgănescî.

Multe din cimiliturile comunicate de aceste persoane erau deja publicate în colecţiunile editate, de aceea le-am trecut în volum numai cu indicaţiunea isvorului publicat, fără a mai cită şi numele culegătorilor cari mi le-au comunicat.

Ore-care dificultate prezintă ortografia cimiliturilor armănescî. Toţi câţi au publicat până acuma câte ceva la noi în ţeră, în limba armănescă, au căutat să se apropie de ortografia întrebuintată de ei la scrierea limbii române, de aceea se pôte spune că nu au urmat nici un sistem.

D-1 Weigand întrebuintează sistemul fonetic, dar pentru transcrierea sunetelor şi-a alcătuit anume caractere tipografice, de cari s'ar fi putut lipsi. Nu vîd nici o raţiune pentru ce d-1 Weigand a lepădat pe *ă* pentru a-1 înlocui cu *o*, pentru ce în loc de *â* sau *î* pune *u*, pentru ce nu întrebuintează pe *j* şi alérgă la *ž*, etc.

Sistemul ce am adoptat este tot acel fonetic, servindu-mă numai de caracterele obicînuite în scrierea limbei noastre, cu unele adaose. Ast-fel pentru a arătă diftongarea a două vocale alăturate, s'a pus pe cea dintâiu semnul scurtării: *ěa*, *ěa*, *ěe*, *ěa*, *ěa*; pentru *n* şi *l* îndulcite, însemnate de obicei cu *ñ*, *ñi* şi *ll* (d-1 Weigand pune *ú* şi *l'*) am întrebuintat pe *n* şi *l* urmat de doi *i*, din care cel întâiu cu semnul scurtării: *nîi*, *lîi*; pentru sunetul transcris prin *dz* (la d-1 Weigand *dž*), am pus *q* (1).

*

(1) Strecurându-se unele greşeli în tipărirea cimiliturilor armănescî, se va consultă tot-deauna *Erata* de la finele volumului.

Volumul de față cuprinde 491 capitole, adică 491 lucruri cimilite, cu 1960 cimilituri tip și 756 variante, sau un total de 2716 cimilituri. Dintre aceste, aproape jumătate, adică 1253, acele însemnate cu un * sunt inedite, sau cari prin forma ori prin explicarea lor diferă de cele date până acuma la ivelă (1).

Lângă unele cimilituri am adăogit pe acele analóge sau asemănătoare din limbile străine, utilizând isvórele citate în text. Aș fi putut să pun mai multe din aceste cimilituri, dar m'am mulțumit a intercală numai pe cele mai caracteristice, pentru a nu mări din cale afară acest volum cu un material care, servind la studii comparative, este necomptet prin faptul că nu cuprinde și cimiliturile asemănătoare ale popórelor slave.

Sfîrșind aduc mulțumirile mele *Academiei Române* care a binevoit a edită acest volum, și persónelor cari mi-au comunicat un număr așa însemnat de cimilituri, și fără ajutorul căroră nu aș fi putut alcătui această carte.

ARTUR GOROVEI.

Fălticeni, Decembre 1897.

(1) Cimiliturile românesce, traduse de mine în franțuzesce, sunt publicate în *Revue des traditions populaires* din Paris, tom VII, (1892), și tom. XII, (1897).

CIMILITURILE ROMÂNILOR.

I. Acoperemintul casei.

1. * Am o manta largă, mare,
șéde pe patru picióre,
și răbdă și la plóie și la sóre. (1)

II. Acul.

2. * Am un om mititel,
face gardul frumușel. (2)
 - a) * Omul mititel
face gardul frumușel. (3)
 - b) * Este un om mititel,
face gardul frumușel. (4)
 - c) Omuțul mititel
face gardul frumușel. (5)
 - d) * Omul micuțel
face gardul frumușel. (6)

(1) Din Bucovina, comunicată de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din județul Sucevei, România, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) *Siedietórea* din Budapesta, an. II, p. 83.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

3. Moşneguţul mititel
face gardul frumuşel. (1)
 - a) * Am un moşneguţ mititel,
face gardul frumuşel. (2)
 - b) * Am un moşnég mititel
şi 'ngrădesce frumuşel. (3)
4. Am un moş tare mic, mititel,
face gardul mărunţel şi frumuşel. (4)
5. Am un moş tăricel,
dar îi mic, mititel,
face gardul frumuşel. (5)
6. Am un moşuţ mititel,
face gardul frumuşel. (6)
7. * Am un voinic mititel,
face gardul frumuşel. (7)
8. * Am un băet mititel,
face gardul frumuşel. (8)
 - a) * Am un băeţel,
face gardul frumuşel. (9)
9. * Todirel
mititel
face gardul frumuşel. (10)

(1) Ion al lui G. Sbiera, *Poveşti populare românesce*, Cernăuţi 1886, «şimilitura» No. 22.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Românul glumeţ*, partea I, *Proverburî şi ghicitori*, Bucureşti 1874, cimilitura No. 226.

(5) George T. Bulgărescu, *Ghicitori*, Bucureşti 1887, cimilitura No. 61.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 72.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

a) * Toderel,
și mititel,
și 'ngrădesce frumușel. (1)

10. * Vasilică mititel
face gardul frumușel. (2)

11. Ce e mic mititel,
îngrădesce frumușel? (3)

a) * Este un lucru mititel
și 'ngrădesce frumușel. (4)

b) Mic, mititel,
face gardul frumușel. (5)

12. Ce e mic și mititel,
îngrădesce lelea cu el? (6)

13. Mic, mititel,
înfrumusețesc lumea cu el. (7)

Cf. cimilitura valonă în traducere francesă:

Diriez-vous bien. . .
ce qui est plus petit
que la queue d'une souris
et qui fait le roi joli?
— L'aiguille. (8)

14. Am un par și o nua
și îngrădesc cât oiă vrea. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian. — In alte variante, comunicate tot de d-l Marian, stă: Toderică, Gavriluță.

(3) P. Ispirescu, *Pilde și ghicitori*, București 1887, No. 61; Bulgărescu, *op. cit.*, No. 185; A. Popescu în *Tîra Nouă*, an. IV, București 1887.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 251; Bulgărescu, No. 575.

(6) *Colecțiune de basme și ghicitori*, partea I, ed. II, Craiova 1884, p. 39.

(7) *Românul glumeț*, No. 180; Bulgărescu, No. 577.

(8) O. Colson, în *Revue des traditions populaires*, Paris 1892, t. VII, p. 125.

(9) Leon Wolff, *Voinic înflorit*, basm popular, București 1884.

a) * Cu un par și o nuea
 îngrădesce cât o vrea. (1)

15. Luciu, lucior,
 îi pun códa de fuior. (2)

Cf. cimilitura bretonă în traducere francesă:

J'ai une haquenée blanche dont la queue se raccourcit à chaque pas qu'elle fait.

— Une aiguille. (3)

Cf. cimilitura lituană în traducere francesă:

Jument de fer, queue de chanvre. (4)

16. Am un cocoș:
 cu ciocul urzesce,
 cu códa împletisce. (5)

17. Ce sparge cu capul
 și drege cu c. . . ? (6)

18. Ce sapă cu capul
 și duce cu códa ? (7)

19. * Am un vișel
 mititel,
 sparge cu capul
 și drege cu c. . . (8)

20. Am un boă:
 cu códa sparge,
 cu capul drege. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) *Românul glumeț*, No. 257.

(3) L.-F. Sauvé, *Devinettes bretonnes*, în *Revue celtique*, IV, 1879, cimilitura No. 94.

(4) Schleicher, *Indogermanische Chrestomatie*, p. 299, citat de Sauvé.

(5) A. Popescu în *Țera nouă*, 1887.

(6) *Românul glumeț*, No. 268.

(7) Gr. Sima al lui Ion, *Din bătrâni, Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă*, ed. II, Sibiiu 1886, cimilitura No. 116.

(8) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) Bulgărescu, No. 124.

21. * Am un boŭ:
cu c rnele sparge
 i cu botul drege. (1)
22. Iliu  trece 'n cale
 i- i lasă ma ele 'n vale. (2)
23. Ce fuge mere  la vale
 i- i lasă ma ele 'n cale? (3)

Cf. cimiliturile franceze :

- a) Qu'est-ce qui traîne ses boyaux derrière soi?
— L'aiguille. (4)
- b) Devinez ce qui va au marché et laisse ses boyaux à la maison?
— L'aiguille. (5)
- c) Qu'est-ce que c'est qui à chaque pas laisse un peu de sa queue?
— L'aiguille, qui à chaque point laisse un peu de fil. (6)
- d) Qu'est-ce qui passe et repasse, en laissant chaque fois un petit bout de sa queue?
— Le fil d'une reprise. (7)
- e) Dis, Jeannette, qu'est-ce que c'est qui, en marchant, laisse un peu de sa queue?
— Le fil de l'aiguille. (8)
- f) Qui lex, a cade passet u cagalet?
— L'agulhe. (9)

(1) Din jude ul Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Bulg rescu, No. 490.

(3) G. Dem. Teodorescu, *Poesii populare române*, Bucuresti 1885, cimilitura No. 2.

(4) Ibidem.

(5) Sauv , *loc. cit.*, No. 95.

(6) Eugène Rolland, *Devinettes ou  nigmes populaires de la France*, Paris 1877, No. 189.

(7) Ibidem.

(8) Ibidem.

(9) V. Lespy, *Proverbes du pays de B arn*, Montpellier 1876, p. 92.

Cf. cimilitura italiană :

Ci ho un cosi tritì, tritì,
s'astragina 'l budelli.
— L'ago da cucire. (1)

Cf. cimilitura catalană :

Quina es aquella bestioleta
que á cada pas
deixa un tros de cueta?
— L'agulla. (2)

Cf. cimilitura gallega :

De burato en burato
vai co'as tripas arrastro.
— A agulla enfiada. (3)

Cf. cimilitura ribagorzana :

Una coseta
de Dios devineta
que á cada paset
deixa un cagallonet. (4)

Cf. cimilitura flamandă :

Juteko peerdeken
met ze vlassche steerdeken
hoe zeerder dat ze peerdeken liep,
hoe korter dat ze steerdeken wierd.
— Nadel und Faden, wenn genähet wierd. (5)

Cf. cimilitura englesă :

Old mother Twitchett had but one eye,
and a long tail which she let fly ;
and every time she went over a gap,
she left a bit of her tail in a trap. (6)

(1) A. Giannandrea, *Canti popolari marchighiani*, Torino 1875 p. 303.

(2) Francesch Pelay Briz, *Endevinallas populars catalanas*, Barcelona 1882, No. LXXIII.

(3) Demófilo, *Coleccion d'enigmas y adivinanzas en forma de diccionario*, Sevilla 1880, p. 344.

(4) *Ibidem*, p. 390.

(5) *Mon'se Anzeiger*, 1838, p. 372, ap. Rolland.

(6) Haliwell, *Nursery Rhymes and Nursery Tales of England*, p. 50, ap. Rolland.

Cf. cîmilitura Buriatilor din Siberia, tradusă în nemţesce :

Es lief eine graue Geis ein Seil nach sich schleppend.

— Nadel. (1)

24. Alecuță mititel
cu buricul după el. (2)

a) * Dumitrică mititel
cu buricul după el. (3)

25. * *Nîic i éł*
trađi grenda după el. (4)

26. * *Un puliŭ cu mařile azvarna.* (5)

27. *Nîic nîi-escu,*
drac nîi-escu,
ma tută lumea eŭ u'nvescu. (6)

a) *Nîic nîi escu*
drac nîi escu
tută eta nîi u amvescu. (7)

28. * *Nîic, țuřlic escu,*
tută oastea u'nvescu. (8)

(1) Galsang Gombojew, *Sechzig burjätische Räthsel*, în *Bulletin de la classe des sciences historiques, philologiques et politiques de l'Académie impériale des sciences de Saint-Petersbourg*, t. XIV, 1856, p. 172.

(2) Bulgărescu, *op. cit.*, No. 125. — Tot la Bulgărescu mai sunt încă două variante, unde în loc de *Alecuță*, stă: *Dumitrică* (No. 361) și *Sferendache* (No. 718).

(3) Din jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(4) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l Pericle Papahagi.

(5) Idem.

(6) Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, I, 108.

(7) Gustav Weigand, *Die Aromunen*, ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren, Zweiter Band, *Volksliteratur der Aromunen*, Leipzig 1894, p. 268.

(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

Cf. cimilitura francesă :

Petite suis, ne suis pas forte,
ne puis aller s'on ne me porte;
maintes gens sont en mon dangier,
duc, comte, prince et chevalier;
et, se n'estoit par mon exploit,
bien croy qu'ilz moroient de froid. (1)

29. *Drac tu chisă, 'n cer tut drac,
s'iasse văr'nă coadă nîi trag,
pri-îu-cido cu coada mi bag
din dao-trei mași una fac
pănă-ci-și di coadă ascap.* (2)

30. *Pulîu cu caada lungă,
lungă și minută.* (3)

III. Aerul.

31. * De n'aș fi eă,
nime n'ar trăi pe lume. (4)

IV. Albina.

32. Găinușă, găbinușă,
trece marea 'n piciorușe. (5)

33. * Măciuchița glava
încunjură dumbrava. (6)

34. * Harnica draga
încunjură dumbrava. (7)

(1) Rolland, *Devinettes*, No. 188.

(2) Hasdeu, *op. cit.*, I, p. 109.

(3) P. Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel*, în *Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache* (rumänisches Seminar) zu Leipzig, herausgegeben von dem Leiter des Instituts Dr. Gustav Weigand, Leipzig 1894, cimilitura No. 2.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 112.

(6) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

35. * Ulcicuța grava
încunjură dumbrava. (1)
36. Cimiléga grava
încunjură dumbrava
și face ciuști în nas la Sava. (2)
37. * Mucinica graba
încunjură dumbrava,
ciuști în fund la Sava. (3)
38. * Maricuța graba
încunjură dumbrava,
prăpădesce cheile,
încunjură țările. (4)
39. * Albinuța gava
încunjură dumbrava;
de are unde, se bagă;
de nu, șede și rabdă. (5)
40. * Măciucuța grabnică
încunjură dumbravnică. (6)
41. * Mititéua umple argéua. (7)
42. * Din mine ese miero,
din mine ese venin,
eū sunt de mângâiere,
eū sunt și de suspin. (8)
43. * Butucaș de teiū,
limbă de coteiū,
pe la Blagoveștenie
pornesc ómeniī în bejenie. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 123.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.—Aceeși cimilitură la Bulgărescu (No. 578) și în *Românul glumeț* se explică prin *lumînarea*.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

44. N'are córne, și tot împunge;
n'are pene, și tot sbóră;
maí mică decât boul,
și maí mare decât purecele. (1)

45. * *Ună năili di cilugri*
tu un cufal adunaș. (2)

46. *Divarligalui di cușur,*
ambilașlăi cuscri cîntă. (3)

47. * Merică, perică,
merge la biserică,
și se 'nchină; vine-acasă,
cîntă, se frécă,
și plécă. (4)

48. Heligă, meligă,
se duce la biserică,
se 'nchină și se rógă,
se 'ntórce și se baligă. (5)

49. * Eligă, meligă,
merge la biserică;
închină-se,
miră-se,
vine-acasă vaetă-se,
de cap trage-se. (6)

V. Aluna.

50. * Șéde 'ntr'un virf de nuea
și nu se teme c'a cădé. (7)

(1) *Siedietórea* (Budapesta), V, p. 95.

(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(3) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 3.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 201.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

51. Cucuiata, vai de ea,
stă într'un vîrf de nuea. (1)
- a) Sicîita, vai de ea,
şede într'un vîrf de nuea. (2)
52. * Ticăita, vai de ea,
şede într'un vîrf de nuea,
nu se teme c'a cădé. (3)
53. Aulè, aulè,
într'un vîrf de nuiè,
vină bade şi mă iè,
că rău mă tem că-oiă cădè. (4)
54. * Şede puica pe-o nuea
şi tot strigă, vai de ea,
că se teme c'a cădé,
şi-a cădé şi s'a muiă. (5)
55. * Mititica, vai de ea,
şede într'un vîrf de nuea
şi se vaită că n'are cine s'o ieă. (6)
56. * Am o păserea
într'un vîrf de nuea,
tot se caină ca vai de ea,
că nu mere nime să o ieă. (7)
57. * Lumină, luminărea,
şede pe un vîrf de nuea
şi tot strigă, vai de ea,
rău se teme c'a cădé. (8)

(1) G. Baronzi, *Limba română şi tradiţiunile ei*, Galaţi-Brăila 1872, p. 214.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 8; *Românul glumeţ*, No. 127; Bulgărescu, No. 692; I. C. Fundescu, *Basme, oraţi, păcălituri şi ghi-citori*, ed. III, Bucureşti 1875.

(3) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) *Siedietorea* (Budapesta), II, p. 50.

(5) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

58. * Sărmănica, vai de ea,
şede 'ntr'un vîrf de nua
şi nime că n'o vedeă. (1)

59. Intr'un vîrf de riurea
şede biata, vai de ea. (2)

Cf. cimilitura lituană :

a) In einem kleinem Töpfchen, eine leckere Grütze. Was ist das ?
— Die Nusz (Haselnusz ; Walnüsze kennt der Litauer nicht). (2)

b) Ein kleines Töpfchen, ein leckeres Breichen. Was ist das ?
— Die Nusz (4).

VI. Anul.

60. Am un copaciū cu două-spre-zece ramuri :
în fie-care ramură câte patru cuiburi,
şi în fie-care cuib câte şapte ouă. (5)

a) Am un copaciū
cu 12 craci,
şi 'n tot cracul câte 4 cuiburi,
şi în tot cuibul câte 7 ouă. (6)

61. * *Easti un arburi cu 12 alumăki,*
cathi alumaki cu patru cuiburi,
cathi cuib cu şapţi ōaŭă. (7)

62. * Am un copaciū
cu doi-spre-zece craci,
în tot cracul
două-spre-zece cuiburi. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) I. G. Bibicescu, *Poesii populare din Transilvania*, Bucureşti 1893, cimilitura No. XIV.

(3) Schleicher, *Litauische Maerchen, Sprüchworte, Raestel und Lieder*, p. 205, ap. Rolland

(4) Idem.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 7.

(6) T. Stamatî, *Pepelea saŭ tradiŭiunŭ năcŭnare romănescŭ culese, inorînduite şi adăogite*, Iaşi 1851.

(7) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

63. * Am un pom
 cu doi-spre-dece craci,
 in fie-care crac
 cate sapte cuiburi,
 in fie-care cuib
 cate doua-deci si patru oue. (1)
64. Am un copaciū cu 12 stalpari:
 in tota stalparea 4 crengi,
 in tota cranga un cuib,
 in tot cuibul 7 oue,
 in tot oul 24 galgănușuri. (2)
65. Am un pom mare, mare,
 cu doua-spre-dece crenge;
 in tota cranga sunt 4 cuiburi,
 in tot cuibul sunt 30 oue,
 in tot oul 7 pui. (3)
66. * Am un pom inaurit,
 cu flori dalbe-acoperit;
 cand e vreme cam frumoasa,
 crengile lumina varsa;
 cand e timp posomorit,
 crengile-arata urit;
 cu doi-spre-dece crăcușori,
 ca doi-spre-dece bujori;
 in tot cracul cu trei-deci
 ramurile
 mititele,
 si mai mindre,
 si mai hide;
 in tot cracul, cate sapte
 cuiburile
 frumusele;
 in tot cuibul,
 cate 24 de pui golășei.
 Gici, fătate, asta ce-i? (4)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 22.

(3) *Ibidem*, IV, p. 120.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimilitura catalană:

Un arbre que te dotze brancas,
cada branca quatre branquillons,
cada branquillo set brotets
y cada brotet
es batejadet.
— L'any. (3)

Cf. cimilitura venețiană:

Mi gó un piter de rovere,
che buta rame dodese:
ogni rama ch'el butava,
quatro pomi el me donava.
— L'ano, i mesi e le setimane. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Un árbol con doce ramas,
cada una tiene un nido,
cada nido siete pájaros
y cada cual su apellido.
— L'año. (3)

¿ Cual es el árbol que tiene doce ramas,
y cada rama tiene su nombre?
como no me lo aciertes
no eres hombre. (4)

67. Am un copaciù:
cu doi-spre-zece craci:
în fie-care craci sunt patru cuiburi,
în fie care cuib sunt șapte ouă,
și fie-care ou are o parte albă și alta neagră.
Ce să fie acésta? (5)

(1) Briz, *Endevinallas*, No. CCIII.

(2) Dom. Giuseppe Bernoni, *Indovinelli popolari veneziane*, Venezia 1874, p. 2.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 34.

(4) *Ibidem*, p. 35.

(5) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 146.

68. Am un copaciū cu 12 ramuri:
în fie-care ramură câte 4 cuiburi,
în fie-care cuib câte 7 ouă
jumătate albe, jumătate negre. (1)

69. *Arbure mare,*
frunzele-și le-are
albe di'nă parte,
lăi de-alantă parte. (2)

a) *Un arbure mare,*
frînșile ș are
albe di nă parte,
lăi de alantă parte. (3)

70. *Un arbure lungu*
cu multe frînșă,
disli albe, disli laie. (4)

Cf. cimilitura francesă :

Un père a douze fils, chacun d'eux en a trente, moitié blancs,
moitié noirs.

— L'an, les mois, les jours, les nuits. (5)

71. * *Pri un pom sînt patru cuiburi,*
cathi cuib cu trei oăuă. (6)

VII. Apa.

72. *Dumbră,*
sumbră,
fără umbră. (7)

(1) Bulgărescu, No. 19 și 154.

(2) Tașcu Iliescu, *Documente de limba și literatura macedo-română: angucituri*, publicate în *Țera nouă*, an IV, București 1887, p. 50—54.

(3) Weigand, *Die Aromunen*, II, No. 32.

(4) Ibidem, No. 23.

(5) Rolland, *Devinettes*, No. 1.

(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 43; Bulgărescu, No. 353.

Cf. cimilitura latină rustică :

De umbre
exumbre. (1)

73. * Dacă n'ar fi,
lumea ar perî;
iar dacă multă este,
lumea prăpădesce. (2)

74. * Cine nu arde în foc? (3)

75. * Nici nu mișcă, nici nu urnesce,
numai cât mi blorcotesce,
pe pescariu mi-l zăbăvesce. (4)

76. Ruda se duce, boii staū. (5)

77. Lungă și lată,
nu stă nici odată. (6)

VIII. Apa și ghéța

78. Mama nasce fata
și fata pe mamă. (7)

IX. Apa și vîntul.

79. * Rag gioielele
în génunî,
pădurenele
în păduri. (8)

(1) Hasdeu, *op. cit.*, II, p.1263.

(2) Din com. Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 66.

(6) *Ibidem*, p. 90.

(7) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 147.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

X. Aria.

80. Intr'o tavă spoită
şede o nucă curăţită. (1)

XI. Ariciul.

81. * Merge paşa pe uliţă
cu trei mii de suliţe. (2)

82. Hanţul,
zbanţul,
cu o mie de suliţi. (3)

- a) * Hanţur,
banţur,
trece pe uliţi
cu o mie de suliţi. (4)

83. * Merge moşu pe cărare
cu o mie de ace în spinare. (5)

84. * Am un moş bătrân,
sue cu aracii în spinare. (6)

- a) Am un moş: de bătrân ce e,
duce o mie de araci la spinare. (7)

- b) Am un unchesh mare
c'o sută d'araci la spinare. (8)

- c) Un unchesh, ce e bătrân tare,
pórtă aracii pe spinare. (9)

(1) Bulgărescu, No. 469.

(2) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(3) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 114.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne

(6) Din Fişcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) *Românul glumeţ*, No. 69.

(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, cimilitura No. 7; Bulgărescu, No. 4.

(9) *Românul glumeţ*, No. 330; Baronzî, *op. cit.*, p. 217.

d) Am un moș bătrân
și urcă araciî la dël. (1)

85. * *Un auș mîrat*
cu sulî ncârcat. (2)

86. * *Un auș ncârcat cu ați.* (3)

87. *Un auș cu sarca turnată.* (4)

XII. Ața de la opinci.

88. * Am o nua lungă, lungă,
și îngrădesc o poétă
și o zahată,
și mai rămâne o bucată. (5)

89. * M'am dus într'o poeniță
și am tăiat 12 nueluțe,
și am îngrădit o bucată,
și a mai rămas o bucată. (6)

a) * S'a dus tata în pădure
și-a adus o nueluță,
și-a îngrădit o poétă,
și-a mai rămas o bucată. (7)

90. * Am doi puî cu mațele pe spate. (8)

XIII. Banița.

(Vezi și *Dimerlia*.)

91. In pădure născuiû,
în pădure crescuiû,
acasă dacă m'aduse,
curva satului mă puse. (9)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 136; Bulgărescu, No. 5.

(2) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(3) Idem.

(4) P. Papahagi, in *Zweiter Jahresbericht*, No. 6.

(5) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 83; *Românul glumeț*, No. 215; Bulgărescu, No. 450.

XIV. Banul.

92. * Ochiî dracului
mórtea omului. (1)

93. La minte cald,
la mână rece,
îmi schimb stăpâniî
ca vai de ei,
și n'am odihnă
nici în mormînt. (2)

XV. Barabulele.

94. * Ce puî una,
găsescî douë;
ce puî douë,
găsescî nouë? (4)

95. * Mě duseiû în pădure,
săpaiû ouë de vovice;
săpaiû nouë,
lăsaiû douë,
că voviciî iar să ouë. (5)

a) Mě duseiû în pădurice,
aflaiû ouë de bobice;
luaiû nouë,
lasaiû douë,
că bobicea să mai ouë. (6)

(1) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(2) Bulgărescu, No. 556.

(3) *Barabulele* se mai numesc la Români: *cartofe, crumpene, baraboiû, bandraburce, brandaburce, picioici, picheuce, bulughene, gogóșe, ouë de pămînt, napî de pămînt, alune de pămînt, mere, pere, bóbe, barabusce, perusce, grube, ghistine, hiribe*, etc.

(4) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 65.

b) * Am o pădurice
cu nouă ouă de bobice;
ieaū două,
mai rămân nouă,
și bobicea să mai ouă. (1)

c) Mă duceam în pădurice,
găsiam ouă de ciobice;
lăsam două,
luam nouă;
las ciobica să se ouă. (2)

96. * M'am dus la pădurice
și am găsit un cuib de bice;
găsesc unul, găsesc două,
lasă bicea să se ouă. (3)

97. * Mergăiū printr'o pădurice,
găsiiū nouă ouă de vovice;
luaiū nouă,
lăsaiū două,
ca vovicea să mai ouă. (4)

98. * Mă duceam în pădurice
după ouă de vovice,
puneam două,
scoteam nouă,
vovicea când să ouă. (5)

99. * M'am dus la pădurea mare,
să taiū cuie și resteie,
și n'am găsit cuie și resteie,
ci am găsit pe Hoge pe ouă,
și am luat două,
să nu se mai ouă. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea* (Budapesta), VI, p. 104.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem. — In altă variantă, comunicată tot de d-l Marian, sfârșitul e ast-fel :

și cam mai ba
să se mai ouă.

100. * Am o cloșcă cu două ouă :
luaiū nouă,
rēmân două,
ca cloșca să se mai ouă. (1)
101. Sunt păminte de pe sub el sunt pline de ouă. (2)
102. De desubt prescure,
de-asupra pădure. (3)

XVI. Barba.

103. Fetele și femeile n'au
și nici doresc să aibă ;
bărbații o țin de o podóbă,
iar când o au
cércă să se curățescă de ea. (4)

XVII. Barda.

104. * Pe tăiuș se taie lemne,
peste Nistor sar surcele. (5)

XVIII. Berbeci (când se bat).

105. Opt opintele
și patru isbele. (6)
106. * Patru bat, opt opintesc,
mii și sute se clătesc. (7)
107. * Patru bat laturile,
opt se opintesc,
miile clătesc. (8)

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) *Siedietőrea* (Budapesta), II, p. 58.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 96.
(4) *Ibidem*, No. 73.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeț*, No. 218.
(7) Din Farcașa, jud. Sucéva, com. de d-l T. Daniilescu, și din Stânca,
jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

108. * Opt se duc,
patru se'ntîlesc,
multe miî se clătesc. (1)

109. Opt alérgă,
patru se pălesc,
miî de miî se clătesc. (2)

a) * Opt se pornesc,
patru se 'ntîlesc,
miî şi miî se clatină. (3)

XIX. Bertîţa (mununiţa) fetelor.

110. Ce stă 'n cuiû şi n'are fund? (4)

XX. Beţia.

111. * Fumul dracului
în capul omului. (5)

XXI. Běţul.

112. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine 'n sat şi bate. (6)

113. In pădure m'am născut,
în pădure am crescut,
şi în oraş cum m'aû adus
judecător am fost pus. (7)

(1) Din Bucovina com. de d-l S. F. I. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 117.

(5) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Anton Pann, *O şedětóre la ţară saû Povestea lui moş Albu*, Bucureşti 1880.

114. *In pădure fuptu fui,
tot în pădure crescuî,
ş'acas'anda mă-aduseră,
măi mar s'hiu în diseră.* (1)
115. *M-pîduri criscuî,
m-pîduri mi bîlîrău,
şi'n hōară cum mă-adusiră
purtoiur în mi pusîră.* (2)
116. Nu mi-e frică
nu mi-e tēmă,
că am capul de aramă
şi piciorul plumbuit. (3)

XXII. Bîcluşca.

117. * Am o gâscă ciōntă,
bōntă,
cu grumajii ciobârlan. (4)

XXIII. Birul.

118. * Ce e greū peste bordeiū? (5)
- a) Ce e greū pe casă? (6)

XXIV. Biserica.

119. * Am o ulcea pistricea,
cântă cocoşii în ea. (7)

(1) Taşcu Iliescu, în *Téra nouă*, an. IV, 1887.
 (2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 94.
 (3) *Românul glumeţ*, No. 216.
 (4) Din Brosceî, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
 (5) Din Moţăţei, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
 (6) Bulgărescu, No. 308.
 (7) Din Găinescî, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

- a) Am o ulcea peatricea,
cântă un cocoșel în ea. (1)
- b) Am o ulcea pestriță,
cântă cocoși în ea. (2)
120. Am o ulcea petricea,
și cântă doi cocoșei în ea. (3)
121. * Găinușă vinetă,
cucuetă cumătră. (4)
122. Tărtăcuță vinetă,
gurguétă cumătră. (5)
123. Tună văgăună,
ciorile s'adună. (6)
124. * Sus tună,
jos răsună,
ómenii s'adună. (7)
125. Sus tună,
jos răsună,
ciorile la cuib s'adună. (8)
126. * Sus tună,
jos răsună,
erbile s'adună. (8)
127. Sus tună,
jos răsună,
negrele s'adună. (10)

(1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.

(2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 148.

(4) Din jud. Suceva, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 733.

(6) *Românul glumeț*, No. 246.

(7) Baronzi, *op. cit.*, p. 213; Bulgărescu, No. 663.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 667.

128. * Căciula purtatului
în mijlocul satului. (1)
129. Palticul tatului
în mijlocul satului. (2)
130. Am un tufar scorburos,
urlă un lup bătaios. (3)
131. Dragostea 'mpăratului
șede în dricul satului. (4)
132. * În mijlocul crângului
e cuibul ciontăcului. (5)
133. * Pe șesul cel cu plopîi
staū grauriī ca snopîi,
iar pe un stâlp de aur
șede un puiū de graur. (6)
134. Am o casă pestriță
în mijloc de ulițe. (7)
135. * Am o vacă
porumbacă,
pe la córne
cu icóne,
pe la nări
cu luminări,
pe la buze
buburuze,
la bărbii
cu făcliī,
pe la șolduri
cu bolduri,
pe la pântice
cu descântice. (8)

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 8.

(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, Iași, an. IV, p. 299.

(4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 100.

(5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Siedietórea* (Budapesta), IV, p. 47.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

136. * La fântâna bună
mulți ómenî s'adună. (1)

XXV. Bolovanul (în apă).

137. Bumbuleul rostogol
n'are stare pe ogor. (2)
138. * Am un cal sur,
se vîd dinții ca prin ciur. (3)
139. * Am un cal sur,
se vîd dinții prin dînsul. (4)

XXVI. Borcanul.

140. Din pămînt, ca Adam, sunt zidit;
pe rîtă, ca sfîntul Gheorghe, tras;
în cuptor, ca cei trei cuconî, ars;
cînd trăiam, de toți eram cîstit,
mă luă 'n mîni și mă pupă;
iar cînd, ca toți, și eu am murit,
nu s'a găsit cine-a mă îngropă. (5)

XXVII. Bostanul.

141. * Șede tată-těu umflat
pe un dელ mare și rotat. (6)
142. * Pe dელu rotat
șede moșu bosumflat. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 126; Bulgărescu, No. 178.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Anton Pann, *O șețetóre la țeră; Românul glumeț*, No. 95; Bulgărescu, No. 322.

(6) Din Stîncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(7) Idem.

143. Pe valea lui Baibarac
șede Vlad mort și umflat. (1)
144. * Pe ogor
de-a rostogol,
la p^ortă cu c... gol. (2)
145. * Am o casă făcută pe un par,
și 'n lăuntru sunt o mulțime de ómenī. (3)
146. * Hop, hop,
surcele îngrop;
ghemurī strînse,
funīī întinse. (4)
147. * Teie 'ntinse,
gheme strînse. (5)
148. * Funie 'ntinsă,
gheme strînse. (6)
- a) Gheme strînse,
funīī întinse. (7)
149. * *Tîndu funi*
ș-adun glămi. (8)
150. * Ațe 'ntinse,
gheme strînse. (9)
151. * Am un putineiū
plin cu lei. (10)

(1) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 90.

(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

152. * Am un bordeiŭ
plin cu vițeî. (1)
153. Am un bordeiŭ,
plin de vițeî;
până nu sparg bordeiul,
nu se vëd vițeîl. (2)
- a) Am un bordeiŭ
cu vițeî;
până nu sparg bordeiul,
nu pot scôte vițelul. (3)
- b) *Am o călivă 'nplină cu mîelî;
pîn's'nu o frîngî, nu dai di elî. (4)*
154. Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
sub laiță pus. (5)
155. * Hurduz
burduz,
din țarină-adus,
și sub laiță pus. (6)
156. * Hurduji
burduji,
de la munte aduși,
sub laiță puși. (7)
- a) Hurduz
burduz,
de afară adus
sub laiță pus. (8)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 141.
 (3) Bulgărescu, No. 8.
 (4) Tașcu Iliescu, în *Țêra nouă*, 1887.
 (5) Sbiera, *op. cit.*, No. 89.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Idem.
 (8) Din Broscești, jud. Suceava, com. de d-l M. Lupescu.

157. * Trece moșu peste pîrlaz,
și-î rămâne o parte în gard. (1)
158. * Tată-těu pe gard,
mațele sub gard. (2)
159. * S'a băgat moșu 'n cămară,
și-a uitat jăchila-afară. (3)
160. Am un cioban cu cărpa în c.... (4)

XXVIII. Bota.

161. * Hurduc
burduc,
de mustăți te duc. (5)

XXIX. Boul.

162. * Cât a fost mic,
în patru trâmbiți trâmbiță;
după ce-a crescut măi mare,
délurile răsturnă;
iar când a 'mbêtrânit,
în crâșmă cu el jucă. (6)
163. Mic cât fuseiū,
din patru fluere ȑiseiū;
dacă muriū,
în hóre jucaiū. (7)

(1) Din Giulesci, jud. Sucéva, com. de d-l S. Michăilescu și explicată prin «bostanul care crește pe gard».

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, 301.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Bulgărescu, No. 566.

a) Mic cât fuseiû,
din patru fluere ȕiseiû;
dacă mare mẽ făcuiû,
pămîntul rēsturnaiû;
dacă muriû,
în hore jucaiû. (1)

164. Când nasce,
patru cunósce;
dacă móre,
jócă 'n hóre;
cât trăesce,
pămîntul inegresce. (2)

165. Până-î mic,
ȕērî cuprinde;
dacă cresce,
pămîntul risipesce;
dacă móre,
în joc sare. (3)

166. * Când sugē, când ară,
când fac din el ciobote. (4)

XXX. Bradul.

167. In pădure născuiû,
în pădure crēscuiû,
acasă de m'aduse
să joc în horă mẽ puse. (5)

XXXI. Braga.

168. Dobra subȕirica
umple putinica. (6)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 14.

(2) Bulgărescu, No. 289.

(3) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 66, explicată prin «viȕelul».

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Bulgărescu, No. 475.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 100; *Românul glumeȕ*, No. 272; Bulgărescu, No. 317.

XXXII. Briciul.

169. * Am un boŭ bălan,
pasce pe munte de ciolan. (1)
170. Am un cal de fer,
pasce pe un munte de os. (2)
171. * *Ună virvirifă,*
tuti pădli l-imnă,
pri munti nu sē-alină. (3)

XXXIII. Brișca.

172. Am o vacă
năzdrăvancă,
și prin șolduri
îi tot bolduri. (4)

XXXIV. Brósca.

173. * Am o épă drépănă,
șede jos și dépănă,
și se rógă robului,
și se 'nchină cucului. (5)
174. * Lângă un pîrăuț,
bate un cățeluș. (6)

XXXV. Brósca ușei.

(Veđi și *Veirga.*)

175. Ȑiua în primblare
mereŭ mă pornesc,
nóptea mă pun iară
casa să păzesc. (7)

(1) Din Farcaș, jud. Sucéva, com. de d-l T. Daniilescu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 15.

(3) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeș*, No. 32.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Baronzi, *op. cit.*, p. 221; Fundescu, *op. cit.*

176. *Lalăl cărtăsce*
ș'teta ghilăsce. (1)

XXXVI. Bruma.

177. * Vine moșul pe portiță
și își scapă o cheiță ;
vine luna și n'o iea,
vin stelele și n'o iea,
vine sórele și-o iea. (2)
178. Mě suiî pe-un scaun,
cuțitul îmi scăpă,
luna-l vĕdŭ și nu-l luă,
și sórele-l vĕdŭ și-l luă. (3)
179. * Mě duseiŭ la cai,
mĕ suiî pe un scaiŭ,
cuțitul scăpaiŭ ;
luna l'a vĕdŭt,
sórele l'a luat. (4)
- a) * Mě suiî pe un scaiŭ,
cuțitașul mi-l scăpaiŭ ;
luna mi l'a dat,
sórele mi l'a luat. (5)
180. * Ce se nasce cu luna
și pere cu sórele? (6)
181. *Nu ntunică, apîrî ;*
apîrî, nu ntunică. (7)

(1) Tașcu Iliescu, în *Tĕra nouă*, 1887.

(2) Din Găinesci, jud. Suceva, com. de d-l P. Herescu.

(3) *Românul glumeț*, No. 211.

(4) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 15.

XXXVII. Buha.

182. * Nóptea răcnesce,
điua s'odihnesce. (1)

XXXVIII. Bujorul.

183. Stejar verde,
vîrfu-î arde. (2)

XXXIX. Buratecul.

184. Sub o fôie de leuștén
țipă un puiū de moldovén. (3)
185. Nu-î pasere, dar pe copaci șede;
nu-î vacă, dar pasce érbă verde;
nu-î pesce, dar în baltă înnôtă:
nu-î lăutar, dar cântă noptea tótă. (4)

XL. Buretele.

(Veđi și *Cîuperca*.)

186. Curte albă într'un picior. (5)
- a) Cetate albă stă într'un picior. (6)
187. Domnișor
într'un picior. (7)
188. * Hotrocol
într'un ocol,
babă albă 'ntr'un picior. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Românul glumeț*, No. 287.

(3) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(4) N. A. Bogdan, în *Gazeta Săteanului*, Rîmnicul-Sărat 1889.

(5) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 32.

(6) *Ibidem*, IV, p. 23.

(7) *Ibidem*, V, p. 95.

(8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

XLI. Buricul.

189. * In mijlocul Prutului
cuibul cocostîrcului. (1)
190. Cuibul ciocârlanului
în mijlocul Bărăganului. (2)
191. Cuibul berzei
în mijlocul bălții. (3)
192. In mijlocul lacului
e cuibul dracului. (4)
193. *Cuib di țufuliaș
tu mesăa di plaiș.* (5)

XLII. Butea (polobocul).

194. Am o vacă cu buricul în spate. (6)
195. * Am un frate
cu un cuiu în spate. (7)
196. * Am o vacă 'n șură
cu untul baltă 'n gură. (8)
197. * Șede moșu 'n dos,
cu țurloiul seos. (9)

-
- (1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
- (2) Bulgărescu, No. 291.
- (3) T. M. Arsenie, *Noua colecțiune de basme saū istorii populare*, Bucurescī 1874, p. 126.
- (4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.
- (5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 17.
- (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 18.
- (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
- (8) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
- (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

198. * Am o vacă numai cu o țită,
și-mi dă lapte cât îmi trebuesce. (1)

a) Amo vacă mare
c'o țită 'n spinare,
și-mi dă lapte cât voesc. (2)

199. Lina
Magdalina,
cu smicele pe spinare,
la buric
calabalic,
la inimă veselie;
ghiciți, boeri, ce să fie? (3)

200. * Alunul
ține gorunul,
gorunul ține glóta,
și glóta ține balta. (4)

a) * Alunul
ține goronul,
și goronul ține balta. (5)

b) * Alunul
ține gruiul,
gruiul ține balta,
balta ține glóta. (6)

c) * Alunul
ține galunul,
și ga'unul
ține balta. (7)

(1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 29.

(2) Bulgărescu, No. 97.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; *Românul glumeț*, No. 337; Bulgărescu, No. 496.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

201. * Alunul
ține runul,
și runul ține balta,
și balta ține casa. (1)
202. * Goronul ține nebunul;
nebunul nebunesce ómenii. (2)
203. Intr'un câmp înrotat
șéde vládica umflat. (3)
204. Am o găină cucuiată,
o țin în pimniță încuiată,
și cum întru s'o descui
îi pun mâna pe cucui. (4)
205. Ilie, Ilie,
vin să-ți spun o bucurie:
la nunta ta cine jócă?
Sfinta pórnă busuióacă. (5)
206. * *Te cá-î gréaiă,*
brîni póartă nóaă. (6)
207. *Un puțu cu capite tălitate.* (7)
208. * Și la cap ca la c. . .
o aş sudu, nu mă 'ndur. (8)

XLIII. Buzunarul.

209. * Cățelușă,
nu mai clămpăni la ușă,
că n'am trébă cu tine,
ci am trébă cu giupinéa,
să-mi împrumute covata cea spurcată,
să moiă pelea cea uscată. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Vașcau, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 700.

(4) Bulgărescu, No. 97.

(5) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(7) Weigand, *Die Aromunen*, II, No. 10.

(8) Din Vașcau, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(9) Din jud. Sucevei, culésă personal.

210. * *Cofa cu mini u trag,
mînîli tu nîsă di-nî bag.* (1)

XLIV. Cacadirul.

211. * *Ce are țîță
și nu-î miță,
și-î verde
și nu-î șopârlă?* (2)

XLV. Caféua.

212. *Vidută ghighiftéască
namăa amiréască.* (3)

XLVI. Cahlița.

213. * *Pe cotîrnéță
șéde o mămuéță.* (4)
214. * *Cióră ciociolită
în fund vîrită.* (5)

XLVII. Calul.

215. *In pădure cioca-boca,
în tîrg hi-ho-ho,
și acasă trépa-lépa.* (6)

XLVIII. Calul și căruța.

216. * *Dupa, dupa pe podele,
tata ursu
după dînsu.* (7)

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (2) Din Broscești, jud. Suceava, com. de d-l M. Lupescu.
 (3) Weigand, *op. cit.*, II, No. 20.
 (4) Din Gălnesci, jud. Suceava, com. de d-l P. Herescu.
 (5) Din Broscești, jud. Suceava, com. de d-l M. Lupescu.
 (6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 483.
 (7) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

XLIX. Cana.

217. Am o fetiță, de ați veni toți
la guriță-o sărutați. (1)
218. Gălgăuț
în pîrăuț. (2)
219. Am o vacă cu țîța în spate. (3)

L. Candela.

220. Dobra subțirica
îmi umple ulcica. (4)
221. *Ună fintîniți
cu ună liliți.* (5)
222. *Ună stăcuță namisa di amare.* (6)

LI. Capacul, plăcinta, tîgaia.

223. *Arap dè-asupra,
arap digîos,
nvăastă tu mesi.* (7)

LII. Capra.

224. Cine se nasce cu barbă? (8)
225. * Terică
merică,
merge la biserică,
vine-acasă
și se vaeră. (9)

(1) Bulgărescu, No. 135.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 61.

(3) *Ibidem*, No. 62.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 9; Bulgărescu, No. 356.

(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 43.

(6) Weigand, *op. cit.*, No. 6.

(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 26.

(8) Bulgărescu, No. 306.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

- 226 * *Ună mōași zurlă*
tu giuguri sē-aurlă. (1)
227. *Ari barbă ș preftu nu-î,*
ari cōarni ș boŭ nu-î,
mīa-ca-ca cu cōada nsus; țe-î? (2)

LIII. Capul.

(Veđi și *Sprincenele*.)

228. La o margine de crâng,
două blăni de blid;
lângă două blăni de blid,
doi luceferi;
lângă doi luceferi,
o mōră ferecată. (3)
229. Sub două muchi de crâng,
doi lucefereî;
sub doi luceferi,
o mōră ferecată. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Là bas, un taillis,
(la chevelure)
dessous ce taillis il y a deux lumières
(les yeux),
sous ces lumières il y a un conduit,
(la bouche),
sous ce conduit il y a un moulin
(la mâchoire).
— La tête. (5)
- b) Au milieu d'un pré il y a deux piquets
(les jambes).
dessus ces deux piquets il y a un bourbier
(le ventre),

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 35.
(3) V. Alecsandri, *Poesii poporale ale Românilor*, București 1866.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op cit.*, No. 308; Bulgărescu, No. 708.
(5) *Mélusine*, I, col. 264, No. 95.

sur ce bourbier il y a un four
 (la bouche),
 sur ce four il y a deux conduits
 (les narines),
 sur ces deux conduits il y a deux lumières
 (les yeux),
 sur les deux lumières il y a deux tertres
 (les arcades sourcilières),
 sur les deux tertres un taillis garni de voleurs
 (la chevelure, les poux).
 — L'homme. (1)

230. Móră ferecată,
 cióră spârcăitoare,
 doi lucefereî,
 două brazde trase pe o poeniță
 și o claie dărâmată. (2)

231. Am o claie:
 sub o claie, o poeniță;
 sub o poeniță, două arături;
 sub două arături, o mocirlă;
 sub o morcirlă, o móră,
 sub móră, o bardă. (3)

232. Am o dumbrăviță:
 sub cea drumbrăviță,
 este o poeniță;
 la cea poeniță,
 sînt două brăzdite;
 sub cele brăzdite,
 sînt doi șoimușori;
 sub cei șoimușori,
 e o gaie spurcăciósă;
 sub cea gaie spurcăciósă,
 e o móră
 rotunjóră. (4)

(1) *Mélusine*, I, col. 265, No. 96.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 10; *Românul glumeț*, No. 275; Bulgărescu, No. 568.

(3) *Românul glumeț*, No. 276.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 72.

233. * Am o pădurice:

sub pădurice,
două brăzdițe;
sub două brăzdițe
doi șoimușori;
sub șoimușori,
sucală cufurită;
sub sucală cufurită,
móră gorgăită;
sub móră gorgăită,
gabgaliță. (1)

234. Am o pădurice:

din jos de pădurice,
am o poeniță;
din jos de poeniță,
am doi luceferei;
din jos de doi luceferei,
am o țarcă spurcată;
din jos de țarca spurcată,
am o móră ferecată;
din jos de móră ferecată,
am un bălătușel. (2)

235. * Am o pădurice:

lângă pădurice,
două poenice;
lângă poenice,
două luminice;
lângă luminice,
țarcă spurcăciósă:
lângă țarca spurcăciósă;
móră petrósă;
lângă móră petrósă,
țap țaparig. (3)

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 76.

(3) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

236. *Ună cutșubă gîrminăoasă;
 sum cutșubă, nă livadi;
 sum livadi, dăaia arveli;
 sum arveli, doi purungî;
 sum purungî, un șopot cu doi șulinare;
 sum șopot, ună mōară;
 sum mōară, un țșoc. (1)*

Cf. cimiliturile castelane:

- a) Sobre un pozo, dos ventanas;
 sobre ellas, dos miradores;
 sobre los miradores, dos arcos;
 sobre los arcos, un plaza;
 sobre la plaza, una montana;
 y en la montana, ermitanos.
 — Cara. (2)
- b) Hay en una plaza nueva
 un monte, y en el dos cuevas,
 más abajo su hondo pozo
 que tiene su brocal rojo,
 altas ventanas iguales,
 en ellas dos niñas cucas,
 que por entre sus cristales,
 todo lo ven, y todo lo cucan.
 — Cara. (3)
- c) Un convento chiquitito,
 las monjas son de marfil,
 más arriba dos ventanas,
 más arriba dos espejos,
 y más arriba la plaza del pensamiento.
 — Boca. (4)

(1) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34².

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*, p. 52.

— Cara. (1)

Cf. cimilitura catalană:

(los polls) (2)

o movilă-aridică. (3)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.

(2) Briz, *op. cit.*, No. XXXIX.

(3) Bulgărescu, No. 721.

238. Am un tăcăraș;
lângă tăcăraș,
este o poeniță;
lângă poeniță,
două păduri dese;
lângă două păduri dese,
două gogoși;
lângă două gogoși,
o cióră mucósă;
lângă o cióră mucósă,
o curte 'ngrădită cu gard. (1)
239. *Nă cutșubă cu șapti guvi.* (2)

LIV. Cartea.

240. * Răděcină pătrăcină,
rar voinic care-o dijghină. (3)
- a) Răděcină 'mpleticină,
ales voinic o desbină. (4)
- b) * Răděcină plitucină,
rar voinic care-o desbină. (5)
- c) * Răděcină pătăcină,
rar voinic o desbină. (6)
- d) * Răděcină 'mpletucină,
rar voinic ce te desnină. (7)
- e) * Răděcină plitocină,
rar voinici cari-o desghină. (8)

(1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 299.
 (2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34¹.
 (3) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Din Găinesci, jud. Suceva, com. de d-l P. Herescu.

- f) Rădăcină despletecină,
se alege cine-o desbină. (1)
- g) Rădăcină ne 'mpletită,
rar voinicel o despică. (2)
241. Găină pestriță,
la popa pe poliță. (3)
- a) Am o găină pestriță,
șede numai pe poliță. (4)
242. Am o găină pestricioră,
șede la popa pe lăicioră. (5)
243. Am o găină pestricuță
o puț în horn pe policuță. (6)
244. Câmpul alb, oile negre,
cine le pasce,
le cunósce. (7)
245. Sunt făcute de mărgele
și de mână sunt înșirate. (8)
246. Mă compun din mărgele
înșirate de mânil tele;
din mic, mare eă te fac;
de ești cusut, te desfac. (9)
247. *Băași nu ari ș multi grăaști.* (10)

-
- (1) Sima, *op. cit.*, No. 163.
 (2) A. Popescu, în *Tăra nouă*, 1887.
 (3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 401.
 (4) Sima, *op. cit.*, No. 164.
 (5) *Românul glumeț*, No. 283.
 (6) Sima, *op. cit.*, No. 164.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 125; *Românul glumeț*, No. 52; Fundescu, *op. cit.*
 (8) Bulgărescu, No. 401.
 (9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36; Bulgărescu, No. 563.
 (10) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 36.

248. Am două ghome de mătăasă:
le trimet la 'mpărătésă,
ca să începă 'ncepătură
fără léc de tivitură. (1)

249. * A trimis Vodă la Vodésă,
să-î începă o cusătură
fără léc de tivitură. (2)

LV. Carul cu nulele.

250. * Vin oile de la munte
cu stelute albe 'n frunte. (3)

a) Vin oile de la munte
tot cu stele 'n frunte. (4)

b) * Vin oile de la munte
tôte cu stelute 'n frunte. (5)

251. * Vin oile de la munte
tôte breze 'n frunte. (6)

LVI. Carul, sania și jugul.

252. * Sunt trei frați:
unul rógă érna,
unul rógă vara,
și unul: fie cum va fi. (7)

a) * Sunt trei frați:
unul ȕice că-î măi bine vara,
unul ȕice că-î măi bine érna,
și unul ȕice că la dînsu-î tot atâta. (8)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 80.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeț*, No. 21.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

253. * Am patru frați:
 unul ȕice: vină vară;
 altul ȕice: vină érnă;
 doi ȕic: orí vii
 orí nu vii,
 nouă tot atâta ni-í. (1)
 (Carul, sania, boii și jugul).

LVII. Casa.

254. * Intr'un dovlecel
 vorbesc maȕele în el. (2)
255. Am o vacă: vorbesc maȕele din ea. (3)
- a) Am o vacă năsdřavancă
 și-í vorbesc maȕele din ea. (4)
256. Am o vacă mare
 cu ȕiȕa 'n spinare. (5)
257. Cloșca de lemn
 și puii de pele. (6)
258. Am o cloșcă:
 nóptea strînge puii
 și ȕiua-í risipesce. (7)
259. Sub pădure grămădită
 șéde lumea învelită,
 ȕiua de sóre fugită,
 nóptea de lună pitită. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 172.

(4) Bulgărescu, No. 83.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 31; Bulgărescu, No. 22.

(6) *Românul glumeș*, No. 100.

(7) *Ibidem*, No. 314; Bulgărescu, No. 75.

(8) A. Pann; *Românul glumeș*, No. 66; Bulgărescu, No. 720; Fundescu
op. cit.

260. * Am o grădină din patru pereți,
împărțită 'ntru în mai multe părți,
și de-asupra pusă o pălărie. (1)
261. *Prița ăști mōartă,*
ma vinili-lîi tut bat. (2)

LVIII. Castana.

262. *Stranîlu nî-ăști laiû*
cîmășă nî-ăști aroși,
truplu nî-ăști albu. (3)

LIX. Castravetele.

263. * Vir mâna prin frunze
și-apuc pe moșu de buze. (4)
- a) * Bag mâna prin frunze
și prind pe moșu de buze. (5)

LX. Căciula.

264. * Reteveiû rotund
bagă flōce în fund. (6)
265. Reteveiû rotund
bagă lâna 'n fund. (7)
266. * Am un butucaș rotund
și-l bag în pēr afund. (8)
- a) * Am un butucel rotund,
care viră perî afund. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 37.
(3) *Ibidem*, No. 46.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(7) *Românul glumeț*, No. 193.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

267. Rotogol rotund,
bagă capu 'n fund. (1)
- a) Rotogol rotund,
strînge pîru 'n fund. (2)
268. Bucium rotund,
strînge pîru 'n fund. (3)
- a) Bucium rotund,
bate pîrul în fund. (4)

LXI. Călărețul.

269. * Trépa
lépa
pe cărare,
hingher
mingher
pe spinare. (5)
270. * Pe drum merge și grăbesce,
unde încet, unde mai iute;
urechi patru și ochi patru,
iară unghii două-șeci și patru. (6)
271. Cine are șese picióre,
dar numai pe patru umblă? (7)

Cf. cimilitura francesă:

Six pieds, quatre oreilles,
deux bouches, deux fronts,
quelle bête est-ce donc?
— Un homme à cheval. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 321.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 43; *Românul glumeț*, No. 294; Bulgărescu, No. 649.

(3) Bulgărescu, No. 171.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 146.

(5) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(6) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 47.

(8) Rolland, *Devinettes*, No. 35.

Cf. cîmilitura catalană :

Duas sobre duas,
quatre caps ab duas caps,
vuyt orellas y dotze peus.
— Una dona embrassada,
colcant una bura prenyada. (1)

Cf. cîmiliturile germane :

Wann hat man sechs Beine,
und geht doch nur auf vieren?
— Wenn man zu Pferde sitzt. (2)

Zwei Köpfe, zwei Arme,
vier Augen, sechs Füße.
— Der Reiter. (3)

Cf. cîmilitura ungurêscă tradusă în nemţesce ;

Es schreitet einher: tipp, tapp!
es trägt auf dem Rücken: wipp, wapp!
Ohren hat es vier, Augen vier,
Nägel aber zwanzig und vier.
— Das Pferd mit dem Reiter darauf. (4)

Cf. cîmiliturile valone în traducere francesă :

a) Six pattes, quatre yeux,
quatre oreilles et deux têtes,
ah! Nôtre-Dame, quelle drôle de bête. (5)

b) Devinez, devinez:
six pieds, quatre oreilles,
le derrière sur le dos;
devinez quelle est ma merveille? (6)

272. * *Patru năşcă,*
patru imnă. (7)

(1) Briz, *op. cit.*, No. CCCXVII.

(2) Roland, *op. cit.*, p. 16.

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) Eugène Monseur, *Le Folklore wallon*, Bruxelles 1892, p. 106.

(6) Alfred Harou, *Folklore de Gadarville*, p. 120.

(7) Din Macedonia, com. de d-l. P. Papahagi.

273. De-asupra suflet,
de desupt suflet,
și 'n mijloc lemne uscate. (1)

LXII. Călcăile.

274. * Am două vaci roșii:
când le duc la apă,
se uită acasă;
când le duc acasă,
se uită la apă. (2)

- a) * Am doi cai:
când mă duc la puț,
se uită acasă;
iar când mă duc acasă,
se uită la puț. (3)

- b) * Am două epe:
când le duc la apă,
ele se uită spre casă;
și când viū acasă,
ele se uită la fântână. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Quan va al camp,
mira á casa;
quan va á casa,
mira al camp.
— Lo cávech. (5)

Cf. cimilitura castelană:

¿ Cuál es aquella que cuando va para el monte, mira para casa, y cuando va para casa, mira para el monte?
— La cabra. (6)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No 46.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Bulgărescu, No. 132.

(4) Din jud. Teleorman, com. de d-l Michail T. Adamesceanu din com. Adamescî.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 70.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 61.

Cf. cimilitura gallega :

Cara a casa van pra o monte
e cara o monte veñen pra a casa.
— Os cornos d'a cabra. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuan va á ta casa
mira ta fuera,
y cuan va ta 'l monte
mira ta casa.
— Cueros de la cabra. (2)

Cf. cimilitura bearnesă:

Quand s'en ba tan bosc, qu'espie ta case?
— Lou bros. (3)

Cf. cimilitura portugheză:

Vae p'ra o monte,
olha p'ra casa;
rem p'ra casa,
olha p'ra monte.
— Espingarda (ao hombro). (4)

LXIII. Căldarea.

(Vezi și Căunul.)

275. * Hurduz

burduz,
din munte-adus,
sub laiță pus
cu dosu 'n sus. (5)

a) Hurduz

burduz,
de la munte-adus,
sub laiță pus. (6)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 340.

(2) Ibidem, p. 382.

(3) Lespy, *op. cit.*, p. 92.

(4) *Archivio delle trad. pop.*, I.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 50.

- b) * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
sub laiță pus. (1)

276. Punte strîmbă,
vare adîncă. (2)

277. * *Nă mulțari cu minili la gură.* (3)

LXIV. Căldarea și donița.

(Său Céunul și cofa.)

278. * — Scurtă, grósă, und'te duci?
— Arsă 'n fund, nu mă întrebă,
că mă duc în tréba ta. (4)

279. — Scurto, gróso, und'te duci?
— Arsă 'n fund, de ce mă 'ntrebî?
Unde eú mă duc
tot ție ți-aduc. (5)

280. * — Scurtă, grósă, unde mergî?
— Arsă 'n fund, ce-ai să mă întrebî? (6)

a) * — Tu, scurteică, unde te duci?
— Da tu, scurtă de códă,
ce ai să mă întrebî? (7)

b) * — Unde te duci, tu scurtă, grósă?
— Ce ai să mă întrebî, în c... arsa? (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 51.

(3) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 113; Bulgărescu, No. 713.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile franceze:

- a) — Oû vas-tu, bossue, bancaire?
 — Tois-toi, toi, qui es tous les ans tondu.
 — Dialogue du pré et de la rivière. (1)
- b) — D'oû viens-tu, ma grande courante?
 — Je viens de plus loin que toi, mon grand tondu.
 — Dialogue du pré et de la rivière. (2)
- c) — Oû cours-tu, chiffon sans fin?
 — Que t'importe, rat tondu?
 — Dialogue du pré et du ruisseau. (3)
- d) — Clopin-clopant, oû vas-tu?
 — Que t'importe, c... tondu?
 — Dialogue du ruisseau et de la prairie. (4)
- e) — Clopin-clopant, oû vas-tu?
 — Ecraser choses pour te faire à manger.
 — Dialogue entre un laboureur et un ruisseau. (5)

Cf. cimiliturile lituane, traduse în nemţesce:

- a) — Wohin läufst du, krummer?
 — Was kümmerst dich, geschorne?
 — Der Flusz, die Wiese. (6)
- b) — Krummer, gebogener wohin wirst du laufen?
 — Geschorne, kahle, was kümmerst dich?
 — Das Flüzchen, die Wiese. (7)

Cf. cimiliturile germane, citate de Rolland:

- a) — Langschmal, wo wott de hen?
 — Nacktgeschoren, wat leet der dran? (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 25.(2) *Ibidem.*(3) *Mélusine*, 1877, col. 263, No. 73.(4) Sauv , *Devinettes bretonnes*, No. 16.(5) *Ibidem*, No. 17.(6) Schleicher, *op. cit.*, p. 199, ap. Roland.(7) *Ibidem.*(8) Solinger Mundart, *Weimarisches Jahrbuch*, 1856, p. 342.

- b) — Krum-herüm, bat worstu hyr?
 — Kâl-geschuären, bat froagstu darnă?
 — Bach und gemöhte Wiese. (1)
- Du (s) lange, du swange,
 bă büstu so lange,
 'rümme dan goan?
 —Du schriaewe, du schroae,
 bat froagstu darnă?
 — Bach und gemähte Wiese. (2)
- Du Krumme, du Lange,
 wu beist heint Nocht reimgange?
 — Ai, du geschoenes Schöf,
 wos fregstu dernôch?
 — Die ausgetretene Oder und die Wiese. (3)

LXV. Căldarea și fierostele.

281. * — Seurtă, grósă, und'te ducî?
 — Mě 'ntrébă ciorbul,
 negru ca corbul! (4)

LXVI. Căldarea și securea.

282. — *Iu te duși, lăa, gușă lungă?*
 — *Ți me 'ntregă, lăa fundu-apres?* (5)

LXVII. Cărmidile.

283. *Țe-s nă năilă di cilugreăle*
carî pri dinț, carî pri piltare? (6)

(1) Grafschaft Mark, Woeste, *Zeitschrift f. d. Myth.*, III, p. 179.
 (2) *Ibidem*.
 (3) Kuhlaendchen, Koehler, *Weimar. Jahrb.*, 1856, p. 342.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
 (5) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.
 (6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

LXVIII. Cărările.

284. * Ștefan lungul
ține drumul,
Ștefăneșa
întră 'n casă. (1)
285. De la noi
până la voi,
tot fășii de teiū. (2)
286. * De la noi
până la voi,
tot șfăruță trasă. (3)
287. * De la casă
la casă,
vițe de bostan trase. (4)

LXIX. Cărbuncle.

288. * Pe apă innôtă
și 'n pământ nu putrețesce. (5)

LXX. Căruța și sania.

289. Am două fete: una așteptă vara, alta érna. (6)

LXXI. Cățéua.

290. * Are tata o óie laie
și-a fătat doi miei în pae;
eū ȓic bîrrr!
ea face hîrrr!
eū zic bîrrr! Óie la stână,
și ea face hap! de mână. (7)

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 74; Bulgărescu, No. 323.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Bulgărescu, No. 111.

(7) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Heréscu.

- a) * Avem noi o óie,
 şéde culcată în paie,
 şi-a fătat 12 mieî,
 toîi mari şi frumuşei;
 şi strîg la dînsa bir!
 ea face hîr!
 eû o prind de lână,
 ea m'apucă de mână. (1)

LXXII. Cânele.

291. * Prin văi către stânci
 şéde moşu 'n brâncî. (2)
292. * Fugî în grabă până 'n tindă,
 vivura să nu te prindă. (3)
293. * In cămăruţa 'ncuiată
 am o puică cucuiată. (4)

LXXIII. Cânepa.

294. * Pe o vale dungată
 mergî, o bagî uscată,
 o scoîi udă bine,
 te uiîi după tine,
 din vîrf curge apă,
 pămîntul de-adapă. (5)
295. Ce înflóre şi nu se cóce,
 şi înflóre şi se cóce. (6)
296. * O puî vie şi-o scoîi mórtă,
 şi din vîrf îî curge apă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 80.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) * O bag țépănă,
și-o scot mórță,
și picură din vîrf. (1)

297. * Peste cap aducu-ți-o,
țugu, țugu-ți-o. (2)

LXXIV. Cântarul.

298. * Tata șéde 'n pod,
mama-l apucă de nod. (3)

a) * Tata se sue 'n pod
și mama-l apucă de nod. (4)

299. * Titirez, rez,
calcă pe retez. (5)

300. * M'am suit pe Iordan,
și vedeam mațe de țigan,
nici de miță,
nici de cârțiță,
numai de bivoliță. (6)

301. * Mě duseiū pe ici, colea,
după ciubuc de lulea;
nu găsiū ciubuc de lulea,
dar găsiū un cuib
cu două-spre-dece ouă.
Luaiū două
și lăsaiū nouă.
Helgea mă vėdură,
pe fugă mă luară,
peste un corn de casă mă petrecură.
— Bună calea, născălări.
— Mulțumim d-tale, cioteă, boteă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din județul Sucevei, culésă personal

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 27.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din județul Sucevei, culésă personal.

- a) Mă duseiū în pădure
 să taiū ciubuc de lulea;
 ciubuc de lulea nu găsiū,
 ci găsiū helgea cu nouē ouē.
 Nouē luară,
 nouē lăsară,
 pe fugă mă luară. (1)
302. * Mă luaiū pe ist cornişor de casă;
 întîlniū patru lări călări.
 — Buna ziua, patru lări călări.
 — Mulţămim d-tale, cioteă, botcă,
 adevărat măciucă. (2)
303. * Mă duseiū ici colea,
 luaiū ciubuc de lulea;
 luaiū nouē,
 lasăiū douē
 dōră helgea să mai ouē. (3)
304. Mă suiū în pod
 să caut ițe cotroițe;
 nu găsiū ițe cotroițe,
 ci găsiū o măgăriță,
 la cōdă
 cu iscōdă,
 la pantece
 cu descāntece. (4)
305. * Șede un turc pe esta dēl
 și unul pe cela dēl,
 cu mațele 'ntr'un stejar,
 cu sângele 'ntr'un pahar. (5)
306. Nicī mōrtă, nicī vie,
 numai din cōdă adie. (6)

(1) Din Broscenī, jud. Sucēva, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din Găinescī, jud. Sucēva, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Broscenī, jud. Sucēva, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 157.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 30; *Românul glumeț*, No. 304; Bulgărescu, No. 611.

307. * Sus botă,
jos botă,
și la mijloc hața așa ;
diceți toți că nu-î așa. (1)
308. * Ce-î mai mic decât oul
și ține cât și boul? (2)
- a) Ce e mic ca oul
și pôte ca boul? (3)
- b) Am un titirez creț,
mititel ca un ou,
dar trage cât un boi. (4)
309. *Te-î năic cît oulu
ș-poati cît boiulu?* (5)
310. *Ună cițiluși cu mațili azvarna.* (6)
311. Am o găinușă gălbenușă,
cu minciunițe 'n gușă,
cu dreptatea pe spinare. (7)
- a) Am o găinușă gălbenușă,
cu minciunile 'n gușă,
și cu dreptatea în spinare. (8)
312. Am o găinușă,
ține dreptatea în spinare. (9)
- a) Am o găinușă
cu dreptatea în spinărușă. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 68; *Românul glumeț*, No. 220; Bulgărescu, No. 245.

(4) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 12.

(6) *Ibidem*, No. 100.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 135.

(8) Bulgărescu, No. 33.

(9) *Românul glumeț*, No. 279

(10) Bulgărescu, No. 73.

313. * Găinușă ciușă,
cu minciunele 'n gușă,
și cu dreptatea în spinare. (1)
314. * Trônca fedeleș,
bolohaniî Turcului. (2)
315. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de ridichi. (3)
- a) Laie, bălaie,
unghie de gaie,
créstă de ridichi. (4)
316. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de cocoș. (5)
317. Sus cârlig,
jos cârlig,
și la mijloc basalic. (6)
318. * Se lasă și se ridică,
și tot te înșelă. (7)
319. Hurdruz
burduz,
din Țarigrad adus. (8)
320. De la noi
și până la voi
tot în zelee
și 'n măsele,
și 'n parale mărunțele. (9)

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 25; Bulgărescu, No. 763.

(4) *Românul glumeț*, No. 110; Bulgărescu, No. 651.

(5) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(6) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Crainic, *loc. cit.*, p. 300.

(9) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

LXXV. Cărligele de impletit.

321. * *Ținși fraț adară un puț.* (1)
322. * *Ținși fraț un puț adară,
da s s-agiungă ș nu pot iară.* (2)

LXXVI. Cărligul de smuls paie.

- 323.* Am un boū : mânâncă o șiră de paie și nu se satură. (3)
324. Am un boū, dar tare,
érna tot cu nasul în paie șéde,
și de gras e ca un par,
și burtă n'are nici un dram. (4)
- a) Un boū slab am fórte,
érna tot cu nasul în paie șéde,
și de gros e ca un par,
și burtă n'are nici un pic. (5)
325. *Pidură-nă mă-avă,
pîdurea-nă mi chirù:
ș-cu tini, ș-fîră tini.* (6)

LXXVII. Cășlegele de érnă, Postul și Pascele.

326. * Am șapte răcliți descuete,
șapte încuete,
și o mână de bucurie;
gîciți, boerî, ce să fie? (7)

LXXVIII. Cerbul.

327. * Tătănita snop,
pană busuioc. (8)

-
- (1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (2) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1837.
 (3) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
 (4) Bulgărescu, No. 113.
 (5) *Ibidem*, No. 750.
 (6) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 45.
 (7) Din Broscești, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

LXXIX. Cerceulul.

328. * Incârligată, îmbârligată,
în gaură băgată. (1)

a) * Cârligată, bârligată,
în gaură de fată mare băgată. (2)

b) * Invârligat, îmbârligat,
în gaură de fată mare băgat. (3)

c) Cârligat, îmbârligat
în fată mare băgat. (4)

329. * Incârligată, invârligată
în ureche de carne aninată. (5)

330. * Cârligată, bârligată,
la fete 'n urechi băgată. (6)

331. * Drot încârligat,
în carne băgat. (7)

332. * Ustură și mă dore;
dacă intră, bine-mi pare. (8)

a) * Ustură-mă, rău mă dore;
dacă-l bagă, bine-mi pare. (9)

b) * Aleo! valeo! rău mă dore;
când mi-l bagă, bine-mi pare. (10)

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(5) *Românul glumeț*, No. 229.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

333. Usturime cu durime,
când o puî, îmi pare bine. (1)
334. *Usturime cu durime,*
cîndu-l bagî, îmi pari ghine. (2)

LXXX. Cereul.

335. * Ce-î rotund
şi fără fund ? (3)

LXXXI. Cernutul.

(Vezi şi *Sita*.)

336. In casă ninge şi afară nu. (4)
337. Sus bat laturile,
jos pică negurile. (5)

LXXXIII. Cerul.

338. * Am un crin:
la rădăcină veşted,
şi la vîrf înflorit. (6)
339. In vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
şi la rădăcină verde. (7)
340. * Am un céun umflat,
peste lume răsturnat. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu, No. 758.

(2) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.

(3) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) Bulgărescu, No. 463.

(5) *Siedietőrea* (Budapesta), I, p. 8.

(6) Din Brosceni, jud. Suceva, com. de d-l N. Vasiliu.

(7) *Românul glumeţ*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.

(8) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

341. * Am un om mare, mare,
 nóptea înfloresce
 și ziua pălesce. (1)
342. Am o sucnă mirie,
 plină de posderie. (2)
 (Veți și *Stelele*).
343. * Am o rochie mirie,
 plină de posderie. (3)
- a) * Am o rochióră
 plină de posdeióră. (4)
344. * Am o prostire
 plină de posdire. (5)
345. * Am un ciur de alune,
 șéde cu gura în par
 și nici una nu pică. (6)
346. Ce-î mai lung decât drumurile
 și mai lat decât mările,
 mai frumos decât florile
 și mai uricios decât babele,
 mai drag decât icónele
 și mai rău decât tunurile,
 mai luminos decât lumînările
 și mai întunecos decât pivnițele? (7)
347. Nalt e tata,
 grósă-î mama,
 nebun e frate-meu. (8)
 — Cerul, pămîntul, vîntul.

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) *Gazeta Săténului*, 1889.

(8) Bulgărescu, No. 614.

LXXXIII. Cetina bradului.

348. * Ce-î mai mic decât acul
și mai înalt decât bradul? (1)
349. * Ce năpârlesce vara
și 'nverdesce érna? (2)

LXXXIV. Cépa.

350. Roș e, măr nu e;
pături sunt, plăcintă nu-î. (3)
351. * Pături sunt, plăcintă n'are. (4)
352. * Rătund e, măr nu-î;
pături sunt, plăcintă nu-î. (5)
- a) * Rotund este, măr nu este;
pături sunt, plăcinte nu-s. (6)
- b) Am un măr roș și măr nu e,
foi are și plăcintă nu e. (7)
353. * Cașu-î, albu-î,
pături sunt,
plăcintă nu-î. (8)
354. * Îî un măr ca mărul,
și nu-î măr;
îî cu pěr ca omul,
și nu-î om;
îî cu pături ca plăcinta,
și nu-î plăcintă. (9)

(1) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) V. Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 655; *Siedietórea*, II, p. 42.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Bulgărescu, No. 112.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Idem.

355. * Am un moșnég
cu 12 piei îmbrăcat
și bun pentru mâncat. (1)
356. Cine-I îmbrăcată în șapte haine? (2)
357. Ce stă în cuiu acățat,
în 12 piei îmbrăcat. (3)
358. Sus pădure,
jos prescure. (4)
359. Am un ou roșu, de crește în pământ. (5)
360. * Șede dómna în cămară
cu pletele afară. (6)
361. Ghici, mici: cépa ce e? (7)
362. *Nă fěată adunată stog,
ș-cu cusifele tru loc.* (8)
363. *Nă mőași cu grunilu n-loc.* (9)
364. * Am o copiliță
cu o roșie rochiță. (10)
365. Am o domnișóră
cu rochița roșióră,
când începe-a desbracă
toți apucă a lăcrimă. (11)

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 128.

(3) *Ibidem*, No. 129.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 116; *Românul glumeț*, No. 137; Bulgărescu, No. 461.

(5) *Siedietőrea*, III, p. 6.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Calendar pentru basme* pe anul 1875

(8) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 89.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(11) *Siedietőrea*, VI, p. 112.

366. * Am o coconiță
cu două-spre-dece rochițe;
când se 'ncepe-a desbrăcă,
toți încep a lăcrimă. (1)

a) * Este o copiliță
cu nouă rochițe;
când o desbrăcăm,
din ochi lăcrămăm. (2)

LXXXV. Céra.

367. * Am o rochiță: o spël în foc
și-o usuc în apă. (3)

368. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-î spël iia în apă caldă,
și s'o usuc în apă rece. (4)

a) A trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea batista spëlată în apă caldă
și uscată în apă rece. (5)

b) M'a trimes dómna de jos
la cea de sus,
să-mî spele un zăbranic
în apă rece. (6)

LXXXVI. Césornicul.

369. Gânganie fără suflare,
umblă făr'astâmpërare;
n'are duh, nici nu vieză,
tótă lumea îndreptéză. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 584.

(5) *Românul glumeț*, No. 310.

(6) Bulgărescu, No. 77.

(7) Stamatî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 26; Bulgărescu, No. 390;
Revista critică literară, IV, p. 303.

370. Am o pasăre dușmană
și fôrte tirană,
n'are suflet, n'are minte,
ci e plină de cuvinte,
ce o 'ntrebî ea spune. (1)
371. Am o lighionă tare
fără nici o stâmpărare;
n'are suflet, și-are minte,
ea te 'nvață om cu minte;
dacă nu scii, ea te 'nvață;
de-î ghicî, să-ți frig o rață. (2)
372. Am o pară nu prea mare,
ea grăesce, dar graiü n'are,
ce nu scii ea te învață;
de-î ghicî, ți-oiü da o rață. (3)
373. Fată mare
minte n'are,
tôt umblă și nu se 'nvață;
de-î ghicî, ți-oiü da o rață. (4).
- a) Minte are,
suflet nu are,
ce nu scii te învață;
de veî ghicî, ți-oiü frige o rață. (5)
374. Ce e mic și fără minte
și ne 'nvață la cuvinte? (6)
375. *Suflit nu am ș-ca gîi adilüü.* (7)
376. * Am un om:
șéde și bate,
și arată și spune,
dar nu mănâncă. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 152.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II. p. 47.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 387.

(4) Bulgărescu, No. 387.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 64; Bulgărescu, No. 188

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

377. Am o casă mică,
de tot mititică,
cu pitici,
cu firfirici;
çiua cântă
nóptea cântă,
n'are nici de cum astâmpăr. (1)
378. * Am un băiat mițitel;
câte mai face,
și gura nu-î mai tace. (2)
379. * Sunt tot una călător
de cu séră până 'n zori;
nu flămândesc,
nu însetez,
dar tot una mă oftez. (3)

LXXXVII. Căța.

380. * Ce nu răsună în pădure? (4)
- a) Ce merge prin pădure și nu sună? (5)
381. * Ce intră mereu în sat
și câniî la ea nu bat? (6)
382. * Ce trece des prin vamă
și câniî n'o bagă 'n samă. (7)
383. Pe o vale cotită
vine mierla 'nsovonită. (8)

(1) Bulgărescu, No. 121.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) *Românul glumeț*, No. 297.

(6) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(7) Idem.

(8) *Românul glumeț*, No. 227.

384. Am un moș bătrân:
cu capul ici
și cu picióarele peste Prut. (1)

LXXXVIII. Céunul.

385. * Hurduz
burduz,
de la munte adus,
sub laiță pus,
cu mămăligă uns. (2)
386. * Am o haită négră,
toți munții alérgă. (3)
387. * Am o haită négră,
toți munții alérgă,
și numai urdă fată. (4)
388. * Am o vacă négră,
și când fată,
toți copiii alérgă. (5)
389. * Am o vacă négră,
în toate ȕilele fată,
și băeții staū împrejur grămadă. (6)
390. * Am o vacă négră,
când se baligă, toți alérgă. (7)
391. * Am o vale adîncă
și cu puntea strâmbă. (8)

(1) Din jud. Suceveï, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(2) Idem.

(3) Din jud. Suceveï, culésă persomal.

(3) Idem.

(5) Din Broscenï, jud. Suceveï, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Din Perienï, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din Stâncă, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

392. * Cióra besă
goga esă. (1)

LXXXIX. Chela.

393. Am o purcicuță vijnătă,
când o prinți de urechi
face fiști în coștirătă. (2)

XC. Chiotul.

394. Ce trece peste apă
și nu face valuri? (3)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qui passe au-dessus de l'eau sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (4)
- b) Qui est-ce qui passe la rivière sans faire d'ombre?
— Le son. (5)
- c) Qu'est-ce qui passe sous le soleil sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (6)
- d) Qui est-ce qui passe l'eau sans se mouiller?
— Le son. (7)
- e) Dé qué passo sou lou sourél sans qué dingou ou vézio?
— Lou soun dé lo compono. (3)

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 16.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 42; *Românul glumeț*, No. 338; Bulgărescu, No. 223.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 21.

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

(8) *Ibidem.*

f) Duvun a dreux ann dour hep shent?

— Ar zonn. (1)

g) Qu'es acó que passo l'aigo sans ouble?

— Va sabi, lou soun de la campano. (2)

h) Devinez qui traverse l'eau sans faire ombre?

--- Le son de la cloche. (3)

XCI. Chiștele.

395. * Mă duseiū la vorbotésă,
să-mi 'ncépă o 'ncepătură
fără lécă tivitură. (4)

XCII. Cimbrul.

396. * Am o sită
rotosită,
umblă vara prin grădină. (5)

XCIII. Cimpoful.

397. * Am două rațe
cudulațe,
cine-a ghici
șépte mațe s'or zgîrci. (6)

398. Belit și mâncat,
și sbéră prin sat. (7)

399. * Am o gănscă șóită
bóită,
cu grumazul șoiū
bîrloiū. (8)

(1) Sauvė, *op. cit.*, p. 63.

(2) Roland, *op. cit.*, p. 10.

(3) *Mélusine*, I, colóna 254.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Erosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Ispirescu, în *Revista literară*, 1887.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) Am o gânscă șoică
bóică,
de grumaz soiū
bîrloiū. (1)

400. Umflă-mi-se,
îngânfă-mi-se.
brebenéua dăi, dăi,
și n'ai ce-î face. (2)

a) * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
dăi, dăi, dăi,
și n'ai ce-î face. (3)

401. * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
berbedéua scólă-mi-se;
móie capul,
află lécul. (4)

402. * Am două mere,
două pere,
două fuse de aur.
Vai de puiul cel de graur
care se sue în nuc
și strigă la cuc,
din ciubuc trăgând,
din aripă dând,
din gură șovîrlégă, légă,
nimica să nu s'alégă. (5)

XCIV. Ciobanul și oile.

403. * Ciugurele
mărunțele
tot pe drum înșirețele,

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 59.

(2) Bulgărescu, No. 764.

(3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

Ciugur
mugur
cel bătrân
șede jos și bea tutun. (1)

a) * Ciugurele
mugurele,
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
cel bătrân
șede jos și bea tutun. (2)

b) Ciucurele
măgurele
merg pe drum înșirățele,
Ciucur
măgur
șede în drum,
trage din lulea la scrum. (3)

c) * Ciugurele
mărunțele
merg pe drum înșirățele,
Toțul
moțul
cel bătrân
merge pe drum bând tutun. (4)

d) * Ciuturile
buturile
merg pe drum înșirățele,
iar Ciuturul cel bătrân
șede jos și bea tutun. (5)

e) * Ciuhurele
mânânțele
merg pe drum înșirățele,

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 116.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Movilița jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

Ciuhu
buhu
cel bătrân
șede 'n drum și bea tutun. (1)

404. Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
și ciuguru
muguru
după ele. (2)

405. Țoțul
moțul
șede 'n drum,
țóțele
móțele
trec pe drum. (3)

406. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
cel bătrân
șede jos și bea tutun,
Halea
palea
ține calea. (4)
— Oile, ciobanul și cânele.

407. * Ciugurele
mânănțele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
după ele;
Ciugur
mugur
bea tutun,

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, II, p. 22.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 741.

(4) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu

Ciugurele
mânânțele
staă și dorm,
Halea
palea
ține calea. (1)

a) * Ciugurele
mititele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
șede 'n drum
și se uită pe 'mprejur,
Halea
palea
ține calea. (2)

408. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciucur
mugur
șede jos,
Ciobea bate laturile. (3)

409. * Ciugur
mugur
mugurele
merg pe drum înșirățele,
Ciugur
mugur
muguresce,
șede jos și le păzesce
și grăesce
păsăresce,
șede jos și bea tition
și grăesce cu Anton. (4)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu,

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

410. * Cele multe mânănte
 merg pe drum înșirățele
 Șogul
 mogul
 șede jos și bea tutun,
 Halea
 malea
 ține calea. (1)

411. Picurușul
 picură,
 trepădușul
 trépădă,
 Alea
 malea
 ține calea. (2)

XCV. Ciobota.

(Veđi și *Opinea*).

412. * Pac, pac,
 până o bag,
 coț, coț,
 până o scoți. (3)

413. * Intinde-te mîndră,
 întinde-te dragă,
 până ți-o bagă. (4)

414. * Am două ciocănele,
 șed în două tocurele. (5)

415. * Am două știubeieșe;
 ȕiua-s pline,
 nóptea-s góle. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 115.

(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Idem.

XCVI. Clocălăul.

416. De-asupra hârtie,
în mijloc praf,
și de desubt pîrhaită. (1)

XCVII. Clocănitórea.

417. Suie pura pe răchită,
burduhanu nechită. (2)

XCVIII. Ciomagul,

(Veđi și *Bastonul*).

418. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduseră
vătav mare mă puseră. (3)

a) In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'a adus,
vătav de curte am fost pus. (4)

419. In pădure născuiū.
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduse,
judecătorul satului mă puse. (5)

420. Am un lucru mare în cap, subțire în trup. (6)

421. Nu mi-e frică,
nu mi-e térmă,
că am capul ferecat
și piciorul plumbat. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 86.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 111.

(4) Bulgărescu, No. 428.

(5) *Ibidem*, No. 479.

(6) *Ibidem*, No. 136.

(7) *Ibidem*, No. 617.

XCIX. Ciorapul.

422. Óla de boŭ, varza de carne și carnea de român. (1)

423. *Línoslu pőartă cîrnoslu.* (2)

424. *Cască perőasă, intra bilitlu.* (3)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Poil de çà et poil de là,
hausse la jambe, mects de là.
— La chausse. (4)

b) Poil dehors, poil dedans,
lève la jambe, fourre-la dedans.
— Le bas de laine. (5)

Cf. cimilitura bearnesă:

Peu dehore, peu dehens;
lhèbe la came, hique l'y dehens.
— Lou baix. (6)

Cf. cimilitura languedociană:

De qu'es acó? de qu'es acó?
Bourrut defora,
bourrut dedins,
aussa la camba, mets la dedins.
— Un debas. (7)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 16; *Românul glumeț*, No. 301; Bulgărescu, No. 620.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 58.

(3) Tașcu Iliescu, în *Téra nouă*, 1887.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 64.

(5) *Ibidem*, p. 65.

(6) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.

(7) *Ibidem*.

Cf. cimilitura italiană:

Pelosa de fora, pelosa de drento,
 alza la gamba e mettela drento.
 — La calza di lana. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Peluda de fora,
 peluda de dins,
 alsa la cama y ficala dins.
 — La mitja de llana. (2)

b) Pelut defora, pelut dedins,
 alsa la cama y fica la dins.
 — La mitja. (3)

Cf. cimilitura istriiană:

Pil de fora,
 e pil de drento,
 alxa la gamba,
 metela drento.
 — La calza di lana. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Peludo per de fora,
 peludo per dintro,
 viene la garra
 y se hi fica dentro.
 — Media de lana. (5)

Cf. cimilitura gallegă:

Pelo por fora,
 pelo por dentro,
 érgom 'a perna,
 méto-a n'o medio.
 — O pantalon, ou a media. (6)

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.

(2) Briz, *op. cit.*, p. 24.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 65.

(4) A. Ive, *op. cit.*, p. 298.

(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 396.

(6) *Ibidem*, p. 344.

C. Ciorchinele de struguri.

425. *Am un arap laiu ca cătrană,
ma-l bagă în gură-i dulce ca mieră. (1)*

CI. Clăra și porcul.

426. Țoțoiu
moțoiu
duce pe țoța mōța,
dar țoța moța
nu duce pe țoțoiu
moțoiu. (2)

427. Arțira
pîrțira
încălică pe arțoiu
pîrțoiu,
dar arțoiu
pîrțoiu
nu pōte să 'ncalice
pe arțira
pîrțira. (3)

428. Danța
manța
șéde pe dănțoiu
mănțoiu,
dar dănțoiu
mănțoiu
nu șéde pe danța
manța. (4)

- a) Gîrza
bîrza
șéde pe gîrzoiu
bîrzoiu,

(1) Tașcu Iliescu, în *Téra nouă*, 1887.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 72.

(3) Bulgărescu, No. 155.

(4) *Ibidem*, No. 372.

dar gîrzoîu
bîrzoîu
nu şéde pe gîrza
bîrza. (1)

429. * Mic mundur
se sue pe picitarcă,
şi picitarca
pe mic mundur
nu se sue. (2)

CII. Cîrêşa.

430. Ce este întâiî iubit
şi în urmă e neprivit? (3)

CIII. Ciuperca.

431. * Mănăstire 'ntr'un picior. (4)

a) Mănăstire 'ntr'un picior,
ghici ciuperca ce e? (5)

432. * Curte albă 'ntr'un picior,
ghici ciuperca ce-î? (6)

a) Curte albă 'ntr'un picior. (7)

433. * Intr'o ogradă ocolată,
curte albă într'un picior. (8)

434. * Tatarita 'ntr'un ocol,
curte albă 'ntr'un picior. (9)

(1) Bulgărescu, No. 393.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *Povestea vorbei*.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 53; Bulgărescu, No. 572.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

435. Foișor
într'un picior. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qué qu'ç'a qu'a en mointieu dou pré
qu'eu eune pètte et i ché pé?
— S'a in'obson. (2)
- b) Uno vea que n'o qu'uno chombo et un chopet
et se ten dreit coumo un codet?
— Un tchampognou. (3)
436. *Ună casă pri-un pișor
cu umbrela ăaste sor.* (4)
437. *Nă bisăarcă gurgulăată
pri un stur adrată.* (5)
438. **Meși că suflit nu ari
nșapă loc ș nășăară arsari.* (6)
439. *Un om cu nă tingere n cap.* (7)

CIV. Cîntura.

440. * Ce merge 'n jos deșartă
și vine 'n sus umflată? (8)
- a) * In jos merge deșartă,
în sus vine umflată. (9)

(1) Barozzi, *op. cit.*

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 47.

(3) *Mélusine*, I, colóna 20.

(4) Tașcu Iliescu, în *Têra nouă*, 1887.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 30.

(6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(7) Weigand, *op. cit.*, No. 11.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CV. Clala.

441. * Intr'un dél rotat
şede moşu umflat. (1)

CVI. Clopotul.

442. * Şede domnul Buzdugan,
şede sus într'un divan,
şi când poruncesce,
peste tot vestesce. (2)

443. * Tulumbum
tulumbum,
din Țarigrad adus
şi sus pus. (3)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qui est-ce qui est haut monté
qui appelle le monde de tout côté? (4)

- b) Qui est-ce qui est haut monté,
court habillé,
qui appelle le monde de tout côté?
— La cloche. (5)

444. Sunaiū friul în curte
şi auđi murgul din munte. (6)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Un cheval hennit au loin,
son mors résonne tout près.
— Le tonnerre. (7)

(1) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Dorna, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 274.

(5) *Ibidem*.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 19; *Românul glumeţ*, No. 286; Bulgărescu, No. 664.

(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

445. * Cercelul cucónei
urlă 'n fundul ólei. (1)
- a) Cercelul dómnei
în fundul ólei. (2)
- b) Cerceluşul dómnei
în jurul căldării. (3)
446. Inelul dómnei
în fundul ólei. (4)
447. Intr'o movilă adîncă
umblă voica cîntînd. (5)
- a) Pe o vale rotundă
vine Stanca cîntînd. (6)
448. * Pana cocostîrcului
bate faţa tîrgului. (7)
- a) * Pana cocostîrcului
bate fruntea tîrgului. (8)
- b) Pana cocostîrcului
bate 'n pórta tîrgului. (9)
449. * Limba cocostîrcului
bate fruntea tîrgului. (10)
450. * Ce sună în sat
şi câniî nu bat? (11)

-
- (1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (2) *Românul glumeţ*, No. 77.
 (3) *Ibidem*, No. 206.
 (4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 154.
 (5) Bulgărescu, No. 481.
 (6) *Ibidem*, No. 634.
 (7) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Stamati, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 23; Bulgărescu, No. 644.
 (10) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

451. * In mijlocul satului
rage un vițel de aur. (1)
452. * In mijlocul satului
rage buhaiul Împăratului. (2)
453. * Rage murga în cetate,
n'aû venit vacile tôte
și viței jumătate. (3)
- a) * Rage buga din cetate,
că nu i-s vacile tôte
și viței jumătate. (4)
454. * Rage buha în cetate
și s'aude 'n nouă sate
și Cordonu jumătate:
n'aû venit vacile tôte
și viței jumătate. (5)
455. * Rage hoguea din cetate,
că nu-s vacile tôte
și viței jumătate. (6)
- a) Strigă hoguea din cetate,
să vie vacile tôte
și viței pe jumătate. (7)
456. * Rage buha între hotare
și s'aude peste țără. (8)
- a) Rage buha 'ntre hotară,
s'aude 'ntr'a șeptea țără. (9)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(3) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(7) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(9) *Calendar pentru basme*, București 1887.

b) * Rage biga 'ntre hotarë,
și s'aude-a șéptea țéră. (1)

c) Rage buha 'ntre hotarë,
de s'aude-a noua țéră. (2)

d) * Cântă buha 'ntre hotarë,
și s'aude-a noua țéră. (3)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Un poulain gris hennit dans un champ,
mais on l'entend partout. (4)

457. * Rage murga din cetate,
și s'aude 'n nouă sate. (5)

458. Bate toba 'ntre hotarë,
și s'aude 'ntr'altă țéră. (6)

459. * Ce tună 'n văgăună
și ciutele s'adună? (7)

460. Sus tună,
jos răsună,
tôte ciutele s'adună. (8)

461. Cerbiî sbéră, ciutele s'adună. (9)

462. Sus tună,
jos răsună,
toți copiii se adună. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 42.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

(5) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(6) A. Popescu, în *Țera nouă*, 1887.

(7) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(8) *Siedietórea*, II, p. 50.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 22; *Românul glumeț*, No. 302; Bulgărescu, No. 222.

(10) Stamati, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 668.

Cf. cimilitura francesă:

Qu'est-ce qui n'a qu'une dent
et qui appelle tous ses enfants?

— La cloche. (1)

Cf. cimilitura catalană în traducere francesă:

Qu'est-ce que cela: une vieille avec une (seule) dent, qui fait
courir tout le monde?

— La cloche. (2)

463. * Sus cântă, jos plânge. (3)

464. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
aice, mare Vodă, domn l'a pus. (4)

465. * Sus pe munte
se răspunde,
jos la țără
se resbără. (5)

466. * Am două ulcele,
cântă doi cocoși în ele. (6)

467. * Am un juncan frumos și gras,
de coddă când îl smâncesce,
tot satul clocotesce. (7)

468. Pe cei vii îi chem,
pe cei morți îi plâng,
fulgerele le frâng. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 118.

(2) *Ibidem.*

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Idem.*

(5) *Idem.*

(6) *Idem.*

(7) *Idem.*

(8) *Siedietórea*, IV, p. 104.

469. * Mama strigă din grădină,
tata strigă din pârlóge
c'un fluer mare de dóge. (1)
470. Strigă Cheşa din copaci,
să s'adune boi şi vaci. (2)
471. Lângă-o tufă de moşdrén
ţipă un puiú de ungurén. (3)

CVII. Clopotul şi tóca.

472. La noi tae lemnele,
la voi cad surcelele (4)
473. Badea rage
prin pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (5)
- a) * Murgul rage
în pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (6)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

La jument hennit sur la montagne turque,
le poulain lui répond sur la montagne de Sion. (7)

474. * Buha rage
între prilóge,
dómna 'ngână
din grădină
cu busuioc verde 'n mână. (8)
— Slujba bisericii.

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 110.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 43.
(5) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CVIII. Cloșca și motanul.

475. * Tandalica are mere,
tandalic vine și cere,
tandalica nu se 'ndură,
tandalic vine și fură. (1)

- a) Tătărița ferbe pere,
Tătăroiū vine și cere,
Tătărița nu se 'ndură,
Tătăroiū vine și fură. (2)

CIX Cobilița.

476. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū;
acasă dacă m'aduse,
cercei grei imi puse. (3)

CX. Cobza.

477. * Doi purcei negoței,
bate gâsca la tiulei. (4)
478. * Am o vacă
drâmbovacă,
pe la corne
cu chiróne,
pe la pânțece
cu descântece. (5)

(1) Din jud. Sucevei, culesă personal.—In alte variante nu se deosibesc decât numele: la Ispirescu (86) este *Natalița*, la G. Dem. Teodorescu *Gungulica*, la Bulgărescu (607) *Măriuța*. Aceeași cimilitură se explică și prin *Cloșca și uliul* la Marian (Ornitologia), unde o întâlnim sub două nume: *Singhilica* și *Anghelușă*.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 155.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 62; Bulgărescu, No. 480.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

479. * Ce-î la pânteco
cu descântece,
și la capăt
cu piróne? (1)
480. * La cap hototo,
pe la pânteco
cu descântece. (2)
481. * Ciupercă uscată
în cuiu spânzurată. (3)

CXI. Cociorva.

482. * In huciū sunt născută,
în huciū sunt crescută;
acasă sunt adusă,
țigancă sunt pusă. (4)

CXII. Cocostireul.

483. * Moșul Niculae
dorme pe casă 'n pae. (5)

CXIII. Cocoșul.

484. * La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre
râșchitóre,
cucos, boule,
pricepe-te, nătângule. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

- a) La cap peptene,
la mijloc pepene,
la códă secere
și la picióre
râșchitóre. (1)
- b) * La cap peptene,
la spate secere,
cocoșule, boule,
pricepe-te, nătărăule. (2)
- c) * La trup pepene,
la cap peptene,
cucos, măgarule,
cunósce, boule. (3)
- d) La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre,
râșchitóre. (4)
485. *La țifőari*
arișchítóari,
dinŕpoi pőartă cusőari,
și pri cap un chiaptini ș-ari. (5)
486. La cap peptene,
la spate secere,
la mijloc pepene. (6)
- a) * La cap peptene,
la trup pepene,
la códă secere. (7)
487. La cap ca peptenele,
la códă ca secerea. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, 87; Bulgărescu, No. 559.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian,

(3) Idem.

(4) *Siedietórea*, VI, p. 16.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 39.

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 49.

(7) Din Giulești, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 121.

- a) La códă ca și secerea,
la cap ca și peptenele. (1)
- b) Trupu-î ca și pepenele,
códă ca și secerele. (2)
- 488 * La cap ca toporul
și la códă secere. (3)
489. La cap pajură,
la spate secere,
cucos e, nătărăule,
ai priceput, măi boule? (4)
490. La cap peptene,
la grumaz coș cu grăunțe,
și la códă secere. (5)
491. * De la noi
și pân'la voi
zede și cimpoiă. (6)
492. * Sunt bărbat, port haine,
dar nu-s cusute de mână de om;
când cânt eă, tótă lumea o vestesc. (7)
493. Voinic sunt, haine port
nefăcute de mână de om;
strig nóptea pe la meșul nopții
și 'nviez morții,
iar la mórtea mea în sângele meă mor. (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 66.

(2) *Ibidem*, I, p. 40.

(3) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(4) *Românul glumeș*, No. 61; Bulgărescu, No. 493; Fundescu, *op. cit.*

(5) *Siedietórea*, II, p. 50.

(6) Din Mădeiă, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavelescu.

(7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 65; Bulgărescu, No. 769.

494. * Din pétră albă
 filosof s'a născut;
 când cântă, te 'nviază,
 când móre, se botéză. (1)
495. Dintr'o pétră albă
 proroc se nasce,
 nici creștin, nici păgân,
 și la mórtea lui
 se botéză în apă rece. (2)
496. Din lespeđi pétră albă
 proroc se nasce;
 când cântă, înviază morțiil,
 și când móre, il mîncăm. (3)
497. * Am un om
 cu cunună de aur în cap,
 și scólă morțiil
 cu glasul lui. (4)

Cf. cimilitura francesă:

Il y a présentement ici un prophète vêtu d'une robe de toutes couleurs, laquelle n'a point de coutures, quoiqu'elle soit de plusieurs pièces. Elle n'est ni de fil, ni de coton, ni de soie, ni de laine et elle n'est point faite de main d'homme. Il porte une couronne sur sa tête et il n'est pas marié, quoiqu'il ait plusieurs femmes. Elles vivent toutes avec lui sans jalousie; il méprise l'or et l'argent, il va toujours pieds nus, aussi bien en hiver qu'en été, et il marche fort gravement; il est courageux et fier. Ceux qui se connaissent en physionomie prétendent qu'il court risque de ne mourir point de sa mort naturelle, mais d'une mort violente.

— Le coq. (5)

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) Ispirescu, în *Revista literară*, an. VI, 1885.

(3) Bulgărescu, No. 247.

(4) Din Găinesci, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Rolland, *op. cit.*, No. 402.

498. * Am o pară frumósă,
la un capêt infocată,
la un capêt secerată,
jumătate de mâncat
jumătate de-aruncat. (1)
499. Domnişor cu haine scurte
face judecată 'n curte. (2)
500. * Tupiluş pe sub părete,
beliţuş prin cele fete. (3)
501. Am un popă burduhos,
mână porcii în jos. (4)

CXIV. Cofa.

502. Am o vacă şi o duc
de códă la apă. (5)
- a) * Am o vacă slabă
şi o duc de códă la apă. (6)
- b) Am o vacă pe care
o duc de códă la apă. (7)
- c) * Am o vacă albă,
o duc de códă la apă. (8)
503. Am o épă,
de o duc de códă la apă. (9)
504. * Am o căţea albă,
şi o duc de códă la apă. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, IV, p. 24.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Sima, *op. cit.* No. 45.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 48; Bulgărescu, No. 85.
(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
(9) *Siedietórea*, II, p. 59.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

505. Am două epe:
până nu le ieau de coddă,
nu se duc la apă. (1)
506. * Am o vacă cu țita în spate. (2)

CXV. Cofa și cărligul.

507. * Moșu sue și coboră
cu mătușa subsuoră. (3)

CXVI. Cojocul.

508. Taur bălțat
la spatele mă-tii învățat (4)

CXVII. Comănacul la caldarea de fert vinars.

509. Bute pe bute,
sus coddă de vulpe. (5)

CXVIII. Condeiul.

510. * De iute ce sunt, trei mă țin,
din nas îmi curge otravă,
glas nu am, dar când vorbesc
s'aude la marginea lumii. (6)
- a) * De iute ce sunt, trei mă țin,
din peptul meu curge miere și venin,
când răsună, ajunge la marginea lumii. (7)

- (1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 300.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(4) Bulgărescu, No. 737.
(5) *Siedietorea*, II, p. 66.
(6) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) * De iute ce sunt, trei abiă mă țin,
dîn nasul meu curge miere și venin,
glas nu am, dară să strig când voi fi pus
m'aude răsărit și apus;
eu lumea o împăciuesc și o învrăjbez,
eu pe toți îi bucur și îi întristez. (1)

511. * Trei mă țin, trei mă pîrtă, trei m'adapă,
dîn gura mea curge miere și otravă,
încet vorbesc, glasul meu s'aude
pîna la marginile lumii,
prin mine staî craii și împărații. (2)

512. * Am un boî : de iute ce-i, trei îl țin,
glas însă n'are, dar grăesce,
s'aude pîna la marginea lumii. (3)

513. Când eu strig
se aude la marginea mării. (4)

514. * Trei mă prind, trei mă țin,
trei mă lîgă și mă deslîgă,
iar eu vîrs dîn limbă foc și venin. (5)

a) Trei mă țin, trei mă pîrtă,
cinci mă duc de mă adapă,
dîn nasul meu curge miere și otravă. (6)

515. * Eu is vrajba și dragostea ;
de tare ce-s, trei mă țin ;
cu capul tăiat
și 'n două crăpat. (7)

(1) A. Pann, *Povestea vorbeî*; *Revista critică literară*, IV, p. 157;
Fundescu, *op. cit.*

(2) Dîn Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Dîn jud. Suceveî, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Leon Wolf, în *Voinic înflorit*.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 128.

(7) Dîn Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

516. Tae-mi capul,
scóte-mi limba,
dă-mi să béu
și să-ți vorbesc. (1)

a) Tae-mi capul,
dă-mi să béu și să vorbesc. (2)

Cf. cimilitura francesă:

L'on me tire, on me taille, on me retaille,
je fais la paix et la guerre,
toutes les plaies il me faut boire
et je contente tous les amoureux. (3)

517. *Nic escu,*
drac escu,
tută lumăa u zburăscu. (4)

518. *Mut escu,*
nu grescu,
cu tută lumăa zburăscu. (5)

519. *Cînd fet io,*
trei mi țin
ș-pulăi amelăi
nîpoi nî-armîn. (6)

CXIX. Copilul în fașă.

520. Suflet nevinovat
stă legat. (7)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 68; Bulgărescu, No. 726.

(2) *Siedietórea*, VI, p. 112.

(3) *Mélusine*, I, colóna 254.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 40¹.

(5) *Ibidem*, No. 40².

(6) *Ibidem*, No. 41.

(7) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.

CXX. Corabia.

(Veđi și *Móra.*)

521. * Pană 'mpănată,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voe de domn. (1)
522. * *Meși că suflit nu ari,
pőartă sufliti pė-amari.* (2)
523. Am o găscă pe apă
și cu fulgii în pădure. (3)
524. Am un lucru:
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (4)
- a) Suflet n'am, suflet duc,
de pămînt nu mă ating. (5)
525. Pe cea vale nourată
vine-o fěră 'ncornorată,
de meșteri străini lucrată;
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (6)

Cf. cîmilitura rusescă în traducere francesă:

Au milieu des montagnes (rivage)
court un cheval noir,
couvert de tapis,
orné de clous. (7)

- (1) Din jud. Suceveî, culésă personal.
(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(3) Bulgărescu, No. 68.
(4) Stamati, *op. cit.*; *Romănul glumeș*, No. 24; Bulgărescu, No. 34.
(5) Bulgărescu, No. 707.
(6) V. Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 647.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

526. Când eram în viață
 umbriam cu multă dulcătă
 pe tot omul ostenit;
 acum însă după moarte
 de altă sortă am eu parte:
 ca să țin neconținut
 vii pe mine,
 vii sub mine;
 să vedem: ghici-vei bine? (1)

Cf. cimilitura franceză:

a) Devine une chose morte et qui a vécu,
 qui a été baptisée après sa mort pour porter les vivants.
 — Un navire. (2)

b) Quand j'étais vif, les vifs passaient sans prendre ni or, ni monnaie, et étant mort, les vifs et morts je porte et souvent fois garde la porte et les hommes m'envoient souvent sur l'onde.

— C'est un chêne, car il nourrit les pourceaux de son fruit et après qu'il est mort on en fait des planches pour faire des planchers, portes, des navires, des bateaux pour aller sur l'eau. (3)

Cf. cimilitura în limba asalciană veche:

Was ist das: do es lebt do speysst es die lebendigen; do es todt do beschirmt es die lebendigen; es trug die lebendigen und ging uff den lebendigen.

— Ein Eichbäum der gibt sein frucht den seuwen wan er abgehauwen und zu den heüsern gemacht wirt, beschirmt er die menschen oder so man schiff daraus macht, tregt er die menschen, und geet uff den fischen. (4)

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumei*, No. 25; Bulgărescu, No. 193.

(2) Sauvė, *op. cit.*, No. 93.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 44 — 45.

(4) *Ibidem*.

Cf. cîmilitura lituană:

Als ich lebendig war, nährte ich lebende; als ich todt war
trug ich lebendige. Was ist das?

— Die Eiche. (1)

CXXI. Corlata și coșul.

527. * Am patru frați:
p'o mîneacă de cojoc băgați,
și toți beu tutun cu lulelele. (2)

CXXII. Cortul țigănesc.

528. Ce casă e agățată pe lemne? (3)

a) Ce casă-î spînzurată,
pe lemne agățată? (4)

529. Ce casă-i, pe care
într'o clipă o făceă,
într'o clipă o strîngeă,
și pe cal o puneă? (5)

CXXIII. Coseiugul.

530. Cine-l face nu-î trebuie,
cine-l cumpără nu-î pentru el,
și cui îi trebuie nu-l scie și nu-l vede. (6)

a) Il face cui nu-î trebuie,
îl cumpără cine nu dorește,
și trebuie cui nici nu-l vede. (7).

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 44—45.

(2) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Bulgărescu, No 303.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 151.

(5) *Ibidem*, No. 152.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 231.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 77.

531. *Carî lu adară nu-lî lipsăşti,
îl dimîndă carî nu va,
ş-carî îl pōartă necă-l vĕadi.* (1)

Cf. cimiliturile francese:

- a) Celui qui le fait ne s'en sert pas,
celui qui s'en sert ne le voit pas.
— Un cercueil. (2)
- b) Celuy qui la faict n'en a besoing,
celuy qui la fait faire ne la veut pour soy'
et celuy pour qui est faicte ne s'en soucie.
— Une bière pour un trépassé. (3)
- c) Adevinez que c'est: celui qui le vent en es[
[joyeux;
et celui qui l'achate en est courrouchiez,
et celui qui en besoingne le met n'en scet riens'
— C'est un luyseil. (4)
- d) Celui qui le fait, c'est pour le vendre;
celui qui l'achète, ne s'en sert pas;
celui qui s'en sert, ne le voit pas. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Qui la fa, no la vol;
qui la veu, no la desitja;
y qui la fa servir,
ni la veu, ni la compra.
— La caixa de mort. (6)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 71.

(2) *Mélusine*, I, colóna 257.

(3) Rolland, *op. cit.* p. 119 — 120.

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem.*

(6) Briz, *op. cit.*, p. 56.

Cf. cimiliturile italiene:

- a) Chi la fa, la fa per vende';
chi la compra, non l'adopra;
chi l'adopra, non la vede'.
— La cassa da morto. (1)
- b) Chi la fa, no l'adopera,
e chi l'adopera, no la vede.
— La cassa da morto. (2)
- c) Qual'è quella cosa, che colui
che la fa, non ha bisogno alcun,
e colui che la fa fare manco la vuol per lui,
e colui per chi è fata non ne ha bisogno.
— La cassa dei morti. (3).

Cf. cimiliturile castelane:

- a) El que lo hace, lo hace cantando;
el que lo compra, lo compra llorando;
el que lo utiliza, no lo ha de ver.
Decidme ¿ que' puede ser?
— La caja de muerto. (4)
- b) El que la hace, la hace cantando;
el que la busca, la busca llorando;
el que la disfruta, no la ve.
¿ Què es?
— La caja de muerto. (5)

Cf. cimilitura istriana:

Qui la fa, la fa per vendi;
qui la compra, nu' l'aduopra,
qui l'aduopra, nu' la vido. (6)

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 301.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 120.

(3) *Ibidem*, p. 161.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 62.

(5) *Ibidem*.

(6) Ive, *op. cit.*, p. 297.

Cf. cimiliturile alsaciene:

a) Der es macht, der darfs nit;
der es kaufft, der wils nit;
der es brücht, der weiss nit,
— Ein dotten lad. (1)

b) Wer's macht brückt's nit,
wer's kauft b'halt's nit,
wer's brückt weisz's nit. (2)

CXXIV. Coşul.

532. * Am un sac cu mac,
la amîndouă capetele deslegat. (3)

533. * Am un sac cu mac,
il răstorn cu gura în jos şi nu se varsă. (4)

a) Am un sac cu mac,
şi şede cu gura 'n jos şi nu se varsă. (5)

534. * Am un sac
plin de mac,
şede 'n jos cu gura,
nu-şi varsă strînsura. (6)

a) Am un sac
plin cu mac,
gura 'n jos e pusă
şi de loc nu se varsă. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 120.

(2) *Ibidem.*

(3) Din Mădeiū, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavilescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 37; Sbiera, *op. cit.*, No. 6.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Românul glumeţ*, No. 40.

535. * Am un sac
plin de mac,
șéde cu gura 'nturnat. (1)
536. * Este un sac cu mac încărcat,
atîrnat cu gura 'n jos în casă,
și nu se mai varsă. (2)
- a) * Am un sac
plin cu mac,
d'slegat,
rêsturnat,
nu s'a vërsat. (3)
537. * Am un știubeiū cu mac,
șéde cu gura 'n jos
și nu se varsă. (4)
538. * Am un poloboc cu perje,
șéde cu gura în jos și nu se varsă. (5)
539. * Am un sac rotund,
fără nici un fund. (6)
540. * *Un auș cu nărli lăi.* (7)
541. Am o vacă mare,
cu țița 'n spinare. (8)
542. Ghici ghicitórea mea:
moș Drăgan cu 'n dinte ? (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(8) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 411.

543. * Mama lată și tata gros,
cântă 'n flueraș frumos. (1)
— Coșul și fumul.

544. Tata lungul
și mama fluerătură. (2)
— Coșul și fumul.

545. Mama lata,
tata grosul,
nenea lungul. (3)
— Vatra, coșul, fumul.

a) Tata lungul,
mama lata,
nenea fluerătorul. (4)

546. Sora mea înflăcărată,
mama grósă,
tata lung,
și nenea fluerătorul. (5)

a) Mama lata,
tata grosul,
frate-meu fluericiu. (6)

b) Mama lata,
tata lungul,
nenea năbădăiosul. (7)

547. Tata lung,
mama lată,
și cumnată
filfiată. (8)
— Coș, vatră, foc.

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Românul glumeț*, No. 356.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 574.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 739.

(5) Arsenie, *op. cit.*

(6) *Românul glumeț*.

(7) Bulgărescu, No. 593.

(8) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II, p. 48.

548. Tata înalt,
 ginerele turbat,
 maica milostivă,
 surióră albă. (1)
 — Coşul, focul, pânea, cuptorul.
549. * Am un sas
 cu sacu 'n nas. (2)
 — Coşul cu astupătórea.
550. *Un auş discicirat*
pristi foc şadi bígat. (3)

CXXV. Coţofana (ţarca).

551. * Ce e lungă
 cât o drugă,
 şi de grósă
 cât o cépă,
 şi nechéză
 ca o épă? (4)
552. E lungă, nu-î furcă;
 e négră, nu-î ţigancă;
 e albă, şi nu-î dómnă. (5)
553. Să fiű albă, nu-s cucónă;
 să fiű négră, nu-s ţigancă;
 să fiű verde, nu-s mătasă. (6)
- a) De sunt albă, nu sunt dómnă;
 de sunt négră, nu-s ţigană;
 de sunt verde, nu-s mătasă. (7)

(1) Bulgărescu, No. 735.

(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 95.

(4) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(5) *Siedietórea*, II, p. 50.

(6) Ispirescu, *op. cit.*

(7) *Siedietórea*, IV. p. 144.

554. * Ce e albă și nu-î dómână,
și e négră și nu-î țigancă,
și-are códă lungă și nu e tîgae? (1)

555. * Dacă-s albă, nu-s dómână;
dacă-s négră, nu-s țigancă,
dacă-s lungă, nu-s prăjină. (2)

a) E albă, da nu-î jupânésă;
e négră, și nu-î țigancă. (3)

556. * Am o rață
dulubață,
códa singură-și negóță;
pas, bădiță, de-o gicesce. (4)

557. Unde-î alb, nu-î omăt;
unde-î negru, nu-î pămînt. (5)

558. Fata de pandur
cu virghea 'n spate. (6)

559. Ce merge pe drum
cu țandura 'n fund? (7)

560. Ce-î la cap ca o dómână
iar la códă ca o daltă? (8)

561. Ce-î frumósă ca fetele
și nechéză ca epele? (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Bulgărescu, No. 380.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 105.

(6) *Românul glumeț*, No. 231; la Bulgărescu, No. 385, e: «pîrghia».

(7) *Românul glumeț*, No. 195.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 106.

(9) *Ibidem*, No. 107.

CXXVI. Coțofana pe pore.

562. * Titirișca-frișca
sare pe țînțoiu-bînțoiu,
dar țînțoiu-bînțoiu
nu pôte sări
pe titirișca-frișca. (1)
- a) Titirișca-prișca
se pôte sul pe titirișcoiū priscoiū,
dar titirișcoiū-priscoiū
nu se pôte sul
pi titirișca-prișca. (2)
- b) Titirișcă-frișcă
se pune pe titirișc-frișc,
dar titirișc-frișc
nu se pôte pune
pe titirișcă-frișcă. (3)
563. Mic-pestric
se suie pe moc-mondoc,
dar moc-mondoc
nu se suie pe mic-pestric. (4)
564. Anghelușca-menghelușca
șede călare pe angheloiū-mengheloiū,
dar angheloiū-mengheloiū
nu pôte șede călare
pe anghelușca-menghelușca. (5)

CXXVII. Coda pasăreî.

565. * Am o lacră:
o încheie vîntul,
o descheie vîntul. (6)

(1) Din județul Sucevei, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, IV, p. 144.

(3) Bulgărescu, No. 233.

(4) *Românul glumeț*, No. 195.

(5) *Ibidem*, No. 123.

(6) Localitatea de unde e culésă, nesigură.

566. Am o carte:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (1)
567. * Am o uşă:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (2)
568. * Am o portiţă:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (3)
569. * Vîntul încheie,
vîntul descheie. (4)
570. * Două gheme de mătăasă
le-am trimis la Vodulésă,
ca să-mi facă cusătura
fără léc de tivitură.
— Códă păunului. (5)

CXXVIII. Cósă.

571. * Căţeluşă sargă,
tot câmpul alérgă. (6)
- a) * Am o căţeluşă albă,
şi tot câmpul alérgă. (7)
- b) * Am o căţeluşă albă,
toţi munţii alérgă. (8)
- c) * Am o căţea albă,
tótă ţarna o alérgă. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 66; Sima, *op. cit.*, No. 166.

(2) Din Găinesci jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

- d) * Am o haită albă,
prin érbă alérgă. (1)
572. * Am o cățelușă négră,
și tot câmpul il alérgă,
și urdă varsă. (2)
- a) * Am o cățea albă,
tot délul alérgă,
și tot urdă scapă. (3)
- b) * Am o cățea albă,
tot câmpul alérgă,
și numai urdă fată. (4)
- c) * Am o cățea albă,
tótă ȕiua alérgă,
și tot urdă varsă. (5)
- d) * Am o cățea albă,
tot câmpul alérgă,
și numai urdă se balegă. (6)
573. * Am o haită négră,
și toȕi munȕii alérgă. (7)
574. Am o coteicuȕă négră,
tot câmpul alérgă,
și tot urdă face. (8)
575. * Am o cățea négră tărcată,
tot câmpul alérgă și-l calcă. (9)
576. * Am o haită négră,
toȕi munȕii alérgă,
și nu-î om s'o întrécă. (10)

-
- (1) Din Găinescî, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Idem.
 (4) Idem.
 (5) Idem.
 (6) Idem.
 (7) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (8) Sbiera, *op. cit.*, No. 28.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

577. * Am o vacă albă,
toți munții alérgă. (1)
- a) * Am o vacă négră,
și tot câmpul alérgă. (2)
578. Am o vițelușă pagă,
care tot câmpul alérgă,
numa 'n tufiș nu se bagă. (3)
579. * Am o épă șargă,
tot câmpul alérgă (4)
- a) * Am o épă négră,
tot câmpul alérgă. (5)
- b) * Am o épă négră sirépă,
tóte câmpiile alérgă. (6)
580. Cățelușă livera,
pasce câmpul otova. (7)
- a) Cățelușă limbravă
șterge-a câmpului otavă. (8)
581. * Cățelușă lipovencei
linge câmpul otovencei. (9)
582. Am o țarcă bulércă,
tot câmpul alérgă. (10)
583. Știuca din baltă s'aruncă,
dumbrava o culcă. (11)

-
- (1) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.
 (2) *Siedietórea*, II, p. 59.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Idem.
 (6) Idem.
 (7) Din județul Sucevei, com. de d-l P. G. Văsescu.
 (8) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (9) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (10) Bulgărescu, No. 90; Sima, *op. cit.*, No. 4.
 (11) Sbiera, *op. cit.*, No. 29.

584. * Vij, vij
prin păiuș,
țanc, țanc
prin copaci. (1)

a) Fiș, fiș
prin păiș,
paci, paci
prin copaci. (2)

b) * Fiș, fiș
prin păiș,
cotcodac
prin copac. (3)

c) Țac, țac
prin copac,
fiș, fiș
prin păiș. (4)

d) Miș, miș
prin păiș,
haci, haci
prin copaci. (5)

e) * Ița, ița
prin păiș,
fița, fița
prin costiș. (6)

585. * Am o curelușă unsă,
pe lângă pământ dusă. (7)

586. Mă suiū în scaiū
să vĕd de cai,
și vĕđuiū știucile
păscĕnd luncile. (8)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 157.

(5) *Românul glumeț*, No. 249.

(6) Din județul Sucevei, culésă personal.

(7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) Crainic, *loc. cit.*, I, p. 517.

CXXIX. Crângul.

587. Se vaită ciocoiu Radu,
că i-a fugit satu. (1)

a) Se vaită coconatu,
că i-a perit satu. (2)

CXXX. Crâșma.

588. * Așchia bradului,
țitôrea satului. (3)

589. Casa dracului
în mijlocul satului. (4)

CXXXI. Crăpătura.

590. Ce nu e făcut de om? (5)

591. Ce e făcut la casă fără mână de om? (6)

a) Ce e în casă nefăcut de mână de om? (7)

b) Ce e în casă și nu e făcut de mână de om? (8)

CXXXII. Crucea,

592. * Ce este mai sfînt decît toți sfinții și suflet
n'are? (9)

(1) *Românul glumeț*, No. 209.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, I, p. 518.

(3) Din Crucea, com. Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 92; *Românul glumeț*, No. 312.

(6) *Siedietorea*, IV, p. 24.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 159.

(8) *Siedietorea*, II, p. 91.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CXXXIII. Crucea bisericeî.

(Veđi şi Clopotul.)

593. * Pana cocostireului
bate faţa tîrgului. (1)

CXXXIV. Cucórele.

594. * Singurele,
mititele,
merg pe drum înşirătele. (2)

CXXXV. Cucuvala.

595. * Titiană, iană,
strigă nóptea în poenă. (3)

CXXXVII. Cugetarea.

596. Ager, sprinten şi uşor,
fără aripî pot să sbor
printre plóie, printre nor. (4)
597. *Truplu mi l-am mult lişor,
şi fără dă-arpete-nî asbor,
nu escu niţi năor.* (5)

CXXXVII. Cuful.

598. Hoful intră 'n casă
şi capul afară-şi lasă. (6)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 332.
(5) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 115; Bulgărescu, No. 416.

599. * Trupul îl bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (1)
- a) Trupul îmi bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (2)
- b) * Trupu-mi stă în casă,
iară capu-afară. (3)
600. Trupu-mi vereză,
și capu-mi ernéză. (4)
601. * *Tut truplu nauntru bigat,*
și caplu nafőară alísat. (5)
602. * Trupul bagă 'n casă,
córnele afară le lasă. (6)
603. Am un moș într'un picior. (7).

CXXXVIII. Cuiul din potečovă.

604. * Ce intră în casă cu capul în jos? (8)
605. Ce se proptesce în cap,
ca să-ți intre în tălpi? (9)

CXXXIX. Culbecul (molecul).

606. * Răsbuc pe cărare,
cu doba 'n spinare. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 94; Bulgărescu, No. 728.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Arsenie, *op. cit.*
 (8) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 242; Bulgărescu, No. 250.
 (10) Din jud. Sucevei, culésă personal.

607. * Am o arătare,
cu casa 'n spinare. (1)
608. * Şede moşu în brânci,
de desuptul lui mănânci. (2)
609. * Pe cărare la fântână
merge o cotobatură bătrână. (3)
610. * Are córne şi nu-î boû,
are şea şi nu-î cal. (4)
611. Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se urcă pe copaci ca un şerpe. (5)
- a) * Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se acaţără pe pomi. (6)
612. * Arătarea merge pe cărare,
nu-î boû că are şea,
nu-î cal că are córne. (7)
- a) Córne are şi boû nu e. (8)
613. Mă întâlneşti cu'n dobitoc, dobitoc nu eră;
córne aveà, boû nu eră;
samar aveà, măgar nu eră;
picioare n'aveà, dar în copaci mi se suià. (6)

(1) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 13; *Românul glumeţ*, No. 278; Bulgărescu, No. 181 şi 221.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (8) *Românul glumeţ*, No. 91; Bulgărescu, No. 220.
 (9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 122; Bulgărescu, No. 576.

- a) * Are córne și boú nu e;
samar are, măgar nu e;
picioare n'are, și 'n copaci se suie. (1)
614. *Cóarni am și boú nu-ni hiú;*
am sumar, nu hiú gumar;
imnu și scriu și dascal nu-ni hiú. (2)
615. Am un boú cu trupul în grajd,
cu córnele-afară. (3)
616. * Am un ou și nu-î ou,
și-î cu córne și nu-î boú. (4)
617. In căsuța pestrițată
șede o vită 'ncornorată,
ce căsuța 'n spate pórță;
de-atingi vita la corniță,
trage capul în căsuță.
Spuneți-mi, copii, îndată,
ce e casa pestrițată,
ce e vita 'ncornorată. (5)
618. * Cunoscî o vietate
cu córne mici și moi,
ce-și pórță casa 'n spate
prin érbă și prin foi? (6)
- a) Ghici ghicitórea mea:
ce umblă cu casa 'n spinare? (7)
619. Imi port casa în spinare,
și din gură-mi pică bale. (8)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 101.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 9.

(4) Din Crucea, com. Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(5) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(6) Din com. Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 188; Bulgărescu, No. 407.

(8) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

Cf. cimiturile franceze:

- a) Qui est-ce qui peut se promener
sans quitter sa maison?
— L'escargot. (1)
- b) U houmiot
qui s'emporte sa maison darrè deu cot?
— Lou carcolh. (2)

Cf. cimitura catalană:

Puja paret amunt
ab la caldereta al cul.
— Lo caragol. (3)

Cf. cimitura castelană:

¿ Qué es, qué es
del tamano de una nuez,
sube la cuesta
y no tiene plés?
— Carcol. (4)

620. * *Un auș cu casa după nis.* (5)

CXL. Culmea (grinda cu straie).

621. In pădure născuiū,
în pădure creșetuiū,
acasă dacă m'aduse,
cretință vėrgată imi puse. (6)

622. * Peste ȕi șed deșartă,
séra mă încarcă.
diminēța mă descarcă. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 75.

(2) *Ibidem.*

(3) Briz, *op. cit.*, p. 51.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 73.

(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(6) Bulgărescu, No. 482.

(7) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

CXLI. Cămea, ușa, ferestra.

623. * Am trei fete într'o casă:
 una dice că de-ar veni duminica
 să se gătescă,
 alta dice că de-ar veni noaptea
 să se odihnescă,
 și alta dice: ori vie, ori nu vie,
 că mie tot una-mi face. (1)

CXLII. Campăna fântănei.

624. * Tata se sue 'n pod
 și mama-l apucă de nod. (2)
625. Când e ziua, hoha 'n sus și hoha 'n jos;
 când e seara, hohostire hoha. (3)
626. Ciocârlan moțat
 strigă noaptea în sat. (4)

CXLIII. Cununia.

627. Ce nod cu gura se înodă
 și cu mâni nu se desnodă? (5)
628. *Te nod cu gura s-noadă*
ș-cu mîni nu z-disnoadă? (6)

a) *Nodlu cu gura ți s-noadă*
cu mîna nu se disnoadă. (7)

(1) *Românul glumeț.*

(2) Din județul Sucevei, culésă personal.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 18.

(4) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(5) Anton Pann. *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 65; Bulgărescu, No. 701.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 21.

(7) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

629. * Ce se lĂgă cu gura
și nu se pĂte deslegă nicĂ cu mâna? (1)

CXLIV. Cuptorul.

630. * Pe sub rĂpile rĂpite,
ciute negre, mohorĂte. (2)
631. * Am un porc Ăn brĂncĂ,
și din c. . ĂĂ mĂnĂncĂ. (3)
632. Am un sac plin,
și ce-Ă Ăn el nu se varsĂ. (4)
633. VenĂ titirigile,
luĂ pipirigile,
rĂmase doftorul gol. (5)
- a) VenĂ pipirigul,
luĂ titirigul,
rĂmase gol cucurigul. (6)
634. Am un moș bĂtrĂn:
tot mĂnĂncĂ și nu se saturĂ. (7)
635. Am o vacĂ:
cĂnd se balegĂ, toĂĂ alĂrgĂ. (8)
636. Din afarĂ Ăntuneric,
din lĂuntru luminos. (9)
637. Am o cĂmașĂ numai din petice fĂcutĂ,
și nu-Ă ĂmpunsĂ nicĂ odatĂ cu acul. (10)

-
- (1) ComunicatĂ de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) *SiedietĂrea*, IV, p. 144.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 79; BulgĂrescu, No. 767.
(6) G. D. Teodorescu, *op. cit.*, No. 69; BulgĂrescu, No. 770.
(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 36; BulgĂrescu, No. 87.
(8) BulgĂrescu, No. 129.
(9) Sima, *op. cit.*, No. 38; BulgĂrescu, No. 352.
(10) Sima, *op. cit.*, No. 37.

638. Urșii în sat
câinii nu bat. (1)
639. Sărintocul îmbrăcat
în cojoc de brad,
stă în mijloc de sat,
și câinii nu-l bat. (2)
640. *Un laiu buval butșuni arucutăști.* (3)

CXLV. Curcubeul.

641. * Bolbuc în genune,
trosc peste pădure. (4)
642. * Lung încârligat
peste mare aruncat. (5)
643. * Năframă vërgată
peste mare aruncată. (6)
- a) Șervețel vërgat
peste mare aruncat. (7)
- b) Un peșchir învërgat
peste mare aruncat. (8)
- c) Am un ștergar vërgat,
peste mare aruncat. (9)
644. Ștergărel vërgat
pe culme-aruncat. (10)

-
- (1) *Siedietórea*, I, p. 8.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 39.
 (3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 93.
 (4) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (7) *Românul glumeț*, No. 47; Bulgărescu, No. 675.
 (8) *Românul glumeț*, No. 266.
 (9) Bulgărescu, No. 2 și 671.
 (10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 53; *Românul glumeț*, No. 340; Bulgărescu, No. 673.

645. Ștergar vërgat
pe Dunăre-aruncat. (1)
a) * Un ștergar învërgat
peste Dunăre-aruncat. (2)
646. * Ștergar vërgat
peste nori aruncat. (3)
647. Ștergar vërgat
peste deluri aruncat. (4)
648. * Briu vërgat
peste mare aruncat. (5)
649. Panglicuță învërgată
peste mare aruncată. (6)
650. *Distimele chindisită*
stri nëori arucutită. (7)
651. *Mușat ș-mîrat*
pristi denuri șadë-arcat. (8)
652. Șërpe vërgat
peste Prut aruncat. (9)

CXLVI. Curechîlul (varza) .

653. Trupul, capul mi-e tot una,
pe un picior staă tot-deauna,
am cămăși nenumërate,
și le port tôte 'mbrăcate. (10)

-
- (1) Bulgărescu, No. 676.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) Idem.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeț*, No. 324.
(7) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.
(8) P. Papahagi, în *loc. cit.*, No. 42.
(9) Din com. Stăneș, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(10) A. Pann; *Românul glumeț*, No. 86; Bulgărescu, No. 21.

a) Capul, trupul mi-s tot una,
pe-un picior staū tot-deauna,
și cămăși nenumărate. (1)

654. * Am cămăși nenumărate,
și le port pe tôte 'n spate. (2)

655. *Un auș cu patruță di cîmeș înviscut.* (3)

656. * Hotrocol
prin ocol,
gâscă albă 'ntr'un picior. (4)

a) * Rostogol
după ocol,
gâscă albă într'un picior. (5)

657. Rostogol
într'un ocol,
curte verde într'un picior. (6)

658. * Ulgior
bulgior,
șede într'un picior. (7)

a) * Ulcioruș
bulcioruș,
șede într'un vîrf de picioruș. (8)

659. * Titirigior
într'un picior. (9)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 98.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) *Siedietórea*, II, p. 82.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

660. Am un țuțuruș
pe un picioruș. (1)
- a) Ciumelciu, ciumelciu
turturaș,
într'un picioraș. (2)
661. * Am un nemțișor,
șéde într'un picior. (3)
662. Am un moș într'un picior. (4)
663. * Am un omușor,
șéde într'un picior. (5)
664. * Am un moșneguț
cu un picioruț. (6)
665. Todoruț
în picioruț. (7)
666. Ciuturuș
buturuș,
șéde într'un picioruș. (8)
- a) * Ciuturel
buturel,
șéde într'un piciorel. (9)
667. * In pirăul rotunjor
șéde o țarcă într'un picior. (10)

- (1) Sbiera, *op. cit.*, No. 94.
 (2) Din Vașcău, Transilvania, com. d-l V. Sala.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Bulgărescu, No. 6.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Idem.
 (7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 23.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Din com. Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici

668. Căldăruță
burducuță,
șede'n sus în picioruț. (1)
- a) * Căldărușă
bulgărușă
șede'n c... și'n picioruș. (2)
- b) * Căldărușă
băldărușă,
șede'n picioruș. (3)
669. * Cucuruză
buburuză,
șede'n c... sau în picioruț. (4)
670. Angheluș
cu'n picioruș,
haine verđi până'n pămînt. (5)
- a) Hengherésă 'ntr'un picior,
cu haine verđi până'n pămînt. (6)
671. * Am o babă fărfaľogósă,
șéde cu boerii la masă. (7)
672. * Am o babă flendurósă,
toți boerii o trag la masă. (8)
673. * Șéde la masă
o babă flendurósă. (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 95.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) A. Pann, *op. cit.*

(6) Bulgărescu, No. 415.

(7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) Am o babă rufósă,
şéde cu Vodă la masă. (1)
674. * Am o fată sdrenţurósă,
şi stă cu dada la masă. (2)
- a) Am o fată trenţărósă,
şéde cu Vodă la masă. (3)
675. * Am o găină ferfeniţósă,
şéde cu boerii la masă. (4)
676. * Am o găscă flendurósă,
şéde cu Domnul la masă. (5)
677. * Rufă rufósă,
şéde cu boeri la masă. (6)
678. * Am un cojoc plin de petice. (7)
679. * Am un moş de tot cârpit
şi de ac de loc clintit. (8)
680. * Petec peste petec,
cârpit peste cârpit,
cu acu nu-î pipăit. (9)
681. * Am un moşneguţ
tot din petecuţi. (10)
682. * Şéde afară un timp de vreme,
şi după ce o virim în casă,
afară nu măi ese. (11)

-
- (1) *Românul glumeţ*, No. 14 ; Bulgărescu, No. 28.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Stamati, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 18; Bulgărescu, No. 18.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.
 (6) Din Stâncea, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Idem
 (9) Idem.
 (10) Idem.
 (11) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

CXLVII. Curechiul, omul și capra.

683. Strigă cel cu'n picior pe cel cu două
să vină, că-l mănâncă cel cu patru. (1)

CXLVIII. Curéna.

684. Nóptea șopîrlă și ȕiua cerc. (2)

Cf. cimilitura-francesă :

Qui est-ce qui est échelle le jour et serpent la nuit ? (3)

CXLIX. Curéna la móră.

685. * Gînj înginjuduit,
șérpe potcovit,
sudóre de om,
poruncă de domn. (4)

CL. Degetarul

686. Am o căsuță
micuță,
și are mai multe ferești
decât casele împăratului. (5)

CLI. Degetul.

687. Am o frigare de os și carnea de fer. (6)
- a) Frigarea de carne și carnea de fer. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 24.
 (2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
 (3) Rolland, *op. cit.*, No. 140.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) *Siedietórea*, IV, p. 32.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 118.
 (7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 91.

b) Am o frigare de carne
și bucățile de fer. (1)

c) * Mâncarea de carne și carnea de fer. (2)

688. *Ținți nveste cu tasurile n cap.* (3)

689. *Yingiț fraț cu ploștele n cap.* (4)

a) *Yingiț fraț cu plotșli n-cap.* (5)

CLII. Desagii.

690. Pe drumul lui Turturuș,
un curcan cu două guși. (6)

a) * Pe valea lui Ivănuș,
o curcă cu două guși. (7)

CLIII. Dimerlia.

691. Așchia bradului,
curva satului. (8)

a) * Țandura bradului,
curva satului. (9)

b) * Trupina bradului,
curva satului. (10)

(1) *Românul glumeț*, No. 190.

(2) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(3) Weigand, *op. cit.*, No 25.

(4) *Ibidem*, No. 30.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 19.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 518.

(7) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

c) * Hastia bradului,
curva satului. (1)

692. Așchia bradului,
frumósa satului. (2)

a) * Așchiuța bradului,
míndrulița satului. (3)

693. Așchia bradului,
dreptatea satului. (4)

CLIV. Dinții.

(Veđi și *Gura.*)

694. Sus masă,
jos masă,
la mijloc fasole-alésă. (5)

695. * Pe sub streșină de casă,
șed înșirați saci de óse. (6)

696. * Am o poetică
cu oile nenumérate. (7)

697. * Am o căsuță
plină cu osuțe. (8)

698. Săcșori albi sub stréșnă roșie. (9)

699. Am o poétă plină cu vaci albe. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 52.

(5) Bulgărescu, No. 712.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 92.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 68.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 148.

700. Am un cuptioraş
plin cu iepuraşi. (1)
- a) * Am un ocolaş
plin de iepuraşi. (2)
701. * Am un ocolaş
plin de mieî albî. (3)
702. * Am un ocolaş
plin de viţei albî. (4)
703. * Am un sălaş
plin cu mieî albî. (5)
- a) Am un grajd
cu mieî albî. (6)
- b) Am un coşăraş
plin cu mieluşî albî. (7)
- c) * Am un ţăreuşor
plin de mieluşorî. (8)
- d) * Am o poeţică
plină de cârlanî albî. (9)
- e) Am o poeţică
plină de mieî albî. (10)
704. * Am o poeţică
plină cu găini albe. (11)

(1) *Siedietórea*, II, p. 58, şi V, p. 95; comunicată din Bucovina de d-l S. Fl. Marian şi culésă şi de noi personal din jud. Sucevei.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Bulgărescu, No. 201.

(7) Din Broscei, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 69.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

705. *Nă bisăarcă cu cai algî.* (1)

706. * Două cărduri de albî meişori
şed rôtă'n ţărcuşor. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Deux rangées de petites juments blanches;
il y en a une rouge, qui les bat toutes.
— Les dents et la langue. (3)

Cf. cimilitura veneţiană:

Mi gó un convento
pien de frati drento,
tuti vestiti d'un color,
eto del padre prior.
— Boca, denti e lengua. (4)

Cf. cimilitura istriiană:

Mi gó un prà de carigheini
doûti bianchi et doûti feîni;
doûti doûti d'un culur,
fora ch'el padre magiur.
— La boca, i denti, la lingua. (5)

Cf. cimilitura castelană:

Al revolver una esquina
me encontré con un convento,
las monjas vestidas de blanco
y el sacristan en el medio.
— Boca. (6)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 31.

(2) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 60.

(4) *Ibidem*, p. 61.

(5) Ive, *op. cit.*, p. 298.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 51.

Cf. cimiliturile catalane:

a) Un convent de monjas blancas
y la mare abadesa al mig.
— Boca, dents y llenga. (1)

b) Un convent de monjas blancas,
dintre hi ha un frare vermell
que 'ls hi repica los ancas.
— La boca. (2)

Cf. cimilitura alsaciană:

Es isch e ställele;
mit wisse wellele;
es räjt nit drin,
un schneit nit drin
un isch doch allewil nasz.
— 'S mül mit de zähne. (3)

Cf. cimilitura argoviană:

I weisz chlifes ställeli
mit viele wisse welleli,
es schneit nit drî, es isch keis fass
und doch isch 's alle wile nass.
— Mund. (4)

Cf. cimilitura germană:

Es ist ein schöner Garten
mit weiszen Palissaden,
es regnet und schneit nicht hinein
und ist doch immer feucht.
— Der Mund. (5)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 138.

(2) *Ibidem*, p. 26.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 61.

(4) *Ibidem*.

(5) *Ibidem*, p. 62.

Cf. cimiturile lituane:

- a) Ein kleines Speicherchen,
voll von waschbläuelchen.
— Der Mund mit den Zähnen. (1)
- b) Ein Stänglein voll weiszer Hühnchen.
Was ist das?
— Die Zähne im Munde. (2)

707. Albișorii trieră,
socolaiul mătură.
— Dinții și limba. (3)

CLV. Dopul.

708. Intr'o vale adincă,
se vaetă un popă de brâncă. (4)

CLVI. Drumul.

709. Nenea Stan gârbovul! (5)
710. Ce n'are căpătâiū? (6)
711. Ce nu poți legă de gard? (7)
712. * Funie răsucită,
tôtă ȕiua nimerită. (8)
713. Am un pom mare, mare,
dar umbră tot nu are. (9)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 62.

(2) *Ibidem.*

(3) Bulgărescu, No. 127.

(4) Bulgărescu, No. 478.

(5) *Românul glumeț*, No. 118; Bulgărescu, No. 615.

(6) Bulgărescu, No. 302.

(7) *Ibidem*, No. 305.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) *Siedietőrea*, IV, p. 120.

714. * Am un om lung,
și n'are umbră. (1)
715. Petricele
mănuțele,
cianga
langa
după ele. (2)
716. * De la casă până la casă
tot funii și ațe trase. (3)
717. * Am un șerpe tîrîitor
pe lume-î stăpânitor. (4)
718. * Am un ciung,
cât a fi lumea de lung. (5)
- α) Este un ciung,
cât lumea de lung. (6)
719. * Este un boū murg,
cât lumea de lung. (7)
- α) Am un junc,
cât lumea de lung. (8)
720. Am ciungi,
cât lumea de lungi. (9)
721. * Ce e cât lumea de mare
și umbră nu mai are? (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) *Siedietórea*, II, p. 91.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Idem.
 (5) Din județul Sucevei, culésă personal.
 (6) *Siedietórea*, II, p. 58.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Idem.
 (9) Idem.
 (10) Idem.

722. * S'a făcut de când e lumea
și va fi cât va fi lumea. (1)

723. *Lînîgă, lînîgă, strîmbă,*
strîmbă ș-tuș mi caftă. (2)

724. * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănésă
pe la casă. (3)

a) * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănesă
vine-acasă. (4)

725. * De la noi și pân'la voi
sunt tot căței de usturoiș.
— Drumul prunduit. (5)

CLVII. Dumneșe.

726. Este o ființă ce nu pôte suferi pe alta aseme-
[nea ei. (6)

727. Cine nu s'a născut și încă n'a murit ? (7)

CLVIII. Plua și nóptea.

728. Sunt două surori în lume
neasemenea la nume:
una albă, luminată,
și alta négră 'ntunecată,
se gonesc prin lumea lungă
și nu pot să se ajungă. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 33.

(3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 304.

(7) Bulgărescu, No. 108.

(8) Anton Pann, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 9; Bulgărescu, No. 665.

a) Am două fete :
 una p^ortă salbă négră,
 alta p^ortă salbă albă;
 neîncetat se gonesc
 și în veci nu se 'ntilnesc. (1)

b) Două fete ce port salbă,
 una négră și-alta albă,
 ne 'ncetat se tot gonesc
 și în veci nu se șosesc. (2)

c) Am două fete :
 una albă și-altă négră,
 alérgă una după alta
 și nu pot să se ajungă. (3)

729. Am două găini: una albă, alta négră,
 cea négră adună, cea albă împrăștie. (4)

a) * Am două găini: una-î albă, una-î négră;
 cea albă împrăștie, cea négră strînge. (5)

b) Am o găină négră și una albă,
 cea négră strînge, iar cea albă împrăștie. (6)

c) Am o găină c'o aripă albă și una négră:
 cu cea albă împrăștie, cu cea négră adună. (7)

730. * Am o puică:
 amuș îi albă,
 amuș îi négră. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 112.

(2) Baronzi, *op. cit.*; Fundescu, *op. cit.*, *Românul glumeț*, No. 306;
 Bulgărescu, No. 152 și 330.

(3) Bulgărescu, No. 47.

(4) *Siedietórea*, V, p. 95.

(5) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 139.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 20; Bulgărescu, No. 29.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

731. *Klotşa albă cîndu yini puliuli tuţ li-arîs pîn-
[deastă
klotşa laie-lî lîa sine ş cu vrări li-anvilăşti. (1)*
732. *Te-s dăuă surări fe nu pot să z-văadă? (2)*
733. *Sum dăuă surări dăamini:
una-î tut jilită,
alantă-î hîrsită. (3)*

CLIX. Fasolea.

(Veđi şi Hameiul).

734. * Umflă-mi-se
gânfă-mi-se,
gîmbieta scólă-mi-se. (4)
735. Chirchiriţa
mirchiriţa,
cârcei toboriţa. (5)
- a) Endelită
mendelită,
de cârcei tăvălită. (6)
- b) Tendeliţa
mendeliţa,
pe cârcea tobolită. (7)
- c) * Tendeliţa
venvelită,
de cârcei tăbolniţa. (8)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 20¹.(2) *Ibidem*, No. 20².(3) *Ibidem*, No. 20³.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 127; Bulgărescu, No. 230.(6) *Românul glumeţ*, No. 228; Bulgărescu, No. 378(7) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 517.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

736. Albă păsărică
pe arac se urcă,
n'are aripioře,
n'are nici picioře. (1)

a) Păsărică nu e,
pe araci se sue,
albă e, picioře n'are. (2)

737. * Păsărică şue,
pe vînă se sue. (3)

738. Am o pasăre şue,
pe harag se sue. (4)

739. * Păsărică pistrue,
pe copaci în sus se sue. (5)

740. * Păsărică şue pe vine,
se sue pân'la vizunie. (6)

741. * Din copăcel în copăcel
se sue pe hărăgel. (7)

742. * In fundul olei
cercelul dómnei. (8)

743. In buzunarul Stoichei
staū cercei Voichi. (9)

744. * Lucie, politie,
frunză varzalie. (10)

-
- (1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 99.
 (2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 96; Bulgărescu, No. 627
 (3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (7) Idem.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.
 (10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

745. Până să se coccă miezul
de ce-i mănânci coccă? (1)

746. * Lelea Palaghia,
dacă ar avé scări,
s'ar suî la cer. (2)

747. Sasca
Parasca
s'ar suî în cer,
dar n'are picióre. (3)

a) Sasca
Parasca
ar suî în cer,
dar n'are scară. (4)

b) Rascări
crascări,
să aibă scară,
s'ar suî la cer. (5)

CLX. Fața casei.

(Cu vatra, focul, pirosteile, cœunul, apa din el, málaiul și făcălețul).

748. Lată peste lată,
peste lată îmbujorată,
peste îmbujorată crăcănată,
peste crăcănată măciulie,
peste măciulie limpeđelă,
peste limpeđelă gálbinelă. (1)

a) * Lată peste lată,
peste lată
îmbujorată,
peste îmbujorată
încrăcănată,
peste încrăcănată

(1) *Românul glumeț*, No. 270.

(2) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Bulgărescu, No. 698.

(4) *Siedietórea*, II, p. 82.

(5) Bulgărescu, No. 652.

bubușlie,
 peste bubușlie
 limpeție,
 peste limpeție
 gălbinie,
 peste gălbinie
 stropleți. (1)

b) * Lată peste lată,
 peste lată
 îmbojorată,
 peste îmbojorată
 crăcănată,
 peste crăcănată
 spartă,
 peste spartă
 udată,
 peste udată
 rotunđată,
 peste rotunđată
 ciuciuleț. (2)

c) Lată patelată,
 peste lată
 îmbojorată,
 peste îmbojorată
 crăcănată,
 peste crăcănată
 măciucă,
 peste măciucă
 limpețelă,
 peste limpețelă
 gălbinelă,
 peste gălbinelă
 hurduleț. (3)

CLXI. Fălua prin sită.

749. * Ce intră prin grădină
 și nu face urmă ? (4)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 171; Bulgărescu, No. 562

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CLXII. Fântâna.

750. * Ionésa
băgănésa,
luî Ion lungul
îi pică mucul. (1)
751. Luî Stan lungul
îi pică mucul. (2)
- a) Tata lungul
îi pică mucul. (3)
752. * Gheorghe lungul
spânzură bumbul. (4)
- a) Alisandru lungu
spânzură bumbu. (5)
753. * Tănase lungu
scârție bumbu. (6)
754. * Am o vacă mórtă 'n şură,
îi şéde untul baltă 'n gură. (7)
755. * Am o vacă:
o mulg cu scara,
şi o împart cu ţéra. (8)
756. Ciocârlan moţat
strigă nóptea 'n sat. (9)
757. * Hoha 'n sus şi hoha 'n jos,
códa hoheî cât hoha. (10)

- (1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Bulgărescu, No. 134.
(3) *Ibidem*, No. 729.
(4) Din Stâncă, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
(6) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) Din Stâncă, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.
(8) Din Moţăţei, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 264; Bulgărescu, No. 743.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

758. * Am o găscă șoită
bóită,
cu gâtul șovirluiu,
cu pliscul
plesnesce paharul. (1)
- a) * Am o găscă șoită
bóită,
cu grumajii șui
burlui,
cu clonțul povîrnicesce. (2)
- b) * Am o gănscă șaică
baică,
cu gâtul șuburluiu. (3)
- c) * Am o gănscă cióică
bóică,
din grumaz cioiū
bîrloiū,
din clobanț pahar isbesce. (4)
759. * Am o gănscă șoită
boită,
cu grumazu șoibîrloiū,
și cu clonțul acnite harști;
N. de gîci. (5)
760. * Am o gănscă potcovită,
cu grumajii șoibîrloibi,
cu gura pahar clătesce,
multe bóle curătesce. (6)
761. * Am o rață cióică
bóică,
cu grumazul cioiū
bîrloiū,
și bea apă tulburesce,
rar voinic care-o gîcesce. (7)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Idem.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

762. *Nă nvăastă adărată
di tuț i bușată. (1)*

763. *Urătă, mșată, tuț mi bași. (2)*

CLXIII. Fedeleșul.

(Veđi și *Olul.*)

764. Urduc
burduc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (3)

a) Ciutuc
butuc
de barbă-l apuc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (4)

b) Hiltic
bîltic,
de barbă-l duc. (5)

c) Am un moș bătrân
bătrân,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc, (6)

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 25.

(6) *Ibidem.*

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 85; *Românul glumeț*, No. 105; Bulgărescu No. 752.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 115.

(4) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1887.

(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 9.

765. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă de m'a adus,
plin cu apă m'a pus. (1)

CLXIV. Fedeul. (2)

766. Am un frate
cu buricul în spate. (3)

CLXV. Femeia.

767. Am o flóre frumósă,
bărbații o mirósă,
numai lor li-i drăgostósă. (4)

a) Ce flóre e mai frumósă
din câte florí mirósă,
bărbații o iubesc,
femeile o urêsc ? (5)

CLXVI. Femeia măritată.

768. Când n'aveam,
îți dădeam;
acum am,
și nu-ți dau. (6)

CLXVII. Femeia însărcinată.

769. Merge dada pe cărare,
patru mîni, patru picióre,
patru-șeci de unghióre. (7)

(1) Bulgărescu, No. 468.

(2) *Capacul de la olă* se țice în Bucovina *fideu* și în România, prin județul Roman, *fidiu*.

(3) *Siedietórea*, II, p. 23; din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) A Pann, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 173.

(5) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 334.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 158; Bulgărescu, No. 236.

(7) Bulgărescu, No. 590.

a) * Merge duda pe cărare,
patru ochi, patru picióre,
patru-deci de unghişóre. (1)

b) * Merge doda pe cărare,
patru mâni, patru picióre,
patru-deci de unghişóre. (2)

770. * Pe cea vale vălată,
trece-o matahală înaltă,
cu patru mâni, cu patru picióre,
cu patru-deci de unghişóre. (3)

CLXVIII. Ferestrul.

771. * Pe pîrăul lui Ciótcă
bótcă,
hîr
popîr,
vulpe-albastră în c. . . (4)

a) * Pe pîrăul lui Ciótcă
bótcă
este o vulpe hîrcă mórtă,
dă din códă hîr pocăr,
vulpe albastră în pîr. (5)

772. * Gînj gînjuit,
şérpe potcovit. (6)

CLXIX. Feréstra.

773. * Am două găini boghete,
şed la moşu sub părete. (7)
(Veđi şi Óla).

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Farcaşa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu, şi din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Din Farcaşa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

a) * Am trei găini bodiete,
șed la mōșa sub părete. (1)

b) * Trei găini boghete,
șed la mama în părete. (2)

c) * La vecinul sub părete,
sunt trei puice cucuete. (3)

d) La mătușa sub părete,
sunt trei gânsce cucuete. (4)

e) * Trei puicuțe cucuete,
staū la lelea sub părete. (5)

f) * Trei găini buhuete,
șed la baba sub părete. (6)

g) * La cumētra sub părete,
sunt trei puice cucuete. (7)

h) * Am niște găini boghete,
și staū rînd pe părete. (8)

774. * Sunt trei ouē boghete,
șed la lelea sub părete. (9)

775. Pogace rasă
sub streșină de casă. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 2.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 28.

776. Nici în casă,
nici afară,
nici în cer,
nici pe pământ. (1)
777. Ce nu e nici în casă, nici afară ? (2)
- a) * Nici în casă, nici afară. (3)
- b) Ce-î nici în casă, nici afară? (4)
778. Nici jos,
nici sus,
numa 'n vreme pus. (5)
- a) * Nici sus,
nici jos.
nici afară,
nici în casă. (6)
779. * Cât afară, cât în casă, (7)
- a) * Cum este afară,
aşa-î şi 'n casă. (8)
780. Ce-î în rîpă
şi nu se surupă ? (9)

CLXX. Ferestra, patul şi uşa.

781. Am trei surori:
una ȕice să se facă ȕiuă,
alta ba, iar a treia
că-î e tot una. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 25; *Românul glumeţ*, No. 292; Bulgărescu, No. 608.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 106; Bulgărescu, No. 246.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 58.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 1.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Giulescî, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 5.

CLXXI. Ferele pe coș.

782. * Am un moș numai cu un maț. (4)

CLXXII. Fluierul.

783. In pădure născuiū,
în pădure cresciū,
la sat dacă m'aduseră,
să le tot cânt mă puseră. (1)

a) In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine-acasă și horesce. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui au bois croit
et à la ville chante?
— C'est une flûte. (3)

Cf. cimilitura provensală:

De qu'es acò ?
Al bos nai,
al pràt pai,
à la belo vilo canto?
— Un tabour. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Per lo garrieh neix,
ab l'aiga creix,
y per la vila canta
la gran berganta.
— La guitarra. (5)

(4) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 108 ; Bulgărescu, No. 466.

(2) *Siedietőrea*, II, p. 59.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 200.

(4) Briz, *op. cit.*, No. CXLI.

(5) *Ibidem*.

784. Ciută
mută,
pe câmp se cântă. (1)
785. * Am un plug cu șese boi;
dacă-î luă doi, nu merge. (2)
786. * Frumușel
și mititel,
și țipă de-ți ieă auđul. (3)

CLXXIII. Fluturele.

787. * Aripī are,
cióră nu-ī;
trup subțire,
vierme nu-ī. (4)

CLXXIV. Focul.

788. Am un boū roșu:
când ajunge'n drum, stă. (5)
789. Am o țarcă gulerată,
alérgă-o câmpie tótă,
și drumul nu-l póte trece. (6)
790. Am un boū: unde se culcă,
nu măi cresce érbă. (7)
- a) * Am un boū roșu:
unde se culcă,
érba nu cresce. (8)
- b) Am un boū roșu:
unde zace,
érbă nu se face. (9)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 35; Bulgărescu, No. 250.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(4) Din Găinescī, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Romānul glumeț*, No. 38;

(6) Bulgărescu, No. 58.

(7) *Romānul glumeț*, No. 191.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.

c) Unde Florean se hodinesce,
érbă bună nu mai cresce. (1)

791. Unde se culcă Boian,
se cunósce și 'ntr'un an. (2)

a) Am un boŭ roșu :
unde se culcă,
se cunósce într'un an. (3)

b) * Un boŭ roșu :
unde se culcă,
un an se cunósce. (4)

c) Am un boŭ roșu :
unde se pune de se culcă odată,
într'un an i se cunósce locul. (5)

792. * Unde dórme boul roșu,
nu mai cresce érbă verde. (6).

a) * Am un boŭ rujan :
unde se culcă,
nu mai cresce érbă un an. (7)

793. Am un boŭ roșu :
unde pasce
se cunósce,
și 'n drum când sosesc,
pe loc se opresce. (8)

794. * Am un boŭ roșu :
unde se tăvălesce,
érbă nu mai cresce. (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 118.

(3) *Siedietórea*, II, p. 59.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea*, I, p. 96.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

(8) Bulgărescu, No. 42.

(9) Din Perieni, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

795. Am un boŭ roșu :
unde pasce
înegresce. (1)
796. * Cât pasce Bujor într'o sară,
nu crește într'o vară. (2)
797. * Am un vițel roșu :
unde se culcă,
șapte ani nu crește érbă. (3)
798. Am un boŭ roșu :
când îl uđi, móre. (4)
799. Am un boŭ roșu,
și mânâncă ori și ce. (5)
800. * Am un boŭ bujor,
și nu-l pot scóte
cu funia din ocol. (6)
801. * Am un cal :
unde pasce,
greŭ înapoi crește. (7)
802. Ce e mic și 'ndată mare? (8)

CLXXV. Focul și căldarea.

803. Bate roșu în fund pe negru. (9)

CLXXVI. Fóia (frunza).

804. Ce trăește după mórte
și-altul va ca s'o tot pórté? (10)

-
- (1) Bulgărescu, No. 38.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Idem.
 (4) Bulgărescu, No. 151.
 (5) *Ibidem*, No. 134.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Idem.
 (8) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 120.
 (9) *Ibidem*, No. 119.
 (10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 110.

Cf. cimiliturile franceze:

a) L'ai vegu viou, l'ai vegu mô,
l'ai vegu courre après sa mô.
— Uno folio d'abre. (1)

b) Je l'ai vu vivre, je l'ai vu mort,
je l'ai vu courir après sa mort.
— La feuille de l'arbre. (2)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est mort
et qui danse encore? (3)

805. Ce pică în apă, nu sare stropi? (4)

CLXXVII. Fôrfecele.

806. Douë rățișóre
călugăricióre,
pe unde mergeă,
malul se surpă. (5)

a) Douë recișóre
călugăricióre,
pe unde mergeaũ,
malul surupaũ. (6)

(1) *Mélusine*, 1877.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 88.

(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.

(4) *Siedietórea*, II, p. 65.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; *Românul glumeț*, No. 295; Bulgărescu, No. 320.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

b) * Două rățișóre,
pe nume surióre,
pe unde merg,
malul se surpă. (1)

c) * Am două rățișóre:
pe unde merg,
malurile se risipesc. (2)

807. Merg pe mal,
malul se dărîmă. (3)

808. Am două călugărițe:
ele merg, malul se surpă. (4)

809. Două late
alăturate
și la capăt cârligate. (5)

a) * Sunt două late
alăturate,
și la vîrf îs cârligate (6)

b) Două late
alăturate,
două 'nguste
încârligate. (7)

c) * Două late
păturate,
două scurte
cârligate. (8)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Stîncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) *Românul glumei*, No. 116.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 111.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 60; Sbiera, *op. cit.*, No. 23.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) *Siedietórea*, II, p. 66; Bulgărescu, No. 363.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

d) *Două lungi alăturate,
două scurte 'ncârligate. (2)

e) *Două late
cotoate,
două 'nguste
cârligate. (3)

f) *Două laturî lăturate,
două cârji încorjobate. (4)

810. *Dăaă surorî cu un buric,
năse asparg, năse adară,
năse nă'nvescu cărnă, veară.* (5)

811. *Te-s doî fraţ ţe tutu z-başi?* (6)

CLXXVIII. Frica.

812. * Ce-î pe lume să n'o scie
Dumnedeş,
ce să fle,
şi noi o scim? (7)

CLXXIX. Fulgerul.

813. * Săgéta 'mpăratului
sparge casa dracului. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 22.

(7) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(8) Din Stâncea, jud. Iaşi, com. de d-l. I. T. Popovici.

CLXXX. Fulgul.

814. La trup sunt ușor,
fără aripi sbor,
dar nu sunt nici nor. (1)
815. Ce trece prin apă
și talazuri nu face? (2)

CLXXXI. Fumul.

816. Ciută mohorită
umblă șovăită. (3)
817. * Hod
în pod. (4)
818. * Ce e 'n pod și n'are óse? (5)
819. Ce ese nóptea 'n sat
și nu-l latră câinii? (6)
820. Funie trasă preste casă. (7)
821. * Am un mât fără ochi,
fără picióre,
ese pe cahla mare. (8)
822. Ce se sue în pod fără picióre? (9)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 92; Bulgărescu, No. 499.

(2) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 91; Bulgărescu, No. 227.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian; *Siedietórea*, II, p. 58.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 128; Bulgărescu, No. 234.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 123.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Bulgărescu, No. 301.

a) Ce se sue în pod fără scară? (1)

b) * Ce se sue în pod
fără mâni, fără picióre? (2)

c) Se sue moșul în pod
fără scară, fără mâni
și fără picióre. (3)

d) * Fără mâni, fără picióre
și făr' de scară,
și se sue în pod. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Une chose gravit la montagne,
et n'a ni corps ni âme.

b) Qui n'a ni pied ni jambe,
mais qui monte bien dans sa chambre? (5)

c) Une chose, qui n'a ni pied ni talon,
monte comme un diabolotin. (6)

823. * Fiul s'a născut, tata încă nu. (7)

824. * Tata nu s'a născut
și ficiorul âmbă pe lume. (8)

825. * Tata încă nu-î pe lume
și feciorul a eșit. (9)

826. * Tat' s'eu dă din mă-sa să ésa,
și fiul se sue pe casă. (10)

(1) *Siedietórea*, IV, p. 144.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 9.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sauvė, *loc. cit.*, No. 2.

(6) *Mėlusine*, 1877.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 116; Bulgărescu, No. 730.

- a) Părinții nu-s născuți bine
și copiii is pe vârful casei. (1)
- b) * Până tata încă nu s'a născut,
fiul âmbără pe vârful casei. (2)

827. *Tatăl nica nifaptu,*
hililu la Dumnezeu-î traptu. (3)

828. *Tatăl ninga nifaptu,*
hililu m-Poli traptu. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Adevinez que c'est:
avant que le père soit nez,
sa fille est dessus la maison?
— C'est le feu, avant qu'il soit alumez,
la fumièrre, qui est sa fille, est au-dessus
de la cheminée. (5)
- b) L'enfant est par les champs et le père n'est
pas né.
— La fumée. (6)

Cf. cimiliturile italiene:

- a) El padre non è nato,
el fiijo sta sul tetto.
— Il fuoco e il fumo. (7)
- b) Avanti ch'el parè nassa
el fio xe sui copi.
— El fumo. (8)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 121.

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) Tașcu Iliescu, în *Țera nouă*, 1887.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.

(5) Rolland, *op. cit.*, No. 155.

(6) *Mélusine*. 1877.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 155.

(8) *Ibidem*.

c) Avanti ch'el pare nasso,
i fluoi xi su i copi.
— Il fuoco, il fumo. (1)

Cf. cimilitura catalană :

Lo pare encara no es nat,
que 'l fill salta pel terrat.
— Lo fum. (2)

Cf. cimilitura castelană :

Antes que nazca la madre,
anda el hijo por la calle.
— Humo. (3)

Cf. cimilitura moravă :

Otec se rodí, syn už po streše skáče. (4)

Cimiliturile lituane :

a) Der Vater ist noch nicht geboren, der Sohn
stemmt sich an den Himmel. Was ist das?
— Das Feuer und der Rauch. (5)

b) Der Sohn ritt in den Krieg, und der Vater
war noch nicht geboren. Was ist das?
— Der Rauch. (6)

829. *Un călugru fără ăsi.* (7)

830. *Costa lungu fără ăsi.* (8)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 17.

(2) *Ibidem.*

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 156.

(4) Rolland, *op. cit.*

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.

(8) *Ibidem.*

CLXXXII. Fumul și coșul.

831. — Unde te duci, strâmbule?
— Ce mă 'ntrebi, găunosule? (1)
832. * — Unde mergi, tu, răsucitul?
— La ce mă 'ntrebi, găuritule?
că la coddă 's aurit,
nu ca ține tot cănit. (2)
833. — *Iu te duț, tune lungă?*
— *Ți m'întreghe, pre fund apres?* (3)

CLXXXIII. Furca (degetele când tore).

834. Am două surori: una șede în casă și o plouă,
iar alta umblă pe afară și nu o plouă. (4)
835. Am dece frați,
cinci sub strășină și cinci afară:
pe cei de sub strășină-i plouă,
pe cei din afară, nu. (5)
- a) * Am dece frați:
cinci merg pe drum
și nu-i plouă,
cinci staū sub părete
și-i plouă. (6)
- b) Am dece călugăriciore:
cinci staū sub strășină
și le plouă,
iar cinci staū afară
și nu le plouă. (7)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 145; Bulgărescu, No. 762.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 122.

(3) Weigand, *op. cit.*, No. 18.

(4) *Românul glumeț*, No. 318.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 28.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Arsenie, *op. cit.*

- c) Am dece vițeî,
cinci şed afară şi cinci în coşar:
pe cinci îi plouă,
iar pe cinci nu-î plouă. (1)
- d) Cinci staū sub stréşină şi-î plouă,
iar cinci alérgă pe câmp şi nu-î plouă. (2)
836. *Ținți djonî odară un puț.*
— Fusile cu pârpodă (3)
837. * Cinci merg pe drum cântând,
cinci şed sub stréşină şi plâng. (4)
- a) * Am cinci voinici,
şed sub straşină şi plâng,
şi cinci alérgă 'n vale şuerând. (5)

CLXXXIV. Furnica.

838. * La cap nod,
dinapoî nod,
la mijloc şft! (6)
- a) * La cap dic,
la dos dic,
la mijloc fiū, fiū, fiū! (7)
839. * La cap măciucă,
la códă măciucă,
la mijloc nemică. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 71.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No 21.

(3) Weigand, *op. cit.*, No. 5.

(4) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

a) * La cap dic,
dinapoï madic,
la mijloc nemic. (1)

b) La cap hop,
la códă țop,
la mijloc nu-î nemică. (2)

840. * La cap nod,
la dos nod,
la mijloc
sobirnob. (3)

841. La cap hup,
la códă tiup,
le mijloc nu-î. (4)

a) * La cap dup,
la c. . hup,
la mijloc hus. (5)

b) La cap țap,
la códă hap,
la mijloc nimic. (6)

842. La cap hurtutu,
la dos hurtutu,
la mijloc ferfeniță. (7)

843. * La cap țap,
la mijloc pepene,
de 'napoï secere. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 53.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 83.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 554.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 101.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

844. * La cap modîlcă,
la şeđut modîlcă,
la mijloc nemićă. (1)

a) * La cap botică,
la dos botică,
iar la mijloc nu-î nemićă. (2)

845. * La cap grósă,
de 'napoi grósă,
iar la mijloc subţire. (3)

CLXXXV. Furnicarul.

846. Pe drumul lui Scarlat
tot meu vĕrsat. (4)

847. D'aci până la voi
tot bóbe de meu. (5)

848. D'aici pân'la munte
tot zale mărunte. (6)

a) De la munte
pân' la munte
tot zale mărunte. (7)

b) De la baltă până la munte
tot zale mărunte. (8)

c) * Cătu-î de-aici pân' la munte,
tot zale mărunte. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Bulgărescu, No. 633.

(5) *Ibidem*, No. 371.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 65; Bibicescu, *op. cit.*, No. 8; *Siedietorea*, I, p. 72.

(7) *Românul glumeţ*, No. 103.

(8) A. Popescu, în *Ţĕra nouă*, 1887.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

849. De la mine
pân'l la tine
tot zale
și parale. (1)

850. De aici până la mare
tot funduri de căldare. (2)

a) De la munte pân'la mare
parcă-s funduri de căldare. (3)

b) De aici până la Bihare
tot funduri de căldare. (4)

c) De la noi
până la voi
tot funduri de căldări. (5)

d) De aici până la munte
tot căldări cu fundu 'n sus. (6)

e) * De aice până la Rus
tot căldări cu fundu 'n sus. (7)

851. * De la noi
până la voi,
tot mărgele
mărunțele,
de fuge mâța de ele. (8)

852. * De aici și până la Beciu
sunt tot capuri de berbeci. (9)

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 358.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 59; *Românul glumeț*, No. 59.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 197; Bulgărescu, No. 367.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 54.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 130.

(6) *Siedietórea*, I, p. 24; Bibicescu, *op. cit.*, No. 9.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

853. * De la noi și pân' la munte
sunt tot căciule rotunde. (1)
854. Pe la noi pe sub părete
îs plin de puice pupuete. (2)
855. * De aici și pân'la munte
tot fete și mătușe. (3)
856. * Intr'un vîrf de munte nalt
ferbe o ólă cu păsat. (4)
- a) * Pe un dél mare și rotat
ferbe o ólă cu păsat. (5)
- b) * Pe délul măturat
ferbe o ólă cu păsat. (6)
- c) * Pe délul cel gurguțat
ferbe o ólă cu păsat. (7)
- d) Intr'un munte 'nflăcărat
ferbe o ólă cu păsat. (8)
- e) * In délul gurguioțat
ferbe-o ólă cu păsat. (9)
- f) In cel vîrf încoronat
ferbe-o ólă cu păsat. (10)
- g) * După délul rostopat
ferbe-o ólă cu păsat. (11)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, II, p. 50.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 103.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

857. Intr'un vîrf de munte
ferbe-o ôlă cu linte. (1)
858. Intr'un vîrf de moviliță
ferbe-o ôlă cu chisăliță. (2)
859. * Intr'o vâlcicuță
ferbe-o ôlă cu chisăliță. (3)
860. * După un dél
este o copită de cal. (4)
861. * Ciotoruga mică
rêstórnă carul mare. (5)

CLXXXVI. Fusul.

862. * Sub un păltinel
jócă un iepurel. (6)
- a) Sub un păltinaș
jócă un iepuraș. (7)
- b) * Sub un brădănaș
jócă un iepuraș. (8)
- c) Am un iepuraș,
jócă sub un alunaș. (9)
863. * Dur în sus, dur în jos,
vine séra burduhos. (10)

-
- (1) *Românul glumeț*, No. 219.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 102.
 (3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Idem.
 (6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 20.
 (8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
 (9) *Românul glumeț*, No. 214 ; Bulgărescu, No. 59.
 (10) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) * Sfir în sus și sfir în jos,
vine séra burduhos. (1)
- b) * Tiulea 'n sus; tiulea 'n jos;
vine séra burduhos. (2)
- c) * Huha 'n sus, huha 'n jos,
vine séra burduhos. (3)
- d) * Tetea 'n sus, tetea 'n jos;
vine séra burduhos. (4)
- e) Foltea 'n sus; foltea 'n jos,
foltea vine bórdios. (5)
- f) * Foltea 'n sus, foltea 'n jos,
vine séra mânios. (6)
- g) * Burtă 'n sus, burtă 'n jos,
vine séra burduhos. (7)
864. * Am nn moșnég burduhos
și o babă streñțărósă;
pe moșnég îl ciucesc
și pe babă o smunceesc. (8)
865. Invîrte casa
cu mătasa
până'la lelea preutésă: (9)
866. *Cari-î hililu, țe hărsit,*
murmură că un cărtit? (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Idem.
 (3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (4) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 70; Bulgărescu, No. 384.
 (6) Comunicată d. d-l I. A. Zanne.
 (7) Din jud. Sucevei, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
 (8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (9) Bulgărescu, No. 487.
 (10) P. Papăhăgi, *loc. cit.*, No. 24.

CLXXXVII. *Gărdul.*

867. In pădure născuiū,
în pădure cîrșeuiū,
acasă de m'aduse,
păzitorul curței mē puse. (1)
868. * De la noi
până la voi
tot un rînd de mușinoi. (2)
869. De aicea până la noi
tot macre de unguroi. (3)

CLXXXVIII. *Gătha.*

870. *Ună mulăriță*
ncîrcată cu scîndurițe. (4)
- a) *Ună mulți*
ncîrcată cu scînduriți. (5)

CLXXXIX. *Gătha și oul.*(Vezi și *Oul.*)

871. Ce nasce neînsuflețit
din însuflețit,
și însuflețit
din neînsuflețit? (6)
872. *Giūlu fați mortul,*
s-mortul fați giūlu. (7)

(1) Bulgărescu, Nò. 473.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mărian.

(3) *Siedietőrea*, II, p. 66.(4) Weigand; *op. cit.*, Nò. 24.(5) P. Papahagi, *op. cit.*, Nò. 28.(6) Ispirescu, *op. cit.*, Nò. 126; Bulgărescu, Nò. 233; *Revistă crit. lit.*, IV, p. 158.(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, Nò. 29.

CXC. Gălăta.

873. Cap de vultur
zvîc la popa 'n fund. (1)
874. Căciula mutului
în fundul pămîntului. (2)

CXCI. Gălusecele.

875. * Inelul dómnei
în fundul ólei. (3)

CXCH. Gândul.

876. Nuia
vîjiă,
ocoliîu țera cu ea;
mai rêmase un crâmpeiî,
de-l făcuiî obor la mieî. (4)
- a) Am o nuia,
încunjuraiî lumea cu ea,
și mai rêmase un vîrfuleț,
și făcuiî și un coteț. (5)
877. Am o nuia
vîjiă,
ocolesc lumea cu ea. (6)
- a) Nuia încovoiată,
ocoliîu lumea tótă. (7)

(1) *Românul glumeț*, No. 188; Bulgărescu, No. 296.

(2) *Românul glumeț*, No. 309.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 5; *Românul glumeț*, No. 267; Bulgărescu, No. 609.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 124.

(7) L. Wolf, *op. cit.*

b) Nuiă încovoia,
ocoliū țera cu ea. (1)

c) Nuelușă fermenea,
colindaiū lumea cu ea,
și-o puseiū tōt acolea. (2)

878. * Ce ar fi,
și tot este,
și-ar trăi,
și tot trăesce? (3)

879. * Am un junc
cât drumul de lung. (4)

880. * Cine trece valea
și nu se udă? (5)

CXCIII. Gârla.

881. Ghici ghicitōrea mea :
đi, nōpte, cālătorește
și nu se mai obosesc. (6)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Dis-moi de grāce qui est la chose
qui nuit et jour ne se repose?
— La rivière. (7)

b) Devinez une chose, qui toujours va et vient,
ne se repose jamais, et cependant n'a pas de
pieds?
— La mer. (8)

(1) Bulgărescu, No. 610.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 126.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 24.

(8) Sauvė, *op. cit.*, No. 9.

CXCIV. Gâsca.

882. Tivgă albă titiană,
strigă nóptea în poiană. (1)

a) Tivgă titiană
strigă la poiană. (2)

b) Gușiu, gușiu guguiană,
strigă nóptea prin poiană. (3)

CXCV. Gerul.

883. * Sus stele,
jos stele,
văi de picióarele mele;
iar steloiul cel mai mare
rěu mă frige la picióre. (4)

884. * Sus stele,
jos stele,
văi de ăilele mele! (5)

a) * Sus stele;
jos stele
văi de tăpile mele! (6)

CXCVI. Gălăul (rîndéua).

885. * Am un purcel
cú trupul de lemn,
cú limba de ățel;
înainte curătesce
și în urmă netezesce. (7)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 40; *Românul glumeț*, No. 182; Bulgărescu, No. 738.

(2) A. Popescu, în *Țăra nouă*, 1837.

(3) Bulgărescu, No. 346.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popoviță.

CXC VII. Gémul.

886. M'a trimes dómna de sus
la dómna cea de jos,
să țese, pânză fără de rost. (1)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea o pânză
fără ném de tivitură. (2)

CXC VIII. Ghemul.

887. Bete peste bete,
o mie 'ncheiete. (3)

a) * Bete peste bete,
trei mii încheiete. (4)

888. Pente pe pente,
mii și sute încuiate. (5)

889. O mie înnodate,
o mie desnodate,
o mie să ȕică,
o mie nu ghicescî. (6)

890. * Am un pui de urs
cu mii de bete încins. (7)

891. Ingrop,
desgrop,
aște 'ntinse,
aște strînse. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 50; Bulgărescu, No. 581.

(2) *Românul glumeț*, No. 136.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 77; *Românul glumeț*, No. 73.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Siedietórea*, II, p. 82.

(6) Bulgărescu, No. 623.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Bulgărescu, No. 472.

CXCIX. Ghéța.

892. * Am un ghem de mătăasă,
și 'l trimet la 'mpărătésă,
să-mi țese o țesătură
făr'o léc de bătătură. (1)
893. * *Divarligalui di casă*
sta țeri aspințurati. (2)

CC. Ghinda.

894. * M'am dus în pădure
și-am tăiat un copac,
și-am făcut:
un păhăruț de bėut apă,
două covēțele
și o față de masă. (3)
895. Am un lemn
nici de-o schiópă,
nici de-o palmă,
și face:
două mese mesuite,
și două albi scobite,
și-un potcap călugăresc. (4)
896. Este un lemn, nici de-o palmă,
nici de-un schiop,
și poți face două coveți,
două lopeți,
și o titie popască. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu, No. 410.

(5) *Siedietórea*, II, p. 59.

CCI. Ghinda, poreul și lupul.

(VeđI și *Poreul, jirul și lupul.*)

897. * Picurușul picură,
trepădușul trépădă,
Mongea șede 'n dosul tufei. (1)

a) Picuruș picură,
trepăduș trépădă,
Mogoșoăa șede în cale. (2)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Pendillu pendillava,
Barbillu le veillava;
Pendillu toumbeit,
Barbillu le masseit. (3)

b) Pendil pendillavo,
Roudil roudillavo
Pendil toumbè,
Roudil lou lèvè.
— Le porc et le gland. (4)

c) Penderilhabe que penderilhabe,
Gnicou-gnacou que l'espiabe;
Penderilhete que cadou,
Gnicou-gnacou que l'habou.
— L'aglan et lou porc. (5)

d) Qu'es acò ? qu'ès acò:
Penjourlin que penjourlavo,
Pepelut le regardavo,
Penjourlin toumbec,
Pepelut le ramasse ?
— Le porc que manja d'aglans. (6)

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Bulgărescu, No. 639.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 26.

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

- e) Pendant pendait,
guetteur guettait,
pendant tomba,
guetteur l'amassa. (1)
- f) Branlant branlait,
barbotier le regardait,
branlant a tombé,
barbotier l'a ramassé. (2)

Cf. cimiliturile italiene :

- a) Pendolì, che pendolava,
Rosichì, che rosicava ;
sci non era 'l pendolì
se morìa rosichì.
— La ghianda e il porco. (3)
- b) Dormicolo dormia,
pendicolo pendia,
cascò pendicolo,
svegliò dormicolo. (4)

Cf. cimiliturile catalane :

- a) En Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
en Penjim Penjoy caiguè
y'l Pelut se la enduguè.
— Lo porch y l'aglà. (5)
- b) Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
Penjim Penjoy ha caygut
y'l Pelut ja l'ha tingut.
— La llangonissa y'l gat. (6)

(1) *Mélusine*, 1887.

(2) *Ibidem*.

(3) Giannadrea, *op. cit.*, p. 297.

(4) *Ibidem*.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 33.

(6) *Ibidem*, p. 148.

Cf. cimilitura castelană :

Pingo-pingo està colgando,
y Mango-mango mirando,
si el Pingo-pingo cayera
Mango-mango se lo comiera.
— Jamon. (1)

Cf. cimilitura asturiană :

Estaba Pinguin pingando,
y estaba Focin fozando,
y vino Rapin rapando
y llevose el Focin fozando. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană :

El penchut, penchut, penchabe,
el pelut, pelut, mirabe,
el penchut, penchut, penchabe,
y el pelut se la minchabe.
— Cerdo, comiendo bellotas debajo de una
encina. (3)

Cf. cimilitura germană :

Hucke-pucke henk,
Hucke-pucke fel,
Kwaemen fäir riufaüte,
Wollen Hucke-pucke häimsäuken.
— Eichel. (4)

Cf. cimilitura frisonă :

Kalert hung,
Rugert gung,
Kalert full up de Rugert sien Pad,
Rugert kalert upfratt.
— Apfel und Schwein. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 161.

(2) *Ibidem*, p. 377.

(3) *Ibidem*, p. 383.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 27.

(5) *Ibidem*.

Cf. cimilitura moravă:

Visì visì visatec,
pod nim leži chlupatec;
když visatec upadne,
chlupatec ho popadne. (1)

CCII. Ghiocul.

898. Imî schimb locul,
sar focul,
și ghicesc norocul. (2)

CCIII. Ghionóla.

899. Suliță
pestriță,
caragea de os. (3)

CCIV. Glonțul.

900. Ce fuge
și muge,
și 'napoi nu se mai uită? (4)

901. * Vine-o capră de la munte,
și nimeni nu póte să-î ație calea (5)

902. Sus sbóră, și nu-î pasere;
fer duce, și nu-î faur. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 28.

(2) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 130.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 679.

(4) *Românul glumeț*, No. 285.

(5) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(6) *Siedietórea*, II, p. 50.

CCV. Grapa.

(Vezi și *Scara*.)

903. Opincă tătarască,
de tat'-to să se tirască. (1)
904. * Am o vacă cu 12 córne. (2)
905. * Șapte lemne hodrobele
și mai multe mărunțele. (3)

CCVI. Grânele.

906. D'aci până la munte
tot paturî așternute. (4)

CCVII. Grebla.

907. * La o casă cu trei răchiți
este o fată cu trei ghimți. (5)

CCVIII. Gresia (cutea).

908. Ghici ghicitorea mea:
cine dă la altul
ce n'are el? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est la chose qui donne ce qu'elle n'a mie?
— C'est une queue qui donne taillant au couteil
qu'elle n'a pas. (7)

(1) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(2) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 55; Bulgărescu, No. 329.

(5) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 402.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 210.

CCIX. Grînda (grindarii).

909. Am un boŭ :
cu c rnele ern z ,
 i cu trupul v r z . (1)
- a) * Am o vacă mare:
cu trupul v r z ,
cu c rnele ern z . (2)
910. * Trupele ern z ,
c rnele v r z . (3)
911. * Am un brad plecat :
la mijloc  i tot vară,
la capăt  i tot  rn . (4)
912. * Am trei fete:
una se  mpodobesce,
una se  nc l esce,
una se pornesce.
— Grînda, hornul, u a. (5)

CCX. Gr ul.

913. * Ce-  m ndru la sat
 i bun de mâncat ? (6)

CCXI. Gr ul  i pl va.

914. Am do  bo ,
unul gras  i altul slab:
cel slab sare peste gard,
iar cel gras cade jos. (7)

(1) Stamati, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 155; *Românul glume *, No. 14; Sbiera, No. 14.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 112.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 134; Bulgărescu, No. 141.

- a) Am o cirédă de boi:
cei slabi sar gardul,
iar cei grași cad jos. (1)
- b) Am nisce frați,
unii grași și alții slabi:
cei grași cad jos,
iar cei slabi sbóră. (2)
- c) Am doi boi,
unul e roșu, altul e alb:
cel roșu nu pôte sări peste garduri,
dar cel alb pôte. (3)
- d) Am doi boi,
unul roșu și altul alb:
cel roșu sare peste gard,
iar cel alb nu. (4)
- e) Am un boi roșu și altul alb:
cel roșu trece gardul, cel alb ba. (5)

915. Bălan sare peste gard,
dar galben rămâne. (6)

CCXII. Grópa.

916. Ce nu poți să pui în cuiu? (7)

a) Ce nu șede în cuiu? (8)

917. Ce nu poți să sui în pod? (9)

(1) Bulgărescu, No. 143.

(2) *Românul glumeț*, No. 273

(3) *Siedietórea*, I, p. 96.

(4) *Ibidem*, II, p. 50.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 111.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 248.

(8) A. Popescu, in *Țera nouă*, 1887; Bulgărescu, No. 404.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 137; A. Popescu, *loc. cit.*

- a) Ce nu suî în pod? (1)
918. * Ce nu poţi să faci în pod? (2)
- a) Ce nu poţi face în podul casei? (3)
919. * Ce-i în lumea asta şi n'are umbră? (4)
920. Ce este aceea din care să tot ieî se face şi mai mare? (5)
- a) Ce este aceea din care
să tot ieî se face mare,
să tot puî se face mică ? (6)
- b) Dacă ieî din ea, se măresce;
dacă puî, se micesce. (7)
- c) Când ieî, creşce;
când puî, scade. (8)
- d) Dacă ei, creşce;
dacă puî, scade. (9)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qui devient plus grand
à mesure qu'on en ôte?
— C'est une fosse. (10)
- b) Quelle est la chose qui augmente
à mesure qu'on en retire?
— La fosse. (11)

-
- (1) A. Popescu, *loc. cit.*
 (2) Comunicată de d-l I. A. Zanne
 (3) L. Wolf, *op. cit.*
 (4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 125; Bulgărescu, No. 232.
 (6) Bulgărescu, No. 251.
 (7) Sima, *op. cit.*, No. 158.
 (8) Bulgărescu, No. 258.
 (9) *Siedietórea*, II, p. 58.
 (10) Rolland, *op. cit.*, p. 13.
 (11) *Ibidem*.

Cf. cimilitura alsaciană:

Wie meh m'r d'r von nimmt, wie gresser's wurd.
— E loch, e grueb. (1)

Cf. cimilitura argoviană:

Je meh me devô nimmt,
deste grösser wird's;
je meh me dezne thuet,
deste chliner wird's.
— Loch. (2)

CCXIII. Gura.

(Veđi și *Dinții*)

921. * Am o ladă plină de cuie,
și orî-cuî îi trebue. (3)

a) * Am o lădiță
plină de cuiuțe. (4)

922. * Am o plăcintă,
și-așă de frumos cântă. (5)

923. * Am o fântâniță largă,
plină de petricele albe. (6)

924. * Am o rișnicioră,
tótă ȕiua rișnesce,
și nóptea s'opresce. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 13.

(2) *Ibidem*.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Idem*.

(5) *Idem*.

(6) *Idem*.

(7) *Idem*.

CCXIV. Hamelul.

(Veđi și Fasolea.)

925. Am un țurțar:
de-ar avé un par,
s'ar suî pe el
până la cer. (1)
926. * Ce-î mai mult verde prin țeri;
dacă ar avé scări,
s'ar suî până la cer? (2)

CCXV. Harbuzul (pepenele verde).

927. * Străchinuță verde,
untul nu se vede. (3)
928. * Este o apă verde,
la mijloc roșie,
și pescii negri. (4)
- a) Este o baltă cu malurile verđi,
cu apa roșie,
și cu pescii negri. (5)
- b) * Am o fântână cu cheile verđi
și cu apa roșie. (6)
- c) Am un puț cu apă roșie,
închis cu ghizduri verđi. (7)
- d) * Am un iaz cu malurile verđi,
cu apa roșie,
și cu pescii negri. (8)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 97.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(6) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 133; Bulgărescu, No. 128.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

929. Am o mănăstire verde
cu călugări negri 'n ea. (1)
930. Am un munte
cu petrele negre
și cu apa roșie. (2)
931. Am o casă gogonătă,
învelită cu verdătă,
și 'năuntru pui de țigani. (3)
932. Ciumel, ciumel,
mă duseiū la tîrg
și de un crucer
cumpăraiū,
mâncaiū și băuiū,
și 'n cap comanac. (4)
933. * Am o ulcicuță cu miere
la cumetrița în buruene. (5)
934. Ochii în plochi,
scânduri în grochi,
funii întinse,
gheme strînse. (6)

CCXVI. Hârtia.

935. Daî de pétără,
nu se strică;
daî de apă,
se despică. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 91.

(2) *Românul glumeț*, No. 247; Bulgărescu, No. 67.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 15.

(4) *Siedietórea*, I, p. 88.

(5) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(7) Alecsandri, *op. cit.*

a) Ce dai de p  tr  
   nu se strică,
dar dai în apă
   se strică? (1)

b) * Ce se dă de p  tr  
   nu se strică,
   în apă se strică? (2)

936. C  nd l'arunc   pe petre,
nu se sparge:
c  nd l'arunc   în apă,
se sparge. (3)

a) * Ce pică pe p  tr  
   nu se sparge,
   pică în apă
   se sparge? (4)

937. Am o pătură:
c  nd o tr  ntesc de p  m  nt,
nu se rupe,
   c  nd o tr  ntesc în apă,
se rupe. (5)

938. Am un cev  : c  nd    bat cu ciocanul,
nu se strică,
c  nd    dau în apă,
se strică. (6)

Cf. cimilitura galeg  :

   Qu'es aix  ?
No's trenca si can    terra,
y si can    l'ayga 's trenca.
— Lo paper. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 127.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) *Românul glume  *, No. 97.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glume  *, No. 243.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(7) Briz, *op. cit.*, p. 203.

CCXVII. **Horbota** (dantela).

939. * Ce-I făcut fără nividelă? (1)

CCXVIII. **Hoțul de pepeni.**

940. De turei fug (de pîndar),
de ruși mă 'ncure (de vrejurî),
de gogoși m'apuc (de pepeni). (2)

CCXIX. **Hrénul.**

941. Parul alb,
gaura négră. (3)
942. Tata albul,
gaura négră. (4)

CCXX. **Ibricul.**

943. *Un fețior cu puța 'n birnu
ș-pare ca un cal cu frînu.* (5)

CCXXI. **Ieóna.**

944. Fără suflet s'a născut,
fără suflet a crescut,
fără graiû, fără cuvînt,
și totuși este sfînt. (6)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88; Bulgărescu, No. 336.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 141.
(4) Bulgărescu, No. 736.
(5) T. Iliescu, *loc. cit.*
(6) Sima, *op. cit.*, No. 103; Bulgărescu, No. 388.

945. În pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă m'aduse,
dómna casei mă puse. (1)

946. *M-pîduri mă-amintaî,*
m-pîduri mi tîltaî,
m-bîşearcă cum ni-ntraî,
mari gros mă-adraî. (2)

CCXXII. Iedera.

947. Colăcel
bolăcel
într'un vîrf de muncel. (3)

CCXXIII. Iepurele.

948. Ulceluşă unsă
în érbă ascunsă. (4)

a) * Ulcicuţă unsă
în rogoz ascunsă. (5)

b) Ulceluşă unsă
în burueni ascunsă. (6)

c) * Am o ulcuţă unsă,
după spinii ascunsă. (7)

d) * Am o ulcuţă fórte unsă,
şi 'n câmp ascunsă. (8)

(1) Bulgărescu, No. 471.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 32

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 98.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 63; Bulgărescu, No. 759.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Românul glumeţ*, No. 130; Bulgărescu, No. 748; A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Din Vaşcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(8) Idem.

949. Tărtăcuță unsă
în frunziș ascunsă. (1)
950. *Un miel nitumtu*
tru ierghi-î ascumtu. (2)
951. Cîmel, cîmel,
ciciluț câmpel. (3)
952. * Cîmiliga prin tufiș,
țuști din érbă 'n aluniș. (4)
953. * Șéde ghibos
în rogoz,
strig odată
și se îndréptă. (5)
954. Patru 'nfîpte,
două ciulite,
și o fisiită. (6)
- a) Doi ciuleți,
două zgăițele,
și patru opintinele. (7)

CCXXIV. Iepurele și cănele.

955. * Fuge moșul pe pîrău
cu țiganul, fétul meü. (8)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 725.

(2) T. Iliescu, *loc. cit.*

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 122.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 643.

(7) Bulgărescu, No. 369.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu,

CCXXV. Iepuróica cu puí.

956. * Am o scrófă sură
 pură,
 cu purceii suri
 puri,
 sug,
 fug,
 ciuști în huciú. (1)

a) Am o scrófă sură
 pură,
 cu purceii suri
 puri,
 pe sub tufă sug,
 pe sub tufă fug,
 sug și fug,
 fug și sug. (2)

CCXXVI. Inelul.

(Veđi și *Degetul*.)

957. * Turtel
 burtel,
 zvîc in c. . de vițel. (3)

958. Ce gaură este fără fund,
 și pe care avînd-o fetele,
 nu le șéde rěú? (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui est rond
 et qui n'a pas de fond?
 — La bague (5)

(1) Din Găinesci, jud. Suceve. com. de d-l P. Herescu.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 14.

(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 120; Bulgărescu, No. 229.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 92.

- b) Trou sans fond,
meuble rond,
prêt au mariage.
— L'anneau nuptial. (1)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

- Un trou tout rond,
qui n'a pas de fond
et pour le mariage est bon.
— L'anneau nuptial. (2)

CCXXVII. Inima.

959. * Am o puică cucuiată
șede 'n cămară 'ncuiată,
nu-ș' ce-aș face s'o descuiū,
să-î puî mâna pe cucuiū. (3)

CCXXVIII. Ițele.

(Veđi și Mănușa.)

960. Ațe te cresce puse 'n bețe. (4)
961. * Lână către lână,
și 'n mijloc o vînă. (5)
962. * Baie (?) crețe
pe cotețe,
cū le 'ndes
și ele es. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 92.

(2) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(3) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

(4) Bulgărescu, No. 106.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

CCXIX. Îmblăciul.

963. * Am două lemne
odolemne,
cu gâtul de piele. (1)

a) * Două lemne
odolemne,
cu grumazul de piele. (2)

b) Două lemne
hodolemne,
cu grumazii tot de piele. (3)

c) * Două lemne
hodolemne
și la mijloc brfă de piele. (4)

d) Două lemne
hodolemne,
cu grămești de piei pe ele. (5)

764. * Am un moșneg,
șede în pod
cu barba de-un cot. (6)

CCXXX. Îmblătitorii.

965. Unul stă
și altul dă,
unu 'n cumpănă se dă. (7)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 47.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Bulgărescu, No. 349.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 48.

966. Doi staŭ,
doi daŭ,
doi se miră,
doi se 'nchină. (1)

a) * Doi daŭ,
doi staŭ,
doi se miră
cum se 'nchină. (2)

967. * Doi daŭ,
doi staŭ,
doi bat în perseci. (3)

968. Doi staŭ,
doi daŭ,
doi moşnegi se prind de barbă. (4)

CCXXXI. Jidanul.

969. * Cine-î pogan şi chistruiŭ,
parcă-î puiu dracului? (5)

CCXXXII. Lacătul.

970. Sunt cercel cu tórtă,
dar om nu mă pórtă,
decât mă agaţă
la case în faţă. (6)

a) * Am un cercel
cu tórta de fer,
se anină la casă în faţă. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeş*, No. 79; Bulgărescu, No. 709;
Siedietórea, VI, p. 16.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

971. Am o cutie cu un cârlig,
și de-acasă când plecați,
la ușa afară-o atârnați. (1)
972. * Am o cățea răsătată,
stă la ușa acățată. (2)
973. Am o cățelușă tare,
ține ușa în spinare. (3)
974. * Am o fată de fer.
cu buricu de oțel:
când vine Vlădicul,
îi sucesce buricul. (4)
975. Am un purceluș cu mațele de oțel. (5)
976. Am o cătănuță tare, legea ține. (6)
977. Ce trosnesce în inimă? (7)
- a) * Cui în inimă trăsnesce
și nu simțesce? (8)
978. * Am o găină buhuiată,
în cămară încuiată,
când o descuii,
haț cu mâna de cucuii. (9)
979. Țiganul cu haine scurte
rămâne singur în curte. (10)

- (1) Bulgărescu, No. 139.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Bulgărescu, No. 76.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) Sima, *op. cit.*, No. 64 ; Bulgărescu, No. 86.
 (6) Sima, *op. cit.*, No. 63.
 (7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
 (8) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Bulgărescu, No. 742.

CCXXXIII. *Laerima.*

980. Ce apă este 'n lume fără nisip? (1)

CCXXXIV. *Lada.*

981. * Am o vacă cu mațele de petică. (2)

a) Am un boŭ cu mațele de petică. (3)

b) * Am un boŭ cu mațele de pânzătură. (4)

982. * Am o vacă:
când cască gura,
tôte mațele i se vëd. (5)

983. Am o épă albă:
când îi ieî şéua,
i se vëd mațele. (6)

a) * Am o épă întărniţată:
când ieaŭ tarniţa,
se vëd mațele. (7)

b) Am o épă:
dacă ieaŭ şéua de pe ca,
i se vëd mațele. (8)

c) Am o épă vopsită,
şi până nu-î ieaŭ şéua
nu i se vëd mațele. (9)

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 253; *Rev. critică literară*, IV, p. 159.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Stamati, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 43.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Stamati, *op. cit.*

(7) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

(9) Bulgărescu, No. 117.

984. *Am un cal mult mușiat,
ma-lî scolî șeaăa di pi schinirat,
ilî si ved mețăle tôte,
pină ș-inima di tru hicate. (1)*

CCXXXV. Lampa.

985. * Am o babă burduhósă,
face casa luminósă. (2)
986. * Intr'un vîrf de arin,
îi mîndru și senin. (3)
987. * Sus casă,
jos casă,
la mijloc feréstră. (4)
988. * Țiua într'un cot,
nóptea peste tot. (5)

CCXXXVI. Lanțul.

989. Am un copilaș:
dacă-l las jos, tace;
dacă-l ieaă în brațe, plînge. (6)
- a) Am un băiat:
când îl ieî în brațe, plînge;
când îl puî jos, tace. (7)
- b) Dacă-l ieî de jos,
plînge;
dacă-l puî jos,
tace. (8)

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 103; *Revista critică literară*, IV, p. 301.

(7) Bibicescu, No. XVIII.

(8) *Siedietórea*, V, p. 95,

990. Am o fată:
când o ieși în brațe, plânge,
și când o lași din brațe, iar plânge. (1)
991. Am o scrófă cu purcei:
când prind pe unu,
acela tace și cei-lalți guiță. (2)
- a) Am o scrófă cu purcei:
de prind pe unul, toți țîțesc. (3)
992. Șede popa pe corlată
și-î atîrnă briu 'n vatră. (4)

CCXXXVII. Laptele.

993. Ce înghetă vara
mai iute decât érna? (5)

CCXXXVIII. Lăcusta.

994. Săritură de ciută, urmă de nimic. (6)

CCXXXIX. Legumele.

995. Popa 'n biserică, iar pletele pe-afară. (7)

CCXL. Lemnele.

996. * Ce ese bréz din pădure? (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 50.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 79.
 (3) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (4) Bulgărescu, No. 714.
 (5) *Siedietórea*, III, p. 6.
 (6) Bulgărescu, No. 684.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 93.
 (8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

997. * De la noi
și pân' la voi
tot parale prin gunoiu. (1)

CCXLI. Lemnul și vatra.

998. * Rage buha din cenușă
și buhaiul din pădure. (2)

CCXLII. Leuca.

999. Nătărimbă
strîmbă,
poznă cucuiată. (3)

CCXLIII. Lăgămul.

1000. Hetica,
petica,
sus ca bizuetica. (4)
1001. Suflet ține, suflet n'are. (5)

CCXLIV. Limba.

1002. Ce șede în apă mereu
și nu putrețesce? (6)
- a) Ce stă în apă, de nu putrețesce? (7)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Revista critică literară*, IV, p. 300.
(4) *Siedietórea*, II, p. 42.
(5) *Ibidem*, IV, p. 47.
(6) Ispirescu *op. cit.*, No. 52; *Românul glumeț*, No. 84; Bulgărescu, No. 224.
(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.

b) Ghici ghicitorea mea:

ce şede 'n apă fără' să putreţescă? (1)

c) Ce şede tot una ud şi nu putreţesce? (2)

1003. O blăniţă este pe apă
şi ziua şi noaptea,
şi ea nici odată
nu putreţesce. (3)

a) Am o blană lată,
stă în veci udată. (4)

1004. *Un pornic quă năapti amolău şadi.* (5)

1005. *Tru apă staă neputreţită,
duchescu şi e bună ş-fi-î urută;
escu dulce şi amară,
'ngrop şi s-maţină la meară.* (6)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qu'est-ce qui est mouillé et qui ne sèche jamais entièrement?
— La bouche. (7)

b) Qu'est-ce qui est toujours mouillé, quoiqu'abrité?
— La langue. (8)

c) Qu'est-ce qui est toujours à couvert et toujours mouillé?
— La langue. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 153.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 65.

(3) *Românul glumeţ*, No. 254; Bulgărescu, No. 651.

(4) Bulgărescu, No. 140.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 51.

(6) T. Iliescu, *loc. cit.*

(7) Rolland, *op. cit.*, p. 59.

(8) *Ibidem.*

(9) *Ibidem.*

Cf. cimilitura catalană :

Una senyora molt ensenyorada,
que sempre va en cotxe
y sempre va mullada.
— La llenga. (1)

Cf. cimilitura senegambesă :

¿ Quinas son las companyonas que pasan
tot lo dia pegantse y no's fan mal ?
— La llenga y las dents. (2)

Cf. limilitura walonă în traducere francesă :

Diriez-vous bien qu'est-ce qui est toujours à
l'abri et toujours humide ? (3)

1006. Ce-î.mai dulce și tot odată
mai amar pe lume ? (4)

1007. Ce-î mai rău și ce-î mai bun
pentru omul cel nebun ? (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Quelle est la meilleure et la pire chose au monde ? (6)

b) Quelle est la meilleure et la pire des choses ?
— La langue. (7)

1008. Óse n'are, nicî aramă,
însă ósele sfăramă. (8)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 221.

(2) *Ibidem*, p. 213.

(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 63.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sauv , *op. cit.*, No. 115.

(7) Rolland, *op. cit.*, p. 62.

(8) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glume *, No. 325; Bulg rescu, No. 619.

1009. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-mi dea carne fără os. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Una cosa sens os,
que talla molt gros.
— La llenga. (2)

1010. Am o cățelușă roșie,
care bate tot una
printr'un gard alb de os. (3)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Une dame rouge est enfermée dans une chambre; on lui ouvre souvent la porte, mais elle ne peut sortir. (4)
- b) Une grande salle, deux rangées de chevaux blancs, un cheval rouge au milieu. (5)

Cf. cimiliturile walone în traducere francesă:

- a) Un beau roi tout rouge habillé,
un palais de chair et d'os,
deux rangées de soldats pour y veiller. (6)
- b) Un veau rouge qui saute outre d'une haie blanche. (7)

Cf. cimilitura Buriatilor din Siberia, tradusă în nemțesce:

Hinter dem Berge steht ein rothes Pferd im Dressur. (8)

-
- (1) Bulgărescu, No. 587.
(2) Briz, *op. cit.*, p. 164.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 64.
(4) Rolland, *op. cit.*, p. 60.
(5) Sauvė, *op. cit.*, No. 116.
(6) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.
(7) E. Monseur, *Le Folk-lore wallon*, p. 106.
(8) Gombojew, *loc. cit.*

CCXLV. *Limba clopotului.*(Vezi și *Clopotul.*)1011. *Hilălu bași tatăl.* (1)CCXLVI. *Lingura.*1012. * *Fată mare 'n comandare,
nici colac, nici luminare.* (2)1013. *Buturugă uscată,
o rădică încărcată,
și o dă jos descărcată.* (3)a) *Buturuguță uscată,
o ridică încărcată,
și o lași ușurată.* (4)1014. *Buturugă cam prelungă,
cine-o are vrea s'o ungă;
o ridică încărcată,
și o lasă descărcată;
când e plină,
toți se 'nchină;
când e secă
toți s'aplecă.* (5)1015. *Cucuibă uscată,
o scoli încărcată
și-o alași discarcată.* (6)a) *Cușubă uscată,
u scoli încircată
și-o alas discircată.* (7)(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 52.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann; *Românul glumeț*, No. 85; Bulgărescu, No. 166.(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 97; Bulgărescu, No. 173.(5) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 335.(6) T. Iliescu, *loc. cit.*(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 53.

1016. * Vrăbiuță încărcățică,
hai séra la poețică. (1)
- a) Vrăbiuță încărcățică,
huștiliuc în poețică. (2)
1017. * Am o purcică mică
și nu 'ncepe 'n poețică. (3)
1018. * Am o vacă 'ncărcățică
de-abia se bagă 'n poețică. (4)
1019. * Am o ghițică
încărcățică,
și o duc de códă la poețică. (5)
1020. * Hăștiuță încărcată,
țuști în poiată. (6)
- a) * Lopățică încărcățică,
țuști în poețică. (7)

CCXLVII. Lingurile și strachina.

1021. * Intr'o vale adincă
multe brósce se adună. (8)
1022. Intr'o vale adincă
multe ciorî s'aruncă. (9)
1023. * Intr'o vale adincă
tôte coșofanele s'aruncă. (10)

- (1) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
- (2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
- (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
- (4) Idem.
- (5) Idem.
- (6) Din jud. Suceveî, culésă personal.
- (7) Idem.
- (8) Idem.
- (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 454.
- (10) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

1024. Intr'o vale adîncă
staū ciorile brîncă. (1)

a) Dintr'o vale adîncă
multe ciorî s'ardică. (2)

b) * Din cea ripă adîncă
multe cióre se ridică. (3)

1025. De la locul lui Istrate
es coţofanele încărcate. (4)

a) Pe valea lui Istrate
es ciórele încărcate. (5)

CCXLVIII. Lingurile in ólă.

1026. Am un bordeiū
plin cu viţei,
şi toţi staū cu códele afară. (6)

1027. *Luplu tu mőare*
cőadă nőfőară. (7)

CCXLIX. Lipítórea.

(Vedî şi *Limba.*)

1028. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-mî dea pesce fără os. (8)

1029. *Me petrecu dőamna din sus*
l'aţea den ghios,
să-mî dai pescu fără os. (9)

(1) *Românul glumeţ*, No. 123.

(2) *Românul glumeţ*, No. 223; Bulgărescu, No. 358.

(3) Din Perieni, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

(4) *Românul glumeţ*, No. 245.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 46.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 99.

(7) Weigand, *op. cit.*, No. 9.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 105; *Românul glumeţ*, No. 135; Bulgărescu, No. 150.

(9) T. Iliescu, *loc. cit.*

CCL. **Luleua.**

1030. * Am o cățelușă,
scurmă în cenușă. (1)
1031. * Găinușă ciușă,
strînge 'n bot cenușă. (2)
1032. * Ilincuță tușă,
strînge 'n nas cenușă. (3)
1033. Găinușă ciușă,
trece prin cenușă. (4)
- a) Găinușă ciușă,
umblă prin cenușă. (5)
- b) Găinușă ciușă,
dă cu nasul prin cenușă. (6)
- c) Găinușă ciușă,
dă cu cîoda prin cenușă. (7)
1034. Am o găinușă ciușă,
șéde 'n c. . și bea cenușă. (8)
- a) Am o găină ciușă,
șéde jos și face cenușă. (9)
1035. Am o pisică tușe, tușe,
umblă nîptea prin cenușă. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (3) Idem.
 (4) Baronzi, *op. cit.*
 (5) A. Popescu, *loc. cit.*
 (6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 400.
 (7) *Românul glumeț*, No. 113.
 (8) *Ibidem*, No. 234.
 (9) Bulgărescu, No. 64.
 (10) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 147.

1036. *Gălbinușe ciușe,*
tragi tru nări cinușe. (1)
1037. * Vină 'ntinsă,
gaură aprinsă. (2)
- a) * Mână întinsă,
gaură aprinsă. (3)
- b) * Alună întinsă,
gură aprinsă. (4)
1038. Apă de frunză,
funie de lemn,
și puțul de pământ. (5)
- a) Apă de frunză,
funie de lemn,
și puțul de cărămidă. (6)
1039. *Puslu di pîndă,*
apa di frîndă,
cova di loc,
funièa di lemmu. (7)
1040. Fată de sas,
cu scântee 'n nas. (8)
1041. * Intr'un virf de spin
îmblătea iepurile in. (9)

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 4; Bulgărescu, No. 148.

(6) Bulgărescu, No. 17.

(7) Weigand, *op. cit.*, No. 21.

(8) *Siedietórea*, II, p. 23.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLI. Lumina.

1042. * Am un om cu cămeșă 'n sîn. (1)

1043. Inchiseiū ușile,
lăsaiū perdelele,
și hoțul tot în casă
șéde, și nu vrea să éasă. (2)

1044. * Făr' de ușī, făr' de ferești,
în casă tóte le privescī. (3)

CCLII. Luminarea.

1045. Dobra grasa
umple casa. (4)

a) Stanca grasa
umple casa. (5)

1046. Mică mititică,
umplu odaia cu ea. (6)

a) Mică mitutea
umplu argéua cu ea. (7)

b) Mică mititéua
umple argéua. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88.

(3) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 106; *Românul glumeț*, No. 102; Bulgărescu, No. 316.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(6) Bulgărescu, No. 601.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(8) *Românul glumeț*, No. 183; Bulgărescu, No. 578.

Cf. cimiliturile franceze :

a) Qu'est-ce qui n'étant pas plus gros qu'une
amande peut cependant remplir tout un appa-
rtement ?

— La lumière d'une bougie. (1)

b) Qu'est-ce qui n'est pas plus gros qu'un œuf
et qui tient toute la chambre?

— C'est une petite lampe. (2)

Cf. cimiliturile italiene:

a) Larga come una amandola,
che rischiar tutta la cambora.

— Il lume. (3)

b) Io ci ho'na cosa
larga come un amandola,
che rischiara tutta la cambora.

— Il lume. (4)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Petit com una oliva
y ompla tota la botiga.

— Lo llum. (5)

b) ¿ Qu'es aixó?
Una pota d'asa
que no cap á casa. (6)

c) Una cosa com una abellota
que tota la casa retrota. (7)

(1) Roland, *op. cit.*, No. 167.

(2) *Ibidem.*

(3) Giannandrea, *op. cit.*

(4) *Ibidem.*

(5) Briz, *op. cit.*, p. 58.

(6) *Ibidem*, p. 13.

(7) *Ibidem*, p. 103.

d) Una cosa petita, petita,
y no cap á casa. (1)

Cf. cimilitura castelană:

Tamano como una almendra,
y toda la casa llena.
— Luz. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
como una almendra,
entra en un cuarto,
y todo lo llena.
— La luz del candil. (3)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est ce qui n'est pas plus gros qu'une amande et qui rem-
plit toute la chambre?
— La lumière d'une chandelle. (4)

Cf. cimilitura argoviană:

S'ist öppis so chli as e mûs,
und füllt doch alle stuben ús.
— Licht. (5)

1047. Când intru, de-odată
umplu casa tótă;
điua mi-e ruşine,
nóptea vėd măi bine. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 114.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 176.

(3) *Ibidem*, p. 394.

(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 81.

(6) *Colecţiune de basme şi ghicitori*, Partea I, ed. II, Craiova 1884,
p. 27.

a) Din tóte-s mai grasă;
când intru, de grósă
umplu tótă casa;
điua mi-e ruşine,
năptea vęd mai bine. (1)

1048. *Eu în casă cînd intru,
umplu loclu aţel ma strimtu,
şi di điuă mi-este arşine,
noaptea imă vęd cama ghine.* (2)

1049. Am o fată cu inima de feştile. (3)

1050. Nu încape în casă,
şi preţu-î numai doi cruceri. (4)

a) Doi cruceri i-e preţul,
şi totuşi nu încape în casă. (5)

b) De un crucer cumpăraiū,
şi tótă casa am umplut-o. (6)

CCLIII. Luna.

1051. * Pe cea casa şîndilită,
jócă-o miţă potcovită. (7)

a) Pe o biserică şîndilită.
jócă-o miţă potcovită. (8)

b) * Urcă-o miţă potcovită
pe o casă drăniţită. (9)

(1) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 74; Bulgărescu, No. 324; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 303.

(2) Taşcu Iliescu, în *Ţera nouă*, 1887.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 40.

(4) Din Vaşcău. Transilvania, com. de de d-l V. Sala.

(5) *Siedietórea*, III, p. 6.

(6) *Ibidem*, I, p. 88.

(7) Stamati, *op. cit.*; Arsenic, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 109.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 131.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

c) * Am o miță potcovită,
merge pe casă drănițită. (1)

d) * Am o miță potcovită,
șede pe casă șindrilită. (2)

1052. * Pe o casă șindilită,
trece-o rață potcovită. (3)

a) Rața potcovită
o arunc pe casă șindilită. (4)

1053. Am o miță grasă,
umblă nóptea pe casă. (5)

1054. * Am o cățelușă grasă,
trece nóptea peste casă. (6)

1055. Am o purcea grasă,
nóptea trece peste casă. (7)

1056. Am o miță albă, grasă,
tótă nóptea umblă 'n casă. (8)

1057. * Este o cățea albă,
tótă nóptea alérgă. (9)

1058. * Am o găinușă,
și șede tótă nóptea pe casă. (10)

1059. * Găinușă gălbinușă,
trece Dunărea în piciorușe. (11)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Românul glumeț*, No. 258.

(5) L. Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 120.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 132.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(11) Idem.

a) Găinușă gălbinașă,
trece marea 'n piciorușe. (1)

1060. * Intr'un dél
este o urmă de cal. (2)

1061. * Pe ici pe colea
văđuiū épa mea. (3)

1062. Bulgăre de aur
cu córne de taur. (4)

a) Am un glob de aur,
jócă pe-o pele de taur. (5)

1063. * Mě suiū în dél la munte,
văđuiū calul cu stea 'n frunte. (6)

1064. * Inelul dómnei
în fundul bulbónei. (7)

1065. * Am o vacă bălaie,
pasce nóptea prin gunóie. (8)

a) * Am o vacă bălaie,
mâne nóptea prin gunóie. (9)

b) Am o vacă bălaie, bălaie,
umblă nóptea prin gunóie. (10)

1066. * Am o vacă priiană,
tótă nóptea pasce 'n poiană. (11)

(1) Bulgărescu, No. 392.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 322; Bulgărescu, No. 168.

(5) *Românul glumeș*, No. 236.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 35; *Românul glumeș*, No. 8; Bulgărescu, No. 24.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1067. * Am o găină buhuetă,
mâne nóptea sub părete. (1)
1068. Gâscă tutuiană,
umblă nóptea pe poiană. (2)
1069. Cine umblă nóptea prin sat
și nu-l latră câni? (3)
1070. * Am un buhaiu în sat,
și la tótă casa câte-o bucată. (4)
1071. * Am o ólă unsă
după dél ascunsă. (5)
1072. Am o óie bréză,
de se uită séra prin lésă. (6)
1073. La marginea satului
căciula fârtatului. (7)
- a) Șapca fârtatului
în mijlocul satului. (8)
- b) Pe din sus de sat
cujina lui fârtat. (9)
1074. *Blid di mîrcat*
pristi cas' arcat. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
(3) L. Wolf, *op. cit.*
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) *Siedietórea*, II, p. 83.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 93; *Românul glumeț*, No. 82; Bulgărescu,
No. 256.
(8) Bibicescu, *op. cit.*, No. V.
(9) Sima, *op. cit.*, No. 62.
(10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 56.

CCLIV. Luntrea.

(Vezi și *Corabia*.)

1075. * Suflet duce,
suflet aduce,
de fund nu mai ajunge. (1)

a) * Suflet n'are,
suflet duce,
și de pământ nu ajunge. (2)

1076. Am o rață:
cu ciocul bălăcesce,
cu cōda priminesce. (3)

1077. * Rața în vale
și penele în pădure. (4)

a) * Penele în pădure,
și ea umblă pe apă. (5)

b) * Am o rață:
fulgii îi zac în pădure
și ea șede pe baltă. (6)

c) Rața umblă pe gârlă
și fulgii îi rămase în pădure. (7)

1078. * Gâsca 'n baltă
și penele 'n pădure. (8)

a) Am gâsca pe apă
și fulgii în pădure. (9)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 55; *Românul glumeț*, No. 342; Bulgărescu, No. 14.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) *Idem*.

(6) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130.

(8) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(9) *Românul glumeț*, No. 253.

1079. * Ea e pe baltă
și așchiile în pădure. (1)
1080. Resteiū rece,
marea trece. (2)
1081. * Am o cutiuță,
și 'n cutiuță o rătușcă;
rătușca cu aripele felezuiă,
cu cōda vînt trăgea
în nasul cui nu giciă. (3)
1082. * Pe cea vale nourată
merge o fēră 'ncornorată :
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu mai ajunge. (4)

CCLV. Lupul.

(Veđi și *Untîșca*.)

1083. * Am o ôie cōcăză,
se rōgă la euc:
— Cucule, Măria ta,
să-mi dai caii cu căruța,
să mă suiū la Măriuța,
c'am auđit c'a fătāt
trei eđi logofeți,
cu pērul de aur creț:
unu a pierit,
unu a murit,
unu 'n munte s'a suit,
cu caii satului,
cu căruța 'mpēratului,
cu biciul vātafului. (5)

(1) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Baronzi, *op. cit.*

(3) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

a) * Am o óie ócheșă,
 șéde jos și dépănă,
 și se rógă robului,
 și se 'nchină cucului:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumné-ta,
 să-mi dai căruța
 cu streșinuța,
 să mă duc la soră-mea,
 c'am audít c'a făcut
 doi feți
 logofeți,
 cu pěrul de aur creț:
 unu șéde cu mâtele 'n pahar,
 și unul cu sângele 'n zahar. (1)

CCLVI. Lupul și oile.

1084. * Jnapu 'n mărunțele
 face drumurile. (2)
1085. Dac'a veni, n'a veni;
 dacă n'a veni, vá veni. (3)
1086. Ținghi-linghi o ieă pe vale,
 șoldu-boldu îi ese 'n cale. (4)
1087. Ciugurele
 mugurele,
 merg pe drum înșirățele,
 iar Ciucru
 Muguru,
 pe brânci tupilat,
 s'a pus la vînat. (5)

(1) Din Bădilița, com. Lespești, jud. Sucevei, culeasă personal.

(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 364.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 734.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 12; Bulgărescu, No. 191.

CCLVII. Macul.

1088. Óstea unui craiū
intr'un vîrf de paiū. (1)

a) * Intr'un vîrf de paiū,
stă oştirea unui craiū. (2)

b) * Intr'un vîrfuşor de paiū,
jocă óstea unui craiū. (3)

1089. Intr'un vîrf de paiū,
şede un cap de craiū. (4)

1090. * Ciutcă
butcă,
la vîrf măciucă. (5)

1091. * Tîrg în vîrful bēţului. (6)

a) * Intr'un vîrf de beţişor,
am un frumos tîrguşor. (7)

b) Tîrguţ
intr'un vîrf de măcăuţ. (8)

1092. * Intr'un vîrf de leţ,
un ţîr de ospet. (9)

CCLVIII. Malul de cămăşi.

1093. In pădure m'aū tăiat,
la apă am sburat. (10)

- (1) Alecsandri, *op. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 157.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(5) Din Mădeiu, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavilescu.
(6) Idem.
(7) Din Broscei, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(8) *Siedietórea*, II, p. 83.
(9) Din Broscei, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(10) *Siedietórea*, I, p. 72.

1094. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine la sate
și sub mal răcnesce. (1)

CCLIX. Mama grea cu feelorul în brațe.

1095. *Trei trec pri punți:*
unlu u vèadi, u calcă ș-trèați;
alantu u vèadi ș-u trèați făr s-u calcă;
ș-alantu ne u vèadi, ne u calcă ș-u trèați. (2)

CCLX. Marea și riurile.

1096. *Cari-i muma țe fițiori amintă*
ș-fițiori mică? (3)

CCLXI. Masa.

1097. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū;
acasă dacă m'a adus,
horă împrejur mi-a pus. (4)
1098. * In pădure sunt născută,
în pădure sunt crescută,
din pădure sunt adusă,
și la mare cinste pusă. (5)
1099. In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine-acasă,
și ea e mai mare jupânésă. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 64.

(3) *Ibidem*, No. 4.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 6; *Românul glumeț*, No. 271; Bulgărescu, No. 418.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Siedietórea*, II, p. 59.

1100. In pădure născuiū,
 în pădure cresecuiū,
 în sat dacă m'aduseră,
 cîntea casei mă puseră. (1)
1101. * In pădure m'am născut,
 în pădure am crescut,
 acasă m'aū adus,
 meşterii dómna m'aū pus. (2)
1102. *In pădure faptă fui,*
tot în pădure crescui,
'n casă cînd mi me băgară,
de-a 'nvirliga-mi se-adunară. (3)
1103. *M-piduri criscui,*
m-piduri mi cilirsii,
ş-acasă cum mē-adusiră,
divarliga-ni se-apuseră. (4)

CCLXII. Măceşul.

(Veđi şi Cucadirul.)

1104. Ce e cu pană,
 şi nu-î cătană,
 zgîric,
 şi miţă nu e? (5)
1105. E verde, şi nu e şopârlă;
 dinţi are, şi gură n'are. (6)

CCLXIII. Măcinatul.

1106. Sute nesutite,
 miī nesocotite,
 merg la judele,
 să-şi schimbe numele. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 145.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) T. Iliescu, *loc. cit.*(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 59.(5) Sima, *op. cit.*, No. 6; Bulgărescu, No. 239.(6) Sima, *op. cit.*, No. 5; Bulgărescu, No. 379.(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 176; Bulgărescu, No. 681.

1107. Sus pe drumul ferecat
trec mii nenumărate,
și le taie capetele,
de rămâne albele. (1)

a) Pe poduri ferecate
trec mii nenumărate,
și le taie capetele,
și le schimbă numele. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Adevinez que c'est:
quant en haut monta,
son nom porta;
quant il desçendi,
son nom perdi.
— C'est quant on porte son bled pour mouldre
cet bled et quant il descent ceste farine. (3)

CCLXIV. Măgarul.

1108. Ce e în toate isprăvit
ș'apoi e nepotrivit? (4)

CCLXV. Mălăul (meiul).

1109. Cotcobina
umple mâna. (5)
1110. * Sorele-l soresce,
vîntu-l răcoresce,
găina-l înghițesce
și se prăpădesce. (6)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 61; Bulgărescu, No. 680.

(2) *Românul glumeț*, No. 125; Bulgărescu, No. 645.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 233.

(4) *Românul glumeț*, No. 179.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 99.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLXVI. Mămăliga.

1111. Intr'o vale prea adincă
zace un popă de brâncă. (1)
1112. Cimel, cimel: clăoiu pe apă. (2)
1113. * Ce şede pe apă
şi nu se innecă? (3)
1114. * Négra besc,
gălea esc. (4)
1115. Opa, tropa prin obor,
op şi eū cu capul gol. (5)

CCLXVI. Mănuşa.

1116. Ce bagī neted în flocos? (6)
1117. Goluşică
înflocoşică. (7)
1118. * Am o miţă pestriţă,
şi-o trag diua pe mână. (8)
1119. Lână peste lână,
la mijloc e vînă,
vîna se sgârcesce,
lâna se clătesce. (9)
- a) Lână, lână,
peste-o vînă;
lâna se 'ncâlcesce,
vîna se sgârcesce. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 76; *Românul glumeţ*, No. 344; Bulgărescu, No. 427.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 81.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) A. Popescu, *loc. cit.*

(6) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 23; *Românul glumeţ*, No. 289; Bulgărescu, No. 494.

(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 184; Bulgărescu, No. 560.

b) * Lână peste lână,
și la mijloc vînă;
când vîna se sgîrcește,
lâna se 'ntăresce. (1)

c) * Lână peste lână
și la mijloc mână (2)

CCLXVIII. Mărăciunele.

1120. Ciută mare ședo 'n cale
și așteptă carne môle. (3)

CCLXXIX. Mătaniile.

1121. Hița,
bița,
țup la pămînt. (4)

CCLXX. Mătura.

1122. * Hîrșco, hîrșco prin cenușă
până la mama Nastasia,
di-î s'o puie acia. (5)

1123. * Am o găină pestriță
și la cîdă ferfeniță. (6)

1124. *Cît aia, cît aclo,*
fă-te cama 'nclo. (7)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 260.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 149.

(5) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) T. Iliescu, *loc. cit.*

1125. *Tit ăua, tit aclo,
după uși șadi.* (1)

1126. * Curenduș
între uși. (2)

a) * Curcuduș
între uși. (3)

b) * Cuturușă
după ușa. (4)

c) * Coțobușă
după ușa. (5)

1127. In pădure născuiū,
în pădure cresciū,
acasă de m'aū adus,
ștergura casei m'aū pus. (6)

Cf. cimilitura catalană:

Neix al bosch,
creix al bosch,
y segueix tots los recons de casa.
— La escombra. (7)

1128. Opincă rasă,
tôtă ȕiua umblă 'n casă. (8)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui fait le tour de la chambre et
revient toujours dans son petit coin?
— Le balai. (9)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 60.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 141; Bulgărescu, No. 460.

(7) Briz, *op. cit.*, p. 111.

(8) A. Popescu, *loc. cit.*

(9) Rolland, *op. cit.*, p. 177.

b) Qu'es aco qué o qu'un pooutou
et qué couré dins l'oustolou?
— L'escoubo. (1)

c) Furet furetant dans la maison,
sans yeux et sans nez. (2)

d) Qu'est-ce qui fait le tour de la maison sans
œil et sans nez? (3)

Cf. cimilitura castelană:

Verde en el campo,
blanca en la plaza,
y reculea en casa.
— La escoba. (4)

CCLXXI. Măna.

1129. Am o greblă cu cincî dinți,
pe ȕi-mî trebue de multe ori. (5)

a) Am o grebluță cu cincî dințișori,
pe ȕi-mî trebuesce de-o mie de ori. (6)

1130. Am doi servitori,
carî îmi lucră să se omóre. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 178.

(2) Sauv , *op. cit.*, No. 67.

(3) *Ibidem*.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 117

(5) Bulgărescu, No. 78.

(6) *Siediet rea*, IV, p. 144.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVI.

CCLXXII. *Molîța, melitoiul.*

1131 * Ce nasce în pădure
și bate în sat? (1)

a) Cresce în câmp
și bate în sat. (2)

b) * Ce vine din pădure
și bate în sat? (3)

1132. In pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă de m'aduseră,
lătrătórea satului mă puseră. (4)

1133. In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine acasă și gârbesce. (5)

1134. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine la țară
și hăpăluesce. (6)

1135. * Pe-o moviliță năltuță,
latră o coteîcuță. (7)

a) Intr'o vâlcelușă
latră-o cățelușă. (8)

b) Am o cățelușă,
latră pe o vâlcelușă. (9)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 491.

(5) *Siedietórea*, II, p. 42.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 81.

(9) *Românul glumeț*, No. 238; Bulgărescu, No. 57; A. Popescu, *loc. cit.*

c) Intr'o vâlcelușă
zace-o cățelușă. (1)

1136. Helega
melega,
se duce la biserică,
și vine acasă de se vaită. (2)
1137. * Bat câniî, bat,
da și când a bate cățeuă mea,
toți câniî s'or mângâiă. (3)
1138. * Am o cățea albă: când bate,
toți dințiî îi sar din gură. (4)
1139. * Am două lemne: totă ziua clăpăesc. (5)
1140. * La noi taie lemnele,
la voi sar surcelele. (6)
1141. * Merge în pădure, face cioc
boc,
vine acasă, face trépa
lépa. (7)
1142. * Hórța
hórța
pe spinare,
tranca
flénca
pintre picióre. (8)

(1) Bulgărescu, No. 429.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 146; Bulgărescu No. 413.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

- a) * Hórcea
 hórcea
 între picióre,
 flióşca
 flióşca
 pe spinare. (1)

CCLXXIII. Měduva (inima) copacului.

1113. * Ce-î înalt cât pădurea
 şi nu vede de feliū lumea? (2)

CCLXXIV. Měrul.

1144. * Jos subţire,
 sus tufos,
 şi mai multe mărunţele,
 frumuşele,
 roşiele,
 şi mai multe gălbinele. (3)

CCLXXV. Minciuna.

1145. * Intr'o rimătură de óie
 a crescut un corn de porc,
 un orb l'a găsit,
 un gol în sîn l'a vîrit. (4)
1146. O rimătură de óie
 şi un corn de porc;
 un orb îl vėđū,
 un ciung îl luă,
 şi un despoiat
 în sîn îl băgă. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 622.

1147. * Am găsit un corn de porc
 într'o scurmănătură de ôie:
 și un chior m'a vădut,
 și un surd m'a auđit,
 și un mut m'a spus,
 și un descins în sîn l'a pus. (1)

a) Pe o scorbură de ôie
 un orb o vede,
 un ciung o ieă,
 un despoiat în sîn o bagă. (2)

b) Un ciunt, un orb și un despoiat
 aŭ găsit un corn de porc
 într'o rîmătură de ôie:
 orbul a vădut cornul și l'a luat de jos,
 iar despoiatal l'a ascuns în sîn. (3)

1148. * Corn de porc
 într'o rîmătură de ôie. (4)

1149. *Țe tricu pri afăară,*
di orbul o viđu,
mutlu-lă gri,
surdul sě-aspurě di bŭađi-li? (5)

CCLXXVI. Mutea.

1150. *Loclu tut lu alagă*
și dît loc nu-s mină. (6)

CCLXXVII. Morarul.

1151. Când am apă, béu vin;
 când n'am apă, béu apă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) *Românul glumeț*, No. 121.
 (3) *Revista științifică-literară*, 1895, No. 8.
 (4) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
 (5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 62.
 (6) *Ibidem*, No. 61.
 (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 90; *Românul glumeț*, No. 299; *Bulgăreșcu*, No. 190.

- a) Am apă și béu vin,
 apă n'am și béu apă. (1)

1152. *Ună lugurie,*
anda are apă,
domnul bea yin;
anda nu are apă,
domnul bea apă. (2)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quel est celui qui, n'ayant point d'eau, boit de l'eau, et qui boit du vin, quand il a de l'eau?
 — C'est un meunier. (3)
- b) Je n'ai pas d'eau et je boirai de l'eau; si j'avais de l'eau, je boirais du vin. (4)

Cf. cimilitura germană.

Hab'ich kein Wasser,
 so trink ich Wasser;
 hab'ich Wasser,
 so trink ich Wein.
 Wer mag ich sein?
 — Der Müller. (5)

CCLXVIII. **Morcovul.**

1153. * Popa în cămară
 și pletele-afară. (6)

- a) * Șede moșul în cămară,
 cu pletele scóse-afară. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 22.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 238.

(4) Sauv , *op. cit.*, No. 119.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 102.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1154. * Şede moşul în cămară,
şi lasă desagii afară. (1)

CCLXXIX. Mortul şi cei cari-l duc la grăpă.

1155. * Pe cea gură de vale
vine-o matahală mare,
cu cinci capete,
patru suflete,
şi-o sută de degete. (2)
- a) * Prin sat trece-un dihănoiū
cu cinci capete, patru suflete,
şi-o sută de unghii. (3)
- b) Cinci capete,
patru suflete
şi-o sută de unghii. (4)
1156. *Trec fiinţi oameni,*
cu patru suflete,
ş cu ună sută di degete. (5)

CCLXXX. Móra.

1157. * O dis Prea-Curata
că i-am furat vaca,
şi i-am dat vacă
pentru vacă,
şi o raţă
crătă:
cu aripile păbăia,
şi clonţul ciocăniă. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Alecsandri, *op. cit.*
(3) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovici.
(4) Ispirescu, *op. cit.*
(5) Weigand, *op. cit.*, No. 15.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

1158. * Sus chisc,
jos chisc,
printre chisc
moțochisc,
puî de rață motoceă;
voi diceți că nu-i așa. (1)
1159. * Am o pasere 'mpenată
și pe apă lăsată. (2)
1160. * Baltă lată,
mazere versată
muncă de om,
poruncă de domn. (3)
1161. * Pe cea baltă lată
mazere versată,
șérpe încovrigit,
cuiu de fer bătut,
meșteșug de om,
poruncă de domn. (4)
1162. * Gînj îngînjuit,
șérpe potcovit,
sudóre de om,
și muncă de domn. (5)
1163. Cu apă mă hrănesc,
mîncare nu primesc,
dar mîncare pregătesc. (6)
1164. * Ce merge și și nópte,
și drumul nu-l mai trece? (7)
1165. Am o óie, de balegă tot urdă. (8)

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(2) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietórea*, II, p. 66.

1166. Pe valea lui Berbeléc,
se dă dracul peste cap, (1)
1167. * Pe o vale 'ncornurată
stă un podișor de pétră
și trec mii nenumărate
ce-s din silă aruncate :
care cum trece,
capul și-l rumpe,
numele-și schimbă. (2)
1168. * Sus bat dobele,
jos curg negurele;
care cum ajunge,
capul și-l rupe,
numele-și schimbă. (3)
1169. Pană 'mpănătă,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voie de domn. (4)
1170. * Am o gânscă șoică
bóică,
cu grumazii șobirloi,
în clonț
cu nouă corețe de orz. (5)
1171. Se udă, și strigă, și se ține de mal. (6)
1172. * Cimiliga
liga,
în dél la căprica,
se rógă turcul,

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeț*, No. 808 Bulgărescu, No. 648.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 37.

să-i dee cheile,
 să descuie țările;
 mazere vërsată,
 muncă de om,
 poruncă de domn. (1)

1173. Tora, ropa prin răchiți,
 baba varsă, tu mănânci. (2)

1174. * Vine ceuca bēuca
 de pe Halăuca,
 cu firfóze,
 cu găvaze,
 cu potlog de ciur
 la c... (3)

1175. * Am o vacă négră
 cu țitele 'n spate:
 tótă țera
 îi mănâncă zara. (4)

1176. * Am o vacă mare
 cu țitele în spinare:
 o mulg cu scara,
 și-o 'mpart cu țera. (5)

a) Am o vacă: o mulg cu scara,
 și-o 'mpart cu țera. (6)

b) Am o vacă,
 de cu scara
 o mulg,
 și cu țera
 o mâne. (7)

c) * Am o vacă: o mulg séră,
 și satur țera. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1177. Am o vacă priiană,
la tot satul dă hrană. (1)

1178. *Calii aruzascu,*
munfîlîi înkîsescu,
pupîza tut batî. (2)

CCLXXXI. Mucii.

1179. * Eşi Ilie
din chilie,
că te-astăptă cincî la uşă. (3)

a) Eşi, popo, pe două uşi,
că te-astăptă cincî inşi. (4)

b) * Eşi părinte,
prea sfinte,
prin două uşi,
că te-astăptă doi inşi. (5)

1180. Intr'un vîrf de moviliţă,
ferbe-o ôlă cu chiseliţă. (6)

1181. Sub cel dél îngropilat,
ferbe-o ôlă cu pâsat. (7)

1182. * Ce lepădă tot ȕiganul,
şi stringe împăratul? (8)

Cf. eimilitura catalană:

Los pobres ho llensan,
los richs ho arreplegan.
— Les mochs. (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 38.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 63.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 95; Bulgărescu, No. 383.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 476.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 71.

(8) Din judeţul Sucevei, culésă personal.

(9) Briz *op. cit.*, p. 49.

Cf. cimilitura veneziană:

I signori mete in scarsela,
e i povareti buta via.
— I mozzi del naso. (1)

Cf. cimilitura gallega:

¿ Qué gardan os ricos e os pobres desprecian?
— Os mocos. (2)

Cf. cimilitura ribagorzana:

Una coseta
de Dios devineta,
que lo rico lo recoge y lo pobre lo tira.
— Mocos. (3)

CCLXXXII. Mura.

1183. Pe-o potecă șovăită
merge mierla 'nsovonită:
suflet n'are, sânge are. (4)

CCLXXXIII. Musca.

1184. Țiua staă pe feréstră,
la prânț pe masă,
și séra mă ascund. (5)

1185. Șéde în grindă
ca o țingă,
și vorbesce
unguresce. (6)

(1) Bernoni, *op. cit.*, p. 9.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 345.

(3) *Ibidem*, p. 390

(4) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 774.

(6) Bibicescu, *op. cit.*, No. XIII.

CCLXXXIV. Nasul

1186. * Ciocănaș cu două borte
unde-l bagî? (1)

a) Am un ciocănel
cu două găurele. (2)

b) Ciocănel cu două găuri:
ghici ce e? (3)

c) Am un ciocănaș de piele
cu două găurele. (4)

7. * Am două găurele:
cură apă după ele. (5)

1188. * Am un flueraș
cu două borticele. (6)

CCLXXXV. Napirca.

1189. * Covil
covil
prin érbă;
lungu-î,
șérpe nu-î. (7)

CCLXXXVI. Negura (pâcla).

1190. Ce trece prin sat
și câniî nu bat? (8)

-
- (1) Din județul Sucevei, culésă personal.
 (2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 140.
 (3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 201; Bulgărescu, No. 126.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 70.
 (5) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Din Gălinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

- a) Ce intră în sat
și câni nu bat? (1)
- b) Ce trece prin sat
și câni nu latră? (2)
1191. Pe-o vale cotită,
vine merla tăvălită. (3)
1192. Am o vacă surie,
vine din pustie,
cuprinde luncile
cu brâncile. (4)
1193. Voica lungă,
hârba lungă,
se pune cu brâncile
și cuprinde luncile. (5)
1194. * Am o vacă
brâncovancă:
când întinde brâncile
acopere luncile. (6)
- a) Am o vacă brâncalae:
când slobode țitele,
umple toate luncile. (7)

CCLXXXVII. Nevăstnica.

1195. Strigă Marița din dél
s'o aperî de găini,
că de câni
nu-î e frică. (8)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 143.
 (2) *Românul glumeț*, No. 204.
 (3) Bulgărescu, No. 638.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.
 (5) Bulgărescu, No. 768.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Idem.
 (8) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 685.

CCLXXXVIII. Néua (zăpada).

1196. Câte stele logostele,
lucesc sub piciórele mele. (1)
1197. * De la noi în lumea mare,
veđi tot stele sclipitóre. (2)
1198. Vin oile de la munte,
cu stelútele în frunte. (3)
1199. De aici până la voi,
sunt tot ciórici noi. (4)
1200. * S'a dus Chică Vodă
la Vodean,
să încépă un isvor lat
cu mare cusutură,
fără léc de tivitură. (5)
1201. * Nascerea mi-î sclipiciósă,
îngropăciunea mi-î tinósă. (6)
1202. *Ună țergă mari, mari,
tut loclu lu acőapiră
ș-amarăa nu o-acőapiră.* (7)

CCLXXXIX. Ninsórea și sórele.

1203. * Miî de pásărele sbor :
vine un om fără picióre,
și le mănâncă fără gură. (8)

-
- (1) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 313.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 766.
 (4) Sima, *op. cit.*, No. 56; Bulgărescu, No. 355.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 65.
 (8) Din jud. Sucevei, culésă personal.

CCXC. Norul.

1204. Sus tună,
jos răsună;
sus bat tobele,
jos cad negurele. (1)

CCXCI. Noptea.

1205. Scăpaiu cheile,
se 'ncurcară țările. (2)

a) Scăpaiu cheile,
se 'ncuiară țările. (3)

b) * Mă suiū pe scaiū,
să vĕd de cai;
scăpaiu cheile,
se 'ncuiă rețelile. (4)

CCXCII. Nuca.

1206. Am patru frați voinici,
îmbrăcați tot într'un cojoc. (5)

a) Am patru voinici,
câteși patru micī,
toți grămadă la un loc
înveliți într'un cojoc. (6)

b) Patru frați într'un cojoc. (7)

(1) Leon Wolf, *op. cit.*
 (2) Bulgărescu, No. 692.
 (3) Sima, *op. cit.*, No. 40.
 (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (5) *Românul glumeț*, No. 184.
 (6) Bulgărescu, No. 49.
 (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 98.

- c) Patru frați, într'un cojoc înveliți. (1)
- d) Am un cojoc, și ține patru frați în el. (2)
- e) Am un cojoc,
și ține patru frați la un loc. (3)
- f) Am patru frați,
ce sunt îmbrăcați
la un loc
c'un cōjoc. (4)
- g) Patru frați la un loc,
puși cu toți într'un cojoc. (5)
1207. Patru frați
gemeni născuți,
toți îmbrățișați
crescuți,
ori-când îi vezi la un loc,
înveliți într'un cojoc. (6)
1208. * Am patru frați,
într'o cămașă 'mbrăcați. (7)
- a) * Am un om cu patru frați
într'o cămașă 'mbrăcați. (8)
- b) Patru frați,
într'o cămașă 'mbrăcați. (9)
- c) * Sunt de-a gemenea patru frați,
toți într'o cămașă 'mbrăcați. (10)

- (1) L. Wolf, *op. cit.*
- (2) *Românul glumeț*, No. 221.
- (3) Bulgărescu, No. 60.
- (4) *Ibidem*, No. 54.
- (5) *Ibidem*, No. 626.
- (6) *Românul glumeț*, No. 88; Bulgărescu, No. 641 și 683.
- (7) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michaelescu.
- (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
- (9) *Siedietórea*, II, p. 90.
- (10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1209. *Patru frați gămenî crescui
ș'tr'ună cămeașe 'nvescui.* (1)

a) *Patru frați tu nă cimeăși.* (2)

1210. Am patru frați gemeni,
îmbrăcați într'o cōjă. (3)

1211. Patru frați,
într'o haină îmbrăcați. (4)

1212. * Sunt patru frați într'o casă,
și când deschideți ușa, toți es afară. (5)

1213. Am patru surori gemene,
îmbrăcate tōte într'un cojoc. (6)

a) Am patru surori gemene,
la un loc
într'un cojoc. (7)

b) Am un cojoc,
și ține patru surori
gemene în el. (8)

1214. Am patru surori gemene,
îmbrăcate într'o cōjă. (9)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Quatre petites demoiselles sont enfermées dans la même
chambre, tiennent la clef et ne peuvent pas sortir?

-- Les quatre quartiers d'une noix. (10)

(1) T. Ilescu, în *Țera nouă*, 1887.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.

(3) *Românul glumeț*, No. 186.

(4) *Siedietórea*, II, p. 50.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) *Românul glumeț*, No. 185.

(7) Bulgărescu, No. 52.

(8) *Românul glumeț*, No. 222.

(9) *Ibidem*, No. 187.

(10) Rolland, *op. cit.*, No. 108.

b) Quatre petites sœurs sont enfermées et ne peuvent sortir sans la dent de l'homme?

— Les quatre quartiers d'une noix. (1)

c) Quouètte demoizelles que sont enframayes dan eune chambre, l'ont lé tié et i ne sèrin devér l'ohhe.

— Les quatre quartiers d'une noix. (2)

d) Quatre dames dans une chambre, ont la clé et ne peuvent pas ouvrir.

— La noix. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Quatre camas dins un llit,
y un tiroriro al mig.

— La nou. (4)

Cf. cimilitura castelană:

En un cuarto muy oscuro,
cuatro piernas vi yo entrar,
no son de persona humana,
ni tampoco de animal.

— Nuez. (5)

Cf. cimilitura languedociană;

De qu'es acò? de qu'es acò:
quatre doumaiseletas
que se tenon dins sas chambretas.

— Una nouga. (6)

Cf. cimilitura vască:

Lau damachu cuaxto batep.

— Inchaurre. (7)

(1) Rolland. *op. cit.*, No. 108.

(2) *Ibidem*.

(3) *Mélusine*, I, colóna 264.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 95.

(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.

(6) Roque-Ferrier, *Enigmes populaires en langue d'oc*, p. 7.

(7) Demófilo, *op. cit.*, p. 574.

Cf. cimilitura germană:

Es sind vier Brüder in einem Kämmerlein,
und keiner kanndem andern aufmachen.
— Die Nuszkerne. (1)

1215. *Un mînăstir cu patru cilugri.* (2)

CCXCIII. Nucul.

1216. * Am un păun
cu penele 'n drum. (3)

1217. Ce e nalt ca casa,
verde ca mătasa,
și amar ca fierea,
și dulce ca mierea? (4)

a) Nalt cât casa,
verde ca mătasa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (5)

b) * Înalt ca casa,
rotund ca masa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (6)

c) Verde ca mătasa,
amar ca fierea,
dulce ca mierea. (7)

1218. *Amar ca hîeră,*
și dulce ca mîeră. (8)

(1) *Mone's Anzeiger*, 1838, p. 262, ap. Rolland.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 26.; *Românul glumeț*, No. 11; Barozi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 182.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 85; Bibicescu, *op. cit.*, No. VII.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Stamati, *op. cit.*

(8) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1219. Jos prescure,
sus pădure,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Vert comme pré,
blanc comme neige,
amer comme fiel,
doux comme miel.
— La noix. (2)
- b) Qu'est-ce qui est vert comme pré, amer comme
suie, doux comme miel?
— La noix. (3)
- c) Qu'est-ce qui est blanc comme neige, vert comme pré, doux
comme lait, amer comme suie, dur comme bois et mou comme
pomme?
— C'est une noix verte. (4)
- d) Bas, bas comme un bourbier,
haut, haut comme un chocher,
aigre, aigre comme du vinaigre,
doux, doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (5)
- e) Haut comme un clocher,
bas comme un vivier,
aigre comme du vinaigre,
doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (6)

(1) *Românul glumeț*, No. 315.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 107.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*.

(5) *Mélusine*, I, colóna 255.

(6) *Ibidem*, colóna 264.

- f) Long coumo uno lato,
 naon coumo Pilato,
 omar coumo de féou,
 doux coumo de méou.
 — Le noyer. (1)

Cf. cimiliturile languedociane:

- a) Dous couma lou méu,
 amar couma lou féu.
 — L'oli e l'oliva. (2)
- b) Grand, grand couma un ostau,
 pichot, pichot couma un dedau;
 dous couma lou méu,
 amar couma lou féu?
 — L'olivera, l'oliva y l'oli. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Llarga com una sogà,
 rodona com una poma,
 dolso com una mel,
 y amarga com un fel.
 — L'olivera. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Alta com una casa,
 rodona com un cuvell,
 dolsa com una mel,
 y amarga com un fel.
 — Noguera. (5)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.

(2) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 8.

(3) *Ibidem*.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 106.

(5) *Ibidem*, p. 207.

Cf. cimilitura wallonă, în traducere francesă:

Verte comme de l'herbe,
amère comme de la suie,
rouge comme du sang;
doux comme du miel.
— La cerise. (1)

Cf. cimiliturile asalcienne:

a) Hoch wie e hūs,
chlei wie e mūs,
bitter wie galle,
süesz wie hunnigh.
— D'nuszbaum. (2)

b) Es stat hoch ob dem haus,
hot die grös als ein mauss,
ist weiss wie der schne
und braün wie der klee,
auch gryn wie das grass;
sag gutter freündt was ist das?
— Ein Baum nüss. (3)

Cf. cimiliturile englese:

a) As soft as silk, as white as milk,
as bitter as gall, a thick wall,
and a great coat covers me all.
— A Walnut. (4)

There was a little green house,
and in the little green house
there was a little brown house,
and in the little brown house
there was a little yellow house,
and in the little yellow house

(1) *Revue des traditions populaires*, VIII, p. 148.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 52.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*, p. 51.

there was a little white house,
and in the little white house
there was a little heart.

— A Walnut: (1)

CCXCIV. Nulelele.

(Veđi și *Carul cu nulele.*)

1220. * Am pe un un munte
oî mîi și sute;
tôte suñt ținute 'n frunțe (2)

CCXCV. Nulelele.

1221. Ce este în tôte? (3)

a) Ce este în tôte
și fără el nu se pôte? (4)

1222. Scii tu, pôte,
ce-î în tôte? (5)

1223. *Ună lăguri, ți s'ată tu tute lăguriile.* (6)

1224. *Ți intră 'n tôte
ș-armine fără mōarte.* (7)

a) *Țe intră tu tōati
ș-armine fără mōarte.* (8)

1225. *Ș-di mortu ș-di ȳi
nidislikit io hiu.* (9)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 169.

(4) Pann, *op. cit.*; Baronzi, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 62; Bulgărescu, No. 263.

(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 15.

(6) Weigand, *op. cit.*, p. 270.

(7) P. Papahagi, *loc cit.*, p. 169.

(8) *Ibidem.*

1226. Ce-î-pe tine și nu simți? (1)

CCXCVI. Ochii.

1227. * Am două mere frumoșele:
când le-arunc, atunci se duc. (2)

1228. Am două petre nestimate:
încotro le-arunc, acolo se duc. (3)

1229. Am doi bulgărași de aur:
încotro-î arunc, într'acolo se duc. (4)

a) Am două globuri de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (5)

b) Am două mere de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (6)

1230. Am două ghemușore:
cât le-arunc, atâta se duc. (7)

1231. * Am doi lucefereî:
cât îi arunc, atâta se duc. (8)

a) Am doi umereî,
doi lucefereî:
până unde-î arunc,
până acolo ajung. (9)

1232. Doi purunghi: țe îi li-aruc,
acloși s-duc. (10)

-
- (1) *Românul glumeț*, No. 198; Bulgărescu, No. 213.
 (2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (3) V. Alecsandri, *op. cit.*
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 121.
 (5) *Românul glumeț*, No. 261.
 (6) Bulgărescu, No. 70.
 (7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.
 (8) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
 (9) *Românul glumeț*, No. 239; Bulgărescu, No. 66.
 (10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 69^a.

1233. Am două rude, și ajung până la cer. (1)

1234. Am două lumini, de ajung până în cer. (2)

1235. * Am doi drugi de fer,
și ajung până în cer. (3)

1236. Doi lucefereî,
privesc lumea cu ei. (4)

1237. Tărtăcuță négră,
peste câmp alérgă. (5)

a) Ghici ghicitórea mea:
am o tărtăcuță négră,
peste ori-ce câmp alérgă? (6)

1238. Am un loc oval:
când eũ l'am scărpinat,
zémă i-a picat. (7)

a) Am un loc oval,
împrejur cu pěr:
când il scarpini,
curge zémă. (8)

Cf. cimilitura francesă:

Poil contre poil,
un martinet dans son petit trou. (9)

(1) *Siedietórea*, I, p. 96.

(2) *Ibidem*, II, p. 58.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Românul glumeț*, No. 252; Bulgărescu, No. 335.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 3; *Românul glumeț*, No. 262.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 208.

(7) Bulgărescu, No. 12.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 39.

(9) Sauvė, *op. cit.*, No. 26.

Cf. cimilitura istriiană:

Pil de xuta, e pil de xura,
el gardilein in miezo che lavura.
— L'occhio. (1)

Cf. cimilitura palermitană:

Supra pilu, e sulta pilu,
'mmenzu ce 'e lu marioku. (2)

Cf. cimilitura siciliană:

Pilu di susu, pilu di jusu,
e'ntra lu menzu ce 'e lu curiusu. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Pelut sobre pelut,
y 'l belluguet al mig.
— L'ull. (4)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Poil dessus,
poil dessous,
le plus dangereux
au milieu. (5)

1239. Am doi porumbei:
tôtă lumea s'oglindește 'n ei. (6)

1240. Măciuchița glava,
cunjură dumbrava. (7)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 136.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 62.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 30; Bulgărescu, No. 391

Cf. cimilitura francesă:

Une chose pas plus grosse qu'une noisette
fait le tour des montagnes. (1)

1241. Am doi junci,
cât lumea de lungi. (2)

1242. * Am două mure negre
pe câmp aruncate,
și ved multe păcate. (3)

a) Două mure negre,
pe câmp se repede. (4)

1243. Doi purunghi da si z başă,
ma nu z başă di tot. (5)

1244. Am două gheme de mătăasă:
se duc peste dumbrăvesă,
iar de sêră vin acasă. (6)

a) Am două gheme de mătăasă:
alergă pe dumbrava desă,
și sêra vin iar acasă. (7)

1245. Am două călugărițe negre,
nici odată nu se vede. (8)

a) Am două călugărițe negre
și-amîndouă nu se vede. (9)

(1) *Mélusine*, I, colóna 263.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 61.

(3) Din Vașcău, Transilvania, com. d-1 V. Sala.

(4) Bulgărescu, No. 370.

(5) Weigand, *op. cit.*, p. 272.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 170.

(7) Bulgărescu, No. 82.

(8) *Ibidem*, No. 122.

(9) L. Wolf, *op. cit.*

1246. *Sun doi frați vruf,*
ardu di dorlu să z-vădă,
ma un munti îl dispartă. (1)

1247. * *Haï dragă să ne culcăm,*
për cu për s'amestecăm,
borte negre s'astupăm. (2)

a) * *Haï dragă să ne culcăm,*
floci cu floci s'amestecăm. (3)

b) * *Stăi bade să ne pupăm,*
për cu për s'amestecăm. (4)

Cf. cimiliturile franceze:

a) *Nous allons nous coucher,*
nous ferons ce que vous savez,
nous mettrons poils contre poils,
et le rond au milieu. (5)

b) *Bourru contre bourru,*
ferme le trou qui est fendu. (6)

Cf. cimilitura siciliană:

E jamuninni a la casa ch'è nòtti
e jamu a fari li soliti fatti;
quannu si junci lu pilu 'u pilu,
dda cosa echiù dintra ti 'nflu. (7)

Cf. cimilitura catalană:

Marit, marit,
anem al llit,
farem alló de cada nit,

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68¹.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 127.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem*, p. 128.

pelet sobre pelet,
y al mig lo belluguet.
— Dormir. (1)

1248. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
ca să-i dea pesce fără óse:
dar nu i-a dat pesce fără óse,
ci doi gonitori cu tinjala după ei. (2)
— Ochiî şi sprincenele.

1249. * Ce tot închiđi
şi tot deschiđi? (3)

1250. * Am doi bulbucei
cu doi copăcei,
unde merg nu pot fără ei. (4)

1251. * Am două locuri sclipiciose,
şi locuesc între óse. (5)

1252. * Am doi puî de grieraş,
jócă sub un păltinaş. (6)

CCXCVII. Ochiî din caşcaval.

1253. Cu cât am mai multe,
cu atât cântăresc mai puţin. (7)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Adevinez que c'est, plus est ione et plus est
grand?
— C'est un frommage. (8)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 111.

(2) Bulgărescu, No. 599.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Idem.

(7) *Românul glumei*, No. 317.

(8) Rolland, *op. cit.*, p. 118.

- b) Plus y en a, d'autant moins pèse.
— De trous à une planche. (1)
- c) Tant plus il y aura,
tant moins ça pèsera.
— De trous dans un crible. (2)
- d) Qu'est-ce qui augmente, quand on en retire?
— Le trou que fait la tarière. (3)
- e) Tant plus y en a, moins en pèse.
— Plusieurs trous en un crible. (4)
- f) Plus il y en a, moins elle pèse.
— Plus la passoire a de trous, moins elle pèse. (5)

Cf. cimilitura languedociană:

De qu'es acò? de qu'es acò?
que doumai n'i'o, doumeus pesa? (6)

Cf. cimimilitura venețiană:

Chi piu ghe n'a, manco 'l pesa.
— La fame. (7)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuanto mas gran e, menos pesa.
— Los rasgones de la ropa. (8)

(1) *Mélusine*, I, colóna 262.

(2) Sauvė, *op. cit.*, No. 111.

(3) *Ibidem*, No. 112.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 194.

(5) *Ibidem*.

(6) *Ibidem*, p. 91.

(7) Briz, *op. cit.*, p. 50.

(8) Demófilo, *op. cit.*, p. 392.

Cf. cimilitura catalană :

Qu'es això ?
com mes n'hi ha, menos pesan.
— Los forats. (1)

Cf. cimilitura germană :

Je mehr est hat, je weniger wiegt es ?
— Käse mit Löchern. (2)

CCXCVIII. Oglinda.

1254. Eă n'am din natură
nici limbă, nici gură,
dar spun la orî-care
cusurul ce-l are,
și nu se mînie,
ci va să mă ție. (3)

a) Eă n'am gură,
dar spun tuturor
cusurul ce are,
și nimeni nu se supără pe mine. (4)

1255. * N'are limbă și nici gură,
și-arată orî-ce făptură. (5)

a) * N'am nici limbă, n'am nici gură,
dară spun orî-ce făptură. (6)

1256. *Din fațere n'am ni limbă,
niți gură să sbr'ăescu,
ma la toți li spun să scibă
cusurile a lor, și nu s'năirescu. (7)*

(1) Briz, *op. cit.*, p. 49.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 91.

(3) A. Pann. *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 77; Bulgărescu, No. 375. *

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 1; Bulgărescu, No. 376.

(5) Din Bucovina, com. de d-1 S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1257. Am un lup cu ochii steeliți
de te veți printr'înșii. (1)

1258. *Me veț, te veț.* (2)

1259. * Lipie pe lipie
fóie ververichie. (3)

a) Lichie, polichie,
frunță vărzărichie. (4)

1260. * Am o străchinuță verde:
umbra i se vede. (5)

1261. Intr'un vîrf de-anin,
se află puțin senin. (6)

1262. Ochii dómnei
în fundul ólei. (7)

1263. * O găină boghetă,
șéde la mama 'n părete. (8)

1264. * Am o găinușă buhuetă
într'o cămară încuetă. (9)

1265. * Am o găină boghetă,
stă în cămară 'ncuetă;
ce să fac ca s'o descuiū,
să-î pun mâna pe cucuiū? (10)

- (1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 41.
(2) Weigand, *op. cit.*, No. 274.
(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu
(4) *Românul glumeț*, No. 241; Rulgărescu No. 553.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(6) Bulgărescu, No 470.
(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XVII.
(8) Din Giulesei, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1266. * Am o găină boghétă
în cămară încuiată :
ce să fac să pui
mâna pe cucui ? (1)
1267. * Pana cocomărcului
lucesece 'n fața tîrgului. (2)

CCXCIX. Omul.

1268. * Am un pom frumos
cu ramurele în jos,
iar rădăcina o ține
drept în sus ca mine. (3)
- a) * Ce pom e cu rădăcina în sus ? (4)
- b) Ce crește cu rădăcina în sus ? (5)
- c) Am un pom cu ramurele 'n jos
și cu rădăcina în sus. (6)
1269. *Un pom cu lumăkile 'n ghios,
ș-are rădăcina 'n sus. (7)*
1270. Spuneți-mă acum anume:
ce pom e acel în lume,
care ramurele sale
tôte le are la vale,
și vinele, rădăcina,
îi stau în sus cu tulpina ? (8)
1271. Două-deci de frumoși,
patru-deci de voinici
șai-deci de înțelepți,
opt-deci de nebuni.
— Anii vieței. (9)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Bulgărescu, No. 215.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 172; Bulgărescu, No. 100.
(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*
(8) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 686.
(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.

a) * Am două-zeci de frumoși,
două-zeci de cumiți,
opt-zeci de nebuni. (1)

1272. * Tare ca crița și slab ca oul;
ghici cine este? (2)

1273. *Cur pi kătră,*
cap pi cur,
dațe strîngu,
daă plîngu. (3)
— Omul care mulge capra.

CCC. Opinea.

1274. * M'am dus în pădure
și-am tăiat o nuia,
și-am făcut o poiată
și o zagnată,
și mi-a mai rămas o bucată. (4)

a) M'am dus la pădure
și mi-am tăiat o nuia lungă,
și-am venit acasă,
și mi-am făcut o zăhată
și o poiată,
și mi-a mai rămas o bucată. (5)

b) * Am o poiată
și o zăhată,
și mai am încă o bucată. (6)

1275. Dinainte înfigu-ți-o,
dindărăt diregu-ți-o. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l Ș. Fl. Marian.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Weigand, *op. cit.*, p. 272.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 78.

(6) Din Bucovina, com. de d-l Ș. Fl. Marian.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXII.

1276. * Am două găinușe:
 ȃiua-s cu mațele înăuntru,
 și nóptea le dă pe spate. (1)
- a) * Am două găini boghete:
 séra își daŭ mațele pe pântice,
 și diminéța pe spate. (2)
- b) * Am o puicuță:
 nóptea pórtă mațele pe pântice,
 iară ȃiua pe spate. (3)
- c) Am o scrófă:
 ȃiua-î cu mațele pe spinare,
 iar nóptea pe pântice. (4)
1277. *Dăuă fèati: ȃua tută alagă,
 ș-nóaptea după uși z-bagă.* (5)
1278. * Am doi ómenî: ȃiua umblă,
 și nóptea șed cu gura căscată. (6)
1279. Stăi négră, să-ți bag bandalul. (7)
1280. * Fudulie n'are,
 dar căldură are. (8)
1281. * Am două covățele:
 ȃiua-s pline, nóptea-s góle. (9)
1282. * Am două covățele
 ușurele:
 ȃiua-s pline,
 nóptea-s góle. (10)

-
- (1) Din Broscenî, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (2) Din Găinescî, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 77.
 (5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 77.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Sbiera, *op. cit.*, No. 79.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Din Broscenî și Găinescî, jud. Sucevei, com. de d-nii Lupescu și Herescu.
 (10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

[Cf. cimiliturile francese:

- a) Qu'est-ce qui est vuyde la nuict et le jour plain?
— Le soulier. (1)
- b) Vide la nuit, plein le jour.
— Le soulier. (2)
- c) Tout le jour est plein de sang,
et la nuit couche sur un banc.
— Le bas. (3)
- d) Plein de jour, vide de nuit.
— Le sabot. (4)

Cf. cimiliturile languedociane:

- a) De qu'es acò? de qu'es acò:
que tout le jour manja de car,
et que la nioch bada?
— Un soulié. (5)
- b) De qu'es acò? de qu'es acò:
ple lou jour, vouide la nioch.
— Lou soulié. (6)

Cf. cimilitura bearnesă:

Eth die, que-s harte,
era noeyt que hé gaute?
— Lou soulié. (7)

Cf. cimilitura provensală:

Tout lou jour es ple,
e touto la nioch bado?
— Un esclop. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 136.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Mélusine*, I, colóna 262.

(5) Rolland, *op. cit.*, p. 66.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

(8) Briz, *op. cit.*, p. 103.

Cf. cimilitura italiană:

Quali son quelle due caverne, che il giorno in esse tu dimori
e la notte ti fanno la guardia quanto tu dormi?

— Le tue scarpe. (1)

Cf. cimilitura siciliană:

'U juornu cini e a notti vacanti. (2)

Cf. cimilitura castelană:

De dia lleno de carne,
y por la noche con la boca al aire.
— Zapato. (3)

Cf. cimilitura marchigiană:

Io ci ho 'una cosa
che al giorno sta bbocca chiusa,
e la notte sta bbocca aperta.
— La ciavatte. (4)

Cf. cimiliturile catalane:

De dia fa trip-trap,
y de nit bada la boca al amo.
— La sabata. (5)

Tot lo dia van per casa,
y obran de nit la bocassa.
— Las sabatas. (6)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est plein le jour et vide la nuit?
— La chaussure. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 164.

(2) Matia di Martino, *Enigm. pop. sicil.*, No. 45.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 303.

(4) Giannandrea, *Arch. delle trad. pop.*, I, p. 403.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 72.

(6) *Ibidem*, p. 102.

(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.

Cf. cimilitura olandesă :

Holderken, bolderken,
lief op zolderken,
met ze muilken, vol mensche vleesch.
— Der Holzschuh mit dem Fusze darin. (1)

Cf. cimilitura alsaciană :

Was ist des tags voll,
und des nachts holl?
— Heffen kessel darin man kocht, desgleichen
schuh. (2)

Ct. cimilitura lituană :

Bei Tage trägt es Kuschen,
bei Nacht speerts das Maul auf.
Was ist das?
— Die Schuhe. (3)

CCCI. Oul.

1283. * Și vin și holercă
tot într'o balercă. (4)

1284. M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mă dea vin și rachiū
tot într'un butoiū. (5)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mă dea vin și rachiū
tot într'un buriū. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 66 și 67.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 69; Bulgărescu, No. 571.

(6) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 57; Bulgărescu, No. 153.

b) Am un buriu,
și 'n el țiu
vin și rachiū. (1)

1285. * M'a trîmes mama în tîrg,
să ieaū într'un poloboc
și vin alb și vin roș. (2)

1286. * Am un vas cu două feluri de vin. (3)

a) * Am o bute cu două feluri de băuturi. (4)

b) * Am o balercuță
cu două holercuțe. (5)

c) Am o balercuță cu două feluri de băuturi în
ea, și nu se amestecă. (6)

1287. * Vinul popei și al preutesei tot într'o bute se
pune, dar nu se amestecă, (7)

1288. *Yinlu al amirău cu yinlu al pășă
tu ună bute ș nu s mēastică.* (8)

1289. *Vinlu a meū și vinlu a tău
tr'ună bute sunt turnați
și tot sta nemestecați.* (9)

1290. Am un butoiū și e vin și oțet în el, și nu se
amestecă unul cu altul. (10)

1291. * Am un bîrlanaș cu două feluri de bucate. (11)

(1) Bulgărescu, No. 62.

(2) Din județul Sucevei, culésă personal.

(3) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 83; Sima, *op. cit.*, No. 79.

(7) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(8) Weigand, *op. cit.*, p. 270.

(9) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(10) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.

(11) Din jud. Sucevei, culésă personal.

1292. * Am o tigăiță albă, și am două feluri de mâncări într'însa. (1)
1293. * Am o bărbînță
cu două feluri de brânză:
una înălbesce,
alta 'ngălbinesce. (2)
1294. M'a trimis mama gaie,
să-mi dai vin și lapte într'o tigaie. (3)
1295. * Am o păreche de racle cu două feluri de bucate, și nu se amestecă, și dacă s'ar strică, nu-î meșter să le tocmescă. (4)
1296. * Am un poloboc cu băuturi,
și într'însul sunt două feluri;
când ar fi să se risipescă,
n'ar fi în stare să-l tocmescă. (5)
- a) * Am un poloboc: dacă se strică, nu-l poți nici un butnariu tocmi. (6)
1297. Ce nu poți să pui
să ședă în cuiu? (7)
- a) * Ce nu stă în cuiu,
orî și cât să-l pui? (8)
1298. Ce stă în cuiu
fără tórtă? (9)
1299. Ce este 'n tufă
și nu răsufă? (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
 (4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Idem.
 (7) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 83.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) Sima, *op. cit.*, No. 77.
 (10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 109.

a) Ce-î în tufă
și nu suflă? (1)

b) Ce-î viū sub tufă
și nu suflă? (2)

1300. Albóia în paie, ghicī ce e? (3)

1301. Gălgăuță
în părauță. (4)

1302. Rotogol după cuer. (5)

1303. Am o lădiță : până n'o sparg, la ea nu pot umblă. (6)

a) Am o lădiță: până n'o spargī, n'o poți descuiă (7)

1304. * Am o căsuță
micuță,
văruită,
și până ce n'o spargī,
nu poți să intri 'ntr'insa. (8)

1305. Am o bute fără nici un cerc. (9)

a) Am o bute fără léc de cerc. (10)

b) Am o bute văruită, fără ném de dógă. (11)

c) Am o bute văruită, fără léc de vrană. (12)

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 18; Bulgărescu, No. 192.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 110.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 93.

(4) Bulgărescu, No. 395.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 83; Bulgărescu, No. 653.

(6) Bulgărescu, No. 88.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 82.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Bulgărescu, No. 91.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 85.

(11) Bulgărescu, No. 94.

(12) Sima, *op. cit.*, No. 78.

1306. * Făr de cerc și făr de fund
bună-î butea de bënt. (1)

1307. * Am o casă fără cercuri,
și șede un om într'insa. (2)

Cf. cimilitura franceză:

A nouste, que y ha u barricoutet,
qui n'ha ni cercle ni bouquet?
— L'œu. (3)

Cf. cimilitura germană:

Welches Fasz hat keinen Spunden?
— Das Ei. (4)

Cf. cimilitura alsaciană veche:

Ein fesslein das ist voll gebunden fast geheb on hardt und on
bandt hott auch kein reyff.
— Ein ey. (5)

Cf. cimilitura lituană:

Ein kleines Fäszchen ohne Dauben und ohne Reife, innen
zweierlei Bier. Was ist das?
— Das Ei. (6)

Cf. cimilitura moravă:

Leží soudek bez obrouček
dvoje víno v něm. (7)

Cf. cimilitura siciliană:

Haju 'n carratidduzu c'é binu ri ru'sorti e nun si misca.
— L'uovu. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 64.

(4) *Ibidem*, p. 35.

(5) *Ibidem*.

(6) *Ibidem*.

(7) *Ibidem*.

(8) Matia di Martino, *op. cit.*, No. 44.

1308. * Am o căsuță văruiță,
nicăirea nu-î bortită. (1)

a) * Am o căsuță alb văruiță,
și nici într'un loc nu e bortită. (2)

b) Am o curte văruiță
pe nicăirea nu-î găurită. (3)

c) * Am o casă șindelită,
nicăiri nu-î sfredelită. (4)

d) * Am o casă mititică,
fără nici o bortică. (5)

e) * Am o căsuță,
și n'are ușuță. (6)

f) Am o cămăruță fără un léc de ușă. (7)

g) * Este o poetică,
și n'are ușă pe nicăiri. (8)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qu'est-ce qui est plein et n'a ni porte ni fenêtre ?
— Un œuf. (9)

b) Ina granzita,
plena di pastourita
sans alcuna finestrta.
— Un œuf. (10)

-
- (1) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea*, II, p. 66.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 81.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Rolland, *op. cit.*, No. 65.
(10) *Ibidem*.

- c) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni barre. (1)
- d) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni fenêtre,
et qui est pleine jusqu'au faite. (2)
- e) Devine: un petit coffret blanc,
qui n'a ni trou, ni serrure. (3)
- f) J'ai une petite chambrette blanche,
qui est fermée à clef des deux bouts.
— Un œuf. (4)

Cf. cimilitura languedociană:

Una pichota bouita blanca,
que s'oubris e noun se tranca.
— Un iòu. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Una capseta blanca,
que s'obra y no 's tanca.
— L'ou. (5)

Cf. cimiliturile castelane:

- a) Una arquita blanca como la cal,
que todos saben abrir y na d
- b) Una arquita muy chiquita
y blanca como la cal,
que todos saben abrir
y nadie sabe cerrar.
— Huevo. (8)

-
- (1) Sauv , *op. cit.*, No. 44.
 (2) *Ibidem*.
 (3) *Ibidem*.
 (4) *Ibidem*, No. 45.
 (5) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 9.
 (6) Briz, *op. cit.*, p. 32.
 (7) Demófilo, *op. cit.*, p. 153.
 (8) *Ibidem*, p. 154.

1309. Am o casă văruiată,
peste tot este boltită. (1)
1310. Var văruiat,
zid zidit,
fără uși,
fără ferestre. (2)
1311. * Când îl aruncî e alb, când cade e galben. (3)
- a) Când îl aruncî sus e alb,
când pică jos e galben. (4)
- b) Ce e sus alb și jos galben? (5)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Qu'est-ce qu'on jette blanc et qui retombe
jaune ? (6)
- b) Jaune dedans, blanc dessus. (7)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qu'on lance en l'air blanc et qui re-
tombe jaune? (8)

1312. * Ferb un fel de mâncare
și pun trei ocă de sare,
și când îi la mâncat
tot trebue sărat. (9)
- a) * Să-l sarî cât li-i sără,
tot trebue să-l sarî
când ai a-l mîncă. (10)

(1) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.

(2) Bulgărescu, No. 765.

(3) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(4) *Siedietórea*, I, p. 8.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 84; Bulgărescu, No. 299.

(6) Rolland, *op. cit.*, No. 61.

(7) *Ibidem*, No. 62.

(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

1313. * *Năic escu,*
năicuț escu,
tu palii mă-arucutescu. (1)
1314. *Alisat, dizbrinat, gut lăilu-n hiu. (2)*

CCCII. Oia, oile.

1315. Am un car cu fin,
 și merge pe patru resteie. (3)
- a) Ghici ghicitórea mea :
 patru resteie
 duc un car de fin? (4)
- b) * Patru ciocálteie
 duc un car cu fin. (5)
- c) * Ce am : patru resteie
 duc o căpiță cu fin ? (6)
1316. * Am un car cu paie
 pe patru rěstaie. (7)
1317. Gurele
 măgurele
 merg pe drum înșirățele. (8)
1318. Patru proptele
 opt opintinele,
 mii de milióne
 se légănă de ele. (9)

-
- (1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
 (2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 70.
 (3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 48.
 (4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 221 ; Bulgărescu, No. 405.
 (5) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.
 (6) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
 (7) Bulgărescu, No. 118.
 (8) *Românul glumeț*, No. 203.
 (9) Bulgărescu, No. 637.

CCCCIII. Óla.

1319. Cât am trăit,
pe foc m'ai fript;
iară după ce am murit
pe drum m'ai asvârlit. (1)

a) Eă cât am trăit,
tot pe foc m'ai fript;
iară dacă am învechit,
m'ai și asvârlit. (2)

b) Până am fost în vieță,
tot la masă am stat;
iar după mörte nu-î cine
să-mi astupe ósele mele. (3)

c) De când trăesc pe lume,
pe mulți am hrănit
și am adăpat;
iar dacă am murit,
n'a avut cine să mă îngrópe. (4)

1320. * *Cît kirò fuî pri loc,*
arsă ș-friptă fuî în foc;
ș-cînd mi viðură mőartă,
mă-aruncară după pőartă. (5)

a) *Cît banai pre-aistu loc,*
arsă ș-friptă fuî pri foc;
ș-cînd me veðură mőartă,
me aruncară după pőartă. (6)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 237; *Revista critică literară*, IV, p. 1b7.

(2) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 382.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 22.

(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1321. Din pământ născuiū,
în lume trăiiū,
și când muriū,
ósele mi le svârliră
pe gunoiū. (1)

a) Din pământ născuiū,
în lume trăiiū,
și când muriū,
în gunoiū mă pomeniiū. (2)

1322. Cinci în brânci, négra 'nainte. (3)

a) * Cinci în brânci, gogonata înainte. (4)

1323. * Am o mătușă
cu gușă:
tótă ziua horcotesce,
iar nóptea se odihnesce. (5)

1324. Ce stă în cuiū fără tórtă? (6)

1325. * La mama sub părete,
tot găini boghete. (7)

a) * Pe ici pe sub părete,
tot găini boghete. (8)

b) * Am un rînd de găini boghete:
staū rînd pe lângă părete. (9)

c) Pe la noi pe sub părete,
tot găine bubuete. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 170; Bulgărescu, No. 362.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 217; Bulgărescu, No. 360.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 44; Bulgărescu, No. 184; *Revista critică literară*, I, p. 517.

(4) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 217.

(7) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(8) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Sima, *op. cit.*, No. 20.

1326. * *Ună mōași cu gura cîscată.* (1)

CCCIV. Pana.

1327. * *Ce nu poîi să asvârlî în pod?* (2)

1328. * *Are viêtă, n'are viêtă,
și tot vine de la viêtă.* (3)

CCCV. Para focului.

1329. — *Unde mergî tu, răsucită ?
— Ce mă întrebî tu, găurită ?
Códa mea e într'aurită.* (4)

CCCVI. Parîi.

1330. * *Am doi frați,
cu un brîu legați.* (5)

- a) * *Am doi frați încinși într'o curea.* (6)

CCCVII. Pascele.

1331. * *Este un pod lung de șapte mile,
și pe pod se află un călin:
când călinul înfloresce,
tótă lumea se veselesce.* (7)

CCCVIII. Pasărea.

1332. * *În pomul mare,
șéde o arătare,
cu o mie de cojóce
și tot tremură cât póte.* (8)

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Siedietórea*, II, p. 66.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Idem.

1333. * *Te aruș tu vimtu ș-nu cadi?* (1)

1334. * Cine trece pe lângă pom
și n'o bagă nime 'n samă?
— Vrabia. (2)

CCCIX. Patul.

1335. * Ce-î gata și tot trebuie gătit? (3)

a) * Ce este gata și tot trebuie de făcut? (4)

CCCX. Păcornița (dihonița).

1336. * Am o babă și-un moșnég,
hórș în óla cu chișlég. (5)

CCCXI. Pădurea.

1337. * Am o stea mare:
când o tai, îi rămâne capul. (6)

CCCXII. Pădurețele la foc.

1338. * Umflă-mi-se, gânfă-mi-se.
parpalicul scólă-mi-se,
tot apăs și n'am ce-î face. (7)

CCCXIII. Păianjenul.

1339. * Puseiū chila 'n poliță,
fuștele sub poliță. (8)

(1) Din Macedonia, com. de d. P. Papahagi.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(8) Din Crucea-Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

1340. * Mititel,
țese frumușel. (1)

CCCXIV. Pălăria.

1341. * Scut pe sóre, scut pe vint.
trebue omului numai decât. (2)
1342. O urmă de cal
în un vîrf de dél. (3)
1343. * In vîrf cumasă,
la pólă gurelaș. (4)

CCCXV. Pămîntul, aerul și cerul.

1344. * Am un copac:
la rădăcină uscat,
la mijloc îi verde,
și la vîrf îi cu florî. (5)
- a) * Am un pom:
la tulpină verde,
la mijloc uscat,
la vîrf înflorit. (6)
- b) In vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
și la rădăcină verde. (7)
- c) * Am un crin:
la rădăcină veșted,
și la vîrf înflorit. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 64.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Din Crucea-Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(7) *Românul glumeț*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.

(8) Din Crucea-Brosceni, jud. Sucevei, com. de N. Vasiliu.

1345. * Am un om mare, mare:
nóptea înfloresce
și ȕiua se pălesce. (1)
1346. * Am un poloboc,
peste poloboc un prosop,
pe prosop mǎzerele,
printre mǎzerele
două tǎlgerele,
ce s'asémănǎ 'ntre ele.
— Pǎmîntul, cerul, stelele, sórele și luna. (2)

CCCXVI. Pǎpușoiul.

1347. * Ese moșul din răgoz,
și-î tare mǎtrungos. (3)
- a) * Ese moșul din răgoz,
mititel și flotocos. (4)
1348. * Ese moșul din răgoz,
cu cojocu 'ntors pe dos. (5)
1349. * Șéde moșu în rogoz,
mare tiulihǎu a scos. (6)
- a) * Merge moșul prin rogoz,
mare mǎtǎrângǎ-a scos. (7)
- b) * Ese popa din rogoz,
multǎ bunǎtate-a scos. (8)
- c) * Fóșa, fóșa prin rogoz,
mare mǎtǎhulǎ-a scos. (9)

-
- (1) Din Moțǎței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(2) Din Stâncǎ, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(3) Din județul Sucevei, culésǎ personal.
(4) Din Crucea-Brosceńi, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.
(5) Din Stâncǎ, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) Idem.

1350. Grec îngrecat,
cu nouă haine 'mbrăcat. (1)

1351. * Ce-î érna îmbrăcat
și vara desbrăcat ? (2)

1352. * De aici până în brađi,
tot parî implântați. (3)

1353. Botă mazarată,
în pod aruncată. (4)

a) * Am o botă împistrită
și în pod svârlită. (5)

1354. * Din gîos de cancelărie,
am o cólă de hârtie,
sub cólă multe haliciuri,
sub haliciuri pîrhaiță. (6)

CCCXVII. Părinții.

1355. Este un lucru, pe care unii îl aű întreg, alții pe
jumătate, iar alții de loc. (7)

CCCXVIII. Păstrăvul.

1356. * Ciuști prin apă,
zup sub pétă. (8)

CCCXIX. Pătlaeu cu fin.

1357. * Patru ómenî pórtă toți o căciulă. (9)

(1) A. Popescu, *loc. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Siedietórea*, III, p. 6.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 32; Bulgărescu, No. 377.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(9) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCXX. Pătlăgelele.

1358. Cârpe crețe
pe cotețe. (1)

CCCXXI. Păunul.

1359. * Stejar verde,
vîrfu-î arde;
la trupină,
are albină. (2)

1360. * Am o rață
tîrgovață,
singură cîda-și negoță. (3)

- a) * Am o rață
forforață,
singură cîda-și negoță. (4)

CCCXXII. Pănea.

1361. O bagî fără cîjă,
și o scoțî cu cîjă. (5)
1362. * Chinuită
și muncită,
peste tot locul bortită;
cine-o are, îi bogat,
cine nu, îi om sărac. (6)

(1) Bulgărescu, No. 268.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 41.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXXIII. Pânza în război.

1363. * O mătușe îmbrăcată,
suveicată,
tot pe lat ședeă culcată,
două fete-i jăcă 'n spate:
una sare și-alta piere. (1)
1364. Am nisce paseri: când se rupe la una
un picior, toate trebuie să stea. (2)
1365. * Este un croitoriū,
și croesce o croitură
făr un pic de tivitură. (3)

CCCXXIV. Pecetea.

1366. * Sunt rotund ca un ban; staū în mijlocul ușei;
ghici ce păzesc? (4)

CCCXXV. Peria.

1367. Gogonéța de purcea,
fugi d'acîa, vino 'ncoa. (5)
1368. * Totolina
umple mâna. (6)
1369. * Turtea
burtea,
gură de vițea. (7)

(1) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXI.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

- a) * Turtel
burdel,
buză de vițel. (1)

CCCXXVI. Perina.

1370. * Moșul se culcă pe mōșa,
și mōșa face foss! (2)
- a) Se suie moșul pe mōșă, și face foss! (3)
1371. * Nōptea lată,
điua înflată. (4)
- a) * Điua umflată
și nōptea deșartă. (5)
1372. * Pelea merge la apă,
vaca rămâne acasă. (6)

CCCXXVII. Perja (pruna).

1373. * Am o vacă a fătă,
și vițelul tot a fătă. (7)
- a) Am o vacă a fătă
și vițelul dintr'insa
încă-î a fătă. (8)
- b) Am o vacă de-a fătă
și vițelul de la ea
stă încă de-a fătă. (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din județul Sucevei, culésă personal.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 92; Sima, *op. cit.*, No. 31.
(9) Bulgărescu, No. 84.

c) Am o vacă: e a fătă,
deși vițelul în ea e a fătă. (1)

d) Am o vacă a fătă:
dar cum să nu fie a fătă
când și vițelul în ea
încă e a fătă. (2)

1374. Am o vacă și este a fătă,
și fată o ghițică;
și ghițica este a fătă
și fată și ea un ghițel. (3)

1375. Am o scrófă négră,
și în ea este un purcel,
și purcelul încă are un purcel. (4)

CCCXXVIII. Pescele.

1376. Apa mă nasce,
sórele mă cresce,
și când nu vęd pe mama mor. (5)

1377. *Apa-mă me fațe,*
sőarele-mă me crește,
ș-ma nu-mă ved dada,
mőarte-mă me-anvăleşte. (6)

1378. De mâncare am să mănânc,
dar n'am gură de vorbit. (7)

1379. In umblat e slab,
bun la mâncat. (8)

(1) *Siedietőrea*, II, p. 66.

(2) *Ibidem*, IV, p. 47.

(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 301.

(4) *Siedietőrea*, IV, p. 23.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 168; Bulgărescu, No. 161.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Sima, *op. cit.*, No. 125.

1380. Slab la umblat,
bun la înotat,
dar și bun la mâncat. (1)

1381. Bumbii dómnei
în fundul ólei. (2)

1382. * Merge — nu pe drum,
scarmeni — dar nu pene,
ferbi — nu zémă,
mănânci — nu carne. (3)

a) * Mergênd — nu pe drum,
prinđênd — nu pasêre,
smulgênd — nu pene,
făcênd — nu zémă,
și măn când — nu carne. (4)

1383. Intru 'n casă să scap,
și casa-mi ese pe ferestre. (5)

1384. Casa face sgomot,
locuitorii sunt mulți:
veniră nisce ómeni,
luară pe locuitori,
iar casa eși pe ferestre. (6)

a) Aă venit hoții,
aă prins pe locuitori,
și casa eși pe ferestre. (7)

(1) Bulgărescu, No. 690.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 485.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 103.

1385. S'aũ dus turci
 să prindă prunci; ,₁₀₁₁
 prunci n'aũ găsit,
 și casele pruncilor
 aũ eșit pe feréstră. (1)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Quelle chose est-ce quant les ennemis entrent en une maison
 pour prendre l'oste, la maison ist hors par les fenestres? (2)

b) Je vas, je viens dans ma maison;
 on vient pour me prendre,
 ma maison se sauve par les fenêtres,
 et moi je reste en prison.
 — Le poisson et le filet. (3)

c) L'eau passe par mes fenêtres et moi je reste prisonnier dans
 ma maison.
 — C'est un poisson pris dans un filet. (4)

d) En ma maison j'étais en repos, mes ennemis m'ont envi-
 ronné, ma maison est sortie par les fenêtres et je suis demeuré
 prins.

— Le poisson et la nasse. (5)

Cf. cimilitura alsaciană:

Es kam ein gast yns wirtz hauss do viel das hauss zum fens-
 ter auss und bleib der wirt ym gast. (6)

Cf. cimilitura scoțiană:

The robbers came to our house
 when we were a'in:
 the house lap out at the windows
 and we were a'ta'en.
 — Fish caught in a net. (7)

(1) Bulgărescu, No. 706.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 71.

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem*, p. 39.

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

CCCXXIX. Petrele de móră.

1386. *Turta mea ştri turta ta,
fuslu a mieu 'n buriclu a teú. (1)*
1387. *Turta ta cu turta a mea
pi un fus, ună se şuţă. (2)*

CCCXXX. Pěduchele.

1388. * Am o turmă de oi,
şi ciobanul le mână dinapoí. (3)
1389. Ce este micuţ, fórte mititel,
de-şi ieà căciula Vodă pentru el? (4)
- a) Ce e mic mititel,
de-şi ieà Vodă chipiul pentru el? (5)
- b) Işi ieà orî-cine căciula de el. (6)

CCCXXXI. Picătura de plóie.

1390. *Ţiú, Ţiú după casă. (7)*
1391. *Divarkigaluí di casă cuscîrlî sě-adună ş-đóacă. (8)*

CCCXXXII. Piciórele.

1392. * Am două bodolane
şi le ferb în două óle. (9)

-
- (1) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
 (2) Weigand, *op. cit.*, No. 31.
 (3) Din judeţul Sucevei, culésă personal.
 (4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 102.
 (5) Bulgărescu, No. 187.
 (6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 48.
 (7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 48.
 (8) *Ibidem*, No. 80.
 (9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1393. Am doi călușei,
tineri sprintenei,
numai să m'arunc' pe ei. (1)

CCCXXXIII. Pielórele calului.

1394. *Patru tóacă,*
ș'o miile gióacă. (2)

CCCXXXIV. Pleptenele.

1395. * Am un om tăpălăgos,
mână porcii în jos. (3)
- a) * Moșul cel tăpălăgos
alungă porcii în jos. (4)
- b) * Popa felegos
mână porcii în jos. (5)
- c) * Am un om tăpănos,
mână porcii în jos. (6)
1396. * Am un moșnég flenduros,
mână porcii pe gârlă în jos. (7)
- b) * Totoliciu de os,
se duce cu porcii în jos. (8)
- c) Omul terfegos
duce porcii în jos. (9)
- d) Petrea felegos
mână porcii în jos. (10)

-
- (1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXII.
(2) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*
(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(4) Idem.
(5) Din Găinesci, jud. Sucevei. com. de d-l P. Herescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 624.
(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 55.

e) Purcâraş de os
duce porci în jos. (1)

1397. Angheluţă mititel
trage porcii după el. (2)

1398. Bârnuţă de os
duce porci în jos. (3)

a) Bârnuţă de os
duce boeri în jos. (4)

1399. * Am un urs tăpălăgos,
mână porcii tot în jos. (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) Il n'est pas plus grand que le pied d'une mulle, et si en
enchasse len bien cent bestes hors de leur pasture ?
— C'est un pigne qui abat les poux des chevelx. (6)

b) Tel n'a chair, ni os, ni vèture,
et met cent bêtes hors de pâture.
— Un peigne. (7)

c) Es pas pu gros qué lo mo,
souort toutos los bestios dey bono.
— La pigne. (8)

Cf. cimiliturile catalane :

a) ¿ Qu'es una pota de mula,
que treu totas las bestias de la pastura ?
— La pinta. (9)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 47; *Românul glumeţ*, No. 339.

(2) Bulgărescu, No. 163.

(3) *Ibidem*, No. 175.

(4) *Ibidem*, No. 176.

(5) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Rolland, *op. cit.*, p. 191.

(7) *Ibidem*.

(8) *Ibidem*.

(9) Briz, *op. cit.*, p. 76.

b) Una posteta com la má,
 puja dalt de la montanya,
 y'n fa baixá' 'l bestia'.
 — La pinta. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Una tableta como la ma,
 puya ta la montanya,
 y en fa baixá al bestia'.
 — Peine. (2)

Cf. cimilitura asturiană :

Un garabin con garabinos,
 sube á la llomba y baya rocinos.
 — El peine. (3)

1400. * Ion flenduros
 mână porcii 'n jos,
 și-î adapă
 și-î înțepă,
 și-î mânâncă
 fripți cu cépă. (4)

1401. Sus pădure
 jos pădure,
 la mijloc
 e loc de joc. (5)

CCCXXXV. Pleptenii de lână.

1402. Lătărușcă
 rușcă,
 de bagă deștiul te mușcă. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 109.

(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 391.

(3) *Ibidem*, p. 378.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 154; Bulgărescu No. 703.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 237; Bulgărescu, No. 558.

1403. Incâlcitură
peste 'ncâlcitură,
când bagî deştiul,
l'apucă 'n gură (1)

Cf. cimilitura francesă :

Locquette siet a la paroît,
se vous y metiez vostre doit,
sachiez que elle vous morderoit.
— Ce sont pignes à pignier laine. (2)

1404. Am doi uncheşi : se trag de barbă amîndoi. (3)

a) * Am doi moşi cu bărbile mari, mari,
şi se tot trag de bărbî. (4)

b) * Am doi moşnegi, tótă ziua se trag cu dinţii
de barbă. (5)

c) Am două moşnegi
cu barba şargă:
când se 'ntîlesc,
se trag de barbă. (6)

1405. * *Doi cîlugri s-trag di barbă.* (7)

1406. *Harţa, farţa, nu ari (firă) nîilă.* (8)

1407. Mă suiî în pod după îte codoiţă,
nu aflaiî îte codoiţă
şi aflaiî dinţi de veveriţă. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 238; Bulgărescu, No. 486.

(2) Rolland, *op. cit.*, No. 240.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.

(4) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 25.

(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 47.

(9) *Siedietórea*, II, p. 42.

CCCXXXVI. Piperul (chipăruşul).

1408. * Cimilinga linga,
légă-ţi-se limba. (1)
- a) * Cimiliga liga,
de ți se légă limba. (2)
- b) * Titiliga liga,
lege-ţi-se limba. (3)
- c) Cinmeliga liga,
ciumeléscă-ţi-se limba. (4)
- d) Ciumeliga liga,
ciumeléscă-ţi dracu limba. (5)
- e) Cimilégă légă,
limba ți se légă
cu un fir de mătasă négră. (6)
1409. * Ce-î din lume adus
și la masă pus? (7)
- a) * Ce-î din lumea mare adus
și la mare masă pus? (8)
1410. * Tărtăcuță roșie
plină de cîrmojie. (9)

- (1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 242.
(5) *Siedietórea*, II, p. 65.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 84.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.
(9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1411. * Roșu ca focul,
iute ca dracul. (1)
1412. Gheme crețe
prin cotețe,
tăiet pe de laturi. (2)
1413. Stiugiar (goron) verde,
în vîrf arde,
pupueți cumătră. (3)
1414. *Un cuțut plin cu furniț.* (4)

CCCXXXVII. Pirostrile (fierosteile).

1415. * Cionteiū, bonteiū,
picioře de coteiū. (5)
1416. * Scăunel cu trei picioře,
merge séra 'n ședětóre. (6)
1417. Călugăriță cu trei picioře la cap. (7)
1418. *Trei surăriță
t-ună cîmisiță.* (8)
1419. * Cât am trăit,
pe foc m'ai fript;
iar după ce am murit,
pe drum m'ai svârlit. (9)
(Veđi și Óla.)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Bulgărescu, No. 391
(3) *Siedietórea*, II, p. 23.
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 13.
(5) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Românul glumeț*, No. 99.
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 72.
(9) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Matcescu.

1420. Cracaia,
 negraia,
 albuș,
 gălbenuș,
 moș Neculae de-asupra. (1)
1421. Pe lelea crăcănată
 șede lelea roșcată,
 și 'n lelea roșcată
 șede lelea fisiiată. (2)
 — Pirostriile, céunul, mămăliga.

CCCXXXVIII. Pîslea.

1422. * Fuge purea pe cuptor
 de-a purea purea 'napoi. (3)
- a) * Suie pierrea pe cuptioriū,
 n'a puri purea 'napoi. (4)
- b) * Suie sura pe cuptioriū,
 n'a suri sura 'napoi. (5)
1423. * Cine dórme în căsuță,
 saū în pat, saū în cotruță,
 albă, négră, pestricióră,
 sfiriind din mustecióră,
 și când vede-un șoricel,
 țup, îl prinde sprintenel? (6)
- a) * Ce șede 'n căsuță,
 dórme 'n pat saū 'n cotruță;
 de se mișcă un șoricel,
 țup, îl prinde sprintenel? (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(2) Bulgărescu, No. 626.

(3) Din Crucea-Brosceñ, jud. Suceve, com. de d-l N. Vasiliu.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Mariar.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l M. Lupescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1424. Am un năpârstoc:
stă în vatră la foc. (1)

a) Am un năpârstoc:
șede jos la foc. (2)

1425. Opincă nerasă,
virghide prin casă. (3)

a) * Opincă nerasă,
ciors séra prin casă. (4)

1426. * Ese țințurugul
din haliup cacancea
și întreabă de clopoțel:
acasă e sgreptoșel? (5)
— Mița și șórecele.

CCCXXXIX. Pina și pilugul.

1427. * Baba stă,
moșnégul dă. (6)

a) * Baba stă
și moșul dă. (7)

b) Mama stă
și tata-î dă. (8)

1428. * Unul stă
și unul dă. (9)

'1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 94.

(2) Bulgărescu, No. 74.

(3) *Românul glumeț*, No. 224.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 114; *Românul glumeț*, No. 115; Sbiera, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 569 și 592.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1429. *Dada sta
și tata-lăi da.* (1)

1430. Trei daŭ,
trei staŭ,
trei se uită,
trei ascultă. (2)

CCCXL. Pirpeli ța (3)

1431. * Am o cățelușă vînătă
și face numai urdă. (4)

CCCXLI. Plasa (de prins pesce).

1432. O mie înodate,
o mie desnodate,
o mie să vorbesci,
o mie nu ghicesci. (5)

1433. *Ună miliie înnodate,
ună miliie disnodate,
ună miliie să sburăști,
și tot nu poți s'angucești.* (6)

CCCXLII. Plăcinta.

1434. * Turtă peste turtă
și la mijloc urdă. (7)

1435. * Fetec peste petec,
sus pe desuetec. (8)

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Sima, *op. cit.*, No. 173.

(3) Adecă jgiabul morii, prin care curge lăina de sub pētră, la măcinat.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 24; *Românul aluziv* No. 291.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) Din jum. Sucevei, călăcă personal.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXLIII. Plopul.

1436. * Am un frate, dar e prea nalt (1).

CCCXLIV. Ploșea.

1437. Am o fată mare și o atârăn de plete în cuiu. (2)

a) * Am o fată,
stă cu gițele
în cuiu acățată. (3)

1438. Fată de secuiu
cu pletele în cuiu. (4)

1439. Am o fată încinsă cu bete,
ș'o strigă din cetate
șapte lei și jumătate. (5)

1440. Am o fetiță
încinsă cu betiță
de la Vodă cumpărate,
șapte lei pe ele-a dat. (6)

1441. *Am o fată
mult mușiată
di cușifă-î spinzurată;
cînd o lăai 'n brață
ș'o muntrești 'n față,
o strîngi cu vrăare
și 'n gură o bași,
te saturi de miere
ș'nu-ți vine s'o-alași. (7)*

(1) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 105.

(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(4) Bulgărescu, No. 389.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 159; Bulgărescu, No. 102.

(6) A. Popescu, *loc. cit.*

(7) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1442. *Nă feată cu minile 'n gechi,
o lăi 'n brațe fără s'o 'ntreghi,
cu sete mare o bași 'n gură,
ș' te saturi di laptele-tăi fi cură.* (1)
1443. Am o fată de sas
cu lîndina 'n nas. (2)
1444. Am o găină cucuiată:
șéde în casă încuiată. (3)
1445. Am o vacă: când o mulg, o întorc cu picióarele
în sus. (4)
1446. Cine nu gîcesce
trei mațe sgârcesce. (5)
1447. * Am o gâscă cioică, boică,
cu grumajii ciobîrloi,
din gură pahaiu isbesce,
saî, domnule, și-o ghicesce. (6)
- a) * Am o gâscă cióită bóită,
c'un picior țurluiu burluiu,
clonțul din pahar zmuncesce,
mergi, băete, de ghicesce. (7)
- b) * Am o gâscă șóică bóică,
cu grumazul șoiu bîrloi, cîne nu ghicesce
trei mațe sgârcesce. (8)
1448. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
în șurub legat,
în cuiu aninat. (9)

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Bulgărescu, No. 133.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 153; Bulgărescu, No. 160.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CCCXLV. Ploșnița.

1449. * Burdujel înflăat
umblă nóptea pe sub pat. (1)

CCCXLVI. Plôia.

1450. * Chicățica
mărunțica,
înverdesce
și 'negresce,
și priesce,
și belesce. (2)
1451. * Intr'un vîrf de plop
îmblătesce bob. (3)
1452. Mai subțire ca golumbal
și mai siab ca turnul. (4)
1453. * Ce-î subțire ca fuiorul
și e lungă ca fusciorul? (5)

CCCXLVII. Plugul.

1454. Ce hîară încornorată
umblă cu gura căscată,
și numai cu limba rîmă,
tot rëstórnă și dărimă? (6)
- a) E o fiară încornorată,
gura ei e tot căscată,
limba ei mereu tot rîmă,
și rëstórnă și dărimă. (7)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 10.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 93; Bulgărescu, No. 297.
(7) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 333.

1455. * Am o bucată de lemn
și o bucată de fer:
ferul umblă prin pământ,
iară lemnul pe afară. (1)
1456. * Doi trag,
doi mână,
doi împing,
coțofling. (2)
1457. * Trei telerei,
opt opinteî,
și cu bilghiri găoza. (3)
1458. Opt opintele,
două scirțiele,
și-un țuțuiu după ele. (4)
1459. Opt opintite,
șapte firțicăite,
înaintea lui Musteț
gălbere găoza. (5)
- a) Opt împingători,
cinci flueratori,
ghelbuia gogôșă
înaintea lui Musteță. (6)
1460. Opt opintese,
miile plătese,
și un turuetic. (7)
1461. * Opt opintele,
și-o ploscă de pele,
și-un ham tătăresc. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) A. Pann, *Povestea vorbei*; Bulgărescu, No. 618; *Revista critică literară*, IV, p. 158.

(5) *Românul glumeț*, No. 120.

(6) Bulgărescu, No. 625.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 113.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

1462. * Șei-spre-dece opintele,
două scirțiele,
și-un țuțuiu după ele. (1)

1463. Mă duseiū în munte
să-mi caut caii;
caii nu-î găsiu,
dar vėđuiū vintul
rėsturnând pămintul. (2)

a) Mă suiū în scaiū
să vėđ nisce cai;
dar nu vėđuiū cai,
și vėđuiū vintul
rėsturnând pămintul. (3)

b) * Mă suiū pe doi scai,
și vedeam doi cai
și vintul
vinturând pămintul. (4)

c) Mă suiū în scaiū
să mă uit de cai,
vėđuiū vintul
rėsturnând pămintul. (5)

d) * M'am dus după cai,
și m'am suit într'un scaiū,
și am vėđut bătėnd vintul,
rėsturnând tot pămintul. (6)

e) Mă suiū în dėt
să vėđ al meū cal,
nu vėđuiū calul,
dar vėđuiū vintul
rėsturnând pămintul. (7)

- (1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 7; Bulgărescu, No. 567.
(3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 604.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 58.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Bulgărescu, No. 564.

f) Eşiiu în dél,
vêđuiu un cal,
şi vîntul
risipind pămîntul. (1)

g) Mě suiü în dél,
şi vêđuiu vîntul
rěsturnând pămîntul. (2)

1464. Iepure 'mpēnat,
şérpe potcovit,
poruncă de domn,
meşteşug de om. (3)

1465. Cocoş potcovit
de óste gătit,
găina cârcăia
să mérgă şi ea. (4)

a) Cocoş îmfierat
la óste a plecat;
găinile cârcăia
să mérgă şi ele. (5)

b) Am un cocoş gătit de nuntă:
găina cârcăia
să mérgă şi ea. (6)

1466. Am un boŭ: când merge de-acasă, ese cu capul
înainte şi cu córnela 'napoŭ. (7)

1467. Am un boŭ, care, când merge de-acasă, stă cu cór-
nela către casă; când vine de la câmp, stă cu cór-
nela către câmp. (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 58.

(2) *Ibidem*, IV, p. 120.

(3) Ispirescu, *op. cit.*

(4) A. Popescu, *loc. cit.*; S Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(5) Bulgărescu, No 261.

(6) *Ibidem*, No. 119.

(7) *Siedietórea*, I, p. 88.

(8) *Ibidem*, p. 48.

1468. Am un boŭ cu c rnele dinapo . (1)
1469. * E cam lung  i are două córne  i două feri-
 ore. (2)
1470. Am un pesce:
 n  edut scilipesce,
patru bo  abi -l clătesce. (3)
1471. Ce e aceea:
cu trupul v rez ,
cu c r ele ern z ? (4)
1472. * Nuc  nuc s ,
chers  floc s ,
porc pint nog.
chers  de d rlog. (5)

CCCXLVIII. Pluta.

1473. * Am un uli  care sb r   i nu se atinge de p -
m nt. (6)

CCCXLIX. Podelele pe grindar.

1474. Sunt două-spre-dece, sa   i mai multe, ori  i mai
pu ine surori,  i t te dorm pe un c p t i . (7)

a) * Am 12 bo , dorm pe un c p t i . (8)

CCCL. Pologul.

1475. De la noi
 i p n' la voi,
p sat
v rsat. (9)

- (1) Sima, *op. cit.*, No. 57.
(2) Din Fi ci na iud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) *Siediet rea*, II, p. 22.
(4) *Ibidem*, IV, p. 22.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Movili a, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 17.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 30.

CCCLI. Pomița.

1476. La vîrfu-î roșie
la rădăcină părósă. (1)

CCCLII. Pomul.

1477. Ce e aceea ce
primăvara muguresce,
vara umbresce,
tómna hrănesce,
și érna încălđesce? (2)

a) * Primăvara te veselesce,
vara te umbresce,
tómna te nutresce,
érna te 'ncălđesce,
poftim de ghicesce. (3)

b) Primăvara te veselesc,
vara te răcoresc,
tómna te nutresc,
érna te încălđesc. (4)

CCCLIII. Popa.

1478. * Coțofană faură
întunecă 'n gaură,
se mănecă
în spre duminică. (5)

a) Coțofană faură
mănă nóptea 'n gaură,
mănecă
și tunecă
spre sfîntul Dumitru. (6)

(1) *Siedietórea*, II, p. 58

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 157.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Colecțiune de basme și ghicitori*, Craiova 1884.

(5) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Bulgărescu, No. 283.

b) Coțofană faură
 întră ȕiua 'n gaură. (1)

1479. * Rage ursul din cetate
 și vacelle nu vin tôte
 și viței 'n jumătate. (2)

1480. Strigă micica din cetate
 că-î ciréda jumătate. (3)

1481. Strigă micica din cetate
 să se-adune boi și vaci. (4)

1482. Cântărețul Domnului,
 sărăcia omului. (5)

CCCLIV. Porcul.

1483. * Unu ară,
 doi se miară,
 patru 'mping,
 ș'un coțofling. (6)

a) * Unu ară,
 doi se miară,
 patru 'mping
 la un ciofling. (7)

b) * Unu ară,
 doi se miară,
 patru 'nping,
 unu face ȕinghiling. (8)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 255; Bulgărescu, No. 264.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Bulgărescu, No. 693.

(4) *Ibidem*, No. 695.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 104.

(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

c) * Unu ară,
doî se miară,
patru se coțobănesc,
unu face hița, pița. (1)

d) * Unu ară,
doî se miară,
patru țepenesce,
unu sgățâesce,
poftim copile și gicesce. (2)

e) * Unu ară,
doî se miară,
patru opintesc,
doî filfiitori
și un pățigoiu. (3)

f) * Unu ară,
doî se miară,
trei clompăesc,
patru opintesc. (4)

g) * Unu sapă,
doî se uită,
patru sprijinesc,
și un pițiesce. (5)

h) Unu ară,
doî se miară,
doî fulăi,
patru umblăi,
și un fițai fițai. (6)

i) Patru proptite
și două ciulite,
un opintitor
și-un făscălitor. (7)

(1) Din Farcașa, jud. Sucevei, com. de d-l T. Daniilescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Idem.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 27; Bulgărescu, No. 751.

(7) *Siedietórea*, IV, p. 144.

Cf. cimilitura francesă :

Un à fouiller,
et deux à regarder fouiller,
et deux à entendre fouiller,
et deux à gratter,
et un à frapper sur le trou.
— Un pourceau. (1)

1484. Merge pe drum: două ascultă,
două vede, două ară,
una mână și umblă,
gemând nefind bolnav. (2)

1485. Cine geme nebolind
și caută neperdând? (3)

a) * Ce se vaită și nu-l dóre,
și caută și nu prăpădesce? (4)

b) Cine geme fără să fie bolnav,
și caută fără să fie perdut? (5)

c) Ce caută neperdut
și geme nebolit? (6)

1486. De la noi și până la voi,
te petrec tot cu cimpoi (7)

a) * De la noi și până la voi,
tot în surle și cimpoi. (8)

b) De la noi și până la voi,
în țipete și 'n cimpoi. (9)

(1) Sauv , *op. cit.*, No. 33.

(2) Ispirescu, *op. cit.*

(3) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glume *, No. 150; Bulgărescu, No. 265.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.

(6) *Românul glume *, No. 290.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 104.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1487. Mă suiî în scaiî,
ca să vîd de cai;
dar nu vîduî cai,
ci ôstea lui Michaiî,
tot umblînd ca vîntul
și rîscolînd pîmîntul. (1)
1488. * Patru opînteî și un tîrnîcop. (2)

CCCLV. Porcul și lupul.

1489. * Hira baba
cutrieră dumbrava,
vîclînul tîlhîros
se pune jos
și rîpune
capul babeî jos,
și-și face cină din el,
ca dintr'un miel. (3)

CCCLVI. Potecele.

1490. De la noi pînă la voi,
tot fîșîi de teiî. (4)

a) De la noi
pînă la voi
și pînă la ei,
tot fîșîi de teiî. (5)

1491. Mamă lată,
scofîrdată. (6)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 109.

(2) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) *Romînul glumeț*, No. 104; Bulgărescu, No. 319; *Tîra nouă*, 1887.

(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 257.

(6) *Romînul glumeț*, No. 114; Bulgărescu, No. 580.

1492. Mama lată
scofândată,
nenea grosul
terfegosul.
— Poteca și drumul. (1)

CCCLVII. Pragul.

1493. * Am un om mititel:
vede trupul tuturor. (2)
1494. Butucașul rotunjour,
vede dosul tuturor. (3)
1495. În pădure născuiū,
în pădure crescuiū,
acasă dacă mă aduse,
vătav de picióre mă puse. (4)
1496. Am un cal frumos,
și e jos:
cine vine îl incalică. (5)
1497. *Cal aștirnat,*
dî ciț trec încilicat. (6)

a) *Easti un cal: ciț trec lu ncalică, tricui*
ș-o, lu ncilicăi. (7)

CCCLVIII. Prajul.

1498. * *Un auș cu barba-n loc.* (8)
- a) *Un auș cu barb în loc.* (9)

(1) Bulgărescu, No. 606.

(2) Din Irosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 159.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 21.

(5) *Siedietőrea*, IV, p. 120.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 75¹.

(7) *Ibidem*, No. 75².

(8) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

(9) Weigand, *op. cit.*, No. 2.

CCCLIX. Primarul.

1499. Şléptul satului,
necazul săracului. (1)

CCCLX. Proţapul.

1500. * Mătăringă grósă,
şede între două flocóse. (2)

- a) * Mătălungă
lungă,
grósă,
între două flocóse. (3)

1501. Un mort între doi vii. (4)

CCCLXI. Proţapul şiţleuca.

1502. * Postrungă
lungă,
posnă cucuiată. (5)

CCCLXII. Punga.

1503. * Am o raţă
şugubaţă,
singură códa negóţă,
şi cu ciocul cigălesce;
pas, bădiţă, de ghicesce. (6)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 140.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(5) Din Fişcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCLXIII. Puntea.

1504. In pădure născuiū,
 în pădure crescuiū,
 acasă de m'aū adus,
 călcătórea satului m'aū pus. (1)

CCCLXIV. Puntea nasului.

1505. Ce-ī în lume
 fără nume? (2)

CCCLXV. Purecī (când sug).

1506. Běū boerii dintr'o bute și butea geme. (3)

a) Butea geme, boerii beū. (4)

b) Boerii beū și butea geme. (5)

CCCLXVI. Purecele.

1507. * Am un boū:
 unde calcă
 nu se vede,
 unde pasce
 se cunósce. (6)

a) Am un boū negru:
 unde sare
 urmă n'are,
 unde pasce
 se cunósce. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 458.

(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 12.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 108; Bulgărescu, No. 174.

(5) *Siedietórea*, II, p. 83.

(6) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 112.

b) Este un boŭ:
de unde sare
urme n'are,
unde pasce
se cunósce. (1)

1508. Am un cal
cât un mal:
unde sare
urmă n'are,
unde pasce
se cunósce. (2)

a) Am un cal mare:
unde sare
nu se cunósce,
unde pasce
se roşesce. (3)

1509. Unde pasce
se cunósce,
unde sare
urmă n'are. (4)

1510. * Cine sare
şi urmă n'are? (5)

1511. * Am un căluşel
mic şi sprintenel,
negru ca corbul,
iute ca focul:
unde sare
urmă n'are,
unde pasce
se cunósce. (6)

(1) *Siedietórea*, II, p. 42.

(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 260; Bulgărescu, No. 104.

(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 73.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

- a) * Am un căluț negru ca corbul:
pe unde scopcesce
urma nu i se găsesce,
iar pe unde pasce
urma i se cunósce. (1)
1512. Săritură de ciută,
urmă de nimică. (2)
1513. Ce e mic mititel,
se tulbură Vodă de el? (3)
1514. *Nîic ni escu,*
laî ni escu,
ş amirăulu lu ursescu. (4)
1515. Am o vacă négră,
şi pele n'are
nici de o técă. (5)
1516. * Țup ici,
țup colea,
hi hara. (6)
1517. * Ce-î mic ca şi un fir de mac,
şi sare în sus ca şi un țăp? (7)
1518. Am un dobitoc, ce tot mânâncă, şi nici nu se sa-
tură vre-odată, nici nu se culcă. (8)
1519. Ce se nasce în luna lui Martie, supără pe totă
lumea, doi îl gonesc, doi îl prind şi móre în
cetate de óse? (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 113.

(3) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 320.

(4) Weigand, *op. cit.*, No. 14.

(5) Bulgărescu, No. 114.

(6) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 74.

(9) Bulgărescu, No. 277.

a) In luna lui Martie săritura lui ca a căprioarei
 umblă cinci ómenī să-l prindă și nu-l pot
 prinde, îl prind apoi doi și-l bagă în cetatea
 fetei și acolo îl omórá. (1)

1520. *Porcu nu-î și zurnă ari.* (2)

1521. *Grokī nu adară ș-pr-uu arimă,
 fași tuș tra să si zgrimă.* (3)

CCCLXVII. Pușca.

1522. * Am o vacă brâncovancă,
 când se pune brâncele,
 se răsună luncile. (4)

1523. * Am o vacă bălțată,
 pe la iī
 cu băcălii,
 pe la nări
 cu luminări,
 pe la códe
 cu iscóde. (5)

1524. * Am o juncuță
 zbîrnăcuță,
 la mijloc
 pară de foc. (6)

1525. Țintă mîndră
 șede în grindă,
 grăesce unguresce,
 și mușcă de prăpădesce. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No 76¹.

(3) *Ibidem*, No. 76².

(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(5) *Idem*.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

7) *Românul glumeț*, No. 209 ; Bulgărescu, No. 605.

a) Țintă mindră
șede'n grindă,
și grăesce muntenesce,
și mușcă de prăpădesce. (1)

1526. Suflet n'are și suflet fură. (2)

1527. * Rage murga 'ntre hotarē
și s'aude'n ceea țeră. (3)

a) * Rage murga în cetate
și s'aude'n ceea parte. (4)

1528. * Huhuréză chéză,
după dél nechéză. (5)

a) * Huhuréză bréză,
departe nechéză. (6)

b) * Créța huhuréză,
peste dél nechéză. (7)

c) Huhuréză bréză,
șede'n dél de rinchéză
și nime nu-î cutéză. (8)

1529. *Băași lăanga nu ari*
și bumbunăază di strigari. (9)

1530. *'Nă făată cînd tușează*
tot loclu bumbunăază. (10)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159

(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 311.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietőrea*, I, p. 72.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 88.

(10) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1531. * Are mama două fete
răzămate pe-un părete. (1)

1532. * Țândurică lemn uscat,
face loc în Țarigrad. (2)

a) Țândurică lemn uscat,
face larmă'n Țarigrad. (3)

1533. * Unuma,
dunuma,
zaia,
paia,
chicura,
cucura,
hurduc,
burduc,
sacalie,
pic,
poc. (4)

1534. * Una lia
gâscălia,
păulén,
gâscelén,
prinde jugul
jugubeț,
auliute,
du-te. (5)

1535. * Găinușă cu cucuiă,
ce-mă mai dai să nu te spuiă
c'am văduț ismene'n cuiă? (6)
— Pușca și génta.

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) *Românul glumeț*, No. 296

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CCCLXVIII. Pușcăria. primăria.

1536. Cerga dracului,
în mijlocul satului. (1)
1537. Inima dracului,
în mijlocul satului. (2)

CCCLXIX. Putineciul.

1538. * Trupinică scorbură,
șéde jos și bolbură. (3)
- a) Buturugă scorbură,
șéde jos și bolboră. (4)
- b) Buturugă bulbură,
șéde jos și tulbură. (5)
1539. Sus tună,
jos răsună,
și la mijloc horă. (6)

CCCLXX. Racul.

1540. * Cerceluș cu córne,
ferbe 'n fundul olei. (7)
1541. Cercelușul mării
pe fundul căldării. (8)

-
- (1) Sima. *op. cit.*, No. 139; Bulgărescu, No. 249.
 (2) Bulgărescu, No. 489.
 (3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
 (4) A. Popescu, în *Téra nouă*, 1887.
 (5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 14 ; *Românul glumeț*, No. 280; Bulgărescu, No. 64.
 (6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 53.
 (7) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (8) *Românul glumeț*, No. 242.

1542. Ungur înarmat,
trece marea fără vad. (1)

a) * Ungur înarmat,
trece apa fără vad. (2)

1543. *N-vali lai și-n foc aroș.* (3)

CCCLXXI. Rășchitorul.

1544. * Haida 'n sus și haida 'n jos,
tot un pui de ticălos. (4)

CCCLXXII. Ridichea.

1545. Strigă dómna de sus
la dómna de jos,
să-î dea pesce fără óse. (5)

1546. * Felióră de caș
cu sare presărată,
mercurea mâncată. (6)

1547. Dómna în cămară,
cosițele-afară. (7)

CCCLXXIII. Rima.

1548. * Strigă liba de la gard,
și mă apără de găini,
că de câni nu mă tem. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No 84; *Românul glumeț*, No. 385.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 38.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXX.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) *Siedietórea*, II, p. 50.

(8) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.

- a) * Cine strigă tótă ziua:
săriți ómenī bunī
și mă apērați de găini,
că de câni nu mă tem? (1)
- b) * Mă strigă o fată din dél,
s'o apēr de găini,
că de câni nu-ī e frică. (2)
- c) * Strigă lelea Anghelină,
ca s'o apēr de-o găină,
și tot strigă și mă chēmă,
că de câne n'are témă. (3)
- d) * Strigă Titiană din poiană,
s'o apēr de găini,
că de câni nu se teme. (4)
- e) Strigă baba din pelin,
s'o păzască de găini,
că de câni nu-ī e frică. (5)
- f) * Strigă badea din pîrlaz
pân'la lelea din grădină,
să mă apere de-o găină,
că de câne nu mă tem. (6)
- g) Strigă Ghiță
din costiță,
să-l apērăm de găini,
că de câni
nu-ī este frică. (7)

(1) Din Brosceii, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) *Românul glumeț*, No. 308.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 267 ; Bulgărescu, No. 697.

1549. * Ciciană
din poiană,
apără-mă de găini,
că de câni nu mă tem. (1)

1550. Strigă Dobra
din Moldova,
că de câni
nu-î este frică,
însă de găini
i-e frică. (2)

a) Strigă Dobra
din Cosoba,
că e mică
mititică
și de găini
îi este frică. (3)

b) Strigă Dobra 'n drum, că de găini i-î frică,
dar de câni nu. (4)

1551. Strigă gălgăuță
din părăuță,
s'o aperi de găini,
că de câne nu-î e témă. (5)

Cf. cimilitură francesă:

Tordu, retordu, je passe sous la porte, garantissez-moi de vos
poules, je n'ai pas peur de votre chien. (6)

1552. Stârcigat
îmbelșugat
sub pămînt e băgat. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 123; Bulgărescu, No. 702.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 270; Bulgărescu, No. 704.

(4) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 165.

(6) *Mélusine*, I, colona 88.

(7) Bulgărescu, No. 711.

CCCLXXIV. Rînduntea.

1553. * Când în sus,
când în jos;
~~năgră-i~~,
mîță nu-i. (1)
1554. * Am o épă sdravănă,
șede jos și depănă,
și se rógă rugului,
și se 'nchină cucului. (2)
1555. Țintă în grindă,
și vorbesce
unguresce. (3)
- a) * Țundră
mîndră,
șede și grăesce
unguresce. (4)
- b) Ținga
minga
șede'n grindă,
și vorbesce
unguresce. (5)
- c) * Ce este pe grindă,
și colindă,
și grăesce
unguresce? (6)
- d) Țintă mîndră
șede 'n grindă,
și grăesce
păsăresce. (7)

(1) Din Găinescî, jud. Suceve, com. de d-l P. Herescu.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Bulgărescu, No. 744.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.

(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 120.

e) Țintă 'n grindă,
și vorbește unguresce,
nu sci nimeni ce grăesce. (1)

1556. Négră în grădină,
vorbesce unguresce,
nime 'n lume
nu se nădăesce. (2)

1557. * Am un puiū de graur
pe un stâlp de aur,
și grăesce
împărătesce. (3)

1558. * Ce-î la cap ca o dómână,
iar la códă ca o furculiță? (4)

1559. *Diprisupră nă tigani,
diprigios tută bumbac,
dinîpoi ca fôartică. (5)*

1560. Țăl, țăl, țăl, fată frumósă,
ieă sita din cuiū din casă
și eși pe ușă afară,
c'a venit ȕiua cea mare,
să-și ascută dinți 'n cămară. (6)

1561. *Țiri-viri-mațiviri
primuvăara la pîlthiri. (7)*

CCCLXXV. Ripele.

1562. * De la munte
pân'la munte,
numai blănî înfipe. (8)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 70.

(2) *Siedietórca*, II. p. 66.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 119.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 57¹.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 57¹.

(8) Din Fișcălia. jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCLXXVI. Bișnița.

1563. * Lată peste lată,
mazere vërsată. (1)
1564. * Turtă peste turtă,
și la mijloc urdă. (2)
4465. Turtă peste turtă,
fusul meu
în nasul tēu. (3)
1566. * Muncă de om,
sudóre de domn. (4)

CCCLXXVII. Riul.

1567. Am un boū medelén:
pe unde pasce
se cunósce,
pe unde sare
urmă n'are,
și fuge 'n mare. (5)
1568. * Unu viū între doi morți. (6)
1569. *Cocut lungu ș-tut s-lundăaști,
fuđi s-nîpoi nu mutrăaști. (7)*

CCCLXXVIII. Rodia.

1570. *Ună cutiū, cutică cu mîrdăali aroși mplină. (8)*

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 40.
 (4) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian,
 (5) Sbiera, *op. cit.*, No. 150.
 (6) *Siedietórea*, IV, p. 47.
 (7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 8.
 (8) *Ibidem*, No. 7.

CCCLXXIX. Róta.

1571. Cinci cârligate,
 dece băgate,
 și una îndreptată. (1)

CCCLXXX. Róta mórei.

1572. * Cep afară, cep în casă, cep în mijlocul casei. (2)

CCCLXXXI. Rótele.

1573. Am patru surori gemene,
 cu numele asemenea:
 una pe alta se gonesc tot,
 și să s'ajungă nu pot. (3)

a) Am patru surori:
 una pe alta se alungă,
 și nu pot să se ajungă. (4)

b) * Patru surori se gonesc una pe alta și nu se
 ajung. (5)

c) Am patru surióre,
 iuți și sprinteióre:
 tótă vieța fug,
 și nu se ajung. (6)

1574. Am patru surióre,
 două mari, două micșóre:
 una pe alta se alungă,
 și nu pot să se ajungă. (7)

(1) *Siedietóra*, II, p. 83.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) A. Pann, *op. cit.*, *Românul glumeț*, No. 6; Bulgărescu, No. 145.

(4) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 271.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 327.

(7) Bulgărescu, No. 108.

1575. Am patru călugăriciore, cari dau fuga una după alta și nu se pot ajunge. (1)
1576. Am patru feciori, și s'alungă ȃi și nópte și nu se mai ajung. (2)
1577. Am patru feciori,
doi mari și doi mici,
ȃi și nópte ei se-alungă,
și nu pot să se ajungă. (3)
1578. Am patru frați: toți merg pe drum și nu se ajung. (4)
- a) * Patru frați pe drum tot fug,
și nici că să mai ajung. (5)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quatre sœurs sont, lesquelles courent droict toutes ensemble et ne se joignent ou touchent jamais.
— Les roues d'un char. (6)
- b) Quatre demoiselles courent les unes après les autres, sans jamais s'attraper.
— Les quatre roues d'une voiture. (7)
- c) Quatre demoiselles, qui courent toujours et jamais ne s'atteignent.
— Les roues d'un chariot. (8)
- d) Quatre, qui courent l'une après l'autre, sans s'attraper.
— Les roues d'une voiture. (9)

-
- (1) Arsenie, *op. cit.*
 (2) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 39.
 (3) Bulgărescu, No. 41.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 34.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Rolland, *op. cit.*, p 218.
 (7) *Ibidem.*
 (8) *Ibidem.*
 (9) Sauvė, *op. cit.*, No. 105.

c) Quatre doumaiseletos, que toujours se sieguen
e jamai non s'atrapon. (1)

Cf. cimilitura italiană:

Corrino, corrino quatri frati,
e nun s'arrivano l'uno eu l'ati.
— 'U vinnilo. (2)

Cf. cimilitură venețiană:

Mi gò quatre sorele: tute le se core drio,
e nessuna se ciapa.
— Le quatro rode del caro. (3)

Cf. cimilitura istriiană:

A xi quatro suriele,
doũte quatro li curo,
e mai li nu se pol ciapa.
— Le ruote del carro. (4)

Cf. cimilitură siciliană:

Aju rùrici frati,
tutti rùrici 'neatinati:
unu sfilà, unu iufila,
unni fa la carcimina. (5)

Cf. cimilitura grega:

Tres germans, que l'un persegueix l'altre
y may se poden atrapar. (6)

(1) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 14.

(2) Briz, *op. cit.*, p. 27.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 97.

(4) Briz, *op. cit.*, p. 129.

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem*, p. 130.

Cf. cimilitura castelană :

Cuatro angelitos
 von para Francia,
 corren y corren,
 y nunca se alcanzan. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Quatre estudiants
 von per un cami,
 l'un va darrera l'altre
 no's poden aconseguir.
 — Las devanadoras. (2)

b) Quatre germanos corren agualment qui part es-
 tan posades y agual treball sostenen y una vol
 aconseguir l'altra y no s'alconsen.
 — Las rodas de un carro. (3)

Cf. cimilitura castelană :

Cuatro caballitos
 que todos danzan,
 y por más que coran,
 nunca se alcanzan.
 — Devanaderas. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Cuatro caballos
 corren á Francia,
 corren y corren,
 y nunca se alcanzan.
 — Las devanaderas. (5)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 130.

(2) *Ibidem*, p. 26.

(3) *Ibidem*.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 109.

(5) *Ibidem*, p. 392.

Cf. cimilitura alasciană:

Es laufe vier Brüeder enander nôch un kann
kenner den andere fange.
— D'stecke am Haspel voder d'Waüjesader. (1)

Cf. cimilitura moravă:

Vier brüeder laufn en dorf af en ô und
kriegn sich nit.
— Die vier räder am wagen. (2)

1579. Sunt patru cățele: orî-cât alérgă, nuse mai ajung. (3)

a) * Merg patru cățele
inșirățele,
și cât îi ȋiua de mare
nu se ajung una pe alta. (4)

1580. Am două fete: alerg două după două, și nu pot
să se ajungă. (5)

CCCLXXXII. Rótele mórei.

1581. Am două surorî: una bea și alta se spală; cea nes-
pălată e mai frumoasă decât cea spălată. (6)

1582. Este o fată, care mereu se spală, și tot négră
este. (7)

CCCLXXXIII. Rudeșica (Rodașca).

1583. Care vacă sbóră'n aer? (8)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.

(2) Rolland, *op. cit.*, p. 97.

(3) *Siedietórea*, II, p. 90.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeț*, No. 142; Bulgărescu, No. 48.

(6) Sina, *op. cit.*, No. 169; Bulgărescu, No. 80.

(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XI.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

CCCLXXXIV. Rugul.

1584. * Lungu-î, şérpe nu-î;
unghiî are, şi mîţ nu-î. (1)
1585. Unghiî are, mîţă nu-î;
verde-î, guşter nu-î;
lungu-î, şérpe nu-î. (2)

CCCLXXXV. Sabia.

1586. * Ugu, ugu, uguţu,
pe la c . . aducu-ţu,
sac, mac bagu-ţu
pe din dos diregu-ţu. (3)
1587. Reteveiû
de teiû,
limbă de balaur. (4)
- a) * Boteiû
de teiû,
limbă de balaur. (5)
1588. Intr'o scorbură uscată,
şéle o căţea turbată. (6)
1589. *Tu cutşubă uscată,
dăarmi cîţaiă turbată.* (7)
1590. *Tr'ună crăpătură uscată,
sta nipărtică muşiată;
cîndu te muşcă, e turbată.* (8)

(1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 17; *Românul glumeţ*, No. 284.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 160; Bulgărescu, No. 467.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 5.

(8) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

CCCLXXXVI. Sacul cu mălaiū.

1591. Tata gros,
fără os. (1)
- a) Nenea grosul,
fără osul. (2)
- b) Burtea grosul,
fără osul. (3)
1592. La valea lui Marmarac,
se dau dracii peste cap.
— Sacii la móră. (4)

CCCLXXXVII. Saleia.

1593. * Ce se prinde de grabă
și nu face ródă? (5)

CCCLXXXVIII. Sania.

1594. * Am o vietate,
duce în spate
o greutate
încărcată cu bucate,
și dinsa nu póte gustă. (6)
1595. * Ce intră ciont în luncă? (7)
1596. Șapte drepte, două strimbe. (8)
1597. Patru picióre: le'ncalț cu două opinci. (9)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 148.

(2) Bulgărescu, No. 616.

(3) *Ibidem*, No. 177.

(4) *Ibidem*, No. 495.

(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(6) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 82; Bulgărescu, No. 696.

(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1598. Érna fuge, vara zace (1).

CCCLXXXIX. Sarea.

1599. Apa mă nasce,
sórele mă cresce,
împărați și domni mă iubesc,
și când pe mama întâlnesc,
cad jos și mă topesc. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Ma mère est la mer, et elle ou sa sœur est toujours mon bourreau. (3)

Cf. cimilitura italiană:

Qual'è quella cosa, che ogni persona ne vuole in tavola e sua madre lo disfà?

— Il sale. (4)

Cf. cimilitura rusescă în traducere francesă:

Né dans la terre, baptisé dans le feu, tombe-t-il dans l'eau, il disparaît entièrement. (5)

CCCXC. Săculețul și capra.

1600. * Putină pritocitoare
puiū de cochirnicitoare. (6)

CCCXCI. Scara.

1601. * Două lemne odolene
și mai multe mîndrulene. (7)

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXIII.

(2) Bulgărescu, No. 16.

(3) Sauvė, *op. cit.*, No. 13.

(4) Rolland, *op. cit.*, p. 159.

(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

(6) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Din Mădeiu, jud. Sucevei, com. de d-l C. Pavilescu.

- a) Două lemne odolemnne
și mai multe mărunțele. (1)
- b) Două lemne odolemnne,
cele multe mărunțele. (2)
- c) Două lemne odrobele
și mai multe mărunțele. (3)
- d) Două lemne odolemnne,
la mijloc un braț de vrăscuri mărunțele. (4)
- e) Două lemne odolene,
la mijloc un braț de vrescurele. (5)
- f) * Două lemne șodolemnne
ș'un braț de surcele. (6)
- g) * Două lemne obedele
și un braț de nuele. (7)
- h) * Două lemne odobele,
cele-lalte mărunțele. (8)
- i) * Două lemne hodorele,
cele-lalte mânânțele. (9)
1602. * Am două rețe
hodrobețe,
cele-lalte mărunțele. (10)
- a) * Am două rețe
hodrobețe,
cele-lalte mai mărețe. (11)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 49.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 44.

(3) *Românul glumeț*, No. 212; Bulgărescu, No. 357.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 75; Bulgărescu, No. 368.

(5) G. Dem. Teodorescu. *op. cit.*, No. 280.

(6) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

(10) Idem.

(11) Idem.

CCCXCII. Scaunul.

1603. * Aí venit la noi,
și ți-am pus-o dinapoî. (1)
- a) Venii la noi,
ți-l puseiū dinapoî. (2)
- b) * Când vii la noi,
ți-l pun dinapoî. (3)
- c) * Mersuiū la voi,
mi-l ți-pă mă-ta dinapoî. (4)
- d) Veniiū la voi,
și mă-ta mă dete înapoî. (5)
- e) Când mă duc la cine-vă,
ce-mi tot pune pe dinapoî? (6)
1604. * Cimiliga cimilea,
se légă de om belea. (7)

CCCXCIII. Scăpărătorile (ésca, cremenea, amnarul.)

1605. * Rage Rujana din pădure
și cerbana din genuine,
și taur
de la faur. (8)
1606. Mirésa în pădure,
ginerile în Țarigrad,
și nuna 'n gârlă (9)

-
- (1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (2) Sima, *op. cit.*, No. 71; Bulgărescu, No. 772.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
 (5) *Românul glumeț*. No. 307.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 13.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 89; Bulgărescu, No. 602.

1607. * Vițelul în prund,
vaca în pădure,
amnariul la țigan. (1)

a) Vaca 'n dél,
vițelul în vale,
apărătorul de la țigan. (2)

CCCXCIV. Seântcia.

1608. Cimilică
mititică,
nici de Vodă nu-î e frică. (3)

a) Ce e mică,
și mai mică,
și de Vodă n'are frică? (4)

b) * Șimilică
mititică,
nici de Vodă n'are frică? (5)

c) * Cimilică
mititică,
n'are frică
de nimică. (6)

1609. Uite-o . . . nu e! (7)

a) Iată-o! . . . nu-î! (8)

1610. Ia o, ia o, ș'nu o vedî! (9)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.
 (3) Alecsandri, *op. cit.*; Sbiera, *op. cit.*, No. 11; *Românul glumeț*, No. 207.
 (4) Bulgărescu, No. 287.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Idem.
 (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 99; Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*,
 No. 131; Bulgărescu, No. 754
 (8) Sbiera, *op. cit.*, No. 10; *Siedietórea*, II, p. 82.
 (9) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

1611. E mai mică decât un purece,
și mai grea decât o majă. (1)

1612. * A venit nu-ș ce (2),
ș'a luat nu-ș ce,
și m'aș duce,
și n'am după ce. (3)

CCCXCV. Seoica.

1613. Copae
peste copae,
la mijloc carne de ôie. (4)

a) Sus copae,
jos copae,
la mijloc carne de ôie. (5)

CCCXCVI. Scrierea (scrisul)

1614. Câmpul alb,
oile negre:
cin' le vede
nu le crede,
cin' le pasce
le cunósce. (6)

a) * Câmpul e alb,
oile-s negre:
cine le pasce
le cunósce. (7)

1615. Câmpu-î alb,
oile negre :

(1) Sima, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 381.

(2) Nu-ș ce: nu știu ce.

(3) Din Găinescî, jud. Suceveî; com. de d-l P. Herescu.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 2; *Românul glumeț*, No. 260; Bulgărescu, No. 682.

(5) Baronzi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 180.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 34; *Românul glumeț*, No. 305; Bulgărescu, No. 183.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

cin' le mână
 le adună,
 cin' le pasce
 le cunósce,
 cin' le vede
 nu le crede. (1)

1616. *Cîmpul albu,*
oile lăi,
nicînte ca pulii,
alte ca găi:
care le muntreşte
nu le anguceşte,
maş cai le paşte
afel le cunăşte. (2)

1617. * Arătură albă,
 sîmîntă negră:
 cine pôte
 acela sîmîntă. (3)

1618. Gîsca ară, omul mână. (4)

1619. Gîsca ară, omul mână,
 câmpul alb, sîmînta negră. (5)

Cf. cimiliturile franceze :

a) La semence est noire,
 la terre est blanche,
 celui qui sème pense.
 — Celui qui écrit. (6)

b) Blanc est le champ, noire est la semence,
 l'homme qui la semme est de tresgrant science.
 — C'est papier et encre et le clerc qui l'escript. (7)

-
- (1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 285.
 (2) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) A. Popescu, *loc. cit.*
 (5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
 (6) Rolland, *op. cit.*, No. 250.
 (7) *Ibidem.*

- c) Un champ blanc, la semence noire, trois qui travaillent, deux qui ne font rien, et la petite poule qui boit.
— C'est le papier, l'encre, et la plume, et la main qui écrit. (1)
- d) Champ blanc, semence noire, trois qui travaillent et deux qui ne font rien, et la poule qui boit. (2)
- e) Je laboure avec mes cinq bœufs, la terre que je laboure est blanche comme neige, le grain que j'ensemence est noir comme du jais. (3)

Cf. cimilitura languedociană:

Camp blanc, semenat negre,
tres biòus buton la relha.
— L'escritura. (4)

Cf. cimilitura italiană:

Campo bianco, sementa nera,
due ne guarda e cinque ne mena.
— Quando si scrive. (5)

Cf. cimilitura istriana:

Campo bianco, semenza nigra,
dui li guarda e ceinque li mena.
— La carta, l'inchioostro, gli occhi, le dita. (6)

Cf. cimiliturile siciliene:

a) Bianca muntagna e mura simenza,
e l'omu chi simina sempri penza.
— La lettera. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 250.

(2) *Mélusine*, I, colóna 13.

(3) *Ibidem*, colóna 14.

(4) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 18.

(5) Giannandrea, *op. cit.*, p. 302.

(6) Briz, *op. cit.*, p. 30.

(7) Rolland, *op. cit.*, p. 106.

b) Cincu l'amanti,
unn 'u pungenti,
li terri bianchi,
e niuri li frumenti. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Lo camp es blanch,
la llavò es negra,
cinch son los bous
que menan la rella.
— L'escriure. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Campo blanco,
simiente negra,
y cinco bueyes
aran en ella.
— Papel, tinta, dedos. (3)

b) Campo blanco,
simiente negra,
cinco carneros
y una ternera. (4)

Cf. cimilitura gallega:

Leira blanca,
semente negra,
cinco cabezallas
e unha chavella.
— Papel, tinta, dedos e pluma, que n'ó
papel escribe. (5)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 31.

(2) *Ibidem*, p. 29.

(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 220

(4) *Ibidem*, p. 221.

(5) *Ibidem*, p. 243.

Cf. cimilitura ribagorzană:

Hacienda blanca,
simiente negra,
cinco bueyes
à una reja.
— Papel, tinta, dedos, pluma. (1)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Blanc champ et noire semente,
celui qui le sème est plein de science.
— Le papier, l'encre, l'écrivain. (2)

Cf. cimilitura lituană:

Ein ehrbares Feld, eine wunderbare Saat. Was
ist das?
— Papier mit der Schrift. (3)

Cf. cimilitură englesă:

The land was white,
the seed was black;
it'll take a good scholar
to riddle me that.
— Paper and writing. (4)

CCCXCVII. Scripea (vióra).

1620. * Mă duseiū în pădurice
și tăieiū o scândurice,
și la capăt cu un cucuiū,
și la mijloc măcuiū, măcuiū. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 338.

(2) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 106.

(4) *Ibidem*.

(5) Din Crucea-Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

1621. * Am o scândură uscată,
și în cuiu stă aninată,
sună de răsună,
toți ómeniî adună. (1)
1622. * Scoică uscată,
în cuiu aninată. (2)
1623. * Bróscă uscată,
în cuiu aninată. (3)
1624. * Țandură uscată,
în cuiu acățată. (4)
1625. * Surcică uscată,
în cuiu aninată. (5)
1626. Flóre uscată,
de cuiu acățată. (6)
1627. Dógă uscată,
în cuiu agățată. (7)
1628. Roșcovă uscată,
în cuiu agățată. (8)
1629. * Gâscă mórtă uscată,
în cuiu aninată. (9)
1630. * Am o scorbură uscată,
șéde în cuiu aninată. (10)

-
- (1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (2) Din jud. Sucevei, culésă personal.
 (3) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.
 (4) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Bibicescu, *op. cit.*, No. IV.
 (7) Sima, *op. cit.*, No. 50; Bulgărescu, No. 354.
 (8) Bulgărescu, No. 657.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Idem.

1631. * Am o drâmbă uscată,
șede în cuiu aninată. (1)
1632. Intr'o scorbură uscată,
urlă o cățea turbată. (2)
1633. Țandăra bradului
în vrajba satului. (3)
1634. Țandurica bradului,
veselia satului. (4)
1635. Ascia bradului,
réua satului. (5)
1636. Așchia fagului,
frumușica satului. (6)
1637. * Așchiuța bradului,
curvulița satului. (6)
- a) Țandurica bradului,
curvulicea satului. (8)
1638. * Scândură de brad,
bate fruntea tîrgului,
bucuria satului. (9)
1639. * Am o găscă șovîrnógă,
și grăesce
șovîrnesce. (10)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Bulgărescu, No. 477.
 (3) *Românul glumei*.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 57.
 (5) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Idem.
 (8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
 (9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (10) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

1640. * Mă duseiū în păduriță
după ițe cotroițe;
n'am găsit ițe cotroițe,
am găsit pasere pestriță,
pe la îi
cu măgălii,
pe la códă
cuiū sub códă. (1)
1641. * Am o haită șóită
bóită,
cu grumajii șovîrnogî,
pas voinicî și mi-o gîciți;
de-ți greși
și nu-ți gîci,
șépte mațe v'oiū sgîrci. (2)
1642. * Am o rață
șoibârlaiță,
cu gâtlanul șoiū
bârloiū. (3)
1643. * Am o rață
șobârlaiță,
cu grumajii șobîrloiū,
cu capul păhărnicesce;
saî băcte de ghicesce. (4)
- a) * Am o rótă
jócă
bócă,
și grumazul șoiū
birloiū,
când grăesco
tălmăcesce;
rar voinic care-o ghicesce. (5)

(1) Din Dorna, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(2) Idem.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

1644. Când se cêrtă calul cu ôia și ôia cu lemnul. (1)

1645. * Am un frate,
și-î curg mațele pe spate. (2)

CCCXCVIII. Scripcarul și scripea.

1646. Strigă gagiul din pădure
și gajgura din gaură. (3)

a) * Strigă dada din pădure
și gajgură din gaură. (4)

1647. In pădure, peste pădure,
s'aude un vițel de aur răgênd
și un cal nechezând. (5)

CCCXCIX. Serisórea.

1648. Am o găină cânepie,
dă de veste la domnie. (6)

1649. Am o găină pestriță,
duce vestea la Gheorgiță. (7)

a) * Am o găinuță pestriță,
duce vestea la bădiță. (8)

b) Am o găină pestriță,
duce vestea'n Bistriță. (9)

c) * Am o păsëruică pestriță,
duce vestea în Bistriță. (10)

(1) *Siedietórea*, I, p. 88.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Ispirescu, No. 12; *Românul glumeț*, No. 277; Bulgărescu, No. 672.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 56.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 36; Bulgărescu, No. 36; *Revista critică literară*, IV, p. 158.

(7) Ispirescu, No. 46; *Românul glumeț*, No. 1; Bulgărescu, No. 11.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 129; *Siedietórea*, II, p. 83; *ibidem*, IV, p. 23.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1650. Popa mână, găscă trage și fac brazde negre pe
pământul alb. (1)

(Veđi și *Scierea.*)

1651. Limbă dulce saă amară, grăesce la resărit și
s'aude la apus. (2)

Cf. cimilitură francesă:

Qu'est-ce qui ne șait parler, fait entendre toutes
choses? (3)

— L'écriture.

1652. * A trimes dómna de sus
la a de jos,
să-i dea cusătură
fără împunsătură. (4)

CD. Secerea.

1653. Gârniță
povirniță,
cu dinți ca de ceperiță. (5)

1654. Mititel și strâmb,
alérgă pe câmp. (6)

1655. * Am o capră albă,
tot câmpul alérgă. (7)

1656. Am un câne scurt de códă,
și tot câmpul îl alérgă. (8)

(1) *Siedietórea*, I, p. 32.

(2) Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 557.

(3) Rolland, *op. cit.*, No. 251.

(4) Din Moțaței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(5) *Românul glumeț*, No. 248; Bulgărescu, No. 394.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 39.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

CDI. Sămînța, vrejul și dovlecii.

1657. Blăni îngrop, tei întind, gheme adun. (1)

CDII. Sfecla.

1658. Parul roșu, borta neagră. (2)

a) * Par roș în bortă neagră. (3)

1659. * Pară roșie în bortă neagră. (4)

a) Për roșu, gaură neagră. (5)

1660. Scot parul, îți rămâne gaura neagră. (6)

a) * Borta neagră, parul roșu,
care n'a mai vădut moșu. (7)

1661. * Ce-i roșu, măr nu-i;
cresce 'n pământ, cêpă nu-i? (8)

1662. Lipie peste lipie,
flórea-i verde liliechie. (9)

a) Lipie peste lipie,
flóre liliachie. (10)
(Veđi și *Oglinda*.)

1663. * Șede Iuda în cămară
cu flendurile afară. (11)

(1) Bulgărescu, No. 179.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 517.

(6) *Românul glumeț*, No. 194.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Hèrescu.

(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 138.

(10) Bulgărescu, No. 497.

(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDIII. Sfredelul.

1664. * Am un purcel
cu limba de oțel. (1)
- a) Am un purcel
cu cōda de fer. (2)
- b) Am un purcel
cu rîtul de fer. (3)
- c) * Am un purcel
c'o vînă de fer. (4)
1665. * Cinel, cinel:
picioar de purcel
învêlit cu cojocel. (5)
1666. * Feștelie pe poliță.
feștelie sub poliță. (6)
1667. Am un boŭ: el mânâncă, el se baligă, el mătură. (7)
1668. Am un boŭ ce c. . . sêŭ. (8)
1669. Am un boŭ: cu gura rumegă și cu cōrnele flutură. (9)
1670. Am un boŭ: el măcelăresce, el rânesce. (10)
1671. Am un boŭ cu trupul în casă și cu cōda afară. (11)

-
- (1) Din jud. Suceveî, culésă personal.
- (2) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 22; Bulgărescu, No. 26.
- (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 26.
- (4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
- (5) Din Giulesci, jud. Suceveî, com. de d-l S. Michăilescu.
- (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
- (7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 54; *Românul glumeț*, No. 34; Bulgărescu No. 13.
- (8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
- (9) Sbiera, *op. cit.*, No. 27.
- (10) Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
- (11) Bulgărescu, No. 93.

1672. Am un boŭ, de nu-î încap c rnele în grajd. (1)

a) * Am un boŭ mare,
stă cu c...  n coşare
 i cu c rnele afară. (2)

b) Am un boŭ, de cu trupul încap în grajd, iar
cu c rnele rămâne afară. (3)

c) Am un boŭ, de cu trupul încap în poiată, iară
cu c rnele nu. (4)

1673. *Boulu intră 'n casă*
 i c rnele 'na-f ar  le-alas . (5)

1674. Am un berbec negru,  i curg ni e din el. (6)

CDIV. Sita.

1675. Sus bat dobele,
jos cad negurile. (7)

a) Sus bat dobele,
jos pică negurile. (8)

b) * Sus bat dobele,
jos curg cofele. (9)

c) * Pe sus dobele băteau
negurile 'n jos c dea . (10)

(1) *Siediet rea*, I, p. 72.

(2) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) *Siediet rea*, II, p. 50.

(4) *Ibidem*, IV, p. 64.

(5) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.

(7) Stamati, *op. cit.*; *Siediet rea*, IV, p. 47; *Românul glume *, No. 16; Bulgărescu, No. 716.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 54.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) Idem.

1676. * Ce nu ține apă? (1)

1677. * Bete peste bete,
trei miș încheete. (2)

1678. In pădure boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (3)

a) Pe câmp boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (4)

b) * Pe câmp mihohò,
și acasă trépa, lepa. (5)

1679. In pădure născuiș,
în pădure crescuiș,
pe poiană ihò, ihò,
vin acasă lipa, lipa. (6)

1680. In pădure tic, tac,
pe câmp hi, hi,
în casă ninge de foc. (7)

a) In pădure tic, tac,
pe câmp ihihi,
în casă ninge
de frige. (8)

1681. Așchiuță din pădure,
mihohò din câmp,
și liop, liop în casă. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Hèrescu.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 41; *Românul glumeț*, No. 263; Bulgărescu, No. 453.

(4) Bulgărescu, No. 632.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Bulgărescu, No. 484.

(7) *Ibidem*, No. 451.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 131.

(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.

1682. *'Nă mulare butură
tru-amare se scutură.* (1)

1683. *Ună ăpă durdură,
carî da di si scutură;
lumăa tută aspulberă.* (2)

CDV. Slănlina.

1684. *Țigan afumat,
în cuiu agățat.* (3)

CDVI. Sloful de ghéță.

1685. *Ce crește cu rădēcina în sus ?* (4)

CDVII. Smochina.

1686. *Persică pėrósă
bucățică lindinósă.* (5)

*a) Prună lindinósă,
persică flocósă.* (6)

1687. *Sus pele, jos pele,
în mijloc mălaiu cu miere.* (7)

CDVIII. Snopul.

1688. ** Am un om mic, gros și scurt
și strîns pe lângă pămînt.* (8)

1689. ** O sută de frați
într'un brîu legați.* (9)

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 78.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 157; Bulgărescu, No. 746.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 144; Sima, *op. cit.*, No. 175.

(5) *Românul glumeț*, No. 300.

(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

CDIX. Soba

1690. * Albă și spoită,
și frumósă și urită;
vara nu vor să mă vađa,
érna toți mă îmbrățișează. (1)

a) Sunt albă suliminită,
și urită și iubită,
vara nu vor să mă vađa,
și érna mă 'mbrățișează. (2)

1691. Am o fată: cine întră érna 'n casă, toți o iea în
brațe, și vara fuge de dinsa. (3)

a) Am o fată
cu burta lată:
érna toți o îmbrățișăți. (4)

b) Am o fată grósă, cine vine o iea în brațe. (5)

1692. *Am o fěată, care éarna toř o lăa 'n brață.* (6)

1693. Grósă ca casa,
albă ca masa,
érna o stringi în brață,
vara-i fugi din față. (7)

1694. Când e cald mă depărtezi,
când e frig mă 'mbrățișezi. (8)

1695. *Veara ne s-mi vėadă vor,*
ș-éarna divarliga 'n cor. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 67; Bulgărescu, No. 705.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 63; *Românul glumeț*, No. 343; Bulgărescu, No. 25.

(4) Bulgărescu, No. 138.

(5) *Românul glumeț*, No. 138.

(6) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(7) L. Wolf, *op. cit.*

(8) *Basme și ghicitori*, Craiova 1884.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 96.

1696. Cum intru în casă,
daŭ mâna cu mutul. (1)

1697. * Mama titiéna,
drăgălașă-î érna. (2)

CDX. Somnul.

1698. * Ce-î mai dulce decât dulce
și pe talger nu se duce? (3)

a) Ce-î mai dulce decât dulce
și pe talger nu-l poți duce? (4)

b) Ce-î mai dulce și mai dulce
și pe tăer nu-l poți duce? (5)

c) Ce-î mai plăcut și mai dulce
și pe talger nu-l poți duce? (6)

1699. * Decât dulce-î și mai dulce,
și-l alungî și nu se duce. (7)

1700. * Ce e dulce, fôrte dulce,
și nu pôte să se 'mbuce? (8)

1701. Ce e dulce și mai dulce
și pe taler nu se taie? (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 12.

(2) Din Stâncea, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) *Siedietórea*, II, p. 42.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 174.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 66.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(9) Ispirescu, No. 60; *Românul glumeț*, No. 55; Bulgărescu, No. 195

1702. Ce-î mai dulce și mai dulce
și nu pôte să se îmbuce,
dar din el gustă tot omul,
și argatul ca și domnul? (1)

a) Ce e dulce și mai dulce
și pe taler nu se taie,
dar din el gustă și bogatul
și săracul? (2)

b) Ce e dulce și mai dulce,
dar nu pôte să se îmbuce,
și din el tătă lumea pôte ca s'apuce? (3)

1703. *Dulțe-î ca miere,
nu-î tri măcare,
ș'fără di care
tot omlu mōare.* (4)

1704. * Am un pahar frumușel,
și se hrănesce tătă lumea cu el. (5)

1705. Cine-î mai milos pe lume? (6)

1706. * Omul, cât trăesce,
de mine nu se hrănesce. (7)

CDXI. Sōrcle.

1707. * Bulgăre de aur,
jōcă pe pele de taur. (8)

a) Am un bulgăre de aur,
jōcă pe-o pele de taur. (9)

(1) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 271.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 174.

(3) Bulgărescu, No. 212.

(4) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 67.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 304.

- b) Am un bulz mare de aur,
jocă pe-o pele de taur. (1)
- c) Pe-o pele de taur,
jocă un glob de aur. (2)
- d) * Pe-o pele de taur,
jocă un boț de aur. (3)
1708. * Am un boŭ de aur
și jocă pe pele de taur. (4)
1709. Am un măr de aur,
jocă pe-o pele de taur. (5)
1710. Am un ou de aur,
se jocă pe pele de taur. (6)
1711. Bulbuc de aur
în pele de taur. (7)
1712. Bumb de aur
în pele de taur. (8)
1713. Căciula fârtatului
pe marginea satului. (9)
- a) Căciula fârtatului
în mijlocul satului. (10)
1714. Peste délul pădurat
fuge-un iepure bălțat. (11)

-
- (1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 110; Bulgărescu, No. 65.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 136
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 28; Bulgărescu, No. 33.
 (6) *Siedietórea*, II, p. 82.
 (7) *Ibidem*, IV, p. 144.
 (8) *Ibidem*, V, p. 95.
 (9) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 331.
 (10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 302; Bulgărescu, No. 272.
 (11) Sbiera, *op. cit.*, No. 135.

1715. Mic mititel,
jocă fulgerii pe el. (1)
1716. * Ce se scaldă în apă și nu se udă? (2)
1717. Inchiseiū ușele,
lăsaiū perdelele
și hoțul tot în casă,
și nu vrea ca să éasă. (3)
1718. *Nclūd, disclūd, ôaspits aflu nauntru.* (4)
1719. Care e hoțul ce stă ȋiua în casă
și nóptea fuge-afară? (5)
1720. A scăpat cucóna cheile
și s'aū închis țările. (6)
1721. * Bate 'n pórta tîrgului
pana cocostirculū. (7)
1722. Am o vacă roșie, de se uită séra prin lésă. (8)

CDXII. Sórele și luna.

1723. * Am un blid de alune,
numai două-s bune. (9)
- a) * Am un căuș de alune,
și numai două-s bune. (1

-
- (1) Bulgărescu, No. 598
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Bulgărescu, No. 452.
 (4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 79.
 (5) Bulgărescu, No. 310.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 140.
 (7) Din jud Sucevei, culésă personal.
 (8) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (9) Din Găinescī, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) 'Am 'un ciur de alune,
și numai două-s bune. (1)

1724. Două talere înfocate,
peste casă aruncate. (2)

1725. Am doi bulgări de aur
se jăcă pe-o pele de taur. (3)

1726. * Sunt două surióre, cari alérgă tótă ȕiua și nu
se mai ajung. (4)

1727. * Este un frate și o soră:
ei is frați și se 'nfrățesc,
iar nici când nu se 'ntilnesc. (5)

CDXIII. Sórele și luna, cerul și pămîntul, focul și apa.

1728. Două merg, două staű,
două o dușmănie-și aű. (6)

a) Două merg, două staű,
două judecată n'aű. (7)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Deux qui se tiennent debout (cerul și pămîntul),
deux qui marchent (sórele și luna),
deux entre eux qui taillent les heures (ȕiua și nóptea). (8)

CDXIV. Spicul.

1729. * Intr'un virf de paiű
șéde óstea unui craiű. (9)
(Veȕi și *Macul*).

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 134.

(2) *Siedietórea*, II, p. 50.

(3) *Románul glumeț*, No. 68.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

(6) V. Alecsandri, *op. cit.*

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 20; *Románul glumeț*, No. 288; Bulgărescu, No. 373.

(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 755.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXV. Spinul.

1730. Hirlibuță, cîrlibuță,
la gură de hăpăruță. (1)

a) Hirlibuță, cîrlibuță,
cu gura de hărpăriță. (2)

1731. Ce stă încălecică
și așteptă cărnicecă? (3)

1732. Mă dusei pe-o cale,
dădui de-o supărare;
vai negruț! (4)

CDXVI. Sprincenele.

1733. Am două călugărițe, și amîndouă se culcă de-a
picioarele. (5)

1734. Am două surori gemene, ce dorm de-a'n`picio-
rele. (6)

1735. Pe două delușele,
staū două săgețele;
sub două săgețele
sunt doi lucefereî,
te veđi mereū în ei.
De vreî ca să-î ghicesci,
citesce 'n ochiî mei
și veî vedé pe-ai tēi.
— Sprincenele și ochiî. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 69.

(2) Bulgărescu, No. 414.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 68.

(4) *Ibidem*, No. 67.

(5) Din județul Suceveî, culésă personal.

(6) Bulgărescu, No. 115.

(7) Baronzi, *op. cit.*, *Românul glumeț*, No. 329

CDXVII. Spițele rôtei.

1736. Sunt ȕece fraȕi
 într'un pat culcaȕi,
 ŕi nici unul nu-ȕ pe margine. (1)

CDXVIII. Stativete (răsbouiul).

1737. * Hăȕa, băȕa, boca, boca; hodorog. (2)
1738. * Hăȕ în colo, hăȕ în coa,
 la judecată te chêmă,
 tu ce sciȕ,
 tot aia spuȕ. (3)
1739. Două lemne odolene
 ŕi-o mie maȕ mărunȕele. (4)
1740. Tranca, tranca 'ntre picióre,
 hărpa, hărpa pe spinare. (5)
1741. * A poruncit norodul
 ca să se tocméscă podul,
 că vine împêratul
 cu biciȕ
 clocoticiȕ;
 când pocnesce
 clocotesce. (6)
1742. * Am o juncuȕă
 în frunte cu steluȕă,
 în spate
 cu pécate,

(1) *Siedietórea*, II, p. 23.

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Fișcălia, jud. Vâlcea, com. de d-l G. Popescu

(4) A. Popescu, *loc. cit.*

(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 29°.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

în şale
cu greşale,
în pântice
cu descântice. (1)

1743. Două mere,
două pere,
două fuse de aur,
ferice de cel graur;
s'a dus la punte
să destupe o bute,
s'a dus la popa racu,
nici pentru mine,
nici pentru tine,
numai pentru popa racu,
ce dă dece rețe de aramă
și-o naframă. (2)

1744. * Mă duc la munte
să destup o bute,
nici pentru mine,
nici pentru tine,
numai pentru popa racu,
care mi-a dat doi boi și-o vacă. (3)

1745. *M-piduri-nă criscuă,*
m-piduri mi bilă,
ș-acasă cum me-adusiră
zdracu-zdruc mi făfiră. (4)

1746. *Sun doi fraț, cîndu unlu s-ținđi, alantu z-distinđi. (5)*

1747. * Am doi boi,
fac răsboiă. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Idem.

(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 9.

(5) *Ibidem*, No. 82.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXIX. Stelele.

1748. * De aici până la munte,
numai zale de aur mărunte. (1)

a) De aici până la munte,
tot zare mărunte. (2)

b) De la munte păn' la munte,
tot zare mărunte. (3)

c) De la baltă până la munte,
tot zale mărunte. (4)

1749. * De aici și până la munte,
numai ținte sunt bătute. (5)

1750. De la noi
până la voi,
totu-s zale
și parale. (6)

a) De la noi
și până la voi,
tot banî și lăscăi. (7)

1751. * De la noi
până la voi,
părăluțe pe gunoiu. (8)

1752. * De la noi
până la voi,
tot în pusce și 'n oțele
și 'n parale mărunțele. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 58; Bulgărescu, No. 318.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 310; Bulgărescu, No. 326.

(4) *Ibidem*; *ibidem*.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Stamatî, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 34; Bulgărescu, No. 327.

(7) L. Wolf, *op. cit.*

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

1753. De aicea până la muncă,
tot căruți de fulgerei. (1)
1754. Am o suenă mirie
plină de pozderie. (2)
(Veđi și *Cerul*.)
1755. Am în pod o rogojină plină cu alune. (3)
1756. *Ună țșergă mari, mari,*
plină țșe-î cu kitrițșali. (4)

CDXX. Stelele și luna.

1757. Am o strachină cu alune și cu o nucă în mijloc. (5)
- a) Am un troc de alune și între ele numaî o nucă. (6)
- b) * Am o coșarcă de alune și numaî o nucă între
ele. (7)
1758. * De la voi
și până la noi,
numaî zale
și parale
și dosuri de căldare. (8)

1759. Am o scrófă cu purcei, de trece nópte peste casă. (9)

CDXXI. Stégul.

1760. Córnele sunt din țșirg,
capul din ogradă,
códă e din pădure. (10)

-
- (1) *Siedietórea*, II, p. 66.
 (2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.
 (3) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.
 (4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 90.
 (5) *Românul glumeș*. No. 205; Bulgărescu, No. 55.
 (6) Sima, *op. cit.*, No. 32.
 (7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (9) *Siedietórea*, II, p. 91.
 (10) *Iibdem*, I, p. 88.

CDXXII. Stîlpîi hornului.

1761. * Am doi unchiași și staū cu spatele la foc
amîndoi. (1)
1762. * Doi boi tăvăluci,
nu-î dai nici pe mere, nici pe nuci.
— Stîlpîi porții. (2)

CDXXIII. Stogul.

1763. * Pe câmpul rotat,
șede moșul umflat. (3)
- a) Pe un câmp rotat,
șede un moș îmflat. (4)
- b) * Pe délul gurguțat,
șede moșu 'mflat. (5)
1764. In capătul satului
șlicul fârtatului. (6)

CDXXIV. Strugurele.

1765. Chipul meu e tot bubos,
și nu-s la nimeni scârbos,
chiar de 'mpărați sunt cinstit
și la masă-s primit. (7)
1766. Am o fată bubósă,
șede cu Vodă la masă. (8)

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (4) Sbiera, *op. cit.*, No. 32.
 (5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (6) Sbiera, *op. cit.*, No. 33.
 (6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 87.
 (8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 57; *Românul glumeț*, No. 56; Bulgărescu,
 No. 142.

- a) Am o fată buburósă,
şéde cu Vodă la masă. (1)
1767. * Am o fată flenderósă,
toţi boeriî o trag la masă. (2)
1768. Am un ȕigan bubos,
şéde cu Vodă la masă. (3)
1769. Am un ȕigan bubos,
dar e fórte gustos. (4)
1770. Țigan spânzurat la sóre;
ghiciți, ce să fie óre? (5)
1771. Ciumel, ciumel:
găină borzósă,
la domni pe masă. (6)
1772. * Roş îi, ou nu-î;
zéma lui pe copaci,
veveriță nu-î. (7)
1773. Mama verde, tata uscat, pruncii creți la cap. (8)
1774. * Sórele o cóce, mâna o rupe, piciorul o calcă
gura o bea. (9)
1775. * Am o ciotuță de teiū,
și-amirósă a bumburei. (10)
1776. *Valăa, valăa mi duțeam,
pitruniclii nă-acifam,
pėanili ilii mıcam,
truplu tut ilı lu arucam.* (11)

(1) Baronzi, *op. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Bulgărescu, No. 30.

(4) *Ibidem*, No. 32.

(5) *Ibidem*, No. 747.

(6) *Siedietórea*, I, p. 88.

(7) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) *Siedietórea*, II, p. 90.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(10) *Idem*.

(11) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 10¹.

1777. *Zilită laea, nvirinată,
di ună cutșubă acițată. (1)*

CDXXV. Stupul.

1778. Petre petrișor
șede in curișor
și dă cu săgețile
în toate părțile. (2)
(Veđi și *Șerpele*.)

a) Am un năpîrstoc,
șede 'n c. . . la foc
și dă cu săgețile
în toate părțile. (3)

1779. Sub părete
ciuciulete,
cu mustăți
în toate părți. (4)

1780. * Cinel, cinel:
butucul de teiū,
limbă de coteiū. (5)

CDXXVI. Sufletul.

1781. Eū am o lădiță
cu o porumbiță:
dacă sbóră porumbița,
ce ți-î mai bună lădița? (6)

a) Am o lădiță
cu o porumbiță:
dacă sbóră porumbița,
n'ai ce face cu lădița. (7)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 10².

(2) *Românul glumeș*, No. 122.

(3) *Ibidem*, No. 259.

(4) Bibicescu, *op. cit.*, No. II.

(5) Din Crucea-Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeș*, No. 13; Sima, *op. cit.*, No. 167-

(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 29; *Românul glumeș*, No. 336; Bulgărescu,
No. 23.

b) Am o lădiță,
 și 'n lădiță o porumbiță:
 sburând porumbița,
 ce-mi folosesce lădița? (1)

1782. * Am o lădiță,
 și 'n nuntru o hulubiță. (2)

1783. *Am nă sindukiță cu niști, niști nuntru;
 și fuḑeari nuștea, țe u voi ȳo sindukița?* (3).

1784. Am o găină cucuiată,
 o țin în cămară încuiată. (4)

a) Am o găină cucuiată,
 o țin în casă încuiată. (5)

1785. Ce nu se pôte ingropă? (6)

CDXXVII. Sulul de la răsboi.

1786. * In pădure născuiū,
 în pădure crescuiū,
 acasă daca m'aduseră
 pârcălab mă puseră. (7)

1787. * Două fete cam bătrâne,
 amîndouē aū băta 'n mână:
 una strînge
 și-alta plânge. (8)

(1) Arsenie, *op. cit.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 81.

(4) *Românul glumeț*, No. 210.

(5) Bulgărescu, No. 56.

(6) *Ibidem*, No. 208.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(8) Idem.

CDXXVIII. Suvelnița (suveica, sucala).

1788. * Tótă ȕiua răcnesce,
și n'o dóre gura;
tótă ȕiua se 'nvîrtesce,
și nu se 'mbată. (1)
1789. * Feliuță de pepene,
trece prin crăpătură repede. (2)
- a) Am o felie de pepene,
trece prin apă repede. (3)
- b) Fieie de pepene,
trece sub poduri repede. (4)
- c) Fieie de pepene,
trece prin ițe repede. (5)
- d) Fieie de pepene,
intră pe rost repede. (6)
- e) Ghici ghicitórea mea:
am o felie de pepene,
trece prin gură repede. (7)
1790. *Trăați, şuță, angliagă amari.* (8)

CDXXIX. Șérpele.

1791. * Am un fer rece,
multă apă trece. (8)

-
- (1) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Idem.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 159.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 318; Bulgărescu, No. 398.
(5) *Românul glumeț*, No. 281.
(6) S. Crainic, *op. cit.*, II, p. 48
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 319; Bulgărescu, No. 403.
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 83.
(9) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

1792. Resteiū rece,
marea trece. (1)
1793. Reteveiū rece,
marea trece. (2)
- a) Resteū rece,
Dunărea o trece. (3)
- b) Resteiū rece,
prin Dunăre trece. (4)
1794. * Firistrău,
trece părău. (5)
1795. Curălușă unsă,
pe sub pămînt dusă. (6)
- a) Curălușă unsă,
sub pămînt ascunsă. (7)
- b) * Curălușă unsă,
pe pămînt adusă. (8)
1796. *Țe-î curaă nică, aumtă,
pri sum loc ascumtă?* (9)
1797. * Am o vargă
unsă cu unt,
și alérgă
pe sub pămînt. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 119; *Românul glumeț*, No. 126; Bulgărescu, No. 656.

(2) *Românul glumeț*, No. 323; A. Popescu, *loc. cit.*

(3) *Siedietórea*, II, p. 50.

(4) *Ibidem*, V, p. 95.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 17.

(7) Bulgărescu, No. 186; Bibicescu, *op. cit.*, No. XVI.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 84

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1798. * Am o bătă tărcată,
pe câmp aruncată. (1)

a) * Am o bătuță, tătă 'nvărgată,
pe câmp aruncată. (2)

1799. * Lungu-î, bēț nu-î;
rotundu-î, mēr nu-î. (3)

1800. * Mē duseiū in pădure
să caut două resteie;
nu găsiū două resteie,
găsiū două ouē de hechea
beghea,
hechi să le ieaū,
hechi să nu le ieaū;
hechi mē temuiū
de heche bechea. (4)

CDXXX. Șipotul.

1801. *Un gione din calăa mare,
toț ciț trec pri nînga el
se discurmă 'n loclu-ațel
și-mă țî-l bașă cu dor mare.* (5)

CDXXXI. Șipul.

1802. * Cine n'a gîcî,
gâtul i-oiū sucî. (6)

1803. * Șaiculaș
baiculaș;
cine n'a gîcî,
capul i s'a sucî. (7)

(1) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(2) Idem.

(3) Din Găinesci, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.

(4) Din Brosceî, jud. Suceveî, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Tașcu Iliescu, *loc. cit*

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Idem.

CDXXXII. Șopârlea.

1804. Apucaiu p'o haia,
mă întilniū c'o haia,
scoseiū o haia
să daū în haia,
haia intră în haia,
și eū rēmăseiū cu haia. (1)

CDXXXIII. Șorecele.

1805. * Cimiligă laură,
țuști în gaură. (2)
- a) * Ulcicuță laură,
țuști în gaură. (3)
1806. * Móra lui Bubuță
îmblă prin grăunțe. (4)
1807. Păsërică în colivie
intră nóptea în cinie. (5)
1808. * Purī nainte, purī năpoi,
pupurī purea 'napoi. (6)
1809. *Un auș di Búcuva*
pőartă pal 'i Tútuva. (7)
1810. Am, dragă, nisce pui,
i-aș vinde și n'am cui:
eū mă culc, ei se scólă,
și imi lasă tróca gólă;

(1) Ispirescu, în *Revista literară*, 1887.

(2) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(3) Idem.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) A. Popescu, *loc. cit.*

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 85.

eî nu se trudesce,
mălaiul mi-l sfirșesc,
eu mă socotesc
cum să-î prăpădesc;
atât mi-e urit,
că se pitulă 'n pământ. (1)

1811. * Picurușu picură,
găvărușu 'n gaură.
— Șórecele cu jir. (2)

1812. Hodoliță
pe poliță,
și mîța
pe cameniță.
— Șórecele și mîța. (3)

CDXXXIV. Șura morților

1813. Casa grîului,
în vîrful gruiului. (4)

CDXXXV. Tarnița (șéua)

1814. * Ce-î mai nalt decât calul
și mai mic decât porcul? (5)
a) Ce-î mai nalt decât calul
și mai mic decât cânele? (6)
1815. * Am o gânscă cheptoșeă,
și ȑic ȑeă că nu-î a mea. (7)
1816. E șea și-î așa,
și ȑi-oiă spune,
și nu-î ghici. (8)

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. I.

(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 113.

(5) Din Mădeiu, jud. Suceveî, com. de d-l C. Pavilescu.

(6) Sima, *op. cit.*, No. 66.

(7) Din Bucovina, com. de d-l Ș. F^l. Marian.

(8) Sima, *op. cit.*, No. 65.

1817. * Teleléua pe cărare,
cuciu, muciu pe spinare.
— Calul și șéua. (1)

CDXXXVI. Tigala

1818. * Am o copilă, când îi dau mâncare plânge
când nu-i dau, tace. (2)
1819. *Nă călugăriță*
cu ună cusită. (3)

CDXXXVII. Tinjala.

1820. E cu clonț, și nu-i pasere;
cu córne, și nu-î boû;
cu ochi, și nu-î feréstă. (4)

CDXXXVIII. Tocila

1821. Pe lemn apă,
pe apă pétră,
pe pétră fer,
pe fer carne. (5)

CDXXXIX. Tolagul.

1822. * ȶiua slujitoriû,
nóptea domnitoriû. (6)

CDXL. Toporul.

1823. * Tótă ȶiua cioca, cioca;
vine sara: boca, boca. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 86.

(4) *Siedietórea*, I, p. 32.

(5) Bibicescu, *op. cit.*, No. X.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

1824. * Când merge de-acasă
acasă cată,
când vine din pădure
în pădure cată.
— Toporul pe umăr. (1)
1825. *Ună ăapă zură,*
alagă pitu pădure. (2)
1826. *Țe-î nă ursă zurlă,*
țe m-piduri aurlă? (3)

CDXLI. Tóca.

1827. * La noi tae lemne,
la voi sar surcele. (4)
1828. *M-piduri mă-amintai,*
m-piduri mi tiliaî,
și tora laăa agiumșu
tras-aurlu n-hőară. (5)

CDXLII. Trâmbița.

1829. Pe dél nechiază,
pe vale uréză. (6)

CDXLIII. Trenul.

1830. * Pe drum drept și nălțat,
trece dracul înfocat;
după dînsul sărăciî,
sărăciî și bogătiî. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Weigand, *op. cit.*, No. 8.

(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 91.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 87.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

1831. * Am o trăsură mare:
 la vale fuge tare,
 la şes nebunesce,
 la dél găfăesce. (1)

CDXLIV. Trestia.

1832. Sus bute
 jos bute,
 la mijloc kódă de vulpe. (2)

a) Butii peste butii,
 sus kódă de vulpi. (3)

CDXLV. Trupul omului.

1833. * Sunt două scăunele:
 pe scăunele
 un polobocel.
 pe polobocel
 un bostănel,
 pe bostănel
 pădure,
 prin pădure
 umblă lupii. (4)

1834. * Am două crăcănuțe:
 pe crăcănuțe
 un ştiubees,
 pe ştiubees
 o căpětină,
 şi pe căpětină
 un huciū. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 165; Bulgărescu, No. 700.

(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 100; Sima, *op. cit.*, No. 19; *Siedietórea*, VI, p. 8; Bulgărescu, No. 167.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) Idem.

1835. * Am o furcă:

pe furcă
un burduh,
pe burduh
o cruce,
pe cruce
bostanul. (1)

1836. Am un munte:

pe el cresc două sgâții,
pe ele este așezat un trunchiū,
pe trunchiū o bute,
pe bute un bostan,
pe bostan crește érbă,
prin érbă pasc oile. (2)

CDXLVI. Tufa cu nuclele.

1837. * Mă duseiū la pădure

și găsiū un cuib ochi bechi;
luaiū una, luaiū două,
ca ochi bechi să se mai ouă,
dar ochi bechi nu se mai ouă. (3)

CDXLVII. Tulciū de păpușoi.

1838. Am la bâte ferecate,

le țin în pod aruncate. (4)

CDXLVIII. Tunetul.

1839. * In virful muntelui,

crainicu 'mpêratului
strigă lumea la răsboiū,
c'a venit vremea de-apoi. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Sima, *op. cit.*, No. 114.

(5) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

1840. * Moșu tae lemne în dél,
așcile sare 'n vale. (1)
1841. Ce sună dintre hotarē
și s'aude-a noua țēră? (2)
- a) Ce sună la hotarē
și s'aude la nouē țēri? (3)
1842. Sbēră leu 'ntre hotare
și s'aude 'n nouē țēri. (4)
1843. Sbēră taurul între hotarē
și se-aude a noua țēră. (5)
1844. Urlă lupu la hotarē
și s'aude 'ntr'altă țēră. (6)
- a) Strigă lupul la hotarē
și s'aude 'ntr'altă țēră. (7)
- b) Urlă lupu la hotare
și s'aude peste mare. (8)
1845. Rage bica între hotarē
și s'aude-a noua țēră. (8)
1846. Coțofană bréză,
pe munte nechéză. (10)
1847. Hub huburéză
de pe dél nechéză
și nime nu cutéză. (11)

(1) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(2) Sima, *op. cit.*, No. 162.

(3) Bulgărescu, No. 240.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 157.

(5) *Siedietórea*, IV, p. 32.

(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 324; Bulgărescu, No. 761.

(7) Bulgărescu, No. 711.

(8) *Ibidem*, No. 755.

(9) *Siedietórea*, II, p. 22.

(10) Bulgărescu, No. 293.

(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 145.

a) * Huhurezul huhuréză,
peste munți înalți nechéză
și nimene nu cutéză. (1)

1848. Sus în munte
se răspunde,
jos la țeră
se resciară. (2)

CDXLIX. Turta.

1849. * Virim mâna în spuză,
pe moș apucăm de buză. (3)

a) Când eă mâna bag în spuză,
pe bónca apuc de buză. (4)

1850. *Cînd mi bag mîna în spuză,
șunda o acaț di buză.* (5)

1851. * Mama lata,
zupăiata. (6)

CDL. Tutunul.

1852. Buruenuță gălbинуță,
rar bărbat care te cruță. (7)

CDLI. Țapul.

1853. Ce are barbă și totuși nu e bărbat? (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 147; Bulgărescu, No. 235.

(5) Țașcu Iliescu, *loc. cit.*

(6) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(7) Sima, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 169.

(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

CDLII. Țiganii.

1854. Vin curcele de la vale
cu gușule la spinare. (1)

CDLIII. Țigara.

1855. * Buruene ciuciulite,
ciuciulite și 'nvîrtite
și la capăt strălucite. (2)

CDLIV. Țirul.

1856. *Ună ăpă butură*
tu amare și scutură. (3)

CDLV. Țițele.

1857. * Am doi saci de sêcară:
dacă pier, pier copiii din țără. (4)

a) * Am doi saci plini de sêcară:
dacă n'ar fi acei doi saci de sêcară,
n'ar mai fi ômenî în țără. (5)

1858. Am doi saci de sêcară,
care satură o țără. (6)

CDLVI. Țițele vacei.

1859. * Am patru suriôre și se pișe tôte la un loc. (7)

1860. Am patru frați și-și împușcă într'un brad. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 250.

(2) Din jud. Sucevei, culésă personal.

(3) Weigand, *op. cit.*, No. 7.

(4) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeț*, No. 293; Bulgărescu No. 10.

(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 160.

a) * Am patru frați și împușcă într'un corciu. (1)

b) * Patru frați pușcă 'ntr'o tufă. (2)

1861. *Deace stringu,*
ș'patru plîngu. (3)

1862. Patru fee
rastafee,
și un fiu,
și-un rastafiu.
— Țițele vacei, găléta, vițelul și șuștarul. (4)

1863. * Sunt patru șipușore:
staă cu gura 'n jos,
și nu se varsă. (5)

CDLVII. Uleca în cuiu.

1864. * Șéde moșu pe părete
cu țiganca de ureche. (6)

CDLVIII. Uleiurul.

1865. Am o vacă cu țita în spinare. (7)

1866. *Un fitșor, fitșuric, tut cu mînli n-djepi sta.* (8)

CDLIX. Ulul și găina.

1867. * — Gae, papagae,
ce duci în tigae?
— Duc papa puiului
în valea plopului,

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Idem.

(3) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(4) Sima, *op. cit.*, No. 138.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Gălinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu

(7) *Românul glumeț.*

(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 16.

c'a venit vipăra,
 și-a luat pe chipăra,
 și-a dus-o 'n dél la cetățue,
 ca s'o 'nvețe blănărie. (1)

1868. * A venit mimura,
 și-a luat pe pipura,
 și o duse în dél la vie,
 și a învățat-o cojocărie. (2)

a) * Vine mimura,
 și ieă pipura,
 și-o băgă 'n cântălărie,
 și-o 'nvătă cojocărie. (3)

b) * A venit tităra,
 și-a luat pipăra,
 și-a suit-o 'n calendar,
 ca s'o învețe cojocar. (4)

c) * Vine mimur,
 ș'apucă pe pipur,
 și-l sue 'n calamariu,
 și-l învață cojocariu. (5)

d) * A venit nimer,
 și-a luat pe chiper,
 și l'a dus în calimariu,
 să-l învețe cojocariu. (6)

e) * Vine ipura,
 și ieă chipura,
 și-o duce pe vineție,
 ca s'o învețe cojocărie. (7)

(1) Din Stânca, jud. Iași, com. de d-l I. T. Popovici.

(2) Din Gălinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu,

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

- f) Vine pirpiriu,
să ieà pe pirpiria,
s'o ducă la mirmiriu,
s'o 'nvețe croitoria. (1)
- g) * Vine mimurda,
să ieà pe pipurda,
s'o ducă la lutărie,
s'o 'nvețe cojocărie. (2)
- h) * A venit virvăra,
și-a luat pe Tudora,
și-a dus-o la vărărie,
și-a învățat-o cojocărie. (3)
- i) A venit igol,
și-a luat pe pigol,
și l'a dus în cea pustie,
să-l învețe cojocărie. (4)
- j) * A venit fifu,
și-a luat pe fifa,
și-a dus-o pe munți pustii,
și-a învățat-o cojocării. (5)
- l) * A venit lebăda,
și-a luat pe cebăda,
și-a dus-o la Călimanî,
și-a învățat-o cârjobanî. (6)
- m) Vine mirmindéua,
să ieà titindéua,
și să sue sus, sus,
în chindeliș. (7)

(1) *Românul glumeț.*

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(3) Idem.

(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 117.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Din Broscenî, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(7) Bulgărescu, No. 771.

1869. * Tuchiluș pe sub părete,
ciuști între cele fete. (1)

CDLX. Umbra.

1870. Ce șede în apă și nu se udă? (2)

a) Ghici ghicitorea mea:
ce șede pe apă
și nu s'adapă? (3)

1871. *Diună, năapte șeade 'n apă,*
ni fi s'udă, ni s'adapă. (4)

a) *Năapte, qua șeade 'n apă,*
ninți s'udă, niți s'adapă. (5)

1872. *Te trăați prit-apă și nu s-udă.* (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui court plus qu'un cheval, est en l'eau et ne se mouille pas?

— Le soleil. (7)

Cf. cimilitura catalană:

¿ Qu'es lo que 's fica à dins de l'aygua y no's mulla?

— Lo sol. (8)

Cf. cimilitura castelană:

Que es una cosa,
que entra en el rio y no se moja?

— Rayo de sol. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.

(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 286.

(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 327; Bulgărescu, No. 397.

(4) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(5) B. P. Hasdeu, *Etymologicum Magnum Romaine*, II, p. 1262.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 11¹.

(7) Rolland, *op. cit.*, No. 5.

(8) Briz, *op. cit.*, p. 93

(9) Demófilo, *op. cit.*, p. 238.

Cf. cimilitura asalciană veche:

Was geet uber wasser und netzt sich nit?
— Es ist die sonn. (1)

1873. * Pe apă merge,
nu stropesce;
prin trestie trece,
și nu lărmuesce. (2)

1874. Ce nu s'afundă în apă? (3)

1875. Cine merge pe râpă
și nu se risipă? (4)

1876. Ce trece prin tină
și nu se întină? (5)

1877. Ce nu-î nimică
și tot se vede? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Tant la fait le vif que le mort,
chacun le peut aisément voir,
personne ne le peut toucher.
— L'ombre. (7)

1878. Ciumeleiū ce-î:
și eū am, și altul are
și chiar acul cel mic are? (8)

-
- (1) Rolland, *op. cit.*, p. 2.
(2) Din Vașcău, Transilvania, com. d-l V. Sala.
(3) Bulgărescu, No. 300.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 141.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 2; Bulgărescu, No. 241.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 142.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 19.
(8) Sima, *op. cit.*, No. 1.

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quelle chose est ce que j'ay, vous en avez; les bois, les herbes, les bestes, les oyseaux et toutes les choses du monde en ont, et mesmes les poissons qui noent.
— C'est l'ombre. (1)
- b) Tu en as, j'en ai, il (ou elle) en a, même les prés en ont; jusqu'aux petits poissons qui sont dans l'eau.
— De l'ombre. (3)
- c) Vous en avez; j'en ai, allez au bois, vous en trouverez plus.
— De l'ombre. (3)

Cf. cimilitura ungurască în traducere germană:

Ich habe es, du hast es, der alte Klotz hat es; aber Gott hat es nicht.
— Einen Schatten. (4)

Cf. cimilitura frisonă:

Ik hebb't,
du hest't,
de olde klotts hett't,
man God hett't neet hett'neet.
— Schatten. (5)

1879. Eă fug de tine,
și tu te ții de mine. (6)

a) Tu fugi, și ea după tine. (7)

b) Alerg de ea, și ea după mine. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 8.

(2) *Ibidem.*

(3) *Ibidem.*

(4) *Ibidem.*

(5) *Ibidem.*

(6) Ispirescu, *op. cit.*

(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 329; Bulgărescu, No. 731.

(8) Bulgărescu, No. 156.

c) * Fugî de ea
orî-cât de bine,
că tot vine
după tine. (1)

d) * Poți să fugî de ea
prea bine,
că tot vine
după tine. (2)

e) * Eă mă duc,
ea încă vine;
și eă fug,
ea după mine. (3)

Cf. cimilitura francesă:

Plus on court après moi, moins on peut m'attraper.
--- L'ombre. (4)

1880. * Ce n'are corp și tot se vede? (5)

1881. Jăcă dracu pe părete
cu jidóvca de ureche. (6)

1882. Ce nu simți pe tine? (7)

CDLXI. Undița.

1883. Stanca lungă, gârbova,
prinde caii ne 'nvêțați. (8)

-
- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 326.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Rolland, *op. cit.*, No. 18.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.
(7) *Ibidem*, I, p. 518.
(8) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXV.

CDLXII. Untișca.

(Veđi și *Lupul.*)

- . 1884. * Am o óie rapănă,
 șéde 'n dél și dépănă,
 și se 'nchină ruguluĩ,
 și se rógă cuculuĩ:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumnia-ta,
 să-mĩ dai calul dumi-tale,
 să mă duc la socrul mare,
 c'am auđit c'a fátat
 sub un munte rotunđat,
 și-a făcut trei feciori,
 trei frățiorĩ;
 unu a murit,
 altul a perit,
 unu 'n munte s'a suit,
 cu sângele într'un săhan,
 cu mațele 'ntr'un pahar. (1)
1885. * Este o babă hrébănă,
 șéde jos și dépănă,
 și se rógă lupuluĩ,
 și se 'nchină cuculuĩ:
 — Cucule, Măria Ta,
 am venit la dumnia-ta,
 să-mĩ dai calul și căruța,
 să mă duc pân' la măicuța,
 c'am auđit
 c'a făcut
 trei feți
 logofeți,
 cu pérul de aur creț;
 unul a murit,
 unul a perit,
 unul în munte s'a suit,
 el în munte cu ciocanul a dat,
 muntele s'a cutremurat,
 fetele s'aũ măritat,

(1) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.

eû bacşiş am căpëtat;
 eşi fetiţă
 la portiţă,
 că te strigă Daleon,
 Daleon fecior de domn. (1)

CDLXIII. Untura în pore.

1886. * — Cimilaş laş,
 de unde foc te luaşi,
 din cei munţi crunţi?
 — Dar cum n'oiu fi crunt,
 dacă eû is mai de-afund! (2)

a) * — Cimilaş laş,
 de unde eşti isdaş?
 — De pe cei munţi
 crunţi.
 — Tu de ce nu eşti crunt?
 — De ce? că eû sunt mai afund. (3)

1887. * Iepuraş
 golaş,
 cum de nu eşti crunt,
 şi cât eşti de-afund? (4)

CDLXIV. Urechile.

1888. * Două jumătăţi de blid
 într'o margine de crâng. (5)

a) La o căpëţină de vultur,
 două jumătăţi de blid. (6)

- (1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.
 (3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (4) *Siedietórea*, II, p. 90.
 (5) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 139; Bulgărescu, No. 498.

1889. Am două poște anume,
care-mi spune
vești din lume. (1)
1890. * Vine moșul de la stână
cu doi sfinți într'o prăjină. (2)

CDLXV. Urma cösei pe cosiriște.

1891. De la noi
și până la voi,
tot cuțite
răscuțite. (3)

CDLXVI. Urmele de cal.

1892. *Blide, blide pîn în Pole.* (4)

CDLXVII. Usturoiul.

1893. * Dobra în grópă,
pletele pe grópă. (5)
1894. Îl apucaiu de nod
și-l aruncaiu în pod. (6)
1895. Mama sue podul,
și tata-î apucă nodul. (7)
1896. * Constantin lungul
măsură plumbul. (8)
1897. Am nouă frați
într'un cojoc îmbrăcați. (9)

-
- (1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXI.
 (2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (3) Sbiera, *op. cit.*, No. 31.
 (4) Weigand, *op. cit.*, No. 27.
 (5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
 (6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 101; Bulgărescu, No. 457.
 (7) Bulgărescu, No. 570.
 (8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (9) *Românul glumeț*, No. 274; Bulgărescu. No. 72:

a) Zac nouă frați
într'o cămașă îmbrăcați. (1)

b) Am doi-spre-dece frați,
toți sunt într'o cămașă îmbrăcați. (2)

1898. *Dece fraț îngemenat
și tr'ună grăapă îngropaț.* (3)

1899. Intr'o urmă de ôie
un pumn de bubôie. (4)

1900. Am o cloșcă: în pămînt clocesce, în pămînt scôte
puî. (5)

1901. Șapte frați,
sub o mamă culcați. (6)

1902. Alb infemeiat, ce-i? (7)

1903. Chele pe chele,
alb ca zaharul,
și ustură ca țipirigul. (8)

CDLXVIII. Ușa.

1904. * Huha 'n sus și huha 'n jos,
sara-î mai chefos. (9)

a) * Huha 'n sus și huha 'n jos,
vine mandehos. (10)

(1) Bulgărescu, No. 775.

(2) *Siedietórea*, IV, p. 71.

(3) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(4) Bulgărescu, No. 465.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 154.

(6) *Ibidem*, No. 153.

(7) *Ibidem*, No. 155.

(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.

(9) Din Broscești, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) * Suha 'n sus și suha 'n jos,
când e năpste antihos. (1)

1905. Hâța la dél,
hâța la vale,
hâța spre vreme de sară. (2)

Cf. cimilitura bassutas:

¿ Quina cosa es aquella que va amunt y avall sempre pel'mateix camí?

— Una porta. (3)

1906. * Ce-î mare ca boul,
culcușul ca oul? (4)

a) * Am un boŭ,
culcușu-î cât un ou. (5)

1907. * Ce-î mai tare decât un boŭ
și are loc cât un ou? (6)

1908. * Mërseiŭ la voi,
prinseiŭ pe mă-ta de buric,
și făcŭ ținic! (7)

a) * Prin grădină, prin păpușoiŭ
m'am dus asară la voi,
prinseiŭ mă-ta de buric
și ea a făcut țuvic! (8)

b) * Prinde moșu pe mōșa de buric,
și ea face țiptiric! (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 3.

(3) Briz, *op. cit.*, p. 214.

(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu.

(5) Idem.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(9) Idem.

c) Am o babă
hăt de trébă:
când o trag de buric,
face țuvlic! (1)

1909. Ursul șéde, urechia-î bate. (2)

a) Am un boŭ ce șéde, și urechia-î bate. (3)

1910. Eŭ la orî-ce casă
sunt slugă alésă;
eŭ pe orî și cine
întîpin când vine;
când plécă afară,
eŭ îl petrec iară. (4)

1911. * Tótă ȓiua huhurî la dél, huhurî la vale, iară
sara huhurî hohóră. (5)

1912. * Mě duceam la voi,
și făceam liop dinapoî. (6)

1913. * Vin la voi,
și tot cu mâna dinapoî. (7)

1914. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă mă aduseră,
isbirea casei mă puseră. (8)

1915. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aŭ adus,
primitorul casei m'aŭ pus. (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 4.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 117; *Românul glumeț*, No. 240.

(3) Bulgărescu, No. 116.

(4) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 374.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

(7) Idem.

(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.

(9) Bulgărescu, No. 462.

1916. * Am un cal cu nuca 'n gât. (1)
1917. * Am o cățelușă albă, ți și nópte bate. (2)
1918. *Doi frați*
c-un brîn legați. (3)

CDLXIX. Vaca.

1919. * Patru implântate,
 patru spânzurate,
 și o pleftură. (4)
1920. * Patru merg,
 patru staă,
 patru vamă daă. (5)
- a) * Patru merg
 și patru staă,
 bună vamă daă. (6)

Cf. cimiliturile franceze:

- a) Quatre allants,
 quatre à lait,
 deux voyants,
 deux fichets,
 la queue faite comme un balai.
 — Vache. (7)
- b) Quat' qui battent lou tzemi,
 quat' qu'apportent lou sparti,
 et quat' qu'agaytent li cha.
 — Vache. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (2) Idem.
 (3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 74.
 (4) Din Găinescî, jud. Suceveî, com. de d-l P. Herescu.
 (5) Idem.
 (6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
 (7) Rolland, *op. cit.*, No. 44.
 (8) *Ibidem.*

- c) Quatre viroun vès lou ciel, quatre pouor toun
lou goustà, quatre battoun lo colabro. (1)

Cf. cimiliturile italiane:

- a) Dui lucenti,
dui puncenti,
quatro zocculi,
e'na scupa.
— Il bue. (2)
- b) Do lusenti,
do punzenti,
quatro mazzoche
e un bon scovoloto,
—El bô. (3)
- c) Du lucenti
du'pugenti,
quatro zoccoli,
e'na scopa. (4)
- d) Dui luzenti,
dui punzenti,
quatre masse,
e un scovuleiu.
— Il bue. (5)

Cf. cimiliturile catalane:

- a) Qu'es aixó?
Dos miras, miras,
dos varas, varas,
un venta moscas,
y quatre mangolas.
— Lo bou. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 400.

(2) *Ibidem*, p. 23.

(3) *Ibidem*.

(4) *Ibidem*.

(5) Briz, *op. cit.*, p. 100.

(6) *Ibidem*, p. 22.

- b) Quatre que'l portan,
dos que'l defensan,
dos que li fan llum,
y un que li venta'l cul.
— Lo bou. (1)
- c) Dos puntxets,
dos ullets,
quatre masses,
y una escombra.
— Lo bou. (2)
- d) Dos punxents
dos lluhents,
quatre tups tups,
y un ventador de moscas.
— Lo bou. (3)
- e) Duas gavinassas,
duas gavanassas,
un venta moscas,
y quatre pavanassas.
— Lo bou. (4)
- f) Quatre tupatups,
dos regarrechs,
un ventamoscas,
y dos mirallets.
— Bou. (5)

Cf. cimiliturile castelane :

- a) Dos ciris, ciris,
dos miras, miras,
dos vayas, vayas,
cuatro andaderas,
y una zurriaga.
— Buey. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 91.

(2) *Ibidem*, p. 99.

(3) *Ibidem*, p. 113.

(4) *Ibidem*, p. 172.

(5) *Ibidem*, p. 176.

(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 58.

b) Dos torres altas,
 dos miradores,
 un quitamoscas,
 y quatro andadores.
 — Buey. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Cuatro chafacharcos,
 dos muriciegos,
 dos miralcels,
 y un huixamoscas.
 — Patas, orejas, cuernos y rabo de la vaca ó
 buey. (2)

Cf. cimilitura germană:

Vier Hänge,
 vier Gänge
 zwei Gickelgackel,
 zwei Wegweiser,
 und ein Zuschmeiszer.
 — Kuh. (3)

Cf. cimilitura alsaciană:

Vier lamble,
 vier bamble,
 vier lueghe d'r Himmel a.
 — D'Kueh. (4)

Cf. cimilitura norvegiană:

Fire hangande,
 fire gangande,
 tvo koper up i sky,
 tvo visar veg i by,
 ein diltar etter.
 — Ei kyr. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 58.

(2) *Ibidem*, p. 383.

(3) Rolland, *op. cit.*, p. 24.

(4) *Ibidem*.

(5) *Ibidem*, p. 25.

Cf. cimilitura moravă :

Má to štyry nohy,
dva parohy,
a sídmy vodmětáč. (1)

Cf. cimilitura lituană :

Zwei strecken sich, zwei recken sich, und der fünfte ficht im
Kriege. Was ist das ?

-- Des Ochsen Hörner, Ohren und Schweif. (2)

CDLXX. Valea.

1921. Rudă lungă fără umbră. (3)

CDLXXI. Valeul.

1922. Lungă cotrovită,
în el nutreț la vită. (4)

CDLXXII. Varga.

1923. * Cățelușă
pestrilușă,
pîrai
pîrai
printre ușă,
s'a pîrît para 'napoî. (5)

CDLXXIII. Varul pe păreți.

1924. * Pana cocomîrcului
bate fața tîrgului. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 25.

(2) *Ibidem.*

(3) Sima, *op. cit.*, No. 44.

(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(6) Idem.

CDLXXIV. Văgaşul rôtei.

1925. Ce este lung cât lumea
şi lat de-l păşesce găina? (1)

a) Lungă cât lumea, o păşesce găina. (2)

1926. Ce e strîmt cât păşesce găina
şi lung cât veđi cu ochii? (3)

CDLXXV. Vătrarul (cociorva) şi cărbuni.

1927. * Dălăngatu
încovrigatu,
sfîr în sobă,
sfîr pe sobă,
tot cu roşu
în c... la moşu. (4)

1928. Am un cal negru: când îl bag în grajd, răscotelesce pe cei roşii. (5)

a) Am un grajd plin cu cai roşii: dacă bagî pe negru 'ntr'înşii, el îi scôte toţi afară. (6)

b) Am un obor de boi roşii şi unul negru: când bag boul negru între cei roşii, pe toţi îi răscotelesce. (7)

c) Am un ocol plin de boi: se bagă barna şi pe toţi îi scôte afară. (8)

d) Am un ocol cu vaci roşii, şi vine una négră şi pe tóte le buşesce. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 335; Bulgărescu, No. 290.

(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XII.

(3) Sima, *op. cit.*, No. 46; Bulgărescu, No. 216.

(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(5) Bulgărescu, No. 131.

(6) Baronzî, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 328; Bulgărescu No. 144.

(7) A. Popescu, *loc. cit.*

(8) *Siedietórea*, II, p. 66.

(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile franceze:

a) Une pleine écurie de vaches rouges: une noire vient qui les sort toutes.

— Le boulanger qui balaye son four. (1)

b) Une pleine étable de vaches rouges: vient une noire, les sort toutes.

— Un four quand l'écuvillon en retire les tisons. (2)

Cf. cimilitura catalană:

Un corral de vacas rossas:

quan arriba la moscarda,

las ne tren totas.

— Lo forn de pa quand lo forner tren los pans(3).

Cf. cimilitura gallega:

Qué serán vacas bermellas juniñas en certa chousa; entron unha negra dentro, boton-n-nas á todas fora?

— As brasas dentro d'o forno e o barredoiro, on escobon, con que se arrastran pra fora. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta

de Dios divineta:

que es una corraleta de vacas rosas,

en dentro una moscarda, y las ne saca todas.

— El horno y la pala. (5)

CDLXXVI. Veriga.

(Veđi și Brósca ugei.)

1929. Țiua sunt uitată,
staă și moțăesc;
nópteă mă pun strajă,
casa să păzesc. (6)

(1) Rolland. *op. cit.*, No. 412.

(2) *Mélusine*, I, colóna 75.

(3) Briz, *op. cit.*, p. 52.

(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 347.

(5) *Ibidem*, p. 381.

(6) G. Dem. Teodorescu. *op. cit.*, No. 340; Bulgărescu, No. 773.

CDLXXVII. Via.

1930. * Am șapte fete, și fie-care fată are șapte fuste,
și fie-care fustă are șapte buzunare, și în fie-care
buzunar are câte șapte bani și jumătate. (1)
1931. Pe valea lui Terteleat,
legaiu verde de uscat. (2)
1932. A vorbit un împărat
c' un alt împărat,
s'adune la pădure
copaci uscați cu frunza verde. (3)

CDLXXVIII. Vinul.

1933. Ce este bun la privit
și lesne la amețit? (4)
1934. Merge moșul prin sat
în cojoc de brad,
câni după el nu bat. (5)
1935. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus
și 'n pivniță pus. (6)
1936. Nebunul satului în cămașă de lemn. (7)

CDLXXIX. Vita.

1937. La cap furcă,
la mijloc cotargă cu fin,
la șezut sită. (8)

(1) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 131; Bulgărescu, No. 631.

(3) *Românul glumeț*; Bulgărescu, No. 63.

(4) Bulgărescu, No. 267.

(5) *Ibidem*, No. 585.

(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.

(8) *Siedietórea*, II, p. 50.

CDLXXX. Vița.

1938. * Nuelușă de cătină,
arar voinic o răjghină. (1)
1939. Mama verde, tata uscat, prunciî dulci. (2)
1940. * Tata-î gros,
mama-î subțire,
sora-î lată,
fratele-î gros,
și-î îmbrăcat cu cojoc de lemn,
și stă cu împăratul la masă. (3)
1941. * Nenea lungu, mama lată,
sora mea sgrimburată,
frate-meu nebunul satului,
cu cojoc de lemn îmbrăcat,
șede cu împăratul la masă. (4)
- a) * Tata lung și mama lată,
sora mea încârligată,
frate-meu nebun de sat,
cu cămeșe îmbrăcat,
cămeșă-î de lemn alésă,
șede cu Vodă la masă. (5)
1942. * Mă duseiî în dee,
să caut două restee;
nu găsiî restee,
și găsiî un chenar cu ouë:
luăiî nouë,
lăsăiî două,
că chenarul să mai ouă.
— Butucul de viță, când se taie. (6)

(1) Din Moțăței, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.

(2) *Siedietórea*, II, p. 42.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Idem.

(5) Idem.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne

CDLXXXI. Vițelul (în pânțece).

1943. * Ce trece prin apă
și nu se înneacă? (1)

1944. Ce trece prin apă
și nu se udă? (2)

a) Ce trece prin gărlă
și nu se udă? (3)

Cf. cimiliturile franceze:

a) Qui est-ce qui traverse l'eau sans se mouiller?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (4)

b) Devine pour toi devinette: Qu'est-ce qui traversera la rivière sans être mouillé?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (5)

Cf. cimilitura ungurască în traducere germană:

Es hat acht Beine; geht e durchs Wasser, so werden nur vier davon nasz.
— Die trächtige Kuh. (6)

CDLXXXII. Vintul.

1945. Ce sbóră pe sus și nu-l veđi? (7)

Cf. cimilitura francesă:

On le sent, on ne le voit pas.
— Le vent. (8)

(1) Din jud. Suceveî, culésă personal.

(2) *Siedietórea*, II, p. 66.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 144; Bulgărescu, No. 292.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 46.

(5) Sauvė, *op. cit.*, No. 31.

(6) Rolland, *op. cit.*, p. 25.

(7) Din Farcașa, jud. Suceveî, com. de d-l T. Danielescu.

(8) Sauvė, *op. cit.*, No. 6.

1946. * Ce-i în mână
și-î minciună? (1)
1947. Ce trece prin vamă
și nu se bagă 'n samă? (2)
1948. * Cine trece pe la pörtă
și câniî la el nu latră? (3)
1949. Nenea Stan fluerător. (4)
1950. Huși, huși,
prin păiuș,
coteodaci
prin copaci. (5)
1951. *Muma mea și amel tată,
frati-nău zurlu-lă dispartă.* (6)
1952. * Prin pădure printre fagi,
merge-un om făr' de nădragi. (7)
1953. * Este un iepure șchiop
într'un virf de plop,
și vîntură bob. (8)
1954. * Cine, în érna gerósă,
când înghéță apa 'n casă,
dar lui de ger nicî nu-î pasă? (9)
1955. *Peturi pisti peturi
pînă 'n țer,
să-lă arnești cu meturi
tot nu kîer;*

(1) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 312; Bulgărescu, No. 288.

(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) Bulgărescu, No. 613.

(5) *Siedietórea*, II, p. 23.

(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 99.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

(9) Idem.

*ma cîndu vine ațel fără trup
pri tofî îli mîcă ca un lup.*

— Noriî și vintul. (1)

CDLXXXIII. Virtelnița.

1956. * Am un moșneguț
într'un picioruț. (2)

1957. * Oia, oie ocăănă
șede jos și dapănă,
și se rógă ruguluî,
și se închină cuculuî. (3)

CDLXXXIV. Vulpea.

1958. * Merge érna pe poénă,
și-î gătită că ș'o dómน์. (4)

a) Merge Ana prin poénă,
și se caută ca ș'o dómน์. (5)

CDLXXXV. Zăvorul.

1959. Până nu bagî degetul în gaură, nu te poți culcă. (6)

CDLXXXVI. Zmeul.

1960. * Voinic virtolomete,
cu pipota 'ntre spete,
se sue 'n slava ceriuluî
cât ai potcovî puricele la un picior. (7)

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*

(2) Din Găinesci, jud. Sucevei, com. de d-l P. Herescu.

(3) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

(4) Din Vașcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.

(5) Sima, *op. cit.*, No. 34; Bulgărescu, No. 596.

(6) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 630.

(7) Din Fișcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.

GREȘELI DE TIPAR.

Pagina	Rîndul	In loc de	A se ceti
6	36	<i>Mon'se</i>	<i>Mone's</i>
7	8	<i>él</i>	<i>el</i>
7	13	<i>lumea</i>	<i>lumăa</i>
7	18	<i>oastea</i>	<i>oăstăa</i>
8	5	<i>comte</i>	<i>conte</i>
8	9	<i>coadă</i>	<i>căadă</i>
8	10	<i>coada</i>	<i>căada</i>
8	12	<i>coadă</i>	<i>căadă</i>
8	13	<i>caada</i>	<i>căada</i>
15	6	<i>frunzele</i>	<i>frînzile</i>
18	4	<i>ncârcat</i>	<i>ncîrcat</i>
18	5	<i>ncârcat</i>	<i>ncîrcat</i>
23	4	<i>îm</i>	<i>îmî</i>
23	8	<i>îm</i>	<i>în</i>
31	22	<i>Veirga</i>	<i>Veriga</i>
32	1	<i>cărtăasce</i>	<i>cărtăaște</i>
32	2	<i>ghilăasce</i>	<i>ghilăaște</i>
35	3	<i>Amo</i>	<i>Am o</i>
39	11	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
39	12	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
39	16	<i>luceferi</i>	<i>luceferei</i>
40	21	<i>morcirlă</i>	<i>mocirlă</i>
40	24	<i>drumbrăviță</i>	<i>dumbrăviță</i>
42	12	<i>un</i>	<i>una</i>
52	12	<i>Cueros</i>	<i>Cuernos</i>
52	14	<i>tan</i>	<i>tau</i>
60	13	<i>poati</i>	<i>păati</i>
82	8	<i>moța</i>	<i>môța</i>
111	18	<i>sargă</i>	<i>șargă</i>
116	6	<i>Singurele</i>	<i>Șingurele</i>

Pagina	Rîndul	In loc de	A se ceti
120	8	cimitura	cimilitura
139	1	<i>arîs pîndeaşti</i>	<i>arîspîndeaşti</i>
162	7	<i>odară</i>	<i>adară</i>
163	13	le mijloc	la mijloc
165	2	pân'l	pân'
173	4	să ȣese, pânză	să ȣese pânză
182	10	dacî	dacă
186	27	can	cau
186	28	can	cau
188	5	<i>pîduri</i>	<i>pîduri</i>
188	6	<i>pîduri</i>	<i>pîduri</i>
194	8	fată de fer.	fată de fer
210	8	<i>qiuă</i>	<i>qiuă</i>
210	9	<i>noaptea</i>	<i>năoptăa</i>
210	9	<i>văd</i>	<i>ved</i>
227	1, 2	Hôrcea	Hôrscăa
228	2	scurmănatură	scurmătură
228	21	<i>bûaţi-le</i>	<i>bûaţi-lî</i>
233	11	găvaze	găóze
243	3	kanndem	kann dem
244	19	chocher	clocher
268	21	y na d	y nadie cerrar
283	7	Quelle	Quele
284	4	<i>mea</i>	<i>măa</i>
286	19	bono	bouo
289	8	cinmelinga	ciumeliga
291	14	pierea	purea
306	21	<i>ş-o</i>	<i>ş-îo</i>
324	14	alconsen	alcansen
325	6	dorf af en	dorf af eu
344	10	<i>córnele</i>	<i>côarnele</i>
345	9	lépa	lăpa
353	6	încălecică	în călecică
373	3	guşule	guşele
377	9	<i>ni ȣi</i>	<i>uiȣi</i>

INDICE.

Acoperemîntul casei 1.
acul 1.
aerul 8, 275.
aglà (l') 176.
aglan (l') 175.
ago (l') da cucire 6.
agulhe (l') 5
agulla (l') 6.
aiguille (l') 3, 4, 5.
albina 8.
aluna 10.
amnarul 330.
an (l') 15.
anii vieții 257.
animalul 394.
anneau (l') nuptial 191
año (l') 14.
ano (l') 14.
anul 12.
any (l') 14.
apa 15, 141, 352.
apfel 177.
aria 17.
ariciul 17.
ața de la opincă 18.

Bach 55.
bague (la) 190.
baix (lou) 80.
balai (le) 223.
banița 18.

banul 19.
barabulele 19.
barba 21.
barda 21.
barredoiro 393.
bas (le) 80, 260.
bastonul 79.
berbecii 21.
bertița 22.
beția 22.
bêțul 22.
biciușca 23.
bière (la) 103.
birul 23.
biserica 23.
bô (el) 383.
boca 42, 133, 134.
bolovanul 26.
borcanul 26.
bostanul 26.
bota 29.
bou (lo) 388, 389.
bouche (la) 199.
bougie (la) 208.
boul 29.
boulangier (le) 393.
bradul 30.
braga 30.
brasas (as) 393
briciul 31.
brișca 31.

bros (lou) 52.
 brósca 31.
 brósca uşei 31, 393.
 bruma 32.
bue (il) 388.
buey 389, 390.
 buha 33.
 bujorul 33.
 buratecul 33.
 buretele 33.
 buricul 34.
 butea 34.
 butucul de viţă 395.
 buzunarul 36.

Cabra (la) 51, 52.
 cacadirul 37, 219.
 caféua 37.
 cahliţa 37.
caixa (la) de mort 103.
caja (la) de muerto 104.
 calul 37, 367.
calza (la) di lana 81.
campano 73.
 cana 38.
 candela 38.
candil 209.
 capacul 38.
 capra 38, 129, 328.
 capul 39.
 cara 42, 43.
caragol (lo) 120.
carcol 120.
carcolh (lou) 120.
carta (la) 334.
 cartea 44.
 carul 46.
 casa 47.
 casei (faşa) 141.
 caşcaval 253.
cassa (la) de morto 104.
 castana 48.
 castravetele 48.
cávech (lo) 51.
 căciula 48.
 călăreţul 59.

călcăile 51.
 căldarea 52, 53, 55, 153.
 cărămişile 55.
 cărările 56.
 cărbunele 56, 392.
 căruta 56.
 căţeua 56.
 cănele 57, 189.
 cânepa 57.
 cântarul 58.
 cârligele de împletit 62.
 cârligul de smuls paie 62, 97.
 câşlegele 62.
 cerbul 62.
 cercelul 63.
cercueil (le) 103.
 cercul 64.
cerdo 177.
cerise (la) 246.
 cernutul 64.
 cerul 64, 275, 276, 352.
 cetina bradului 66.
 căpa 66.
 căra 68.
 căsornicul 68.
 căţa 70.
 căunul 52, 71, 141, 291.
chandelle (la) 209.
chausse (la) 80.
chaussure (la) 261.
 cheia 72.
chêne (le) 101.
 chiotul 72.
 chipăruşul 289.
 chiştele 73.
ciavatte (la) 261.
 cimbrul 73.
 cimpoiul 73.
 ciobanul 74.
 ciobota 78.
 ciocălăul 79.
 ciocănitórea 79.
 ciomagul 79.
 ciorăpul 80.
 ciorchinele 82.
 cióra 82.

ciréşa 83.
 ciuperca 33, 83.
 ciutura 84.
 claiia 85.
clerc (le) 333.
cloche (la) 85, 89, 72, 73.
 clopotul 85, 90, 116, 202.
 cloşca 91.
 cobiliţa 91.
 cobza 91.
 cociorva 92, 392.
 cocostîrcul 92.
 cocoşul 92.
 cofa 96, 97.
 cojocul 97.
 comănaclul 97.
componc (lo) 72.
 condeiul 97.
 copilul în faşă 99.
coq (le) 95.
 corabia 100.
 corlata şi coşul 102.
cornos (os) 52.
 cortul ţigănesc 102.
 cosciugul 102.
 cosirişte 383.
 coşul 102, 105, 161.
 coţofana 104, 110.
 códa paserei 110.
 cósă 111.
 crângul 115.
 crâşma 115.
 cremenea 330.
 crépătura 115.
crible (le) 254.
 crucea 115, 116.
 cucórele 116.
 cucuvaia 116.
cuernos 390.
cuernos de la cabra 52.
 cugetarea 116.
 cuiul 116.
 cuiul din potcova 117.
 culbecul 117.
 culmea 120, 121.
 cumpăna fântănei 121.

cununia 121.
 cuptorul 122.
 curcubeul 123.
 curechiul 124, 129.
 curéua 129.
 cutea 179.

Debas (un) 80.
dedos 335, 336.
 degetarul 129.
 degetele 161.
 degetul 129, 190.
denti 133.
dents (les) 133.
dents (las) 134, 200.
 desagii 130.
devanaderas (las) 324.
devanadoras (las) 324.
 dihonita 274.
 dimerlia 18, 130.
 dinţii 131, 183.
dita (le) 334.
 dona 50.
 donita 53.
 dopul 135.
dormir 253.
dottenlad 105.
 dovlecii 342.
 drumul 135, 306.
 dumneţeu 137.
 diua 137.

Ecrivain (l') 336.
écuvillon (l') 393.
ei (das) 266.
eichbaum 101.
eiche (die) 102.
eichel 177.
enchre (l') 333.
encre (l') 336.
écrit (celui qui) 333.
escargot (l') 120.
esclop 260.
escoba (la) 224.
escombra (la) 223.
escoubo (l') 224.

escritura (l') 334.

escriture (l') 341.

escrivre (l') 335.

espingarda 52.

ey 266.

ésca 330.

Faden 6.

fame (la) 254.

fasolea 139, 184.

fața casei 141.

făcălețul 141.

făina 142.

fântâna 121, 143.

fedeleșul 145.

fedeu 146.

femeia 146.

ferestrăul 147.

ferestra 121, 147, 149.

férelle pe coș 150.

feu (le) 159.

feuer (das) 160.

feuille (la) 154.

fierosteile 55, 290.

fil (le) 5.

filet (le) 283.

fish 283.

fluierul 150.

flusz (der) 54.

flüszchen 54.

flûte (la) 150.

fluturile 151.

focul 107, 108, 141, 151, 153, 352.

folio d'abre 154.

forats (los) 255.

forn (lo) 393.

forno 393.

fosse (la) 182.

four (le) 393.

fóia 153.

fórfecel 154.

frica 156.

frommage (le) 253.

frunza 153.

fulgerul 156.

fulgul 157.

fum (lo) 160.

fumée (la) 159.

fumo (il) 159, 160.

fumul 107, 157, 161.

fuoco (il) 159, 160.

furca 161.

furnica 162.

furnicarul 164.

fusile 162.

fusul 167.

Gardul 169.

gat (il) 176.

găina 169, 374.

gălét 170.

găluscel 170.

gândul 170.

gârla 171.

gâsca 172.

gerul 172.

gélăul 172.

gémul 173.

génta 313.

ghemul 173.

ghét 16, 174.

ghianda (la) 176.

ghinda 174, 175.

ghiocul 178.

ghionóia 178.

gland (le) 175.

glonțul 178.

grapa 179.

grânele 179.

grebla 179.

gresia 179.

grinda 180.

grîul 180.

grópa 181.

grueb 183.

guitarra (la) 150.

gura 131, 183.

Hameiul 184, 139.

harbuzul 184.

hârtia 185.

holzschuh 262.

homme (l') 40, 49.
 horbota 187.
hörner 391.
horno (el) 393,
 hornul 180.
 hoțul de pepeni 187.
 hrénul 187.
huevo 268.
humo 160.

Ibricul 187.
 icóna 187.
 iedera 188.
 iepurele 188, 189.
 iepuróica 190.
inchaurra 242.
inchiostro (l') 334.
 inelul 190, 129.
 inima 191.
idou 268.
 ițele 191, 221.
 îmblăciul 192.
 îmblățitorii 192.

Jamon 177.
 jidanul 193.
 jirul 366.
jours (les) 15.
 jugul 46.

Käse 255.
kueh 390.
kuh 390, 396.
kyr (ei) 390.

Laboureur (le) 54.
 lacătul 193.
 lacrima 195.
 lada 195.
 lampa 196.
lampe (la) 196.
langue (la) 133, 199, 200.
 lanțul 196.
 laptele 197.
 lăcusta 197.
 legumele 197.

lemnenele 197.
 lemnul și vatra 198.
lengua (la) 133.
lettera (la) 334.
 leuca 198.
 légănul 198.
licht 209.
 limba 198, 204.
 limba clopotului 202.
lingua 133.
 lingura 202, 203, 204.
 lipitórea 204.
llangonissa (la) 176.
llenga (la) 134, 200, 201.
llum (lo) 208.
 loch 183.
löchern 255.
 luléua 205.
lume (il) 208.
lumière (la) 208.
 lumina 207.
 lumînarea 207.
 luna 210, 276, 351, 352, 357.
 luntrea 214.
 lupul 175, 215, 216, 381.
luysel 103.
luz 209.

Macul 217.
 maiul de cămăși 217.
 mama 218.
 marea 218.
 masa 218.
 măceșul 219, 37.
 măcinatul 219.
 măgarul 220.
 mălaiul 220.
 mămăliga 221, 291.
 mănua 221.
 mărăcinele 222.
 mătaniile 222.
 mătura 222.
 mâna 224.
media de lana 81.
 meiul 220.
 melcul 117.

melița 225.
mer (la) 171.
mesi (i) 14.
meunier (le) 229.
 măduva copacului 227.
 mărul 227.
 minciuna 227.
 mintea 228.
mitja 81.
mochs (los) 234.
mocos (os) 235.
mois (les) 15.
 morarul 228.
 morcovul 221.
 mortul 230.
mouldre 220.
mozzi (i) 235.
 móra 129, 100.
 mucii 234.
mül 134.
müller (der) 229.
mund 134, 135.
 mununița 22.
 mura 235.
 musca 235.

Nadel 6, 7.
nasse (la) 283.
 nasul 236.
 năpîrca 236.
navire (le) 101.
 negura 236.
 nevăstuica 237.
 néua 238.
 ninsórea 238.
noguera 245.
noix (la) 241, 242, 244.
 norul 239, 398.
nou (la) 242.
nouga 242.
noyer (le) 244, 245.
 nópteá 137, 239.
 nuca 239.
 nucul 243.
nuez 242.
nuits (les) 15.

nuielele 46, 247.
 numele 247.
nusz (die) 12.
nuszbaum 246.
nuszkérne (die) 243.

Obson 84.
occhio (l') 250, 334.
 ochii 248, 353.
 ochii din cașcaval 253.
oder 55.
œu (l') 266.
œuf (l') 267, 268, 269.
 oglinda 255, 342.
 oile 74, 216, 270.
oli (l') 245.
oliva (l') 245.
olivera (l') 245.
 olul 145.
ombre (l') 378, 379, 380.
 omul 129, 257.
 opinca 14, 78, 258.
orejas 390.
orhen 391.
ou (l') 268.
 oul 169, 262.
 óia 270.
 óla 147, 204, 271.

Pala (la) 393.
 pana 273.
pans (los) 393.
pantalon (o) 81.
papel 335, 336.
paper (lo) 186, 336.
papier (le) 333, 336.
papier (das) 336.
 para focului 273.
 parii 273.
 pascele 62, 273.
 pasêrea 110, 273.
passoire (la) 254.
patas 390.
 patul 149, 274.
 păcornița 274.
 păduchele 284.

pădurea 274.
 pădurețele 274.
 păianjenul 274.
 pălăria 275.
 pământul 65, 275, 352.
 păpușoiul 276.
 păreții 391.
 părinții 277.
 pârpodă 162.
 păstrăvul 277.
 pătiacul cu fin 277.
 pătlăgelele 278.
 păunul 278.
 pânea 108, 278.
 pânțele 396.
 pânza în răsboi 279.
 pecetea 279.
peigne (le) 286.
peine (el) 287.
 pepele verde 184.
 peria 279.
 perina 280.
 perja 280.
 pescele 281.
 petrele de măr 284.
pferd (das) 50.
 picătura de plăie 284
 piciorulele 284.
 piciorulele calului 285.
 pieptenele 285.
 piepteni de lână 287.
pigne 286, 288.
 pilugul 292.
pinta (la) 286, 287.
 piperul 289.
 pirostriile 141, 290.
 pisica 291.
 piua 292.
 pîrpelița 293.
planche (la) 254.
 plasa de prins pește 293.
 plăcinta 38, 293.
 plăva 180.
 plopul 294.
 plosca 294.
 ploșnița 296.

plăia 296.
 plugul 296.
pluma 335.
plume (la) 334.
 pluta 300.
 podelele 300.
poisson (le) 283.
 polobocul 34.
 pologul 300.
 pomița 301.
 pomul 301.
 popa 301.
porc (lou) 175.
porc (le) 175.
porch (lo) 176.
porco (il) 176.
 porcule 82, 110, 175, 302, 305.
porta 385.
 postul 62.
 potcova 117.
 potecule 305.
pourceau (le) 304.
 pragul 306.
 prajul 306.
pré (le) 54.
 primarul 307.
 primăria 314.
 proțapul 307.
 pruna 280.
 punga 307.
 puntea 308.
 puntea nasului 308.
 purceii 308.
 purecele 308.
 pușca 311.
 pușcăria 314.
 putineii 314.

Queux (une) 179.

Rabo 390.
 racul 314.
 răder (die) 325.
rasgones (los) 254
rauch (der) 160.
rayo de sol 377.

